

บทบาทของกองทัพเรือในการต่อต้านการก่อการร้าย

โดย

พลเรือตรี สมพงษ์ นาคทอง
ผู้ทรงคุณวุฒิกองทัพเรือ

นักศึกษาวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร
หลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักร รุ่นที่ 60
ประจำปีการศึกษา พุทธศักราช 2560 - 2561

บทคัดย่อ

เรื่อง บทบาทของกองทัพเรือในการต่อต้านการก่อการร้าย

ลักษณะวิชา ยุทธศาสตร์

ผู้วิจัย พลเรือตรี สมพงษ์ นาคทอง

หลักสูตร วปอ. รุ่นที่ 60

การก่อการร้ายในปัจจุบันนับว่าเป็นภัยคุกคามอันสำคัญ และมีความรุนแรงมากขึ้น อันเนื่องมาจากเป็นภัยที่สามารถสร้างความเสียหายได้เป็นอย่างมาก ประเทศไทยได้ตระหนักถึงภัยก่อการร้าย และให้ความสำคัญในการมุ่งเน้นการต่อต้านการก่อการร้าย มีการจัดทำยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง โดยกำหนดเป็นกรอบยุทธศาสตร์ระดับชาติ 20 ปี เพื่อการพัฒนาเสริมสร้างศักยภาพการป้องกันประเทศ กองทัพเรือเป็นหน่วยงานในสังกัดของกระทรวงกลาโหมมีภารกิจหน้าที่เตรียมกำลังและรักษาความมั่นคงทางทะเล ดำเนินการเกี่ยวกับการใช้กำลังกองทัพเรือตามอำนาจหน้าที่ของกระทรวงกลาโหม ตลอดจนหน้าที่อื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมายจากรัฐบาล บทบาทของกองทัพเรือในการต่อต้านการก่อการร้าย จึงมีความสำคัญ เนื่องจากการก่อการร้ายในปัจจุบันมีลักษณะไร้พรมแดน งานวิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัย คือ 1. เพื่อศึกษาบทบาทกองทัพเรือในการต่อต้านการก่อการร้าย 2. เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคในการดำเนินการต่อต้านการก่อการร้าย 3. เพื่อศึกษาแนวทางการปฏิบัติที่เหมาะสมในการต่อต้านการก่อการร้ายของกองทัพเรือ จากผลการวิจัยพบว่า กองทัพเรือมีบทบาทในการรักษาอธิปไตยของชาติ การรักษากฎหมายและช่วยเหลือประชาชน ด้านการทูต และการสร้างบทบาทนำในความร่วมมือด้านความมั่นคง การป้องกัน และการปฏิบัติการเชิงรุก ในด้านรักษาอธิปไตยของชาติทางทะเล นอกจากนี้ที่ภารกิจหลักแล้ว กองทัพเรือยังไม่ได้ได้รับมอบให้มีหน้าที่ให้เป็นเจ้าพนักงานตามกฎหมาย ได้รับมอบหมายให้เป็นหน่วยงานหลักในการปฏิบัติตามนโยบายความมั่นคงแห่งชาติทางทะเล และการรักษาอธิปไตยของชาติทางทะเล และในฐานะศูนย์ประสานการปฏิบัติในการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล จะมีฝ่ายอำนวยการที่ประกอบด้วยผู้แทนจากหน่วยราชการต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง กองทัพเรือปฏิบัติงานตลอด 24 ชั่วโมง โดยสามารถติดต่อประสานงานกับกองบังคับการศูนย์ฯหรือฝ่ายอำนวยการจัดส่วนราชการต่าง ๆ ได้ โดยตรง สำหรับปัญหาอุปสรรคนั้นมีความหลากหลายและรูปแบบเปลี่ยนแปลงไปอย่างมากขึ้น ที่สำคัญคือปัญหาการก่อการร้ายในทะเล การกระทำความผิดกฎหมายในทะเล อาชญากรรมข้ามชาติ ปัญหาการขาดเอกภาพในการบังคับบัญชา และการขาดอำนาจสั่งการ ปัญหาความไม่ชัดเจนในภารกิจ ปัญหาด้านการข่าว สำหรับข้อเสนอแนะมีดังนี้ 1. เตรียมความพร้อมของหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในการรับมือกับการก่อการร้ายที่อาจจะเกิดขึ้น 2. ควรเพิ่มความระมัดระวังในการป้องกันที่เสี่ยงต่อการเป็นเป้าหมายของผู้ก่อการร้าย 3. จัดตั้งองค์กรเฉพาะที่รับผิดชอบด้านการก่อการร้ายทั้งในนโยบายและระดับปฏิบัติที่มีขีดความสามารถในการปฏิบัติงานด้านการข่าวกรองและมีเอกภาพ 4. ปรับปรุงระบบบูรณาการข่าวกรอง 5. ให้มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลเพื่อการป้องกันการก่อการร้าย 6. เลือกมาตรการ หรือมิติที่เห็นว่ามีเหมาะสมกับสถานการณ์ และมีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติ 7. ปรับปรุงมาตรการด้านการข่าว 8. เพิ่มมาตรการป้องกันการลอบวางระเบิด 9. เน้นมาตรการที่แก้ปัญหาได้โดยสูญเสียน้อย

Abstract

Title : Role of the Royal Thai Navy in Anti-Terrorism

Field : Strategy

Name : Radm. Sompong Narkthong **Course** NDC Class 60

Terrorism is a major threat and becoming more devastating. Thailand realizes the threat caused by terrorism and pays close attention to anti-terrorism. Consequently, there exists a national security strategy that spans over a period of 20 years with the aim to leverage the defense capability. The Royal Thai Navy, a unit of the Ministry of Defense, is responsible for maintaining naval peace and stability as well as carries assignments appointed by the government. The role of the Royal Thai Navy in anti-terrorism is of the utmost importance as the terrorism becomes borderless. The objectives of this research are as follows: 1. To study the role of the Royal Thai Navy in anti-terrorism. 2. To study problems and obstacles in anti-terrorism. 3. To study proper protocols for maritime anti-terrorism. The study shows that the Royal Thai Navy plays multiple roles, i.e., sovereignty defense, law enforcement and public services, diplomatic affairs. In addition to the core duty, the Royal Thai Navy is designated to be a major unit in exercising national naval security policy as well as operating the Thailand Maritime Enforcement Coordinating Center (Thai-MECC). The center consists of delegates from related government agencies and can directly cooperate government agencies if needed. There exist various forms of problems and obstacles and they are dynamically changing. The crucial problems are maritime terrorism, maritime law violation, international crime, lack of authority, unclear mission objective, and ineffective intelligence. The researcher suggests the following: 1. Prepare agencies related to anti-terrorism. 2. Increase security in terrorist targeted areas. 3. Establish an agency responsible for anti-terrorism, in both policy and operation. 4. Promote intelligence sharing among agencies. 5. Promote information exchange to prevent terrorist attack. 6. Execute proper security measure that operational feasible. 7. Improve intelligence protocol. 8. Improve security against explosive device plantation. 9. Execute the minimum damage procedural measure.

คำนำ

การก่อการร้ายในปัจจุบันนับว่าเป็นภัยคุกคามอันสำคัญ และมีความรุนแรงมากขึ้น อันเนื่องจากเป็นภัยที่สามารถสร้างความเสียหายได้เป็นอย่างมาก ซึ่งในขณะนี้ได้ครอบคลุมในภูมิภาคทั่วโลก ในขณะที่ประเทศไทยได้ตระหนักถึงภัยก่อการร้าย จึงทำให้ความสำคัญมุ่งเน้นเรื่องการต่อต้านการก่อการร้ายทั้งภายในและภายนอกประเทศ โดยได้กำหนดไว้เป็นกรอบยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี เพื่อเป็นการพัฒนาเสริมสร้างศักยภาพการป้องกันประเทศในระยะยาวสำหรับกองทัพเรือ ซึ่งมีภารกิจหน้าที่ในการเตรียมกำลังและการใช้กำลังทางเรือในการป้องกันประเทศ จึงต้องมีความตระหนักถึงและกำหนดบทบาทของกองทัพเรือ ด้านการต่อต้านภัยจากการก่อการร้ายที่อาจจะเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา

ผู้วิจัยให้ความสำคัญ และศึกษาถึงบทบาทของกองทัพเรือในการต่อต้านการก่อการร้ายทั้งในปัจจุบัน และที่อาจจะเกิดขึ้นในโลกอนาคตที่ไร้พรมแดน เพื่อทราบถึงบทบาทและแนวทางในการเตรียมรับมือในด้านการต่อต้านการก่อการร้ายในอนาคต

พลเรือตรี

(สมพงษ์ นาคทอง)

นักศึกษาวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร

หลักสูตร วปอ. รุ่นที่ 60

ผู้วิจัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
คำนำ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญแผนภาพ	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
ขอบเขตของการวิจัย	3
วิธีดำเนินการวิจัย	4
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	4
คำจำกัดความ	5
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
ทฤษฎีการก่อการร้าย	6
การต่อต้านการก่อการร้ายของสหประชาชาติ	9
ยุทธศาสตร์และการนำนโยบายการป้องกันและต่อต้านการก่อการร้าย	17
ทฤษฎีความขัดแย้ง	23
แนวคิดเรื่องผลประโยชน์แห่งชาติ	27
แนวความคิดเรื่องความมั่นคงแห่งชาติ	28
การปฏิบัติการต่อต้านการก่อการร้ายของกองทัพเรือ	33
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	63
กรอบแนวคิดในการวิจัย	66
สรุป	66
บทที่ 3 บทบาทของกองทัพเรือในการต่อต้านการก่อการร้าย	68
บทบาทของกองทัพเรือในการต่อต้านการก่อการร้าย	68
บทบาทของกองทัพเรือในการปฏิบัติการด้านความมั่นคงทางทะเลของไทย	71
บทบาทการเป็นภาคีสมาชิกอนุสัญญาว่าด้วยการต่อต้านการก่อการร้าย	74
ของสหประชาชาติ	74
สถานการณ์การก่อการร้ายในประเทศไทย	75
ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินบทบาทของกองทัพเรือในการปฏิบัติ	83
การต่อต้านการก่อการร้าย	83
สรุป	87

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4	
แนวทางการพัฒนาบทบาทและขีดความสามารถของกองทัพเรือ	
ในการต่อต้านการก่อการร้าย	88
วิเคราะห์ปัญหา อุปสรรคที่สำคัญ	88
วิเคราะห์แนวทางการพัฒนาบทบาทและมาตรการต่อต้านการก่อการร้าย	
ของต่างประเทศ	92
กำหนดแนวทางการปฏิบัติที่เหมาะสมในการต่อต้านการก่อการร้ายของกองทัพเรือ	95
สรุป	97
บทที่ 5	
สรุปและข้อเสนอแนะ	98
สรุป	98
ข้อเสนอแนะ	100
บรรณานุกรม	102
ประวัติย่อผู้วิจัย	104

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาบทบาทของกองทัพเรือในการต่อต้านการก่อการร้ายได้มีการนำแนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาใช้เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาวิจัย ดังนี้

1. ทฤษฎีการก่อการร้าย
2. การต่อต้านการก่อการร้ายของสหประชาชาติ
3. ยุทธศาสตร์และการนำนโยบายการป้องกันและต่อต้านการก่อการร้าย
4. ทฤษฎีความขัดแย้ง
5. แนวคิดเรื่องผลประโยชน์แห่งชาติ
6. แนวความคิดเรื่องความมั่นคงแห่งชาติ
7. การปฏิบัติการต่อต้านการก่อการร้ายของกองทัพเรือ
8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
9. กรอบแนวคิดในการวิจัย
10. สรุป

ทฤษฎีการก่อการร้าย

1. การต่อต้านการก่อการร้ายแบบป้องกัน

แอล. พอล เบร์เมอร์ (L. Paul Bermer, 1999) อธิบายว่า แนวทางการต่อต้านการก่อการร้ายแบบป้องกันหรือ Preventive counter-terrorism มุ่งเน้นการสร้างอุปสรรคระหว่างผู้ก่อการร้ายกับเป้าหมาย ซึ่งอุปสรรคเหล่านี้อาจอยู่ในรูปแบบของมาตรการป้องกัน การสร้างศักยภาพของหน่วยบังคับใช้กฎหมาย หรือการปฏิรูปกฎหมาย เป็นต้น โดยแนวคิดเบื้องหลังแนวทางป้องกันนี้เกิดจากความเชื่อที่ว่า การก่อการร้ายไม่อาจถูกขจัดให้หมดไปได้อย่างสิ้นเชิง ดังนั้นเป้าหมายการต่อต้านการก่อการร้ายคือ การลดระดับความรุนแรงลงสู่จุดที่ไม่ทำให้รัฐบาลต้องทุ่มทรัพยากรในการดำเนินการอย่างมากจนกระทบต่อการดำเนินนโยบายในด้านอื่น ๆ

มาร์ธา เครนเชอร์ (Martha Crenshaw, 1999) ศาสตราจารย์ด้านการก่อการร้ายแห่งมหาวิทยาลัยสแตนฟอร์ด พิจารณาการต่อต้านการก่อการร้ายจากมุมมองของวิธีการ (Instrument) และองค์กร (Organization) ในมุมมองแรกการก่อการร้ายเป็นเรื่องของการเลือกอย่างมีเหตุผล (Rational Choice) ของตัวแสดงทางการเมือง เพื่อตอบโต้สิ่งรบกวนจากภายนอก โดยเฉพาะการกระทำของรัฐบาล ด้วยเหตุนี้การเพิ่มขึ้นของต้นทุนหรือการลดลงของผลตอบแทนจากการใช้ความรุนแรง จะส่งผลทำให้การก่อการร้ายมีโอกาสเกิดขึ้นน้อยลง และเมื่อการก่อการร้ายเป็นเพียงหนึ่งในหลายหนทางในการแสดงออกทางการเมือง การทดแทน (Substitution) การก่อการร้าย จึงสามารถเกิดขึ้นได้

หากผู้ก่อการร้ายพิจารณาแล้วเห็นว่าโอกาสประสบความสำเร็จในการก่อการร้ายมีต่ำเมื่อเปรียบเทียบกับ การกระทำในลักษณะอื่นหรือต้นทุนของการก่อการร้ายมีสูงกว่าการใช้แนวทางการเมืองอื่น

การต่อต้านการก่อการร้ายจากมุมมองของวิธีการมี 2 หนทาง ได้แก่ การป้องกัน (Defense) และการป้องปราม (Deterrence) โดยแม้ต่างมีจุดหมายในการลดโอกาสของความสำเร็จในการก่อเหตุของผู้ก่อการร้าย แต่การป้องกันเป็นการขัดขวางโดยใช้กำลัง เพื่อมิให้ผู้ก่อการร้ายบรรลุเป้าหมายทางกายภาพ มาตรการป้องกันอาจเป็นทั้งเชิงรุก เช่น การใช้กำลังโจมตีกลุ่มก่อการร้ายที่อยู่ในขั้นตอนสุดท้ายของการวางแผนก่อเหตุ และเชิงรับ ซึ่งมีใช้การใช้กำลังอย่างเปิดเผย เช่น การเพิ่มความเข้มงวดในการควบคุมชายแดน ส่วนการป้องปรามเน้นที่การเพิ่มต้นทุนของการก่อการร้ายเพื่อกระตุ้นให้ผู้ก่อการร้ายเลือกหนทางเลือกทางการเมืองอื่น แนวทางการป้องปรามที่มักนิยมใช้คือการปฏิเสธ (Denial) และการตอบโต้ (Retaliation) โดยการปฏิเสธมีความคล้ายคลึงในทางปฏิบัติกับการป้องกันเชิงรับ แต่ไม่เน้นทำให้การก่อการร้ายเป็นไปไม่ได้ เพียงแค่เพิ่มต้นทุนของการใช้แนวทางการก่อการร้าย ขณะที่การตอบโต้เป็นการกระทำที่ตรงไปตรงมา ซึ่งรัฐต้องตระหนักด้วยว่า การตอบโต้ของรัฐอาจเป็นเป้าหมายทางยุทธศาสตร์ในการก่อเหตุของผู้ก่อการร้าย

อย่างไรก็ตามปัญหาสำคัญที่รัฐอาจประสบหากใช้แนวทางที่กระตุ้นให้ผู้ก่อการร้ายเลือกทางเลือกทดแทนอื่นคือ การก่อเหตุอาจกลับยิ่งเพิ่มสูงขึ้น หากกลุ่มก่อการร้ายไม่มีทางเลือกทางการเมืองอื่น หรือผู้ก่อการร้ายอาจเปลี่ยนยุทธวิธี เช่น การรอเวลาจนกว่าการก่อการร้ายจะมีต้นทุนต่ำลงหรือการหันไปโจมตีพลเรือนซึ่งไม่สามารถป้องกันตนเองได้ ดังนั้นในการดำเนินการตามแนวทางวิธีการนี้ รัฐจึงควรพยายามทำให้วิธีการโจมตีอื่นยากลำบากขึ้น หรือทำลายทรัพยากรทั้งคน เงินทุน และเครื่องมือของกลุ่มก่อการร้ายด้วย อธิบายตามแนวทางองค์การนั้น การก่อการร้ายเป็นผลของการดิ้นรนเพื่อความอยู่รอดของกลุ่ม โดยเพื่อทำให้กลุ่มสามารถดำรงอยู่ต่อไป ผู้นำกลุ่มจะให้สิ่งตอบแทนที่มอบให้แก่สมาชิก ด้วยเหตุนี้การก่อการร้ายอาจไม่จำเป็นต้องสะท้อนหรือเกี่ยวพันโดยตรงกับค่านิยมทางอุดมการณ์ของกลุ่ม การต่อต้านการก่อการร้ายตามแนวทางองค์การจึงมุ่งที่วิธีการที่รัฐจะสร้างให้เกิดการแตกแยกภายในในกลุ่มก่อการร้าย ซึ่งเครนชอร์ระบุว่า อาจกระทำได้ทั้งทางออก (exit) และการส่งเสียง (voice) โดยทางออกเกิดขึ้นเมื่อสมาชิกคนหนึ่งหรือสมาชิกกลุ่มเล็กตัดสินใจออกจากกลุ่ม หรือแยกตัวออกมาตั้งกลุ่มใหม่ หรือเข้าร่วมกับกลุ่มตรงข้ามกับกลุ่มเดิม ส่วนการส่งเสียงนั้นเกี่ยวข้องกับกระบวนการแสดงความคิดเห็นที่แตกต่างของสมาชิก

ซึ่งโดยทั่วไปกลุ่มก่อการร้ายไม่สนับสนุนกระบวนการเช่นนี้ หากแต่สนับสนุนให้สมาชิกมีความเห็นคล้อยตาม ดังนั้นจุดอ่อนสำคัญของกลุ่มก่อการร้ายจึงอยู่ที่ความสามารถในการดึงดูดและรักษาสมาชิกไว้ในองค์กรมากกว่าความสามารถในการบรรลุเป้าหมายทางการเมือง การต่อต้านการก่อการร้ายจึงควรให้ความสำคัญกับอัตราการคัดสรรและการรักษาสมาชิกของกลุ่มก่อการร้าย โดยช่องทางที่รัฐอาจสนับสนุนให้ผู้ก่อการร้ายละทิ้งกลุ่มมีอาทิ โครงการนิรโทษกรรม การลดจำนวนผู้ที่อยู่ในข่ายที่อาจถูกกลุ่มก่อการร้ายคัดสรรตัว หรือการกระตุ้นให้สมาชิกในกลุ่มก่อการร้ายหวาดระแวงกันและกัน

2. การตอบสนองแบบบริหารจัดการ

แอล. พอล บรีเมอร์ (L. Paul Bermer, 1999) กล่าวว่า การตอบสนองแบบบริหารจัดการ (Managerial responses) ครอบคลุมการวางแผนเผชิญเหตุ และแน่วแน่ในเชิงปฏิบัติของนโยบายสาธารณะในระหว่างหรือภายหลังเกิดเหตุโจมตี เช่น การทำให้ระบบไฟฟ้า สนามบินกลับมาดำเนินการได้ตามปกติ และการรักษาพยาบาลผู้บาดเจ็บ รวมถึงทฤษฎีการตอบสนองทางการเมือง ต่อการก่อการร้ายแทนที่จะเข้าปฏิบัติการต่อกลุ่มก่อการร้ายโดยตรงเพียงอย่างเดียว วัตถุประสงค์ของการต่อต้านการก่อการร้ายควรอยู่ที่การสร้างสภาพแวดล้อมทางการเมือง เศรษฐกิจและจิตวิทยาที่เป็นศัตรูต่อการดำเนินงานของกลุ่มก่อการร้าย ดังนั้นเป้าหมายของการต่อต้านการก่อการร้ายจึงมิใช่กลุ่มก่อการร้าย หากแต่เป็น “ชุมชนรัฐและสภาพแวดล้อมทางยุทธศาสตร์ที่ผู้ก่อการร้ายปฏิบัติการ” ทศนะของบรีเมอร์ สะท้อนจุดสำคัญของการต่อต้านการก่อการร้ายสหรัฐฯ ที่เน้นการกดดันรัฐที่สนับสนุนการก่อการร้าย และทำลายความชอบธรรมของการใช้การก่อการร้ายในฐานะเครื่องมือทางการเมือง

คาริน ฟอน ฮิปเพิล (Karin FonHippel) ให้ความสำคัญกับการจัดการกับการก่อการร้ายในเชิงโครงสร้าง โดยฟอนฮิปเพิลเชื่อว่า การมีมาตรการตอบโต้การก่อการร้ายระยะยาวในหลายด้าน เป็นวิธีการที่ดีที่สุดในการบั่นทอนความรุนแรงชนิดนี้ในระยะยาว เนื่องด้วยการก่อการร้ายเป็นผลมาจากการหล่อหลอมอุดมการณ์ และการฝึกฝนที่ดำเนินการมายาวนาน

กอมเพิร์ต และกอร์ดอน (David Gompert and Jhon Gordon, 2008 : 25) เชื่อในความจำเป็นของการสร้างกรอบการตอบโต้ความรุนแรงของรัฐในแนวมุมทางการเมือง โดยระบุว่า “สงครามในระดับโลก” (global war) เป็นความคิดของพวกจี้ฮัด ดังนั้นสหรัฐฯ ควรใช้คำว่า การต่อต้านการก่อความไม่สงบระดับโลก ซึ่งควรมียุทธศาสตร์ประกอบด้วยแนวทางทั้งไม้่อ้น และไม้แข็ง (Carrot-and-Stick Approach) แนวทางการเอาชนะจิตใจ (hearts and minds) และการเปลี่ยนแปลง (Transformation) ซึ่งคือ การสร้างโครงสร้างการปกครองที่ทำลายพื้นฐานเหตุผลของการก่อความไม่สงบ

3. มาตรการมุ่งเน้นการตอบโต้

ไบอัน เจนกินส์ (Brian Jenkins, 2006) เห็นว่า รูปแบบและความรุนแรงในการตอบโต้ของรัฐขึ้นอยู่กับความเข้าใจสภาพเนื้อแท้ของปัญหา โดยหากรัฐไม่เข้าใจปัญหา ก็อาจทำให้ตกหลุมพรางของกลุ่มก่อการร้าย

ดังนั้น การเข้าใจปัญหาอย่างถ่องแท้ทำให้สามารถแก้ไขปัญหาคือตรงจุด ดังจะเห็นได้จากกรณีของประเทศไทย ความสำเร็จของคำสั่งนายกรัฐมนตรีที่ 66/2523 นโยบายต่อสู้เพื่อเอาชนะคอมมิวนิสต์ เป็นผลจากความตระหนักว่าปัญหาคอมมิวนิสต์จะต้องแก้ไขด้วยแนวทางการเมือง ดังที่คำสั่งดังกล่าวระบุไว้ว่า “งานการเมืองเป็นสิ่งชี้ขาด งานการทหารจะต้องสนับสนุนและส่งเสริมให้บรรลุภารกิจงานการเมืองเป็นสำคัญ”

เครอนชอร์ (Martha Crenshaw, 2006 : 252-256) ระบุว่า รัฐสามารถมีมุมมองต่อผู้ก่อการร้ายที่ถูกจับกุมใน 3 ลักษณะ ได้แก่ อาชญากรทางการเมือง อาชญากรทั่วไป และนักโทษสงคราม ซึ่งแต่ละมุมมองจะสะท้อนยุทธศาสตร์เฉพาะในการต่อต้านการก่อการร้าย เรียงจากการกดดันทางการเมือง การบังคับใช้กฎหมายและการตอบโต้ด้วยกำลังทหาร อย่างไรก็ตามระบอบการปกครองของรัฐเป็นข้อจำกัดสำคัญของปฏิบัติการต่อต้านการก่อการร้าย เช่น ประเทศที่ปกครอง

ด้วยระบอบประชาธิปไตยจะต้องปฏิบัติการในกรอบรูปแบบที่สังคมยอมรับได้ โดยที่สุดแล้ว ปัจจัยที่ตัดสินการตอบโต้ของรัฐ ประกอบด้วยข้อตกลงทางการเมืองภายในรัฐบาล ทิศนะของนานชาติ และกองทัพ โดยเฉพาะความใกล้ชิดของกองทัพต่อการตัดสินใจของรัฐ วัฒนธรรมในเชิงสถาบันของกองทัพและศักยภาพของยุทธโศปกรณ์

การต่อต้านการก่อการร้ายของสหประชาชาติ

1. นโยบายการต่อต้านการก่อการร้ายของสหประชาชาติ (สำนักข่าวกรอง, 2544 : 32)

ภายหลังเกิดเหตุการณ์ก่อการร้ายที่สหรัฐอเมริกา เมื่อวันที่ 11 กันยายน พ.ศ.2544 ในวันที่ 12 กันยายน พ.ศ.2544 สมัชชาสหประชาชาติได้รับรองข้อมติ ที่ 56/1 และคณะรัฐมนตรีความมั่นคงแห่งชาติ รับรองข้อมติที่ 1368 (2001) ประณามการก่อการร้ายในสหรัฐอเมริกา โดยถือว่าเป็นภัยคุกคามต่อสันติภาพ และความมั่นคงระหว่างประเทศ พร้อมทั้งเรียกร้องให้ประชาคมโลกร่วมกันนำตัวผู้กระทำความผิด และผู้ที่เกี่ยวข้อง รวมถึงเป็นผู้ให้การพักพิง เข้ามาสู่กระบวนการยุติธรรม ต่อมาเมื่อวันที่ 28 กันยายน พ.ศ.2544 คณะมนตรีความมั่นคงแห่งชาติได้รับรองข้อมติที่ 1368 (2001) กำหนดมาตรการต่างๆ เพื่อป้องกัน และปราบปรามการก่อการร้ายซึ่งประกอบด้วย มาตรการด้านการเงิน การเมือง การตรวจคนเข้าเมือง การแลกเปลี่ยนข่าวกรอง และการเข้าเป็นภาคีอนุสัญญาเกี่ยวกับการก่อการร้าย โดยให้ประเทศสมาชิกรายงานความคืบหน้าการดำเนินการตามข้อมติฯ ให้คณะมนตรีความมั่นคงแห่งชาติทราบภายใน 90 วัน

เมื่อวันที่ 4 ตุลาคม พ.ศ.2544 คณะมนตรีความมั่นคงแห่งชาติ ได้ตั้งคณะกรรมการว่าด้วยการต่อต้านการก่อการร้าย (Counter-Terrorism Committee : CTC) ประกอบด้วยทุกประเทศสมาชิกของคณะมนตรีความมั่นคงแห่งชาติ และมีสหราชอาณาจักรเป็นประธาน เพื่อทำหน้าที่ติดตามผล และให้คำปรึกษาหารือเกี่ยวกับการปฏิบัติตามข้อมติฯ อย่างใกล้ชิด

หลังจากกองกำลังพันธมิตรสหรัฐอเมริกา ใช้กำลังทหารโจมตีอัฟกานิสถานตั้งแต่วันที่ 7 ตุลาคม พ.ศ.2544 ต่อมาในวันที่ 8 นายโคฟี อันนัน เลขาธิการสหประชาชาติ และนาย Han Seung-soo ประธานสมัชชาสมัชชาสามัญ ครั้งที่ 56 ได้แถลงการณ์ในลักษณะยอมรับว่าเป็นไปในกรอบของข้อมติคณะมนตรีความมั่นคงแห่งชาติ ที่ 1368 (2001) และ 1733 (2001) ที่ระบุถึงเจตนารมณ์ของคณะมนตรีความมั่นคงแห่งชาติที่จะต่อสู้กับภัยจากการก่อการร้ายทุกวิถีทาง และยืนยันสิทธิป้องกันตนเองตามมาตรา 51 ของกฎบัตรสหประชาชาติ

ต่อมาปลายเดือนตุลาคม พ.ศ.2544 คณะกรรมการ CTC ได้จัดทำ Guideline การรายงานตามข้อมติฯ เวียนให้ประเทศสมาชิกถือปฏิบัติ และจัดทำรายชื่อ Contact Point ของประเทศสมาชิก ภายใน 30 พฤศจิกายน พ.ศ.2544 พร้อมทั้งกำหนดให้ประเทศสมาชิกเสนอรายงานเบื้องต้นเกี่ยวกับมาตรการที่ได้ดำเนินการไป (ทั้งมาตรการด้านกฎหมาย และมาตรการด้านบริหาร) ช่องว่างของกฎหมาย/กฎเกณฑ์ที่มีอยู่ แผนดำเนินการเพื่อลดช่องว่างดังกล่าว และความต้องการในเรื่องของความช่วยเหลือด้านการเงิน และเทคนิค (หากมี) ทั้งนี้ข้อมูลของแต่ละประเทศจะถูกเวียนให้ทราบในฐานะเอกสารของคณะมนตรีความมั่นคงฯ อย่างไรก็ตาม CTC ไม่มีอำนาจในการตัดสินว่า

ประเทศใดปฏิบัติตามข้อมติฯ ครบถ้วนหรือไม่ ต้องขึ้นอยู่กับคณะกรรมการความมั่นคง เป็นผู้ตัดสินและพิจารณาว่าจะมีมาตรการอะไรกับประเทศที่ไม่ปฏิบัติตาม ข้อมติ สำคัญของข้อมติ ดังนี้

1.1 ให้ปราบปรามการสนับสนุนทางการเงิน แก่การก่อการร้ายโดยถือว่าการให้การสนับสนุนดังกล่าวเป็นอาชญากรรม

1.2 การให้อายัดทรัพย์สินทางการเงินของผู้ก่อการร้าย หรือผู้ให้ความช่วยเหลือการก่อการร้าย

1.3 ละเว้นการให้การสนับสนุนทุกรูปแบบแก่การก่อการร้าย

1.4 ให้มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลเพื่อป้องกันการก่อการร้าย รวมทั้งข้อมูลการสืบสวนหลักฐานต่าง ๆ ในคดีการให้ความสนับสนุนการก่อการร้าย

1.5 ไม่ให้ที่อาศัยพักพิงแก่การก่อการร้าย ป้องกันไม่ให้มีดินแดนเพื่อการก่อการร้าย

1.6 ให้ถือว่าการก่อการร้ายรวมทั้งการสนับสนุนการก่อการร้ายเป็นอาชญากรรมร้ายแรง

2. การดำเนินการเรื่องการต่อสู้การก่อการร้ายในกรอบสหประชาชาติ

(กรมองค์การระหว่างประเทศ ,2553)

2.1 ภายหลังเกิดเหตุการณ์ก่อการร้ายที่สหรัฐฯ เมื่อวันที่ 11 กันยายน 2544 ที่ประชุมสมัชชาสหประชาชาติ (UNGA) ได้รับรองข้อมติ ที่ 56/1 และคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ (UNSC) ได้รับรองข้อมติที่ 1368 (2001) ในวันที่ 12 กันยายน 2544 เพื่อประณามการก่อการร้ายในสหรัฐฯ โดยถือว่าการก่อการร้ายเป็นภัยคุกคามต่อสันติภาพและความมั่นคงระหว่างประเทศ พร้อมทั้งเรียกร้องให้ประชาคมโลกร่วมกันนำตัวผู้กระทำความผิดและผู้ที่เกี่ยวข้อง รวมถึงผู้ให้การพักพิงมาเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม

2.2 UNSC ได้รับรองข้อมติอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการต่อต้านการก่อการร้าย ดังนี้

2.2.1 ข้อมติ UNSC ที่ 1373 (ค.ศ. 2001) รับรองเมื่อวันที่ 28 กันยายน 2544 กำหนดมาตรการต่าง ๆ เพื่อป้องกันและปราบปรามการก่อการร้าย ซึ่งประกอบด้วยมาตรการด้านการเงิน การเมือง การตรวจคนเข้าเมือง การแลกเปลี่ยน ข่าวกรอง และการเข้าเป็นภาคีอนุสัญญาว่าด้วยการต่อต้านการก่อการร้ายและพิธีสารที่เกี่ยวข้องของสหประชาชาติ 13 ฉบับ (ไทยได้เข้าเป็นภาคีฯ แล้ว 9 ฉบับ[1] และกำลังดำเนินการเพื่อเข้าเป็นภาคีอนุสัญญาฯ และพิธีสารฯ อีก 4 ฉบับ (2) ที่เหลือ) โดยได้จัดตั้งคณะกรรมการต่อต้านการก่อการร้าย (UN Counter Terrorism Committee – CTC) และสำนักผู้บริหารด้านการต่อต้านการก่อการร้ายแห่งสหประชาชาติ (Counter Terrorism Executive Directorate – CTED) เป็นกลไกรองรับการดำเนินการตามข้อมติ

2.2.2 ข้อมติ UNSC ที่ 1540 (ค.ศ. 2004) รับรองเมื่อวันที่ 24 เมษายน 2547 ว่าด้วยการไม่แพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพการทำลายล้างสูง (Weapons of Mass Destruction : WMD) กำหนดมาตรการต่าง ๆ เพื่อป้องกันมิให้ WMD เครื่องส่ง และวัสดุอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องตกไปอยู่ในมือของกลุ่มผู้ก่อการร้าย และเป็นความพยายามของสหประชาชาติ ที่จะปิดช่องโหว่ของความตกลงระหว่างประเทศด้านการลดและแพร่ขยาย WMD ที่มีอยู่ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสภาพการเมืองระหว่างประเทศปัจจุบันที่มี non-state actors เป็นตัวแปรสำคัญ

2.2.3 ข้อมติ UNSC ที่ 1267 (ค.ศ. 1999) รับรองเมื่อวันที่ 15 ตุลาคม 2542 กำหนดให้จัดตั้งคณะกรรมการเพื่อกำหนดรายชื่อบุคคลและคณะบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการก่อการร้าย (Al-Qaeda และ Taliban) ซึ่งประเทศสมาชิกสหประชาชาติต้องดำเนินการห้ามมิให้อากาศยานที่มีบุคคลและคณะบุคคลดังกล่าวเป็นเจ้าของหรือเช่า ทำการขึ้น ลง หรือจอดในดินแดน และต้องดำเนินการอายัดเงินทุนและทรัพย์สินและมีให้จัดหาเงินทุนให้ รวมทั้งต้องดำเนินการปิดล้อมทางอาวุธแก่บุคคล และคณะบุคคลเหล่านี้ โดยคณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามข้อมติ UNSC ที่ 1267 (ค.ศ.1999) เมื่อวันที่ 21 ธันวาคม 2542 โดยมีมาตรา 135/4 ของประมวลกฎหมายอาญารองรับพันธกรณีตามข้อมติดังกล่าว

2.3 การดำเนินการอื่นๆ ด้านการต่อต้านการก่อการร้ายในกรอบสหประชาชาติ ได้แก่

2.3.1 Counter-Terrorism Implementation Task Force (CTITF) จัดตั้งโดยเลขาธิการสหประชาชาติเมื่อเดือนกรกฎาคม 2548 ประกอบด้วยหน่วยงานและทบวงการชำนัญพิเศษในระบบ UN เพื่อเป็นหน่วยงานประสานงานระหว่างหน่วยงานต่างๆในสหประชาชาติ โดย

1. ประสานและแบ่งปันข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินการด้านการต่อต้านการก่อการร้ายระหว่างกันเพื่อสร้างโอกาสในการทำงานร่วมกัน
2. จัดตั้งกลุ่มงานเฉพาะกิจในด้านต่างๆ อย่างไรก็ตาม CTITF ยังขาดแคลนงบประมาณที่เพียงพอและไม่ได้รับอำนาจที่ชัดเจนจากประเทศสมาชิก

2.3.2 ยุทธศาสตร์การต่อต้านการก่อการร้ายระดับโลกของสหประชาชาติ (UN Global Counter-Terrorism Strategy) เป็นความริเริ่มของเลขาธิการสหประชาชาติ เสนอเมื่อวันที่ 2 พฤษภาคม 2549 มีสาระสำคัญคือ

1. การยับยั้งไม่ให้กลุ่มต่างๆ เปลี่ยนไปใช้วิธีการก่อการร้ายหรือสนับสนุนการก่อการร้ายเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ของกลุ่ม
2. การไม่ยอมให้ผู้ก่อการร้ายมีช่องทางดำเนินการก่อการร้าย
3. การป้องกันไม่ให้รัฐสนับสนุนกลุ่มก่อการร้าย
4. การพัฒนาสมรรถนะของรัฐในการป้องกันการก่อการร้าย
5. การปกป้องสิทธิมนุษยชนในบริบทของการก่อการร้ายและการต่อต้านการก่อการร้าย

ต่อมาที่ประชุม UNGA'60 ได้รับรองยุทธศาสตร์ดังกล่าวโดยฉันทามติในข้อมติที่ 60/288 เมื่อวันที่ 6 กันยายน 2549 และเป็นครั้งแรกที่สมาชิกสหประชาชาติสามารถตกลงเกี่ยวกับแนวทางเชิงยุทธศาสตร์ด้านการต่อต้านการก่อการร้ายร่วมกัน

ที่ประชุมสมัชชาสหประชาชาติ สมัยที่ 62 (UNGA'62) ได้จัดการประชุมทบทวนการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ฯ ทุก 2 ปี ครั้งที่ 1 (First Biennial Review) เมื่อวันที่ 4-5 กันยายน 2551 เพื่อทบทวนการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ฯ และให้ประเทศสมาชิกได้นำเสนอและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ แนวปฏิบัติที่ดี (good practices) ตลอดจนข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการในช่วง 2 ปีที่ผ่านมา และกำหนดจะประชุมทบทวนอีกครั้งในปี 2553

2.3.3 การจัดทำร่างอนุสัญญาต่อต้านการก่อการร้ายฉบับสมบูรณ์ (Draft Comprehensive Convention on International Terrorism : CCIT) กำหนดหน้าที่ให้รัฐปราบปรามและหยุดยั้งการก่อการร้ายที่ได้รับการสนับสนุนโดยรัฐไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม และกำหนดฐานความผิดของการกระทำที่ถือว่าเป็นการก่อการร้ายที่กว้างกว่าอนุสัญญาว่าด้วยการต่อต้านการก่อการร้ายฉบับอื่น ๆ ที่มีอยู่ ซึ่งมีลักษณะเป็นฐานความผิดเฉพาะ เช่น การจี้เครื่องบิน การจับตัวประกัน การวางระเบิด ฯลฯ โดยร่างอนุสัญญาฯ ใช้คำว่า “any means” ซึ่งรวมถึงการก่อการร้าย

ไม่ว่าด้วยวิธีใด ๆ ทั้งนี้ ได้มีการพิจารณาร่างอนุสัญญาดังกล่าวหลายครั้งแล้ว เพื่อพิจารณาประเด็นที่ค้างค้างใน CCIT และจัดทำร่าง CCIT ให้แล้วเสร็จโดยเร็ว แต่ยังไม่สามารถหาข้อยุติไม่ได้ ทั้งนี้ ร่าง CCIT มีสาระที่ละเอียดอ่อนและอาจจะกระทบกับการดำเนินนโยบายด้านความมั่นคงของหลายประเทศ การเจรจาจึงเป็นกระบวนการทางการเมืองมากกว่าทักษะทางกฎหมาย

2.4 ความร่วมมือระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ

2.4.1 Global Initiative to Combat Nuclear Terrorism เป็นกรอบความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อปราบปรามการก่อการร้ายที่ใช้นิวเคลียร์ ริเริ่มโดยสหรัฐฯ และรัสเซีย เมื่อเดือนกรกฎาคม 2549 เพื่อกระชับความร่วมมือระหว่างประเทศ ในการดำเนินมาตรการป้องกันภัยจากการก่อการร้ายที่ใช้นิวเคลียร์ โดยเฉพาะการป้องกันการจัดให้ได้มา การครอบครอง การขนส่งวัสดุนิวเคลียร์และกัมมันตภาพรังสี การพัฒนาวัสดุตั้งกล่าวเพื่อวัตถุประสงค์สำหรับการก่อการร้าย รวมทั้งการป้องกันการจู่โจมสถานที่นิวเคลียร์ ทั้งนี้ Global Initiative มิได้เป็นความตกลงระหว่างประเทศ แต่เป็นกรอบความร่วมมือระหว่างประเทศที่ไม่กำหนดพันธกรณี โดยความร่วมมือนั้นขึ้นอยู่กับความสมัครใจของประเทศที่เข้าร่วม และไม่มีการบังคับให้ต้องแก้ไขกฎหมายภายในประเทศเพื่อรองรับความร่วมมือในกรอบนี้ ปัจจุบัน มีประเทศที่เข้าร่วม Global Initiative แล้วจำนวน 75 ประเทศ ไทยยังไม่ได้เข้าร่วม

2.4.2 นอกจากนี้ ในกรอบความตกลงระหว่างประเทศด้านอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง (WMD) ได้แก่ สนธิสัญญาไม่แพร่ขยายอาวุธนิวเคลียร์ (NPT), อนุสัญญาห้ามอาวุธชีวภาพ (BWC) และอนุสัญญาห้ามอาวุธเคมี (CWC) ได้ให้ความสำคัญกับการป้องกันและควบคุมมิให้อาวุธดังกล่าว และวัสดุที่เกี่ยวข้องตกอยู่ในมือผู้ก่อการร้าย

3. ประเทศไทยกับความร่วมมือภายใต้กรอบสหประชาชาติว่าด้วยเรื่องของการก่อการร้าย

ความร่วมมือของประเทศไทยภายใต้กรอบของสหประชาชาติเกี่ยวกับการต่อต้านการก่อการร้ายปัจจุบันมีจำนวน 13 ฉบับ ได้แก่

3.1 อนุสัญญาว่าด้วยความผิดและการกระทำอื่น ๆ บางประการซึ่งกระทำบนอากาศยาน ค.ศ. 1963 (Convention on Offences and Certain Other Acts Committed On Board Aircraft, 1963)

3.2 อนุสัญญาเพื่อการปราบปรามการยึดอากาศยานโดยมิชอบด้วยกฎหมาย ค.ศ. 1970 (Convention for the Suppression of Unlawful Seizure of Aircraft 1970)

3.3 อนุสัญญาเพื่อการปราบปรามการกระทำอันมิชอบด้วยกฎหมายต่อความปลอดภัยของการบินพลเรือน ค.ศ. 1971 (Convention for the Suppression of Unlawful Acts Against the Safety of Civil Aviation 1971)

3.4 อนุสัญญาว่าด้วยการป้องกันและการลงโทษการกระทำความผิดต่อบุคคลที่มีความคุ้มกันระหว่างประเทศ ค.ศ. 1973 (Convention on the Prevention and Punishment of Crimes Against Internationally Protected Person, 1973)

3.5 อนุสัญญาขององค์การสหประชาชาติเพื่อการต่อต้านการจับตัวประกัน ค.ศ. 1979 (International Convention Against the Taking of Hostages, 1979)

3.6 อนุสัญญาว่าด้วยการป้องกันทางกายภาพของวัสดุนิวเคลียร์ค.ศ. 1980 (Convention on the Physical Protection of Nuclear Material 1980)

3.7 พิธีสารเพื่อการปราบปรามการกระทำรุนแรงอันมิชอบด้วยกฎหมาย ณ ท่าอากาศยานซึ่งให้บริการการบินพลเรือนระหว่างประเทศเพิ่มเติมต่อจากอนุสัญญาว่าด้วยการกระทำอันมิชอบด้วยกฎหมายต่อความปลอดภัยของการบินพลเรือน ค.ศ.1988 (Protocol for the Suppression of Unlawful Acts of Violence at Airports Serving International Civil Aviation, supplementary to the Convention for the Suppression of Unlawful Acts against the Safety of Civil Aviation, 1988)

3.8 อนุสัญญาเพื่อการปราบปรามการกระทำอันมิชอบด้วยกฎหมายต่อความปลอดภัยในการเดินเรือสมุทรค.ศ. 1988 (Convention for the Suppression of Unlawful Acts Against the Safety of Maritime Navigation, 1988)

3.9 พิธีสารเพื่อการปราบปรามการกระทำอันมิชอบด้วยกฎหมายต่อความปลอดภัยของแท่นที่ติดตั้งอยู่กับที่บนไหล่ทวีป ค.ศ. 1988 (Protocol for the Suppression of Unlawful Acts against the safety of Fixed Platforms Located on the Continental Shelf, 1988)

3.10 อนุสัญญาว่าด้วยการทำเครื่องหมายต่อวัตถุระเบิดพลาสติกเพื่อการตรวจสอบ ค.ศ. 1991 (Convention on the Marking of Plastic Explosives for the Purpose of Detection, 1991)

3.11 อนุสัญญาระหว่างประเทศเพื่อการปราบปรามการใช้ระเบิดในการก่อการร้าย ค.ศ. 1997 (International Convention for the Suppression of Terrorist Bombing, 1997)

3.12 อนุสัญญาระหว่างประเทศเพื่อการปราบปรามการให้เงินสนับสนุนแก่การก่อการร้าย ค.ศ. 1999 (International Convention for the Suppression of the Financing of Terrorism, 1999)

3.13 อนุสัญญาระหว่างประเทศเพื่อการปราบปรามการก่อการร้ายด้วยอาวุธนิวเคลียร์ค.ศ. 2005 (International Convention for the Suppression of Act of Nuclear Terrorism, 2005) จะเห็นได้ว่าจากจำนวนทั้งหมด 13 ฉบับ ในความร่วมมือระหว่างประเทศในประเด็นเรื่องการก่อการร้ายทั้งหมดนั้น ประเทศไทยได้ให้สัตยาบัน (Ratified) เพียงจำนวน 5 ฉบับ ส่วนที่เหลืออีก 8 ฉบับนั้น เป็นเพียงให้ความลงนาม (Signed) ในเอกสารเพียงเท่านั้น นอกจากนี้ประเทศไทยยังให้ความร่วมมือกับประเทศต่าง ๆ ในเรื่องเกี่ยวกับการก่อการร้ายในระดับภูมิภาคอาเซียนภายใต้แผนต่อต้านการก่อการร้ายสากล

โดยสำนักงานสภาพความมั่นคงแห่งชาติ (สมช.) เมื่อปลายเดือนธันวาคม พ.ศ. 2557 ที่ผ่านมามีการให้สัตยาบันในอนุสัญญา BIMSTEC (Bay of Bengal Initiative Multi-Sectoral Technical and Economic Cooperation) ว่าด้วยความร่วมมือต่อต้านการก่อการร้ายสากล ครอบคลุมความร่วมมือจำนวนทั้งหมด 5 ฉบับ ที่ประเทศไทยได้ให้สัตยาบัน (ratified) ประกอบด้วย อนุสัญญา 4 ฉบับ และพิธีสารอีก 1 ฉบับ ดังนี้

1. อนุสัญญาว่าด้วยความผิดและการกระทำอื่น ๆ บางประการซึ่งกระทำบนอากาศยาน ค.ศ. 1963 (Convention on Offences and Certain Other Acts Committed On Board Aircraft, 1963)
 2. อนุสัญญาเพื่อการปราบปรามการยึดอากาศยานโดยมิชอบด้วยกฎหมาย ค.ศ. 1970 (Convention for the Suppression of Unlawful Seizure of Aircraft, 1970)
 3. อนุสัญญาเพื่อการปราบปรามการกระทำอันมิชอบด้วยกฎหมายต่อความปลอดภัยของการบินพลเรือน ค.ศ. 1971 (Convention for the Suppression of Unlawful Acts Against the Safety of Civil Aviation, 1971)
 4. อนุสัญญาระหว่างประเทศเพื่อการปราบปรามการให้เงินสนับสนุนแก่การก่อการร้าย ค.ศ. 1999 (International Convention for the Suppression of the Financing of Terrorism, 1999)
 5. พิธีสารเพื่อการปราบปรามการกระทำรุนแรงอันมิชอบด้วยกฎหมาย ณ ท่าอากาศยานซึ่งให้บริการการบินพลเรือนระหว่างประเทศเพิ่มเติมต่อจากอนุสัญญาว่าด้วยการกระทำอันมิชอบด้วยกฎหมายต่อความปลอดภัยของการบินพลเรือน ค.ศ.1988 (Protocol for the Suppression of Unlawful Acts of Violence at Airports Serving International Civil Aviation, supplementary to the Convention for the Suppression of Unlawful Acts against the Safety of Civil Aviation 1988)
- ส่วนที่เหลือจำนวน 8 ฉบับที่ประเทศไทยเพียงแค่ลงนาม (signed) โดยคณะรัฐมนตรี ในขณะที่ได้มีมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 25 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2545 ตั้งคณะกรรมการพิจารณาการเข้าเป็นภาคีสมาชิกอนุสัญญาระหว่างประเทศที่เกี่ยวกับการต่อต้านการก่อการร้าย ประกอบด้วย
1. อนุสัญญาว่าด้วยการป้องกันและการลงโทษการกระทำความผิดต่อบุคคลที่มีความคุ้มกันระหว่างประเทศ ค.ศ. 1973 (Convention on the Prevention and Punishment of Crimes Against Internationally Protected Person, 1973)
 2. อนุสัญญาขององค์การสหประชาชาติเพื่อการต่อต้านการจับตัวประกัน ค.ศ. 1979 (International Convention Against the Taking of Hostages, 1979)
 3. อนุสัญญาว่าด้วยการป้องกันทางกายภาพของวัตถุนิวเคลียร์ ค.ศ. 1980 (Convention on the Physical Protection of Nuclear Material 1980)
 4. อนุสัญญาเพื่อการปราบปรามการกระทำอันมิชอบด้วยกฎหมายต่อความปลอดภัยในการเดินเรือสมุทร ค.ศ. 1988 (Convention for the Suppression of Unlawful Acts Against the Safety of Maritime Navigation, 1988)
 5. พิธีสารเพื่อการปราบปรามการกระทำอันมิชอบด้วยกฎหมายต่อความปลอดภัยของแท่นที่ติดตั้งอยู่กับที่บนไหล่ทวีป ค.ศ. 1988 (Protocol for the Suppression of Unlawful Acts against the safety of Fixed Platforms Located on the Continental Shelf, 1988)
 6. อนุสัญญาว่าด้วยการทำเครื่องหมายต่อวัตถุระเบิดพลาสติกเพื่อการตรวจสอบ ค.ศ. 1991 (Convention on the Marking of Plastic Explosives for the Purpose of Detection, 1991)

7. อนุสัญญาระหว่างประเทศเพื่อการปราบปรามการใช้ระเบิดในการก่อการร้าย ค.ศ. 1997 (International Convention for the Suppression of Terrorist Bombing, 1997)

8. อนุสัญญาระหว่างประเทศเพื่อการปราบปรามการก่อการร้ายด้วยอาวุธนิวเคลียร์ ค.ศ. 2005 (International Convention for the Suppression of Act of Nuclear Terrorism, 2005)

ปัจจุบันภายใต้กรอบของมติคณะรัฐมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติที่ 1267 (1999) ที่ 1269 (1999) ที่ 1333 (2001) และมติที่ 1373 (2001) ในการต่อต้านการก่อการร้าย รัฐบาลไทยได้ตั้งคณะกรรมการต่อต้านการก่อการร้ายสากล (Committee of Counter International Terrorism : COCIT) โดยนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน ดูแลนโยบายในการต่อต้านการก่อการร้าย มีศูนย์ดำเนินการต่อต้านการก่อการร้ายสากล (The Counter International Terrorist Operations : CITOC) เป็นหน่วยงานหลักในการประสานการดำเนินการทั้งหน่วยนโยบายและหน่วยปฏิบัติการ ทั้งสองหน่วยจัดตั้งตามนโยบายต่อต้านการก่อการร้ายสากลใน พ.ศ. 2543 รัฐบาลไทยได้แต่งตั้งคณะกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติแต่งตั้งโดยนายกรัฐมนตรีเป็นส่วนหนึ่งของสภาความมั่นคงแห่งชาติเพื่อทำหน้าที่ประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ในการป้องกันและปราบปรามปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติรวมถึงการเคลื่อนไหวของกลุ่มผู้ก่อการร้ายด้วย

4. การปฏิบัติการมาตรการต่อต้านการก่อการร้าย

เพื่อควบคุมให้มีการปฏิบัติการตามมติข้างต้น ได้มีการจัดตั้งอนุกรรมการซึ่งประกอบด้วยตัวแทนจากประเทศสมาชิกคณะมนตรีความมั่นคง โดยมีผู้แทนอังกฤษเป็นประธาน คณะอนุกรรมการดังกล่าวได้ขอให้สมาชิกสหประชาชาติทุกประเทศส่งรายงาน โดยละเอียดเกี่ยวกับการดำเนินมาตรการต่างๆ ที่มติกำหนดไว้ภายในวันที่ 27 ธันวาคม พ.ศ.2544 มาตรการในการต่อต้านลัทธิก่อการร้ายประเทศสมาชิกสหประชาชาติต้องดำเนินมาตรการที่ประสิทธิผลกับผู้ที่ดำเนินกิจกรรมก่อการร้าย และผู้ให้การสนับสนุน

5. ปรับปรุงการบังคับใช้กฎหมายให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

ดำเนินมาตรการเพื่อป้องกันการดำเนินกิจกรรมการก่อการร้าย

5.1 ปฏิเสธที่พักพิงแก่ผู้ก่อการร้าย และผู้ให้การสนับสนุน

5.2 สกัดกั้นการดำเนินกิจกรรมการก่อการร้ายในประเทศของตน

5.3 นำตัวผู้ก่อการร้ายมาดำเนินคดีและลงโทษ

5.4 ร่วมมือกับประเทศอื่นๆ ในการดำเนินคดี และสืบสวนสอบสวนคดีก่อการร้าย

5.5 ใช้มาตรการตรวจตราตามบริเวณชายแดนที่มีประสิทธิภาพ และตรวจตราความถูกต้องของเอกสารประจำตัว และเอกสารเดินทางเพื่อป้องกันมิให้ผู้ก่อการร้ายเดินทางข้ามประเทศได้

5.6 สกัดกั้นการเกณฑ์คนมาเป็นผู้ก่อการร้าย

5.7 กำจัดอาวุธของกลุ่มก่อการร้าย

6. มาตรการควบคุมเส้นทางการเงิน

6.1 ระบุให้การหาทุนเพื่อสนับสนุนการก่อการร้าย ถือเป็นอาชญากรรม

6.2อายัดทรัพย์สินของผู้ก่อการร้ายและผู้ให้การสนับสนุน

6.3 สกัดกั้นการหาทุนสนับสนุนการก่อการร้าย และความพยายามของผู้ก่อการร้าย และผู้ให้การสนับสนุนในการนำเงินดังกล่าวไปใช้

6.4 ป้องกันไม่ให้ผู้ก่อการร้าย และผู้ให้การสนับสนุนใช้สถาบันทางการเงินเป็นเครื่องมือ ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศ

6.5 การแลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับผู้ก่อการร้าย และแผนการก่อการร้ายมากขึ้นและสนับสนุนกลไก และศักยภาพในเรื่องนี้

6.6 พัฒนาและทำข้อตกลงทั้งระดับทวิภาคี และพหุภาคี เพื่อทำให้เกิดความร่วมมือระหว่างประเทศต่าง ๆ มากขึ้น

6.7 ให้ความเห็นชอบอนุสัญญาต่าง ๆ ของสหประชาชาติที่เกี่ยวข้องกับการก่อการร้ายโดยไม่ล่าช้า

6.8 ดำเนินการตามมติคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ ที่เกี่ยวข้องกับการก่อการร้าย

6.9 ตรวจสอบคำขอสิทธิ์อย่างรอบคอบ เพื่อป้องกันมิให้ผู้ก่อการร้ายได้รับสถานภาพสิทธิ์

การก่อการร้ายเป็นวิธีการที่ฝ่ายอ่อนแอนำมาใช้กับฝ่ายที่มีศักยภาพสูงกว่า และเมื่อเกิดเหตุการณ์รุนแรงโดยเฉพาะการใช้ระเบิดพลีชีพ หรือการทำให้พลเรือนผู้บริสุทธิ์เสียชีวิตอย่างโหดเหี้ยมไร้มนุษยธรรม ณ ที่ใด ๆ ก็ตาม ผู้คนจะรู้ได้ทันทีว่าเป็นการกระทำของผู้ก่อการร้าย ซึ่งอาจเป็นกลุ่มเล็ก หรือกลุ่มใหญ่ หรือกระบวนการหรือองค์กร ที่มีเป้าประสงค์ให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง นอกจากนี้ความขัดแย้งทางอารยธรรมโลกตะวันตก กับมุสลิม ประกอบกับสหรัฐฯ ยกระดับความสำคัญของการต่อต้านการก่อการร้ายเป็นสงครามการก่อการร้าย และร่วมกับพันธมิตรเข้าปราบปรามกลุ่มก่อการร้ายในอัฟกานิสถาน รวมทั้งส่งกองทัพบุกเข้าอิรัก โดยไม่ได้รับฉันทานุมัติจากสหประชาชาติ ประกอบกับปัจจุบันสังคมโลกเข้าสู่ยุคโลกาภิวัตน์ นับเป็นแรงผลักดันให้ผู้ก่อการร้ายหรือกลุ่มขบวนการต่างๆ มีวิวัฒนาการเชื่อมโยงกันเป็นเครือข่ายทั่วโลกอย่างไม่มีขอบเขต และนอกจากผู้ก่อการร้ายจะใช้วิธีการก่อการร้ายที่รุนแรงเช่นในอดีตแล้ว ยังมีการก่อการร้ายโดยการโจมตีเครือข่ายคอมพิวเตอร์ และมีการทำสงครามข้อมูลข่าวสารอย่างได้ผล ก็มีแนวโน้มที่จะใช้อาวุธอำนาจการทำลายล้างรูปสูงในรูปแบบของสงครามอสมมาตรทั้งทางบก ในทะเลและอากาศ ซึ่งจะสร้างความเสียหายอย่างใหญ่หลวงต่อประชาคมโลก นอกจากนี้จากการศึกษาสถานการณ์ที่ผ่านมา ทั้งสถานการณ์โลก ระดับภูมิภาคและเหตุการณ์ก่อความไม่สงบที่ใช้วิธีการก่อการร้ายสร้างสถานการณ์ต่างๆ ตลอดจนนโยบายของมหาอำนาจแล้วการก่อการร้ายนับวันจะมีองค์ประกอบของปัญหาที่มีความยุ่งยากซับซ้อน และสังคมโลกทางเทคโนโลยีสารสนเทศการสื่อสาร ซึ่งทั้งฝ่ายทหารและฝ่ายผู้ก่อการร้ายต่างแสวงหาผลประโยชน์และการประยุกต์ใช้งานจากกิจการเหล่านี้ทั้งสองฝ่าย

ยุทธศาสตร์และการนำนโยบายการป้องกันและต่อต้านการก่อการร้าย

1. ประเทศไทย (บุญชู เกิดโชค, 2555)

ยุทธศาสตร์ใช้แนวทางพลเรือน ตำรวจ ทหาร โดยมีประชาชนเป็นศูนย์กลางของการปฏิบัติการ และส่งเสริมความเข้าใจระหว่างรัฐบาล และประชาชน โดยเฉพาะผู้ที่อยู่ในชนบท โดยภาครัฐจะต้องสร้างความเชื่อมั่นให้ประชาชนเห็นถึงความจริงใจของเจ้าหน้าที่ แนวทางการดำเนินการ มีแนวทางหลักคือการเมืองนำการทหาร ด้วยการร่วมมือและประสานงานส่วนราชการ องค์การเอกชน ช่วยเหลือประชาชน และริเริ่มโครงการเพื่อขจัดเงื่อนไขความขัดแย้งในพื้นที่ล่อแหลม และทำให้ราษฎรร่วมมือกับรัฐบาลและรวมกำลังกันต่อสู้กับการคุกคาม จากผู้ก่อความไม่สงบ พร้อมกันนั้นปฏิบัติการทางทหาร คือการปราบปรามกองกำลัง อย่งไรก็ตามแนวทางการค้นหาและการทำลาย ต้องทำควบคู่กับมาตรการเชิงอ่อน โดยเป้าหมายต้องอยู่ที่มวลชน องค์การทางการเมือง และกองกำลังไม่สามารถดำเนินการต่อไปได้

ในการดำเนินการ กระทรวง ทบวง กรม และองค์การต่าง ๆ มีหน้าที่กำหนดแผนโครงการ และการปฏิบัติ โดยมีสภาความมั่นคงแห่งชาติรับผิดชอบในการเสนอคณะรัฐมนตรีในเรื่องอันเกี่ยวกับนโยบาย และกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในเป็นกองอำนวยการเฉพาะกิจ มีผู้อำนวยการป้องกัน เป็นผู้บังคับรับผิดชอบ ในการปฏิบัติงานตามนโยบายและการสั่งการ ตลอดจนการประสานงานของกระทรวง ทบวง กรม และองค์การที่เกี่ยวข้อง

นโยบายการป้องกัน และแก้ไขการก่อการร้ายฉบับปี 2545 (คำสั่งนายกรัฐมนตรีที่ 66/ 2533 เรื่องนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะคอมมิวนิสต์) ระบุถึงการให้ความสำคัญเป็นลำดับแรกในการป้องกันปัญหาการก่อการร้าย รวมทั้งจัดระบบ และกลไกในการแก้ไขปัญหาการก่อการร้ายให้พร้อมเผชิญเหตุ ในส่วนของการป้องกัน จะกระทำทั้งในระดับภายใน และภายนอกประเทศ โดยเน้นการพัฒนาประสิทธิภาพงานข่าวกรอง และจัดระบบประสานงานข่าว ปรับปรุงกฎหมายให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา และสถานการณ์ พัฒนาบุคลากร ระบบข้อมูลข่าวสาร และองค์ความรู้ ปฏิบัติตามพันธกิจประชาชนให้มีส่วนร่วมในการหาข่าว และเป็นเครือข่ายชุมชน ลดปัจจัยและเงื่อนไขที่เอื้อให้บุคคลบางกลุ่มถูกชักจูงเข้าร่วมกลุ่มก่อการร้าย และการปราบปรามขบวนการอาชญากรรมข้ามชาติ โดยประสานแผนเตรียมความพร้อม สนธิทรัพยากร จัดระบบการประสานงานและฝึกซ้อมการปฏิบัติ

ทั้งนี้ในระดับระหว่างประเทศให้ดำเนินการกระชับ และขยายความร่วมมือในระดับภูมิภาค จัดตั้งกลไกและประสานช่องทางติดต่อสื่อสาร ร่วมมือกับประชาคมระหว่างประเทศ และปฏิบัติตามพันธกิจระหว่างประเทศภายใต้กรอบสหประชาชาติ โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ และความมั่นคงของชาติเป็นสำคัญ

2. สหรัฐอเมริกา (President Decision Directives (PDD, 21 June 1995)

นโยบายการต่อต้านการก่อการร้ายจากการลงนามของประธานาธิบดี บิล คลินตัน (Bill Clinton) เมื่อวันที่ 21 มิถุนายน 1995 ด้านการต่อต้านการก่อการร้าย ซึ่งมีใจความสำคัญระบุว่าสหรัฐอเมริกา มีนโยบายป้องปราม เอาชนะ และตอบสนองเหตุการณ์ก่อการร้ายอย่างแข็งขันไม่ว่าเหตุร้ายนั้นเกิดขึ้นภายในประเทศ หรือต่างประเทศ โดยในการดำเนินการนโยบายดังกล่าว

สหรัฐอเมริกา จะร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับรัฐบาลประเทศพันธมิตร พร้อมกับตอบโต้อย่างรุนแรงต่อกลุ่มก่อการร้าย และประเทศที่ให้การสนับสนุนการก่อการร้ายต่อสหรัฐอเมริกา และจะไม่ยินยอมต่อข้อเรียกร้องของผู้ก่อการร้าย อันได้แก่ การลดยุทธศาสตร์ จดล่อแหลม การป้องกันการก่อการร้าย การตอบโต้การก่อการร้าย และการป้องกันมิให้กลุ่มก่อการร้ายได้มาซึ่งอาวุธที่มีอานุภาพการทำลายล้างสูง

แนวทางการต่อต้านการก่อการร้ายโดยการระบุหน้าที่ความรับผิดชอบของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิ อัยการสูงสุดทำหน้าที่ประธานคณะกรรมการคณะรัฐมนตรี เพื่อทบทวนจุดอ่อนจุดล่อแหลมของสถานที่ราชการและโครงสร้างพื้นฐานของชาติ และเสนอคำแนะนำต่อประธานาธิบดี และหน่วยงานที่เหมาะสม ผู้อำนวยการ Federal Bureau of Investigation (FBI) รับผิดชอบการลดยุทธศาสตร์ จุดล่อแหลม และผู้อำนวยการ Central Intelligence Agency (CIA) เป็นผู้รับผิดชอบหลักด้านงานข่าวกรอง ทั้งการรวบรวม วิเคราะห์ การต่อต้านข่าวกรอง และปฏิบัติการลับในต่างประเทศ เป็นต้น

ยุทธศาสตร์การต่อต้านการก่อการร้ายจัดทำขึ้นบนหลักการ 4 ประการ ได้แก่

1. การยึดมั่นในค่านิยมหลักของสหรัฐ เช่น สิทธิมนุษยชน และนิติรัฐ 2. การสร้างพันธมิตรด้านความมั่นคง 3. การใช้เครื่องมือ และศักยภาพการต่อต้านการก่อการร้ายอย่างเหมาะสม และ 4. การสร้างวัฒนธรรมการฟื้นฟูกลับสู่สภาพปกติ โดยมีเป้าหมาย 8 ประการ

1. คุ้มครองพลเมือง มาตุภูมิ และผลประโยชน์ของสหรัฐอเมริกา
2. ชัดขวาง ลดระดับ แยกออก และทำลายอัลกออิดะห์ กับกลุ่มบุคคลที่เชื่อมโยงกับอัลกออิดะห์
3. ป้องกันการพัฒนาการได้ และการใช้อาวุธที่มีอานุภาพการทำลายล้างสูง
4. ทำลายแหล่งพักพิงของผู้ก่อการร้าย
5. สร้างพันธมิตร และศักยภาพการต่อต้านการก่อการร้ายที่ยั่งยืน
6. ลดระดับความเชื่อมโยงระหว่างอัลกออิดะห์ กับกลุ่มและบุคคลที่เชื่อมโยงกับ

อัลกออิดะห์

7. ต่อต้านยุทธศาสตร์ของอัลกออิดะห์ และผลกระทบ รวมทั้งลดโอกาสในการแสวงประโยชน์จากความรุนแรงในภูมิภาค

8. ชัดขวางวิธีการที่ผู้ก่อการร้ายอาจใช้ เช่น การเรียกค่าไถ่ และการรับเงินทุนสนับสนุนจากภายนอก

การดำเนินการยุทธศาสตร์มิได้มีการกำหนดหน่วยงานที่รับผิดชอบการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ อย่างไรก็ตามข่าวสารที่ปรากฏบ่งชี้ถึงแนวทางการดำเนินยุทธศาสตร์ที่หันเหออกจากการใช้กำลังพลจำนวนมากในการรบตามแบบ โดยทดแทนด้วยการใช้อากาศยานไร้คนขับ (Drones) และหน่วยปฏิบัติการรบพิเศษเป็นเครื่องมือหลักในการทำลายกลุ่มก่อการร้าย

3. สหราชอาณาจักร (กระทรวงการต่างประเทศ, 2553)

สหราชอาณาจักรมองการก่อการร้ายเป็นภัยคุกคามภายในประเทศที่มีความเชื่อมโยงกับต่างประเทศ สหราชอาณาจักรให้ความสำคัญกับกลุ่มก่อการร้ายในปากีสถาน อัฟกานิสถาน และเยเมน เนื่องจากมีความเคลื่อนไหวของกลุ่มอัลกออิดะห์ ที่ถือเป็นภัยคุกคามโดยตรงกับสหราชอาณาจักร

ยุทธศาสตร์ต่อการก่อการร้ายของสหราชอาณาจักรมีแนวทางปฏิบัติการตามหลัก 4Ps ได้แก่ 1. Pursue การติดตามกลุ่มการร้าย เพื่อยับยั้งการถูกโจมตี เช่น การพัฒนางานด้านข่าวกรอง รวมถึงกฎหมาย 2. Prevent การป้องกันมิให้ประชาชนกลายเป็นผู้ก่อการร้าย หรือสนับสนุนแนวคิดนิยมความรุนแรง 3. การเสริมสร้างเกราะป้องกันจากการโจมตี เช่น การเพิ่มขีดความสามารถในการรับมือกับการก่อการร้าย 4. Prepare การลดผลกระทบจากเหตุการณ์ที่ไม่สามารถป้องกันได้ โดยเตรียมความพร้อมในการให้ความช่วยเหลือ รวมถึงการฟื้นฟูหลังเหตุการณ์

การดำเนินงานเป็นความร่วมมือของหลายหน่วยงาน และใช้ความเชี่ยวชาญของแต่ละหน่วยงาน โดยมีสภาความมั่นคงแห่งชาติ (Communities and Local Government ส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจของประชาชนเพื่อต่อต้านแนวความคิดที่รุนแรง ทั้งนี้ กระทรวงมหาดไทยรับผิดชอบงานด้านความมั่นคง อาทิ การปกป้องปัจเจกบุคคลที่มีความเสี่ยงภัยจากภัยก่อการร้าย การตรวจคนเข้าเมือง กระทรวงการต่างประเทศ ส่งเสริมความร่วมมือกับต่างประเทศโดยเฉพาะประเทศในกลุ่มเป้าหมาย

นอกจากนี้ยังมีการจัดตั้ง Contest Board ประกอบด้วยผู้แทนจากหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งในด้านความมั่นคง เศรษฐกิจ และสังคม และคณะกรรมการด้านการต่อต้านการก่อการร้าย ในรัฐสภาสหราชอาณาจักร

จากทฤษฎีการก่อการร้ายชี้ให้เห็นว่าการก่อการร้ายไม่อาจถูกขจัดให้หมดไปได้ อย่างสิ้นเชิง ดังนั้นเป้าหมายการต่อต้านการก่อการร้ายคือ การลดระดับความรุนแรงลงสู่จุดที่ไม่ทำให้รัฐบาลต้องทุ่มเทพยายามในการดำเนินการอย่างมากจนกระทบต่อการดำเนินนโยบายการศึกษา ยุทธศาสตร์และนโยบายการต่อต้านการก่อการร้ายเป็นแนวทางการปฏิบัติการที่ต้องใช้การผสมผสานระหว่างทุกเครื่องมือของรัฐบาล ไม่ว่าจะเป็นทหารการข่าว การเงิน การเมือง และกฎหมาย รวมถึงต้องได้รับความร่วมมือจากภาคประชาสังคม

นอกจากนั้นการที่การปฏิบัติการเชิงยุทธศาสตร์เป็นการบูรณาการในระดับนโยบาย ประเทศที่มียุทธศาสตร์ย่อมมีแนวทางในการจัดการกับปัญหาอันนำมาซึ่งความสำเร็จในการต่อต้านการก่อการร้ายโดยยุทธศาสตร์จำเป็นต้องได้รับการปรับปรุงตามห้วงเวลาเพื่อให้สามารถตอบสนองกับภัยคุกคามที่เปลี่ยนแปลงไป

4. ออสเตรเลีย (สำนักงานนโยบายและแผน กลุ่มงานความมั่นคงระหว่างประเทศ, 2553)

ออสเตรเลียประเมินว่า ภัยคุกคามจากการก่อการร้ายในออสเตรเลียยังคงมีอยู่ และจะเป็นไปในรูปแบบของการโจมตีที่มีการเตรียมการ/ดำเนินการภายในประเทศ โดยคนชาติที่เกิดหรือเติบโตในออสเตรเลีย (home-grown terrorism) โดยได้รับอิทธิพลจากแนวคิด Global Jihad และแนวคิดหัวรุนแรง โดยเฉพาะจากกลุ่มอัลกออิดะห์ หรือกลุ่มก่อการร้ายอื่นที่เกี่ยวข้องกับกับอัลกออิดะห์

การโจมตีผลประโยชน์ของออสเตรเลียในต่างประเทศโดยยุทธศาสตร์ Counter-Terrorism White Paper 2010 ระบุถึงองค์ประกอบ 4 ด้าน ได้แก่ 1. Analysis การวิเคราะห์ภัยคุกคามด้วยข้อมูลและการข่าว 2. Protection การดำเนินมาตรการเพื่อป้องกันประเทศและประชาชนให้ปลอดภัยจากการก่อการร้าย รวมถึงลดความเสี่ยงที่จะเกิดการโจมตี 3. Response การตอบโต้ อย่างเหมาะสมและทันเวลา เมื่อเกิดเหตุภัยคุกคามจากการก่อการร้าย ตลอดจนการดำเนินคดี

ต่อผู้กระทำความผิด 4. Resilience การสร้างชุมชนเข้มแข็งให้สามารถต่อต้านการใช้ความรุนแรงหรือการก่อการร้าย

ทั้งนี้ ออสเตรเลียให้ความสำคัญกับงานด้านการข่าว (Intelligence-led) เป็นหลัก โดยเน้นการประสาน/แลกเปลี่ยนข้อมูลและข่าวกรองที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น เพื่อให้สามารถสืบพบ (detect) และป้องกันภัยคุกคามได้ก่อนจะเกิดขึ้น ดังนั้นจึงได้มีการจัดตั้ง Counter Terrorism Control Centre เพื่อบูรณาการงานด้านการข่าวเพื่อต่อต้านการก่อการร้าย

การปฏิบัติการ National Security Advisor ภายใต้สำนักนายกรัฐมนตรีเป็นผู้ดูแลนโยบายด้านความมั่นคงในภาพรวม โดยนโยบายด้านการต่อต้านการก่อการร้ายจะนำไปใช้ปฏิบัติทั่วประเทศผ่านคณะกรรมการด้านการต่อต้านการก่อการร้ายแห่งชาติ (National Counter-Terrorism Committee) ประกอบด้วยเจ้าหน้าที่อาวุโสจากรัฐบาลกลางและรัฐบาลท้องถิ่นของรัฐ และเขตการปกครองต่าง ๆ รวมถึงผู้แทนหน่วยงานในสำนักนายกรัฐมนตรี ที่รับผิดชอบงานด้านความมั่นคงและความมั่นคงชายแดนในระดับปฏิบัติการ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ เป็นผู้รับผิดชอบหลัก ทั้งในระดับภายในและระหว่างประเทศ โดยมีการประสานงานอย่างใกล้ชิดกับตำรวจในแต่ละรัฐ/เขตการปกครอง ผ่านกลไก Joint Counter-Terrorism Team ซึ่งดูแลภาพรวมของการดำเนินในระดับท้องถิ่นระดับรัฐ และระดับประเทศ

5. อินโดนีเซีย

อินโดนีเซียเป็นเป้าหมายการก่อเหตุของผู้ก่อการร้าย ทั้งในประเทศและระหว่างประเทศ และยังเป็นแหล่งสร้าง/พุ่มพักผู้ก่อการร้ายรุ่นใหม่ด้วย กลุ่มก่อนการร้ายสำคัญคือ กลุ่มเจมาห์ อิสลามียาห์ (Jemaah Islamiyah - JI) ซึ่งมีเครือข่ายกับกลุ่มอัลกออิดะห์ และกลุ่มก่อการร้ายอื่น ๆ ในภูมิภาคทางการอินโดนีเซียเริ่มตระหนักถึงอันตรายร้ายแรงของภัยคุกคามก่อการร้ายรวมถึงดำเนินมาตรการต่อต้านการก่อการร้ายอย่างจริงจังมากขึ้น ภายหลังเหตุการณ์ระเบิดที่บาห์ลี เมื่อปี พ.ศ.2545 อินโดนีเซียมองว่า การก่อการร้ายเริ่มจากต้นเหตุ (Root cause) คือ ปัญหาทางสังคมและการเมืองต่าง ๆ ซึ่งจะพัฒนาไปสู่แนวคิดหัวรุนแรงมากขึ้นเรื่อย ๆ เริ่มจากความรู้สึกไม่พอใจ ไปจนถึงความปรารถนาที่จะตอบโต้และแก้แค้น ซึ่งหากได้รับแรงกระตุ้นต่าง ๆ อาทิ ได้รับเงินสนับสนุน การฝึกอบรม การล้างสมอง ก็จะทำให้บุคคลกลายเป็นผู้ก่อการร้ายในที่สุด

อินโดนีเซียเริ่มตระหนักถึงความจำเป็นในการแก้ปัญหาที่ต้นเหตุ และครอบคลุมตั้งแต่ปี พ.ศ.2549 จึงได้จัดทำแผนนโยบายและยุทธศาสตร์ที่ครอบคลุมทั้งด้านการเมืองการปกครอง เศรษฐกิจและสังคมจิตวิทยา การข่าว กฎหมายและกระบวนการยุติธรรมการบังคับใช้กฎหมาย และดำเนินคดี การทหาร และการตรวจคนเข้าเมืองพันธกิจหลักตามยุทธศาสตร์ ได้แก่ 1. การป้องกัน ได้แก่ การแก้ไขปัญหารากเหง้าที่เป็นต้นเหตุของการก่อการร้าย 2. การปราบปราม โดยใช้วิธีทั้งการทหาร การตัดการสนับสนุนทางการเงิน การบังคับใช้กฎหมาย ตลอดจนการประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างมีประสิทธิภาพ 3. การสร้างความตระหนักและการเตรียมความพร้อมในหมู่ประชาชนอย่างกว้างขวาง สำนักนโยบายและแผน กลุ่มงานความมั่นคงระหว่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศ, หนังสือที่ กต.๐๒๐๐.๕/ว.๑๒๐๕๑ ลง ๑๑ พ.ย.๕๓ เรื่อง ผลการศึกษายุทธศาสตร์ด้านการต่อต้านการก่อการร้ายของประเทศสำคัญๆ

6. ประเทศสิงคโปร์

กองทัพเรือสิงคโปร์ (Republic of Singapore Navy (RSN)) ได้จัดตั้งทีมติดตามเพื่อความมั่นคงทางทะเลในการปกป้องเรือในน่านน้ำของประเทศสิงคโปร์ เริ่มต้นในเดือนเมษายน ค.ศ.2005 กองกำลังเพื่อความมั่นคงถูกจัดตั้งขึ้นเป็นทีมประมาณ 8 คน เพื่อขึ้นไปบนเรือที่อยู่ในบริเวณน่านน้ำของประเทศสิงคโปร์ในทีมนี้จะประกอบด้วยลูกเรือที่ได้รับการฝึกอบรม วิศวกร เครื่องกลเรือ พนักงานวิทยุ และบุคคลเหล่านี้สามารถควบคุมเรือได้ในสถานการณ์จำเป็น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อป้องกันการปล้นเรือที่อยู่ภายในน่านน้ำของประเทศสิงคโปร์

นอกจากนี้ เรือบรรทุกทุกแก่ธรรมชาติหรือเรือบรรทุกน้ำมันขนาดใหญ่ที่ผ่านบริเวณน่านน้ำของประเทศสิงคโปร์จะได้รับการคุ้มครองโดยกองทัพเรือสิงคโปร์ 2.2.7 Harbour Craft Transponder System (HARTS)

นอกจากนี้ เพื่อที่จะติดตามเรือที่มีขนาดต่ำกว่า 300 ตัน ซึ่งไม่จำเป็นต้องมีหรือติดตั้งระบบแสดงตนอัตโนมัติ (Automatic Identification System: AIS) ตามกฎเกณฑ์ขององค์การทางทะเลระหว่างประเทศประเทศสิงคโปร์จึงได้จัดให้มี Harbour Craft Transponder System (HARTS) ขึ้นเพื่อติดตามเรือเดินทะเลขนาดเล็กในขณะที่อยู่บริเวณน่านน้ำของประเทศสิงคโปร์ระบบปฏิบัติการแบบบูรณาการ (National Maritime Security System (NMSS)) กองทัพเรือสิงคโปร์ได้ปรับโครงสร้างใหม่ของหน่วยบัญชาการฝั่งทะเล (Costal Command : COSCOM) ให้เป็นกองกำลังหน่วยงานเฉพาะกิจที่รู้จักกันในนามกองกำลังเฉพาะกิจเพื่อความมั่นคงทางทะเล (Maritime Security Task Force (MSTF))

อย่างไรก็ดี เมื่อไม่นานมานี้ระบบความมั่นคงทางทะเลแห่งชาติระบบใหม่ซึ่งเป็นระบบปฏิบัติการแบบบูรณาการ (NMSS) ได้ถูกก่อตั้งขึ้น เพื่อส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างกันมากยิ่งขึ้น รวมทั้งเพื่อการตระหนักรู้ในสถานการณ์ การตัดสินใจและเสริมสร้างการดำเนินงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานเพื่อความมั่นคงทางทะเล ซึ่งจะช่วยให้ประเทศสิงคโปร์สามารถรับมือกับภัยคุกคามทางทะเลได้อย่างครอบคลุมและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นระบบความมั่นคงทางทะเลระบบใหม่นี้ถือเป็นโครงการความร่วมมือแบบบูรณาการของภาครัฐเพื่อส่งเสริมความปลอดภัยและความมั่นคงทางทะเล โดยประสานความร่วมมือของหน่วยงานทางทะเลทั้งหมดเพื่อให้มีการดำเนินงานร่วมกันได้อย่างเป็นเอกภาพ ระบบดังกล่าวช่วยให้สามารถวิเคราะห์สถานการณ์และประสานงาน ซึ่งเป็นการปฏิบัติการในระดับประเทศ เพื่อสามารถรับมือกับภัยคุกคามทางทะเลได้อย่างทันท่วงที

โดยระบบปฏิบัติการแบบบูรณาการ (NMSS) ประกอบด้วยกลุ่มจัดการวิกฤตการณ์เพื่อความมั่นคงทางทะเลซึ่งประกอบด้วยศูนย์วิเคราะห์ข้อมูลทางทะเลแห่งชาติ (National Maritime Sense-Making Centre (NMSC)) มีหน้าที่รวบรวมข้อมูลกิจการทางทะเลและกลุ่มปฏิบัติการแห่งชาติ (National Maritime Operations Group (NMOG)) ได้รับมอบหมายให้ดูแลปฏิบัติการต่าง ๆ โดยอาศัยข้อมูลที่ได้เพื่อปราบปรามภัยคุกคามทางทะเลทั้งสองหน่วยงานมีฐานปฏิบัติการที่ศูนย์ควบคุมกองบัญชาการชางี (Changi C2 Centre)

การจัดตั้งคณะกรรมการความมั่นคงทางทะเล ประเทศสิงคโปร์ได้จัดตั้งคณะกรรมการความมั่นคงทางทะเล (Maritime Security Committee) ซึ่งประกอบด้วยผู้แทนจากกระทรวงกลาโหม (Ministry of Defence: MINDEF) กระทรวงมหาดไทย (Ministry of Home Affairs: MHA) กระทรวงการขนส่ง (Ministry of Transport) กระทรวงการต่างประเทศ (Ministry of Foreign Affairs) รวมทั้งหน่วยงานเทคโนโลยีเพื่อการข่าวและการป้องกัน นอกจากนี้ยังมีคณะกรรมการเพื่อความร่วมมือระหว่างกระทรวง ((Inter-Ministerial Committee) ทำหน้าที่พัฒนาและดำเนินกลยุทธ์แห่งชาติเพื่อความมั่นคงทางทะเลและเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน

มาตรการในการรักษาความปลอดภัยในพื้นที่เปราะบางหรือล่อแหลมต่อการก่อการร้ายหรือการเกิดอุบัติเหตุทางทะเล นอกจากนี้ ประเทศสิงคโปร์ยังได้เพิ่มมาตรการในการรักษาความปลอดภัยในพื้นที่เปราะบางหรือล่อแหลมต่อการก่อการร้ายหรือการเกิดอุบัติเหตุทางทะเล เช่น แทนชุดเจาะน้ำมัน คลังเชื้อเพลิง บริเวณที่จอดเรือของเรือบรรทุกไนโตรเจนเหลว ก๊าซปิโตรเลียมเหลว น้ำมันดิบหรือเคมีภัณฑ์ เป็นต้น มาตรการดังกล่าวยังรวมถึงการกำหนดเขตห้ามหรือจำกัดขอบเขตในการผ่านเข้าออกบริเวณพื้นที่ดังกล่าว

ความร่วมมือการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารทางทะเลในภูมิภาค (Regional Maritime Information Exchange (ReMIX))

เพื่อการยกระดับความร่วมมือในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารเพื่อความมั่นคงทางทะเลระหว่างกองทัพเรือในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก กองทัพเรือสิงคโปร์ได้พัฒนาเครือข่ายซึ่งเป็นช่องทางในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารทางทะเลในภูมิภาค ตามความร่วมมือการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารทางทะเลในภูมิภาค (Regional Maritime Information Exchange (ReMIX))

มาตรการความปลอดภัยของตู้ขนส่งสินค้า (Container Security initiative (CSI))

ในวันที่ 20 กันยายน ค.ศ.2002 รัฐบาลประเทศสิงคโปร์ได้ลงนามในแถลงการณ์เพื่อเข้าร่วมมาตรการความปลอดภัยของตู้ขนส่งสินค้า (Container Security Initiative : CSI) ภายใต้ความตกลงดังกล่าว ประเทศสิงคโปร์เป็นประเทศแรกในทวีปเอเชียที่มีท่าเรือที่มีมาตรฐานเป็นไปตามมาตรการข้อตกลงทางการรักษาความปลอดภัยของตู้ขนส่งสินค้า การดำเนินการดังกล่าวทางการประเทศสหรัฐอเมริกาจะส่งเจ้าหน้าที่ศุลกากรเข้าไปประจำการ ณ ท่าเรือของประเทศสิงคโปร์โดยทำงานร่วมกับเจ้าหน้าที่ของทางสิงคโปร์เพื่อตรวจสอบตู้สินค้าที่มีความเสี่ยงสูงก่อนที่จะเข้าสู่ท่าเรือของประเทศสหรัฐอเมริกา นอกจากนี้ประเทศสิงคโปร์ยังมีการดำเนินการยกระดับระบบควบคุมการส่งออก (Export Control System) ควบคู่ไปพร้อมๆกัน เพื่อให้มั่นใจได้ว่าตู้คอนเทนเนอร์ทั้งหมดที่เข้ามาสู่ท่าเรือสิงคโปร์นั้นมีความปลอดภัย รวมทั้งมีการติดตั้ง radiographic scanner เพื่อการตรวจสอบและคัดกรองที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

มาตรการการป้องกันการแพร่ขยายของอาวุธทำลายล้างสูงและชิ้นส่วน (Proliferation Security Initiative (PSI)) มาตรการการป้องกันการแพร่ขยายของอาวุธทำลายล้างสูงและชิ้นส่วน (Proliferation Security Initiative (PSI)) มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อป้องกันและสกัดกั้นการแพร่ขยายอาวุธที่มีอำนาจทำลายสูง (Weapon of mass destruction: WMD) พร้อมระบบเครื่องส่งและอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง (Related Goods) ไปยังผู้ก่อการร้ายหรือประเทศที่มีความ

เสียงในลักษณะดังกล่าว แม้ว่าประเทศสิงคโปร์จะไม่ใช่ประเทศแรกๆที่เข้าร่วมมาตรการนี้ แต่ในปี ค.ศ.2004 ประเทศสิงคโปร์ได้เข้าร่วมมาตรการดังกล่าวและในเดือนสิงหาคมปีค.ศ.2005 ประเทศสิงคโปร์ เป็นประเทศแรกในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่มีการดำเนินมาตรการดังกล่าวประเทศหลาย ประเทศในทวีปเอเชีย ได้แก่ อินโดนีเซีย มาเลเซีย จีน และเกาหลีใต้ ได้แสดงออกถึงความกังวล เกี่ยวกับมาตรการการป้องกันการแพร่ขยายของอาวุธทำลายล้างสูงและชิ้นส่วน (Proliferation Security Initiative (PSI)) นี้ ประเด็นหนึ่ง คือ ความไม่ชัดเจนเกี่ยวกับการให้อำนาจในการมีคำสั่งหยุด และขึ้นตรวจเรือของรัฐอื่นที่สงสัยว่ามีอาวุธที่มีอำนาจทำลายสูงนั้นจะเป็นการขัดแย้งกับอนุสัญญา สหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล (United Nations Convention on the Law of the Sea : UNCLOS 1982) หรือไม่ทั้งนี้ ประเทศสหรัฐอเมริกาไม่ได้เป็นภาคีอนุสัญญานี้

ทฤษฎีความขัดแย้ง (Conflict Theory)

ฉันทนา บรรพศิริโชติ(2541 : 37) อธิบายว่าทฤษฎีความขัดแย้งถือได้ว่าเป็นเรื่อง ชีววัตให้ประจักษ์ ถึงวิวัฒนาการทางความคิดของความขัดแย้งที่มีพัฒนาการจากอดีตสู่ปัจจุบัน รากฐาน ของทฤษฎีความขัดแย้งพัฒนามาจากสมมติฐานที่ว่า "สังคม คือ ระบบที่มีลักษณะซับซ้อนของความ ไม่เท่าเทียมกัน (Inequality) และความขัดแย้ง (Conflict) จะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงทางสังคม" เพื่อให้เกิดความเข้าใจในทฤษฎีความขัดแย้งอย่างครอบคลุมในหลายมุมมอง ได้แก่ ด้านสังคมวิทยา ด้านจิตวิทยา ด้านมนุษยวิทยาและด้านคุณค่า (ค่านิยม) และทฤษฎีอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เห็นวามุมมอง ของนักวิชาการจากหลายสาขาวิชา ต่อ "ความขัดแย้ง" นั้นมีความเหมือนและความแตกต่างกันในประเด็นสำคัญใดบ้าง ซึ่งจะเป็ประโยชน์ต่อการสร้างองค์ความรู้เพื่อการจัดการความขัดแย้ง ในสังคมไทยต่อไป

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (พ.ศ.2525) ให้คำอธิบาย“ขัดแย้ง”ว่า “ขัด” หมายถึง ไม่ทำตามฝ่าฝืน ขึ้นไว้ ส่วน“แย้ง” หมายถึง ไม่ตรงกัน ไม่ลงรอยกัน ด้านไว้ ทานไว้ รวมความแล้ว ความขัดแย้งหมายถึง “สภาพความไม่ลงรอยกัน คือไม่ยอมทำตามและยังมีความต้านทานไว้”

เวบสเตอร์(Webster) (อ้างในถึง อรุณ รักธรรมม2523 : 86) กล่าวว่า คำว่า “ความขัดแย้ง” (Conflict) มาจากรากศัพท์ ภาษาลาติน คือ“Configure”ซึ่งแปลว่า“การต่อสู้” (Fight) หมายถึง “การทำสงคราม” “ความไม่ลงรอยกัน” หรือ “การเข้ากันไม่ได้”“การคัดค้านซึ่งกันและกัน” หรือ “ฝ่ายตรงข้าม” นักสังคมวิทยาและนักมนุษยวิทยาเห็นว่า“ความขัดแย้งเป็นผลผลิตของสิ่งแวดล้อม ในทางสังคม (Social Environments)” ส่วนนักเศรษฐศาสตร์เห็นว่า “ความขัดแย้งเป็นการศึกษา และการวิเคราะห์ถึงระหว่างผู้แสดงในรายการบางรายการที่หายากและมีคุณค่า (ทางวัตถุ) ส่วนนัก รัฐศาสตร์เห็นว่า “...เป็นสัมพันธ์ภาพระหว่างอำนาจ อิทธิพล และอำนาจหน้าที่เป็นพฤติกรรมทาง สังคม มองที่การแบ่งอำนาจทางสังคม เกี่ยวกับอำนาจ กระบวนการตัดสินใจระหว่างสถาบันต่าง ๆ การเมืองระหว่างเอกชน กลุ่ม และชาติ และสัมพันธ์ภาพเช่นนั้น ทำให้เกิดความขัดแย้งขึ้นระหว่าง บุคคล (ระหว่างผู้ตัดสินใจด้วยกัน) สังคม (รัฐบาลระดับต่างๆ) ระบบ”

เอกชัย กี่สุขพันธ์ (2531 : 71) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ความขัดแย้ง (conflict) คือ สภาพการณ์ที่คนหรือกลุ่มคน เกิดความไม่เข้าใจกัน มีความรู้สึกไม่พึงพอใจหรือคับข้องใจที่จะ ปฏิบัติงาน

สมยศ นาวิการ (2540 : 372) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ความขัดแย้ง คือการไม่เห็นพ้อง ที่เกิดขึ้นจากความแตกต่างระหว่างบุคคลสองคน หรือกลุ่มสองกลุ่ม หรือมากกว่า ภายใต้ความขัดแย้ง ขององค์การ บุคคล หรือกลุ่ม อาจจะขัดขวางเป้าหมาย หรืองานระหว่างกัน

นพพงษ์ บุญจิตราดุล (2534) ได้ให้ความหมายไว้ว่าความขัดแย้ง หมายถึง สภาพที่ทำให้เกิดความคับข้องใจกัน หรือตกอยู่ในสภาวะที่สามารถจะตัดสินใจหรือตกลงหาข้อยุติอันเป็นที่พอใจ ของทั้งสองฝ่ายได้

พงษ์พันธ์ พงษ์โสภา (2544) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ความขัดแย้ง (conflict) คือ สภาพของความไม่ราบรื่นที่เกิดขึ้นภายในตัวบุคคล หรือระหว่างกลุ่ม เนื่องจากมีความต้องการหรือผลประโยชน์ขัดแย้งกันและไม่สามารถตัดสินใจ หรือหาข้อตกลงร่วมกันได้โบวีและคณะได้ให้ความหมายไว้ว่าความขัดแย้ง (Conflict) คือ สิ่งที่มีความเห็นไม่ตรงกัน (Disagreement) ซึ่งเป็นผลมาจากความแตกต่างกันระหว่างบุคคลแต่ละคนมากกว่า 2 คนขึ้นไป หรือกลุ่มตั้งแต่ 2 กลุ่ม ขึ้นไป ความขัดแย้งจึงหมายถึงปฏิสัมพันธ์ที่มีลักษณะของความไม่เป็นมิตร หรือตรงกันข้ามกันทุกชนิด การที่ทั้งสองฝ่ายมีการรับรู้ที่ไปด้วยกันไม่ได้ ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการกระทำ หรือจุดมุ่งหมาย ไม่ว่าจะการรับรู้นั้นจะถูกต้องหรือไม่ถูกต้องก็ตาม คนที่อยู่ในความขัดแย้งจะมีความรู้สึกว้าวุ่นถ้าหากฝ่ายหนึ่งชนะ อีกฝ่ายหนึ่งก็จะแพ้ ซึ่งเชื่อว่าความขัดแย้งและการเปลี่ยนแปลงเป็นของคู่กัน เป็นกฎพื้นฐานของชีวิต เป็นสภาพปกติของสังคม โดยความขัดแย้งเริ่มที่เศรษฐกิจซึ่งหลีกเลี่ยงได้ยาก แล้วจะนำไปสู่ความขัดแย้งทางสังคม และเชื่อในการใช้ความขัดแย้งเป็นเครื่องมือในการเปลี่ยนสังคม การวิเคราะห์ของ คาร์ล มากซ์ใช้ความขัดแย้งเป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์สังคม

พรนพ พุกกะพันธ์ (2542 : 157-158) โดยอยู่บนพื้นฐานของการศึกษาความขัดแย้งทางเศรษฐกิจ ทฤษฎีความขัดแย้งของคาร์ล มากซ์ได้อธิบายว่าสังคมเป็นอย่างไร และมีแนวทางในการเปลี่ยนสังคมอย่างไร โครงสร้างส่วนล่างของสังคม (Substructure) และเมื่อโครงสร้างส่วนล่างมีการเปลี่ยนแปลงจะมีผลทำให้เกิดการผันแปรและเปลี่ยนแปลงต่อโครงสร้างส่วนบน ของสังคม (Superstructure) ซึ่งเป็นสถาบันทางสังคม เช่น รัฐบาล ครอบครัว การศึกษา ศาสนา และรวมถึง ค่านิยม ทัศนคติ และบรรทัดฐานของสังคม ลำดับขั้นของการพัฒนาของ Marx มีดังนี้

1. ชั้นสังคมแบบคอมมิวนิสต์ดั้งเดิม (Primitive Communism) กรรมสิทธิ์ในปัจจุบัน การผลิตเป็นของเผ่า (Tribal Ownership) ต่อมาเผ่าต่าง ๆ ได้รวมตัวกันเป็นเมืองและรัฐ ทำให้กรรมสิทธิ์ในปัจจุบันการผลิตเปลี่ยนไปเป็นของรัฐแทน

2. ชั้นสังคมแบบโบราณ (Ancient Communal) กรรมสิทธิ์ในปัจจุบันการผลิตเป็นของรัฐ (State Ownership) สมาชิกในสังคมได้รับกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินส่วนตัวที่สามารถเคลื่อนย้ายได้ ซึ่งได้แก่ เครื่องใช้ส่วนตัวและทาส ดังนั้น ทาส (Slavery) จึงเป็นกำลังสำคัญในระบบการผลิตทั้งหมด และต่อมาระบบการผลิตได้เกิดความขัดแย้งระหว่างเจ้าของทาสและทาส

3. ชั้นสังคมแบบศักดินา (Feudalism) กรรมสิทธิ์ในปัจจุบันการผลิตเป็นของขุนนาง คือ ที่ดิน โดยมีทาสเป็นแรงงานในการผลิต

4. ชั้นสังคมแบบทุนนิยม (Capitalism) กรรมสิทธิ์ในปัจจุบันการผลิตเป็นของนายทุน คือ ที่ดิน ทุน แรงงาน และเครื่องจักร โดยมีผู้ใช้แรงงานเป็นผู้ผลิต

5. ชั้นสังคมแบบคอมมิวนิสต์ (Communism) กรรมสิทธิ์ในปัจจัยการผลิตเป็นของทุกคน ทุกคนมีสิทธิ์เท่าเทียมกัน ไม่มีใครเอาเปรียบซึ่งกันและกัน

แนวความคิดความขัดแย้งในผลประโยชน์ระหว่างบุคคลเกิดได้ทุกที่ โดยเกิดจากการกระทำของบุคคลที่ต้องการบรรลุเป้าหมายและเกิดปะทะกับอีกฝ่าย หนึ่ง ซึ่งความขัดแย้งเป็นผลมาจากการที่มีทรัพยากรหรือรางวัลอย่างจำกัด ซึ่งการแข่งขันกัน (Competition) เป็นรูปแบบหนึ่งของความขัดแย้งด้วย

พรนพ พุกกะพันธ์ (2542 : 159-161) สรุปว่า ความขัดแย้งเป็นปฏิสัมพันธ์แบบหนึ่ง (Sociation) ที่ เกิดขึ้นในกลุ่มสมาชิกที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกัน โดยเชื่อว่าความขัดแย้งระหว่างสองฝ่ายแสดงให้เห็นลักษณะความสัมพันธ์ของทั้ง สองฝ่าย โดยเป็นผลจากการที่มีความรู้สึกเข้าข้างตนเองมากกว่าเข้าข้างฝ่ายอื่น ความขัดแย้งมีอยู่ทุกองค์การซึ่งจะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงของสังคม ผลของความขัดแย้งคือจะเกิดความกลมเกลียวภายในกลุ่ม แต่ความกลมเกลียวภายในกลุ่มหรือระหว่างกลุ่มก็จะเป็นต้นเหตุของความขัดแย้งด้วย

มาซิโนส (Macionis, 1993 : 19) สรุปว่า ทฤษฎีความขัดแย้ง เป็นทฤษฎีที่มีรากฐานของสมมุติฐานที่ว่าสังคม คือ ระบบที่มีลักษณะซับซ้อนของความไม่เท่าเทียมกัน (Inequality) ความขัดแย้ง (Conflict) ซึ่งจะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงทางสังคมทฤษฎีความขัดแย้งทางสังคมเป็นทฤษฎีที่สนับสนุนให้ทฤษฎีโครงสร้าง-หน้าที่มีความสมบูรณ์ขึ้น กล่าวคือ สังคมนั้นไม่ได้มีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน แต่สังคมนั้นตั้งอยู่บนพื้นฐานของการแบ่งแยก (Division) อันเกิดจากความไม่เท่าเทียมกันทางสังคม นักสังคมวิทยากลุ่มความขัดแย้งทางสังคมจะพยายามค้นหาว่า ปัจจัยต่าง ๆ เช่น ชั้นทางสังคม เชื้อชาติ กลุ่มชน เพศ และอายุ มีความเกี่ยวข้องกับความไม่เท่าเทียมของการกระจายทรัพยากรที่มีคุณค่าในสังคม ได้แก่ เงิน อำนาจ การศึกษา และเกียรติยศทางสังคมอย่างไร นอกจากนี้ นักวิชาการในกลุ่มความขัดแย้งทางสังคมจะมองว่า ในสังคมเกิดการแข่งขันกันเพราะในสังคมมีความขัดแย้งกันอันเนื่องมาจากคนกลุ่มต่างๆ ในสังคมได้รับผลประโยชน์และผลตอบแทนที่ไม่เท่าเทียมกัน สิ่งตอบแทนและผลประโยชน์ที่คนในสังคมได้รับมีความแตกต่างกันออกไปตามตำแหน่งและหน้าที่ทางสังคม

ทฤษฎีความขัดแย้งในปัจจุบันมักเกิดมาจากแนวความคิดของคาร์ล มาร์กซ์ ที่มองว่า ชั้นทางสังคมในสังคมทุนนิยมนั้นมีความสัมพันธ์กับปัจจัยการผลิต เช่น ทุน ที่ดิน เครื่องจักร เป็นต้น โดยปัจจัยการผลิตนี้จะเป็นตัวกำหนดชนชั้นทางสังคม คือ ชนชั้นสูง (Bourgeoisie) เช่น นายทุน พ่อค้า เป็นผู้มีปัจจัยการผลิตเป็นของตนเอง และชนชั้นล่าง (Proletariat) เช่น กรรมกร ชาวไร่ ชาวนา เป็นผู้ที่ไม่มีปัจจัยการผลิตเป็นของตนเอง

ทฤษฎีการขัดแย้งของราล์ฟ ดาห์เรนดอร์ฟ ให้ชื่อโมเดลว่า Dialectical Conflict Perspective ในทัศนะของราล์ฟ ดาห์เรนดอร์ฟ องค์การสังคมคือ Imperatively Coordinated Association เรียกว่า ICA องค์การนี้มีขนาดต่างๆอย่างองค์การสังคมโดยทั่วไปตั้งแต่กลุ่มสังคม ชุมชนไปจนถึงสังคมมนุษย์ องค์การแต่ละขนาดประกอบด้วยบทบาทจำนวนหนึ่ง แต่ละบทบาทจะมีอำนาจบังคับผู้อื่นจำนวนหนึ่ง ดังนั้นในสายตาของราล์ฟ ดาห์เรนดอร์ฟ องค์การสังคมหรือไอซีเอของเขาเป็นเรื่องของความสัมพันธ์อำนาจและอำนาจในองค์การถือได้ว่าเป็นสิทธิอำนาจ (Authority)

เพราะบทบาทเหล่านี้เป็นของตำแหน่งที่ยอมรับกันในองค์กร ดังนั้น ความเป็นระเบียบทางสังคมจะดำรงอยู่ได้ก็โดยการพยายามซ่อมบำรุงกระบวนการสร้างความสัมพันธ์แห่งสิทธิอำนาจเอาไว้

สาเหตุของการขัดแย้งและการเปลี่ยนแปลงในสังคมเกิดจากการที่บางครั้งอำนาจมีอยู่น้อยหายาก กลุ่มย่อยต่างๆในไอซีเอจึงต้องแข่งขันต่อสู้เพื่อให้ได้มาซึ่งอำนาจอันน้อยนั้นถ้าเปรียบความคิดของรอล์ฟ ดาห์เรนดอร์ฟ กับของมาร์กซ์แล้วจะเห็นความพ้องกัน ความคิด ดังนี้

1. ทั้งสองเห็นพ้องกันว่าระบบสังคม (เข้าใจง่าย ๆ ว่าคือสังคมมนุษย์) มีสภาพการขัดแย้งอย่างต่อเนื่อง

2. ทั้งสองเห็นว่าการขัดแย้งนั้นเกิดจากการขัดกันผลประโยชน์ ซึ่งติดเป็นส่วนหนึ่งของโครงสร้างสังคม

3. ทั้งสองเห็นว่าผลประโยชน์ที่ขัดกันนั้นสืบเนื่องมาจากการได้รับส่วนแบ่งอำนาจไม่เท่ากันระหว่างกลุ่มเหนือ (Dominant) กับกลุ่มใต้ (Subjugated)

4. ทั้งสองเห็นพ้องกันว่าผลประโยชน์ต่าง ๆ มีแนวโน้มที่แยกออกเป็นสองฝ่ายที่ขัดกัน

5. ทั้งสองเห็นว่าการขัดแย้งเป็นแบบวิภาษวิธี ซึ่งมติของการขัดแย้งครั้งหนึ่งจะก่อให้เกิดผลประโยชน์ที่ตรงข้ามกันขึ้น อันจะส่งผลให้มีการขัดแย้งคราวต่อไปอีกภายใต้เงื่อนไขเฉพาะอย่างหนึ่ง

6. ทั้งสองเห็นพ้องกันว่า การเปลี่ยนแปลงทางสังคมเป็นลักษณะที่ต่อเนื่องมาแต่โบราณ (Ubiquitous) ของระบบสังคมและจะทำให้เกิดการขัดแย้งอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ในองค์กรสังคมทุกระดับ ซึ่งเป็นเรื่องของวิภาษวิธี

ทฤษฎีขัดแย้งเชิงวิภาษวิธีของเขามุ่งต่อไปนี้

1. การขัดแย้งมีโอกาสเกิดได้ หากสมาชิกของกลุ่มขัดแย้งรู้แน่ว่าผลประโยชน์ของตนคืออะไร และสามารถรวมตัวกันเป็นกลุ่มก้อนเพื่อมุ่งผลประโยชน์นั้น

2. ความขัดแย้งจะเข้มข้น หากเงื่อนไขทางเทคนิค (เช่น มีเครื่องอำนวยความสะดวก) เงื่อนไขทางการเมือง (เช่น กฎหมายเปิดช่องไว้บ้างหรือผู้มีอำนาจบางคนสนับสนุน) และเงื่อนไขทางสังคม (เช่น มีคนร่วมด้วยจำนวนมากพอ) ในการรวมกลุ่มขัดแย้งอำนวยความสะดวก

3. ความขัดแย้งจะมีความเข้มข้น หากการกระจายสิทธิอำนาจและรางวัลเกี่ยวเนื่องสัมพันธ์กัน (ทำให้มีกำลังทวีคูณ)

4. ความขัดแย้งจะมีความเข้มข้น หากการสับเปลี่ยนโยกย้ายบุคคลไปมาระหว่างกลุ่มที่ผู้มีอำนาจกับกลุ่มผู้ไม่มีอำนาจเป็นไปได้โดยยาก

5. ความขัดแย้งจะรุนแรง หากเงื่อนไขการรวมกลุ่มคนด้านเทคนิค ด้านการเมืองและด้านสังคมไม่อำนวยหรืออำนวยให้ทำได้น้อย

6. ความขัดแย้งจะรุนแรง หากมีการเสียประโยชน์ในการแบ่งรางวัล สืบเนื่องมาจากการเปลี่ยนเกณฑ์จากเกณฑ์ตายตัว (หรือเกณฑ์วัตถุวิสัย เห็นได้ วัดได้ ชัดเจน) ไปเป็นเกณฑ์เชิงเปรียบเทียบ (หรือเกณฑ์จิตวิสัย เช่น ใครทำดีกว่าใคร ใครทำเก่งกว่าใคร)

7. ความขัดแย้งจะรุนแรง ถ้ากลุ่มขัดแย้งไม่สามารถจะสร้างข้อตกลงควบคุมการขัดแย้งระหว่างกันขึ้นมาได้

8. ความขัดแย้งที่เข้มข้นจะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางโครงสร้างและการจัดองค์การใหม่ขึ้นในองค์การสังคมแห่งการขัดแย้งนั้น

9. ความคิดขัดแย้งที่รุนแรงจะก่อให้เกิดอัตราการเปลี่ยนแปลงทางโครงสร้างและการจัดระเบียบใหม่ในองค์การสังคมที่เกิดการขัดแย้งนั้นอย่างสูง

ความขัดแย้งเกิดจากความแตกต่างกันของมุมมองต่อสิ่งเดียวกันซึ่งเป็นปรากฏการณ์ธรรมดาของธรรมชาติและชีวิต ดังนั้นการวางท่าทีต่อความขัดแย้งจึงต้องยืนอยู่บนพื้นฐานแห่งความเข้าใจเป็นธรรมดา โดยมองว่าความแตกต่างคือสิ่งที่ทำให้เกิดความสมบูรณ์ เช่น มีดขัดแย้งกับแสงสว่างจึงทำให้วันคืนที่สมบูรณ์ นอกจากความขัดแย้งด้านมุมมองแล้ว แม้แต่ในกรณีที่มีมุมมองเหมือนกันในเรื่องนั้น ก็ยังอาจมีความขัดแย้งในวิธีปฏิบัติได้อีกซึ่งก็จำเป็นต้องมีการวางท่าทีที่ถูกต้องว่าแต่ละคนมีความถนัดแตกต่างกัน จึงเลือกวิธีปฏิบัติแตกต่างกันซึ่งเมื่อปฏิบัติแล้วย่อมนำไปสู่เป้าหมายอันเดียวกันคือสันติภาพ หากสามารถวางท่าทีต่อมุมมอง และวิธีที่แตกต่างได้ความขัดแย้งจะนำไปสู่การสร้างสรรค์สิ่งที่ดีงามขึ้นในชีวิตและสังคม

แนวความคิดเรื่องผลประโยชน์แห่งชาติ

กริฟฟิธ มาร์ติน (Griffith, Martin, 2008 : 216-218) สำหรับความหมายของผลประโยชน์แห่งชาติในเชิงลึกอาจออกแบ่งได้เป็นสองความหมาย ตามนัยที่ถูกใช้ในทางการเมืองระหว่างประเทศ กล่าวคือ

เจมส์ เอ็น รอสเนา (James N. Rosenau) กล่าวถึงความเป็นมาของผลประโยชน์แห่งชาติ ว่าได้ถูกใช้ไปในการวิเคราะห์การเมืองระหว่างประเทศเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการบรรยายและอธิบายเกี่ยวกับการดำเนินนโยบายต่างประเทศ โดยการประกาศถึงเป้าหมายของประเทศที่ได้เริ่มต้นมาตั้งแต่ศตวรรษที่ 16 โดยในประเทศอิตาลีได้เน้นในเรื่องอำนาจอธิปไตย (Sovereignty) และความชอบธรรม (Legitimacy) อันเป็นผลสืบเนื่องมาจากกำลัง (Power) ของประเทศในการเมืองระหว่างประเทศ ซึ่งต่อมาในศตวรรษที่ 17 ในวงการเมืองประเทศอังกฤษได้กล่าวถึงผลประโยชน์แห่งชาติในเรื่องการมีเกียรติยศของประเทศ (National Honor) และผลประโยชน์สาธารณะ (Public Interest) รวมทั้งเจตนารมณ์ (General Will) ของประเทศและต่อมาก็ได้ถูกนำไปบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญของสหรัฐฯ

ฮันส์ เจ มอร์เกินทาว (Hans J. Morgenthau, 2005 : 4-16) ได้วิเคราะห์ระบบการเมืองระหว่างประเทศในการแสดงพฤติกรรมทางการเมืองของประเทศด้วยการใช้กำลังอำนาจของประเทศ โดยเฉพาะในมิติทางการทหารและทางเศรษฐกิจที่สามารถครอบงำปัจจัยด้านอื่น ๆ ในการกำหนดนโยบายระหว่างประเทศของผู้กำหนดนโยบายโดยคำนึงถึงผลประโยชน์แห่งชาติที่ถูกผลักดันจากเงื่อนไขที่เป็นนโยบายทางยุทธศาสตร์ (Strategic Diplomatic Milieu) และได้นำไปสู่การพึ่งพาอาศัยกันอย่างสลับซับซ้อน (Complex Interdependence) ในสังคมโลก (World Society) ซึ่งปัจจุบันสังคมโลกมีความสัมพันธ์ระหว่างประเทศในลักษณะที่เป็นเครือข่าย โดยมีการผนึกกำลังเป็นประชาคมในภูมิภาคต่าง ๆ รวมทั้งมีกลไกการจัดระเบียบของการเป็นสมาชิกและมีรูปแบบของการเป็นหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์ (Strategic Partnership) เพื่อร่วมมือโดยมีเป้าหมายร่วมกัน (Common Goals) และยอมรับในผลประโยชน์ร่วมกัน

มาร์ติเน,อัลแบร์โต (Martinelli, Alberto, 2005 : 241-260) อธิบายความหมายของผลประโยชน์แห่งชาติทั้งสองกรณีดังกล่าวเกี่ยวข้องกับพื้นฐานการตกลงใจในการดำเนินนโยบายของประเทศโดยมีความสัมพันธ์กับสถานะแวดล้อมภายนอกที่กระทบต่ออำนาจอธิปไตยของประเทศและการดำเนินนโยบายต่างประเทศรวมทั้งปัจจัยภายในประเทศจากความหลากหลายของผลประโยชน์ที่เป็นสาธารณะ อันทำให้เข้าใจถึงองค์ประกอบของผลประโยชน์แห่งชาติ ซึ่งประกอบด้วย การดำรงอยู่ของประเทศ (Self Preservation) ความมั่นคงปลอดภัย (Security) การกินดีอยู่ดีของประชาชน (Well - Being) การส่งเสริมและรักษาเกียรติภูมิ (Prestige) การเผยแพร่และรักษาอุดมการณ์ (Ideology) ตลอดจนการแสวงหาและเพิ่มพูนกำลังอำนาจของประเทศ นโยบายผลประโยชน์แห่งชาติจึงเป็นกุญแจสำคัญหรือเป้าหมายของการกำหนดนโยบายต่างประเทศ แต่ผลประโยชน์แห่งชาตินั้นอาจจำแนกออกเป็นมิติต่าง ๆ บนพื้นฐานของบรรทัดฐานที่แตกต่างกันเพื่อนำไปใช้ในการกำหนดดังนี้

1. บนพื้นฐานของเนื้อหา โดยแบ่งเป็นผลประโยชน์ด้านการเมือง (Political Interests) เช่น เอกราชและบูรณภาพของประเทศ สถานภาพระหว่างประเทศ เป็นต้น ผลประโยชน์ด้านความมั่นคง (Security Interests) เช่น เขตแดนทั้งทางบก และทางทะเลรวมทั้งศักยภาพทางการทหาร เป็นต้น ผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ (Economic Interests) เช่น การส่งออกและนำเข้าทางการค้า การลงทุนระหว่างประเทศ การเงินระหว่างประเทศ การนำเข้าและส่งออกของเทคโนโลยี เป็นต้น และผลประโยชน์ทางวัฒนธรรม (Cultural Interests) เช่น การดำรงรักษาวัฒนธรรมของประเทศ เป็นต้น
2. บนพื้นฐานของเวลา โดยแบ่งเป็น ผลประโยชน์ที่ไม่เปลี่ยนแปลงหรือมั่นคง (Constant Interests) เช่น ความอยู่รอดปลอดภัยของประเทศ เป็นต้น และผลประโยชน์ที่แปรเปลี่ยนตามระยะเวลา (Variable Interests) ซึ่งเปลี่ยนแปลงตามสถานะแวดล้อม เช่น ผลประโยชน์ในระยะสั้นประมาณ 1-2 ปี ระยะปานกลางประมาณ 3-10 ปี และระยะยาวประมาณ 10 ปี ขึ้นไป เป็นต้น
3. บนพื้นฐานของความสำคัญ โดยแบ่งเป็นผลประโยชน์ที่ถาวร (Vital Interests) เช่น การมีอิสรภาพและเสรีภาพ เป็นต้น ผลประโยชน์สำคัญระดับสูง (Extremely Importance Interests) เช่น ความสมดุลทางยุทธศาสตร์ระหว่างประเทศ เป็นต้น ผลประโยชน์ที่สำคัญ (Importance Interests) เช่น การขยายตัวทางเศรษฐกิจ เป็นต้น
4. บนพื้นฐานของขอบเขต โดยแบ่งเป็นผลประโยชน์ที่เป็นสากล (Universal Interests) เช่น อำนาจอธิปไตยของประเทศ เป็นต้น ผลประโยชน์บางส่วน (Partial Interests) เช่น การมีประเทศที่เป็นพันธมิตร ฯลฯ ผลประโยชน์เฉพาะด้าน (Individual Interest) เช่น ความทันสมัยของประเทศที่ทัดเทียมกับประเทศอื่น ๆ เป็นต้น

แนวความคิดเรื่องความมั่นคงแห่งชาติ

ประเทศไทยตั้งแต่โบราณมาจนถึงปัจจุบัน มีรูปแบบการปกครองที่สร้างขึ้นมาจากและประยุกต์เพิ่มเติมจากอิทธิพลของขอม อินเดีย ชาติใกล้เคียงและชาติตะวันตกที่เจริญแล้วในยุคนั้น ๆ มาตามลำดับ ขณะที่เสริมสร้างการปกครองก็มีการรักษาความมั่นคงของประเทศควบคู่กันไป ก่อนปีค.ศ. 1994 การรักษาความมั่นคงของประเทศจะกล่าวถึงความมั่นคงแห่งชาติเป็นหลักตั้งแต่

ค.ศ. 1994 ได้เกิดแนวความคิดใหม่ เกี่ยวกับความมั่นคงเพิ่มเติมขึ้นมา มีเรื่องความมั่นคงของมนุษย์ (Human Security) เกิดขึ้น โดยเสนอเป็นระเบียบวาระโลกในรายงานการพัฒนาของมนุษย์ 1994 ของแผนงานพัฒนาองค์การสหประชาชาติ (United Nations Development Program-UNDP) ซึ่งรายงานนี้เป็นความพยายามครั้งใหญ่ที่จะให้คำจำกัดความของความมั่นคงแบบดั้งเดิมที่ หมายถึงความมั่นคงของชาติไปสู่ความมั่นคงทางการพัฒนาที่ถือประชาชนเป็นศูนย์กลาง (People Centered)

1. การศึกษาครั้งนี้จะศึกษาความมั่นคงแห่งชาติและความมั่นคงของมนุษย์ควบคู่กันไป เพื่อให้เข้าใจในความมั่นคงแห่งชาติในปัจจุบัน และในอนาคตได้ดียิ่งขึ้น

1.1 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงมีพระราชดำรัสในการอธิบาย ความหมายของความมั่นคงแห่งชาติไว้อย่างชัดเจนในพิธีถวายสัตย์ปฏิญาณตนและสวนสนามของทหารรักษาพระองค์ เมื่อ 2 ธันวาคม 2544 ณ ลานพระบรมรูปทรงม้า พระราชวังดุสิต ต. กรุงเทพมหานคร ความว่า “...ประเทศชาตินั้น ประกอบด้วย ผืนแผ่นดินกับประชาชน และผืนแผ่นดินนั้นเป็นที่เกิด ที่อาศัย ที่อำนวยประโยชน์สุข ความมั่นคง ร่มเย็นแก่ประชาชน ให้สามารถรวมกันอยู่ เป็นปึกแผ่น เป็นชาติได้ ความมั่นคงปลอดภัยของประเทศจึงมิได้อยู่ที่การปกป้องรักษาผืนแผ่นดินไว้ ด้วยแสนยานุภาพแต่เพียงอย่างเดียว หากจำเป็นที่ประชาชนจะต้องมีความวิ้ว นามาสูก ปราศจาก ทุกข์ยากเข็ญด้วย”

1.2 พลตรีหลวงวิจิตรวาทการ ให้คำ นิยามไว้ว่า “ความมั่นคงแห่งชาติ คือ การทรงตัวอยู่อย่างแน่นหนาถาวร ดำรงเอกราช มีเสรีภาพแห่งชาติ มีความสงบสุข คือ การทรงตัวอยู่อย่างแน่นหนาถาวร ดำรงเอกราช มีเสรีภาพแห่งชาติ มีความสงบสุข ภายในประเทศ มีความแน่นอนในชีวิต และเศรษฐกิจของพลเมือง คาดหมายรายได้ของรัฐได้ ถูกต้องใกล้เคียงกับความเป็นจริง ค่าของเงินตรามีเสถียรภาพ รัฐไม่ต้องประสบความยุ่งยาก ไร้สาระสาย ไม่เกิดการเปลี่ยนแปลงใด ๆ ได้ง่าย ประชาชนพลเมืองรู้สึกมีความปลอดภัย มีความหวังและความไว้วางใจ ในอนาคต และยังไว้วางใจต่อไปอีกว่า ถึงแม้ความผันผวนหรือ เหตุร้ายอันใดจะเกิดขึ้นมารัฐสามารถจะต่อสู้หรือป้องกันได้ และได้จำแนกความมั่นคงแห่งชาติ ออกเป็น 4 ด้านตามลักษณะของภารกิจที่ชาติจำเป็นต้องดำเนินการ เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ของชาติคือ ความมั่นคงแห่งชาติด้านการเมือง ความมั่นคงแห่งชาติด้านเศรษฐกิจ ความมั่นคงแห่งชาติด้านสังคม จิตวิทยา ความมั่นคงแห่งชาติด้านทหาร

1.3 ความมั่นคงแห่งชาติของประเทศในลักษณะของรูปธรรม ประกอบด้วยชาติ (Nation) เป็นศัพท์ที่เน้นถึงคนที่มีวัฒนธรรมร่วมกัน มีเชื้อสายเดียวกัน มีความรู้สึกร่วมกันในสายเลือด และมีประวัติศาสตร์ร่วมกันอยู่ในรัฐเดียวกันภายใต้ประมุขของรัฐ คนเดียวกัน รัฐ (State) คือ ชาติที่มีการจัดเป็นรูปองค์กรอิสระขึ้นเป็นประเทศ (Country) เป็นศัพท์ที่เน้น ทางภูมิศาสตร์ หมายถึง การมีดินแดนอันเป็นที่รวมของชนชาติของรัฐ หรือเป็นที่รวมของสังคมขนาดใหญ่ สังคม (Society) เป็นศัพท์ที่เน้น ถึงสภาพความเป็นอยู่ของหมู่คนที่คบค้าสมาคมอยู่ ดังนั้น เมื่อ กล่าวถึงความมั่นคงแห่งชาติ จึงอาจกล่าวว่าเป็นความมั่นคงของสังคมก็ได้ดังนั้น องค์ประกอบของ ชาติในส่วนของที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคง ได้แก่ ดินแดน ประชากร รัฐบาล ความมีเอกราช และการรับรอง ของสังคมนานาชาติ

1.4 ความคิดของนักวิชาการอื่น ๆ กล่าวว่า ความมั่นคงของชาติคือความมั่นคงของแกนทั้งสาม ซึ่งได้แก่ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ แก่นนี้เป็นรากแก้วหรือแก่นของประเทศไทย ประสานกันอยู่ในลักษณะของรูปสามเหลี่ยมปิรามิด

1.5 ความมั่นคงแห่งชาติในความหมายใหม่ตามแนวคิดของนักวิชาการ และนักบริหารยุคปัจจุบันมองว่าเป็นความมั่นคงในลักษณะองค์รวมที่มีความหมายกว้างขึ้นครอบคลุมถึงปัจจัยทุก ๆ ด้านมากขึ้น โดยไม่มองเฉพาะในความหมายเพียงความอยู่รอด ความปลอดภัยของรัฐหรือความเข้มแข็งของชาติของชุมชน และของประชาสังคมในทุกด้าน แต่จะหมายรวมไปถึงนอกประเทศด้วย คือ ความมั่นคงของประเทศเพื่อนบ้านด้วยเหตุผลว่าประเทศไม่ สามารถมั่นคงได้ด้วยตนเองโดยลำพัง หากเพื่อนบ้านยังไม่มั่นคง แนวคิดในลักษณะองค์รวมนี้ เรียกว่า ความมั่นคงสมบูรณ์แบบหรือความมั่นคงเบ็ดเสร็จสมบูรณ์ (Comprehensive National Security)

1.6 ความมั่นคงแห่งชาติ หมายถึงการป้องกันชาติให้พ้นจากอันตรายทั้งปวงอันได้แก่ การรุกรานจากภายนอก การจารกรรม การลาดตระเวนของข้าศึก การก่อ วินาศกรรม การบ่อนทำลาย การรบกวนและอิทธิพลอื่นๆ ซึ่งจะเป็นอันตรายอย่างรุนแรงแห่งชาติ

1.7 ความมั่นคง ความหมาย พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิต ได้ให้ความหมายของคำว่ามั่นคง ไว้ดังนี้ “มั่นคง แน่นหนา และทนทาน” ยกตัวอย่างเช่น บ้านที่มั่นคงก็คือบ้านที่หนาแน่น ทนทาน ซึ่งแน่นอนว่าความหนาแน่น ทนทานนั้นนำไปสู่ความปลอดภัยของผู้อาศัย เราอยู่แล้วก็สบายใจ ปลอดภัย แนวความคิดความมั่นคง โดยทั่วไป มี 6 ประการคือ

1. ความมั่นคงของชาติ แนวความคิดนี้มุ่งเน้นในการดำเนินการที่ก่อให้เกิดความมั่นคงโดยอาศัยพลังอำนาจของชาติ เพราะพลังอำนาจของชาติเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการพิทักษ์รักษาสิ่งแวดล้อมที่เปรียบเสมือนหัวใจของชาตินั้นก็คือ ความมุ่งประสงค์ของชาติและผลประโยชน์ของแต่ละชาติก็จะแตกต่างกันไปในแต่ละชาติ

2. ความมั่นคงภายใน เรื่องนี้ที่เกี่ยวพันโดยตรงกับความมั่นคงของชาติโดยความมั่นคงภายในจะมุ่งเน้นไปในเรื่องของความมั่นคงภายในประเทศที่จะนำไปสู่ความมั่นคงของชาติในที่สุด

3. ความมั่นคงของภูมิภาค เรื่องนี้ให้ความสำคัญกับประเทศใกล้เคียงกันหลายประเทศที่รวมตัวกันเป็นภูมิภาคอย่างอยู่ ซึ่งความมั่นคงในภูมิภาคนี้จะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อประเทศแต่ละประเทศมีความมั่นคงภายในและมีความมั่นคงของชาติ

4. ความมั่นคงของโลก เรื่องนี้เหมือนกับความมั่นคงของภูมิภาคแต่จะแตกต่างกันที่การรวมตัวกันเป็นกลุ่มที่ใหญ่ขึ้นคือทุกประเทศในโลกนี้ ซึ่งจะรวมความมั่นคงภายในแต่ละชาติและความมั่นคงแต่ละชาติ

5. ความมั่นคงของสภาวะแวดล้อม แนวความคิดนี้เป็นแนวความคิดที่พยายามจะรักษาสภาวะเสื่อมโทรมของสิ่งแวดล้อมภายในโลกเพื่อให้สังคมมนุษย์ยังคงอยู่ต่อไป ภายในโลกนี้ร่วมกับธรรมชาติได้การพิจารณา แนวความคิดนี้ จะมองไปในอนาคตโดยใช้หลักวิชาการทางวิทยาศาสตร์สำหรับประเด็นสำคัญของความมั่นคงประเภทนี้ คือ ประเทศที่ก่อให้เกิดการทำลายสิ่งแวดล้อมมากมักจะเป็นประเทศมหาอำนาจ หรือประเทศที่มีการเติบโตทางเศรษฐกิจสูง ดังนั้น ความรับผิดชอบในการออกค่าใช้จ่ายในการรักษาสิ่งแวดล้อมจะต้องเป็นสัดส่วนที่แตกต่างกันอย่างไร

6. ความมั่นคงของบุคคล แนวคิดนี้เป็นแนวคิดที่หลายประเทศได้พึงเล็ง และให้ความสนใจเป็นอย่างสูงโดยเฉพาะอย่างยิ่งประเด็นของสิทธิความเท่าเทียมกันของมนุษย์โดยการดำเนินการเพื่อให้เกิดความมั่นคงของมนุษย์นั้น จะต้องพิจารณาหลายประการ เช่น สิทธิมนุษยชน คุณภาพชีวิต การศึกษา ฐานะทางการเงิน อนามัยชุมชน

เมื่อเราพิจารณากันเรื่องความมั่นคงของชาติ คิดว่าบุคคลทั่วไปคงจะนึกถึงเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับสงคราม การทหาร การสู้รบ หรือเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความรุนแรง แต่ในปัจจุบันเรื่องของความมั่นคงของชาติเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสิ่งต่าง ๆ หลายประการที่แตกต่างกันหลายมิติ ซึ่งไม่ใช่แต่เรื่องของความรุนแรงแต่เพียงเท่านั้น แต่ยังมีมิติอื่น ๆ ที่ไม่ได้เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการใช้ความรุนแรงหรือว่าสงคราม เช่น เรื่องของความมั่นคงภายในที่มีรากฐานมาจากความมั่นคงในชีวิตของคนในชาติ หรือเรื่องของสิ่งแวดล้อมมีผลกระทบต่อมนุษย์ เรื่องเหล่านี้ถือเป็นเรื่องราวอีกด้านหนึ่งของความมั่นคงของชาติ ดังนั้น เราจะเห็นได้ว่าเราซึ่งก็คือ ประชาชนทุกคนในชาติล้วนมีส่วนเกี่ยวข้อง ซึ่งสร้างให้เกิดความมั่นคงแก่ชาติได้ แนวคิดนี้มุ่งเน้นในการดำเนินการที่ก่อให้เกิดความมั่นคง โดยอาศัยพลังอำนาจของเรื่องของความมั่นคงภายในประเทศที่จะนำไปสู่ความมั่นคงของชาติในที่สุด

นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. 2560-2564)

ที่ประชุม ครม. (10 ตุลาคม 2560) มีมติเห็นชอบร่างนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ.2560-2564) โดยให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้เป็นกรอบแนวทางการดำเนินงานจัดทำยุทธศาสตร์หรือแผนงานด้านความมั่นคงเฉพาะเรื่อง หรือการกำหนดแผนงานหรือโครงการที่เกี่ยวข้องให้สอดคล้องกับนโยบายและแผนระดับชาติ ว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติฯ และยกเลิกนโยบายความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. 2558-2564)

ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 27 มีนาคม 2558 (เรื่องนโยบายความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. 2558-2564) และให้ใช้นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ.2560-2564) แทน โดยมอบหมายสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี นำกราบบังคมทูลเกล้าถวาย เพื่อทรงลงพระปรมาภิไธยประกาศใช้นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ.2560-2564)

โดยสาระสำคัญของเรื่อง นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติฯ ฉบับใหม่สรุปได้ ดังนี้

1. นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ มีจำนวน 16นโยบาย ประกอบด้วย 1. เสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติและการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข 2. สร้างความเป็นธรรม ความปรองดอง และความสมานฉันท์ในชาติ 3. ป้องกันและแก้ไขการก่อความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ 4. จัดระบบการบริหารจัดการชายแดนเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาข้ามพรมแดน 5. สร้างเสริมศักยภาพการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยคุกคามข้ามชาติ 6. ปกป้องรักษาผลประโยชน์แห่งชาติทางทะเล 7. จัดระบบ ป้องกันและแก้ไขปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมือง 8. เสริมสร้างความเข้มแข็งและภูมิคุ้มกันความมั่นคงภายใน 9. เสริมสร้างความมั่นคงของชาติจากภัยการทุจริต 10. เสริมสร้างความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ 11. รักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 12. เสริมสร้างความมั่นคงทางพลังงานและอาหาร 13. พัฒนาระบบการเตรียมพร้อมแห่งชาติเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของชาติ 14. เสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพการป้องกันประเทศ 15. พัฒนาระบบงานข่าวกรองให้มีประสิทธิภาพ 16. เสริมสร้างดุลยภาพในการดำเนินความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

2. แผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ มีจำนวน 19 แผน ดังนี้ 1. การเสริมสร้างความมั่นคงของมนุษย์ 2. การข่าวกรองและการประเมินสถานการณ์ความมั่นคงระยะยาว 3. การเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติภายใต้การปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์

ทรงเป็นประมุข 4. การพัฒนาระบบการเตรียมพร้อมแห่งชาติ 5. การพัฒนาศักยภาพการป้องกันประเทศ 6. การสร้างความสามัคคีปรองดอง 7. การป้องกัน และแก้ไขปัญหาความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ 8. การบริหารจัดการผู้หลบหนีเข้าเมือง 9. การป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ 10. การป้องกันและปราบปรามยาเสพติด 11. การเสริมสร้างความมั่นคงของชาติจากภัยทุจริต 12. การรักษาความมั่นคงพื้นที่ชายแดน 13. การรักษาความมั่นคงทางทะเล 14. การป้องกันและแก้ไขปัญหากลุ่มคนข้ามชาติ 15. การป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคงทางไซเบอร์ 16. การรักษาคุณภาพสถานะแวดล้อมระหว่างประเทศ 17. การรักษาความมั่นคงทางพลังงาน 18. การรักษาความมั่นคงด้านอาหารและน้ำ และ 19. การรักษาความมั่นคงด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

บริบทด้านความมั่นคง ปัจจุบันสถานการณ์ปัญหาและภัยคุกคามด้านความมั่นคงของชาติปรากฏภัยคุกคามสำคัญทั้งที่เป็น ภัยคุกคามรูปแบบเดิม (Traditional Security Threats) และภัยคุกคามรูปแบบใหม่ (Non-Traditional Security Threats) ซึ่งมีความซับซ้อน ละเอียดอ่อน และมีพัฒนาการอย่างรวดเร็ว รวมถึงมีความเชื่อมโยงระหว่างปัจจัย ภายในประเทศและปัจจัย ภายนอกประเทศ ซึ่งส่งผลกระทบต่อในหลายมิติทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม โดยมีปัจจัยที่เกี่ยวข้อง อาทิภาวะโลกไร้พรมแดนอันเนื่องมาจากกระแสโลกาภิวัตน์ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่ก่อให้เกิดภัยพิบัติธรรมชาติที่รุนแรง และการแพร่ขยายที่ก่อให้เกิดอันตราย ในวงกว้าง อาทิโรคอุบัติใหม่ รวมถึงผลกระทบจากภายนอกประเทศ อาทิความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้าน และประเทศในภูมิภาคต่างๆสถานการณ์ความมั่นคงทางทะเล อิทธิพลของชาติมหาอำนาจ และภัยคุกคามจาก อาชญากรรมข้ามชาติและการก่อการร้าย 13 แผนปฏิบัติราชการ สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. 2561-2564 การดำเนินการกิจด้านความมั่นคง สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติจึงให้ความสำคัญต่อความมั่นคง ที่มีมิติรอบด้าน (Comprehensive Security) โดยเฉพาะความเชื่อมโยงระหว่างบริบทต่าง ๆ ภายในรัฐที่สามารถ เสริมสร้างความพร้อม และการรักษาผลประโยชน์แห่งชาติที่จะเป็นหลักประกันด้านความมั่นคงอย่างน้อย ใน 4 มิติ ดังนี้

1. การรักษาอำนาจอธิปไตย อาณาเขต ดินแดน ฐานทรัพยากร และโครงสร้างพื้นฐานของชาติ เพื่อรักษาอำนาจอธิปไตยและความอยู่รอดปลอดภัยของชาติโดยครอบคลุมประเด็นการป้องกันประเทศ การรักษา เขตแดน และผลกระทบจากผู้นิยการสู้รบตามพื้นที่ชายแดนไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน การเตรียมพร้อมแห่งชาติ เพื่อรับมือกับวิกฤติการณ์ที่กระทบต่อความมั่นคงของชาติทั้งสาธารณภัย/ ภัยพิบัติภัยสงคราม การก่อการร้าย ความมั่นคงแห่งชาติทางทะเล การแพร่ขยายอาวุธที่มีอำนาจทำลายล้างสูงและความเสี่ยงจากการปฏิบัติการ การก่อการร้ายสากล
2. การรักษารูปแบบของรัฐ สถาบันหลัก ระบบการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม เพื่อให้ประเทศ มีเสถียรภาพ ปลอดภัย มีความสงบสุข และความก้าวหน้าเจริญรุ่งเรือง โดยครอบคลุมประเด็นความมั่นคง ภายในประเทศความมั่นคงด้านสังคมจิตวิทยาการสร้างความปลอดภัยสมานฉันท์การจัดระบบผู้หลบหนีเข้าเมือง และปัญหาอันเกิดจากการโยกย้ายถิ่นของประชากรจากภายนอกประเทศ อาทิการละเมิดสิทธิมนุษยชน การค้ามนุษย์ การป้องกันภัยคุกคามจากภายนอกหรือที่เชื่อมโยงกับภายนอก อาทิอาชญากรรมข้ามชาติภัยคุกคามทางไซเบอร์
3. การรักษาคุณค่าพื้นฐานของคนภายในรัฐ ความปลอดภัย และสุขภาวะที่ดีเพื่อให้ประเทศ มีความเป็นปึกแผ่นและการอยู่ร่วมกันในชาติอย่างสันติสุขตลอดจนการรักษาค่านิยมหลักของชาติและสิทธิและ ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์โดยครอบคลุมประเด็นความมั่นคงของมนุษย์และความ

มั่นคงทางสังคมที่เป็นพหุสังคม 4. การรักษาคุณภาพทางการเมืองระหว่างประเทศ และปฏิสัมพันธ์กับภายนอกประเทศ เพื่อการมีเกียรติและศักดิ์ศรีในประชาคมระหว่างประเทศ การรักษาผลประโยชน์ของชาติในระบอบระหว่างประเทศ และระเบียบระหว่างประเทศที่มีคุณภาพและมีความสงบสุขโดยครอบคลุมประเด็นความมั่นคงระหว่างประเทศ ในการรักษาคุณภาพและสภาวะแวดล้อมระหว่างประเทศ ทั้งในระดับประเทศเพื่อนบ้าน ระดับภูมิภาค ประชาคม อาเซียน และระดับโลก โดยเฉพาะความสัมพันธ์กับประเทศมหาอำนาจ การกำหนดท่าทีต่อกลุ่มประเทศต่างๆ ความมั่นคงบริเวณชายแดนและการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน ประชาคมอาเซียน การขยายตัวของความสัมพันธ์ระหว่างประเทศในระดับภูมิภาค และความเปลี่ยนแปลงของบริบทความมั่นคง ในระดับโลก โดยที่ทั้ง 4 มิติมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงต่อกัน สำนักงานสภาพัฒนาการแห่งชาติได้ลำดับ ความสำคัญประเด็นปัญหา ผลกระทบเชิงบวกและเชิงลบ และความเสี่ยง เพื่อให้การป้องกันและแก้ไขปัญหา/ ประเด็นด้านความมั่นคงให้มีความรอบด้าน และสามารถรักษาความสมดุลระหว่างการรักษาผลประโยชน์ของชาติ ด้านความมั่นคงกับการพัฒนาประเทศในการจัดทำนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติและ การเสนอแนะ ให้ความเห็น แนวทางหรือมาตรการในการป้องกันหรือแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งชาติ

ร่างกรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปีมีวิสัยทัศน์คือ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ภายใต้ร่างกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปีประกอบด้วย 6 ยุทธศาสตร์ได้แก่ 1. ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง 2. ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน 3. ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน 4. ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างโอกาสความเสมอภาคและเท่าเทียมกันทางสังคม 5. ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิต ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และ 6. ยุทธศาสตร์ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ แผนปฏิบัติราชการสำนักงานสภาพัฒนาการแห่งชาติ พ.ศ. 2561- 2564 18 ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง มีเป้าหมายในการสร้างเสถียรภาพภายในประเทศ และช่วยลดและ ป้องกันภัยคุกคามจากภายนอก รวมทั้งสร้างความเชื่อมั่นในกลุ่มประเทศอาเซียนและประชาคมโลกที่มีต่อประเทศไทย

การปฏิบัติการต่อต้านการก่อการร้ายของกองทัพเรือ

1. การปฏิบัติของกองทัพเรือตามอนุสัญญาว่าด้วยการต่อต้านการก่อการร้ายของสหประชาชาติ

การเตรียมกำลัง และการใช้กำลัง การต่อต้านการก่อการร้ายของกองทัพเรือ มีการเตรียมกำลังให้มีความพร้อมที่ปฏิบัติการได้ และเมื่อมีความพร้อมทั้งด้านกำลังรบ และส่วนสนับสนุนแล้วจะไปสู่การใช้กำลัง ซึ่งจะต้องมีการจัดเตรียมเหมาะสม กับสภาพแวดล้อมหรือสถานการณ์การก่อการร้าย เพื่อไม่ให้กลุ่มก่อการร้ายที่เป็นเป้าหมายทราบความเคลื่อนไหว หรือไม่เกิดการกระตุ้นความสนใจของประชาชนหรือทำให้ประชาชนในพื้นที่เกิดความตื่นตระหนก จำเป็นต้องใช้กำลังรบที่มีจำนวนเพียงพอต่อระดับความรุนแรง และต้องใช้กำลังรบที่มีขีดความสามารถสูงรวมทั้งอำนาจกำลังรบที่เหนือกว่ากลุ่มก่อการร้าย เช่น หน่วยสงครามพิเศษทางเรือในการเตรียมกำลัง แต่ปัจจุบันหน่วย

ต่างๆ ของกองทัพที่จัดเตรียมกำลังเพื่อการต่อต้านการก่อการร้ายสากลเพียงด้านเดียว และไม่ได้เตรียมกำลังเพื่อการต่อต้านการก่อการร้ายทางทะเล โดยการฝึกอบรม ประเทศไทยแตกต่างจากประเทศสหรัฐอเมริกา และประเทศมหาอำนาจอื่นๆ หรือออสเตรเลีย ซึ่งใช้กำลังจากหน่วยงานเฉพาะหรือตำรวจ คือ การใช้กำลังรบจากกองทัพเป็นหน่วยหลักในการต่อต้านการก่อการร้ายทุกครั้งไป และกำลังเหล่านี้ จะทำงานไม่ได้หากไม่ได้รับการฝึกอบรมขั้นสูง แม้ว่าโดยปกติทหารจะได้รับการฝึกทหารตามสาขาอาชีพตามมาตรฐานเพื่อปฏิบัติงานตามพรรคเหล่า เช่น การฝึกอบรมทหารราบ การฝึกอบรมทหารม้า การฝึกอบรมทหารเรือ

การปฏิบัติการของผู้ก่อการร้ายจะไม่เป็นไปตามรูปแบบหรือกฎของการทำสงคราม โดยเป็นผู้แพร่ข่าวสารการปฏิบัติให้เป็นที่ล่วงรู้ อันตรายก็คือ การเผยแพร่ข่าวสารเหล่านี้จะก่อให้เกิดแรงจูงใจให้กลุ่มผู้ก่อการร้ายกลุ่มอื่นปฏิบัติการในลักษณะเดียวกัน

1. เหตุของการก่อการร้ายมักจะไม่ใช้เป้าหมายโดยตรง เป้าหมายหรือจุดมุ่งประสงค์ โดยมากจะเป็นสถานที่สาธารณะ, รัฐบาล หรือบางที่อาจเป็นอย่างธุรกิจ

2. ยุทธวิธีพื้นฐานทั่วไปของการก่อการร้ายจะประกอบด้วย

2.1 การวางระเบิด ยุทธวิธีพื้นฐานทั่วไปก็คือ การใช้ระเบิด การก่อการร้ายที่เกิดขึ้นและถูกบันทึกไว้ตั้งแต่ปี พ.ศ.2523 ประมาณ 67 เปอร์เซ็นต์ เกิดจากการใช้ระเบิดของกลุ่มผู้ก่อการร้าย ระเบิดเป็นอาวุธที่นิยมใช้กันมาก เนื่องจากใช้ต้นทุนการผลิตไม่มาก, ทำได้ง่าย, สามารถนำไปใช้ได้มากมายหลายวิธี และยากแก่การสืบสวนหรือค้นหาที่มาภายหลังเกิดเหตุการณ์ขึ้น การเพิ่มขึ้นอย่างมากมาของเหตุระเบิดและอุปกรณ์ที่มีความพิสดารหลากหลาย ทำให้หน่วยปฏิบัติการเก็บกู้วัตถุระเบิดของ NATO ได้จัดประเภทของวัตถุระเบิดในการก่อการร้ายไว้ว่าเป็นอุปกรณ์การระเบิดที่อยู่นอกเหนือความคาดหมาย (Improvised explosive devices – IEDs.) คำย่อ IED นี้เป็นที่ใช้กันแพร่หลายในหน่วยงานปราบปรามอาชญากรรม เช่นเดียวกับหน่วยทหารการจัดแบ่งประเภทของ IED อาจแบ่งได้ดังนี้

2.1.1 เครื่องมือ หรือวิธีการส่งไปยังเป้าหมาย

2.1.1.1 ระเบิดติดยานพาหนะยานพาหนะติดตั้งกับระเบิด, อุปกรณ์ติดตั้ง และรถระเบิด (รถบรรทุกระเบิด)

2.1.1.2 การวางระเบิดวางที่เป้าหมายด้วยมือ

2.1.1.3 ลูกระเบิดยิงหรือขว้าง ใช้การขว้างด้วยมือ หรือการยิงจากเครื่องยิง

2.1.1.4 ระเบิดส่งทางไปรษณีย์

2.1.1.5 ระเบิดติดจักรยาน

2.1.2 วิธีการจุดระเบิด มีวิธีการจุดระเบิด IED อยู่ 3 วิธี

2.1.2.1 การบังคับให้ระเบิดด้วยวิทยุ, การใช้กระแสไฟฟ้า, การใช้ลวดดึง หรือใช้เครื่องมือกล

2.1.2.2 ทำให้เกิดการระเบิดโดยบุคคล/เป้าหมาย สวดสะกด, แรงกด, เครื่องมือที่ไวต่อแสงสว่าง

2.1.2.3 การใช้วิธีตั้งเวลาด้วยนาฬิกา, ด้วยชนวนเผาไหม้, ด้วยวัตถุเคมี, ด้วยความกดของบรรยากาศ

2.1.3 การใช้ อาจแบ่งตามความมุ่งหมายในการใช้ได้ 2 แบบ

2.1.3.1 การใช้วัตถุระเบิดทางยุทธวิธี

โดยทั่วไปจะเป็นระเบิดที่มุ่งใช้สังหารบุคคล ซึ่งได้แก่ ระเบิดตะปู, ระเบิดเคลโมร์ และระเบิดลับ อันที่จริงแล้วระเบิด IED ทุกแบบอาจจัดเป็นระเบิดทางยุทธวิธีได้

2.1.3.2 การใช้วัตถุระเบิดทางยุทธศาสตร์

อาจพิจารณาลักษณะการใช้เพื่อให้เกิดข่าวสารดังไปทั่วโลก มิใช่เพื่อสังหารบุคคลใดบุคคลหนึ่ง แต่ใช้กับกลุ่มบุคคล ตัวอย่างเช่น ในฝูงชน, ในศูนย์การค้า, บนเครื่องบิน และอื่น ๆ วัตถุระเบิดเหล่านี้ถูกออกแบบมาเพื่อใช้ในชุมชน, รัฐบาล หรือระบบอำนาจ ความสะดวกต่าง ๆ

2.1.4 การใช้ระเบิดลวง ไม่ว่าจะเป็ระเบิดประเภทใด กลุ่มผู้ก่อการร้าย มักจะนำระเบิดลวงนี้มาสร้างความเข้าใจให้กับประชาชนว่า จะมีการใช้ระเบิด และแสดงให้เห็นถึงความจริงจัง หากประชาชนเข้าใจตามนั้นแล้ว ผู้ก่อการร้ายก็จะดำเนินการตามที่ต้องการต่อไป, แม้จะไม่มีระเบิดทำลายจริง ๆ แต่ใช้วัตถุระเบิดลวงที่ประดิษฐ์มาเป็นอย่างดี และการวางระเบิดลวงอย่างเหมาะสมจะถูกตำหน่ง การใช้ระเบิดลวงควบคู่กับการใช้ระเบิดจริง จะทำให้กำลังของหน่วยรักษาความปลอดภัยต้องปฏิบัติงานอย่างเคร่งเครียด และไม่สามารถต่อต้านการก่อการร้ายได้ผล

2.2 การวางเพลิง ถึงแม้ว่าจะไม่เป็นยุทธวิธีที่นิยมใช้กันในกลุ่มผู้ก่อการร้าย, แต่การวางเพลิงก็สามารถนำมาใช้เพื่อทำลาย หรือรบกวนเป้าหมายสำคัญ เช่น สถานที่ที่เป็นสาธารณูปโภค, สถานที่ตั้งทางด้านการเมือง, รวมทั้งเป้าหมายทางเศรษฐกิจ/อุตสาหกรรม (ร้านค้า, โรงงานอุตสาหกรรม, โรงแรม) วิธีการที่นิยมใช้เพื่อก่อเพลิง ได้แก่ การใช้วัตถุเคมีที่เผาไหม้ตัวเองได้ตามเวลาที่ตั้งกำหนดไว้, โดยมากจะซุกซ่อนหรือบรรจุในกล่องบุหรี หรือกล่องใส่เทพคาสเซ็ท วัตถุเคมีเหล่านี้สามารถซุกซ่อนนำพาไปได้ง่าย และยากแก่การตรวจค้น วัตถุเคมีดังกล่าวมีราคาไม่แพงและประดิษฐ์ได้ง่ายเช่นเดียวกับระเบิด

2.3 การจี้บังคับยานพาหนะ การจี้บังคับให้ยานพาหนะ หรือเครื่องบินพาณิชย์ เปลี่ยนเส้นทางไปยังสถานที่ที่กลุ่มผู้ก่อการร้ายกำหนดไว้นั้น เป็นเรื่องที่เกิดขึ้นบ่อยครั้งในประมาณ สี่ทศวรรษที่ผ่านมา โดยแรกทีเดียวเริ่มจากการจี้บังคับยานพาหนะที่บรรทุกอาหารจำเป็น เพื่อนำไปแจกจ่ายให้กับผู้ที่ยากไร้ เป็นการสร้างความนิยมให้กับกลุ่มผู้ก่อการร้าย ในการปฏิบัติการจี้บังคับยานพาหนะของกลุ่มผู้ก่อการร้ายในสเปน หรือไอร์แลนด์เหนือ สิ่งก็ตามมาภายหลังก็มักจะเป็น โศกนาฏกรรมร้ายแรง ตัวอย่างเช่น การจี้ปล้นรถบรรทุกน้ำมันเพื่อนำไปใช้เป็นวัตถุระเบิดด้วยน้ำมันเบนซินขนาด 50,000 ปอนด์ บังคับจุดระเบิดด้วยชนวนเวลาที่ตั้งไว้ ยิ่งไปกว่านั้นการจี้ปล้นยานพาหนะของทางราชการทหาร ยังทำให้กลุ่มผู้ก่อการร้ายสามารถเคลื่อนที่เข้าไปใกล้ที่ตั้งของหน่วยทหารได้ง่าย

2.4 การชุมนุมโจมตี การชุมนุมโจมตีซึ่งมีการวางแผนเตรียมการและซักซ้อมเป็นอย่างดี ย่อมไม่ประสบความสำเร็จล้มเหลว การชุมนุมโจมตีตามปกติแล้วจะใช้ชุดย่อย ๆ กระจายกำลังกันและทำหน้าที่แจ่งเตือนได้แต่เนิ่น ชุดย่อย ๆ เหล่านี้จะต้องเตรียมการและซักซ้อมกันจนเป็นที่มั่นใจ

กลุ่มผู้ก่อการร้ายจะใช้เวลาได้ตามความต้องการ ไม่ว่าจะเป็นสัปดาห์หรือเป็นเดือน เพื่อเตรียมการในเรื่องต่าง ๆ และรอคอยจังหวะเวลาที่เหมาะสม กลุ่มผู้ก่อการร้ายจะมีเสรีในการเลือกเวลาและสถานที่ที่จะลงมือปฏิบัติการ หากเป้าหมายหรือเหยื่อใช้การปฏิบัติเป็นกิจวัตรตามเวลาและเส้นทางเดียวกันเสมอ ๆ กลุ่มผู้ก่อการร้ายก็จะยังมีเวลาซักซ้อมมากจนแทบจะนับครั้งไม่ถ้วนก่อนเริ่มปฏิบัติการ

2.5 การจับตัวเรียกค่าไถ่ การชุมนุมทีทุกครั้งอาจไม่มีวัตถุประสงค์ในการสังหารบุคคลเสมอไป การจับบุคคลเพื่อเรียกค่าไถ่ได้เกิดขึ้น คิดเป็นเกณฑ์เฉลี่ยร้อยละ 7.9 ของการก่อการร้ายในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา และถือเป็นทางเลือกที่ค่อนข้างตึงเครียดสำหรับกลุ่มผู้ก่อการร้าย ผู้ก่อการร้ายจะจับเหยื่อไปกักขังในที่ซ่อนที่ค้นพบได้ยาก และกำหนดค่าตัวของเหยื่อเป็นจำนวนสิ่งของที่ต้องการ (เงิน,อาวุธ,การแลกเปลี่ยนตัวประกัน และอื่น ๆ) การจับตัวเรียกค่าไถ่ที่ไม่ประสบผลตามวัตถุประสงค์จะส่งผลให้เกิดการลักพาตัว

2.6 การลักพาตัว ความแตกต่างระหว่างการลักพาตัว กับการจับตัวเรียกค่าไถ่นั้น มีอยู่ตรงที่ว่ากลุ่มผู้ก่อการร้ายที่ใช้การลักพาตัวจะกระทำการโดยทำท่ายต่ออำนาจรัฐ และยื่นข้อเรียกร้องเป็นการแลกเปลี่ยน ซึ่งข้อเรียกร้องนั้นมิใช่ออกเหนือจากสิ่งของหรือจำนวนเงิน เงื่อนไขหรือข้อตกลงทางการเมืองมักจะถูกกำหนดให้เป็นสิ่งแลกเปลี่ยนกับการมีชีวิตอยู่ของเหยื่อหรือตัวประกัน การลักพาตัวนี้เป็นยุทธวิธีใหม่และเป็นที่ยอมรับกันในกลุ่มผู้ก่อการร้าย โดยลักษณะธรรมชาติของการปฏิบัตินี้จะเรียกร้องความสนใจจากสื่อมวลชน, ข้อเท็จจริงก็คือ ประเด็นที่ว่าการยังมีชีวิตอยู่หรือไม่ของเหยื่อนั้น เป็นประเด็นสำคัญที่สุดของความสนใจ เหยื่อที่เป็นตัวประกันจะกลายเป็นเครื่องต่อรองที่มีตัวตน ดังนั้นกลุ่มผู้ก่อการร้ายย่อมสามารถเพิ่มความกดดันต่อข้อเรียกร้อง ถึงแม้ว่าการจับตัวเรียกค่าไถ่และการลักพาตัว จะเป็นการปฏิบัติที่ใช้การลงทุนไม่มาก และอาจได้รับผลตอบแทนอย่างเกินคุ้ม แต่เกณฑ์การเสี่ยงของการปฏิบัติก็มีค่อนข้างสูง

2.7 การลอบสังหารบุคคลสำคัญ วิธีการนี้เป็นวิธีที่เก่าแก่ที่สุด แต่ก็ยังมีการนำมาใช้อยู่ในปัจจุบัน เป้าหมายของการลอบสังหารมักจะเป็นที่คาดหมายไว้ได้ล่วงหน้า และกลุ่มผู้ก่อการร้ายจะประกาศความรับผิดชอบและเหตุผลที่ต้องใช้ปฏิบัติการนั้น เมื่อเหตุการณ์ได้จบสิ้นลง เป้าหมายของการลอบสังหาร ได้แก่ บุคคลสำคัญของรัฐบาล, ผู้มีหน้าที่ประสานงาน, ตำรวจ, บุคคลสำคัญทางทหาร และเจ้าหน้าที่หน่วยงานด้านความมั่นคง

2.8 ยุทธวิธีอื่น ๆ ไม่ว่าจะกลุ่มผู้ก่อการร้ายจะใช้วิธีการใดก็ตาม วิธีการเหล่านั้นจะเป็นวิธีที่ง่ายต่อการปฏิบัติ, ได้ผลตอบแทนมากเกินคุ้ม, เป็นวิธีการแบบจู่โจมโดยธรรมชาติ และถูกกำหนดให้ปฏิบัติต่อเป้าหมายมากกว่าปฏิบัติต่อบุคคล กลุ่มผู้ก่อการร้ายจะใช้การลาดตระเวนสำรวจลู่ทางอย่างละเอียด และวางแผนอย่างรัดกุม โดยไม่จำกัดเวลาในการวางแผนและเตรียมการ ผู้บังคับบัญชาจะต้องมีความตื่นตัวและระมัดระวังเตรียมพร้อมป้องกันการก่อการร้ายในพื้นที่ปฏิบัติการของหน่วยของตนอยู่ตลอดเวลา ยุทธวิธีอื่น ๆ ที่อาจถูกนำมาใช้ ได้แก่ การใช้สารเคมี, การรบกวน,การตีโฉบฉวย,การก่อวินาศกรรม, การยึดสถานที่ และการลอบทำร้าย

2. เครือข่ายระหว่างประเทศ

กลุ่มผู้ก่อการร้ายในปัจจุบัน จะไม่ปฏิบัติการตามลำพังโดยไม่สนใจใยดีกับกลุ่มอื่น ๆ เครือข่ายของการก่อการร้ายระหว่างประเทศ ได้ก่อตั้งขึ้นเพื่อหวังผลการปฏิบัติอย่างสูงสุด โดยใช้เงินทุนจากกลุ่มผู้ก่อการร้ายที่เป็นสมาชิก ไม่มีใครคาดคิดว่าองค์กรก่อการร้ายระหว่าง

ประเทศ จะมีการวางแผนเพื่อปฏิบัติการในอีกซีกโลกหนึ่งได้ อย่างไรก็ตาม ได้มีการพิสูจน์ทราบแล้วว่า การสนับสนุนการก่อการร้ายระหว่างประเทศ หรือการก่อการร้ายข้ามชาติได้มีอยู่จริง ผลตอบแทนที่ได้รับจากเครือข่ายดังกล่าวดูเหมือนว่าจะมีต่อไปอย่างไม่หยุดยั้ง ไม่ว่าจะเป็น อาวุธ, กระสุน, เงิน, ขาวกรอง, วัตถุระเบิด, ที่หลบซ่อน แต่สิ่งที่สำคัญที่สุดก็คือ การถ่ายทอดประสบการณ์และการให้ความช่วยเหลือในด้านการฝึก และสิ่งอุปการณสนับสนุน ด้วยเหตุผลตามที่กล่าวมาแล้วนั้น จึงทำให้เครือข่ายของการก่อการร้ายเจริญเติบโตขึ้นทุกขณะ

3. ประเภทของกลุ่มผู้ก่อการร้าย

ตัวเลือกเป้าหมาย และยุทธวิธีของกลุ่มผู้ก่อการร้ายก็คือ วิธีการจัดระบบปฏิบัติงานของหน่วยงานต่อต้านการก่อการร้ายของรัฐบาลกลุ่มผู้ก่อการร้ายถูกจัดประเภทออกตามองค์การการ จัดของหน่วยงานของรัฐบาล ซึ่งช่วยทำให้วางแผนของหน่วยงานด้านความมั่นคงได้วาดภาพเป้าหมายของกลุ่มผู้ก่อการร้าย รวมทั้งระบบข่าวกรองและระบบอาวุธของกลุ่ม กลุ่มผู้ก่อการร้ายอาจแบ่งได้เป็น 3 ประเภท

3.1 กลุ่มที่ไม่ได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาลของชาติใด เป็นกลุ่มผู้ก่อการร้ายที่ปฏิบัติการเป็นอิสระและโดยอัตโนมัติ, ไม่ได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาลของชาติใดทั้งสิ้น

3.2 กลุ่มที่ได้รับการสนับสนุนจากองค์กรของรัฐ เป็นกลุ่มผู้ก่อการร้ายที่ปฏิบัติการตามลำพัง แต่ได้รับการสนับสนุนจากองค์กรของรัฐบาลหนึ่งชาติหรือมากกว่า

3.3 กลุ่มที่ปฏิบัติการภายใต้การควบคุมขององค์กรของรัฐ เป็นกลุ่มผู้ก่อการร้ายซึ่งปฏิบัติงานเป็นส่วนหนึ่งของหน่วยงานของรัฐบาล, รับการสนับสนุนด้านการข่าวกรอง, การส่งกำลังบำรุงและด้านยุทธการ

4. วัตถุประสงค์ของการก่อการร้าย

วัตถุประสงค์ระยะสั้นของการโจมตี หรือการปฏิบัติการก่อการร้าย ตามปกติแล้วจะประกอบด้วยหนึ่งหรือหลายวัตถุประสงค์ เป้าหมายอาจเป็นได้ทั้งเป้าหมายระยะสั้น หรือเป้าหมายระยะยาว การก่อการร้ายจะแสดงออกให้เห็นถึง พลังของกลุ่ม, ความต้องการการแก้แค้น, การได้รับการสนับสนุนด้านการส่งกำลังบำรุง และการทำให้รัฐบาลต้องตอบโต้อย่างรุนแรงเกินขนาด การแสดงออกจะปรากฏในรูปของการบีบบังคับ, การข่มขู่ และการสร้างความไม่พอใจในขณะเดียวกัน กลุ่มผู้ก่อการร้ายก็จะได้รับการสนับสนุนให้กับตนเองหรือกลุ่มกบฏ

4.1 เป้าหมายระยะสั้น

4.1.1 ได้รับผลจากการปฏิบัติในระดับท้องถิ่น, ระดับชาติ หรือระดับโลก

4.1.2 บังคับให้รัฐบาลปฏิบัติการตอบโต้, ตอบโต้อย่างรุนแรงเกินขนาด และก่อให้เกิดความกดดันและความขัดแย้งต่าง ๆ ในหน่วยงานของรัฐบาล

4.1.3 ก่อวิน, ตัดรอน หรือทำให้รัฐบาล, หน่วยทหาร หรือหน่วยงานด้านความมั่นคงต้องเสียหายหรือเสื่อมเสีย

4.1.4 ได้รับการสนับสนุนเงิน หรือยุทธโศปกรณ์

4.1.5 แสดงให้เห็นถึงความไม่มีสมรรถภาพของรัฐบาล ในการปกป้องประชาชน

4.1.6 รบกวณ หรือทำลายเครื่องมือเครื่องใช้ในการเคลื่อนย้าย หรือการติดต่อก

สื่อสาร

- 4.1.7 แสดงให้เห็นถึง พลังอำนาจ หรือขีดความสามารถในการคุกคาม
- 4.1.8 ป้องกันหรือห่วงหวงเหนียวการตัดสินใจ หรือการตราบทบัญญัติเป็น
กฎหมาย
- 4.1.9 ทำให้เกิดการหยุดงาน หรือห่วงหวงเหนียวการทำงาน
- 4.1.10 ทำให้เกิดความไม่แน่ใจต่อผู้ลงทุนด้านธุรกิจ หรือโครงการลงทุนด้าน
ธุรกิจต่างชาติ
- 4.1.11 การปลดปล่อยนักโทษ
- 4.1.12 ก่อให้เกิดเหตุลุกลามใหญ่โต
- 4.2 เป้าหมายระยะยาว
- 4.2.1 ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของรัฐบาล เช่น การปฏิวัติ, สงครามกลาง
เมืองหรือสงครามระหว่างประเทศ
- 4.2.2 ก่อความ หรือลดความเชื่อถือในหน่วยงานที่สนับสนุนการปราบปราม
- 4.2.3 ก่อให้เกิดผลกระทบต่อ การตัดสินใจในระดับท้องถิ่น, ระดับชาติ หรือ
ระดับนานาชาติ
- 4.2.4 ทำให้กลุ่มบุคคลทางการเมืองได้ตระหนักถึงกลุ่มต่อต้านภายในชาติ
- เป้าหมายของการก่อการร้ายไม่ว่าบุคคลใดหรือสถานที่ใดก็อาจตกเป็นเป้าหมาย
หรือเหยื่อของการก่อการร้ายได้ทั้งสิ้น อย่างไรก็ตาม ในสายตาของกลุ่มผู้ก่อการร้าย, หน่วยทหาร
จะเป็นแหล่งของอาวุธและวัสดุอุปกรณ์ ในทำนองเดียวกันที่องค์กรทางการเมือง, องค์กรระดับชาติ
ก็จะเป็นแหล่งที่มาของนโยบายต่าง ๆ หน่วยทหารจึงดูเหมือนว่าจะอยู่ในความล่อแหลมอย่างมาก
รายการที่นำมาแสดงต่อไปนี้เป็นตัวอย่างเป็นตัวอย่างของเป้าหมายที่ล่อแหลมต่อการปฏิบัติการของกลุ่มผู้ก่อการร้าย
ซึ่งอาจแสดงเป็นบางพื้นที่ เป้าหมายอาจถูกเปลี่ยนแปลงหากมีการเพิ่มการระวังป้องกัน
1. เครื่องมือตรวจการณ์ในเวลากลางคืน และเครื่องมือสื่อสาร
 2. อาวุธ
 3. กระสุน
 4. เครื่องมือในการควบคุมบังคับบัญชา
 5. วัสดุระเบิด
 6. เครื่องช่วยฝึกทางทหาร
 7. พื้นที่สนับสนุนที่จำเป็นต่อกำลังพล (โรงอาหาร, กองร้อย, ศูนย์การค้า, ร้านค้า,
สถานที่ออกกำลังกาย, สถานที่ประกอบพิธีทางศาสนา, สโมสร และแหล่งสมาคม
 8. แหล่งผลิตกระแสไฟฟ้า, เขื่อนกั้นน้ำ, ท่อส่งน้ำมัน และพื้นที่ตั้งเครื่องปฏิกรณ์
นิวเคลียร์
 9. เส้นทางคมนาคม, เครื่องมืออำนวยความสะดวก และเครื่องมือคอมพิวเตอร์
 10. คลังเก็บสารเคมี
 11. คลังเก็บชิ้นส่วนอะไหล่
 12. ศูนย์กลางการขนส่ง, แหล่งรวมรถ, ท่าอากาศยาน, สถานีรถไฟ, สถานีรถยนต์
โดยสาร, ทางรถไฟ และท่าเรือ

13. บุคลากรในกองทัพและสมาชิกในครอบครัว
14. ผู้นำกองทัพ
15. ที่ทำการไปรษณีย์และที่ทำการขนส่งไปรษณีย์

5. การต่อต้านการก่อการร้าย และการตอบโต้การก่อการร้าย

การต่อสู้กับการก่อการร้าย ประกอบด้วยการปฏิบัติใน 2 ลักษณะ ผู้บังคับบัญชาจะต้องวางแผนและพัฒนาแผนซึ่งรวมเอาแนวทางในการต่อต้านและการตอบโต้การก่อการร้ายไว้ด้วยกัน แผนควรจะลดความล่าช้าหรือจุดอ่อนของฐานที่ตั้ง, หน่วย และกำลังพลในยามสงบ, ก่อนการใช้กำลัง, ในขณะที่มีการใช้กำลัง และภายหลังการใช้กำลัง นอกจากนี้ยังจะต้องประกอบด้วยมาตรการป้องกัน, ชัดขวาง และตอบโต้พวกก่อการร้าย

6. การต่อต้านการก่อการร้าย

ฐานที่ตั้ง, หน่วย และกำลังพล จะใช้มาตรการต่อต้านการก่อการร้าย เพื่อขจัดโอกาสในการตกเป็นเหยื่อของการก่อการร้าย มาตรการดังกล่าวจะต้องพิจารณาทั้งในเชิงรุกและเชิงรับที่กำหนดไว้เพื่อป้องกันกรณีการก่อการร้าย ทั้งนี้จะต้องได้รับความร่วมมือจากสมาชิกในชุมชนของหน่วยทหาร ทหาร, พลเรือน และสมาชิกในครอบครัว หลักใหญ่ใจความของแผนงานนี้ คือ การรวบรวมและการกระจายข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับภัยคุกคามเป็นห้วงระยะเวลา, การปฏิบัติเพื่อต่อต้านการรวบรวมข้อมูลข่าวสารของฝ่ายก่อการร้าย และการใช้มาตรการป้องกันภัย มาตรการรักษาความปลอดภัย 3 ประการที่ต้องนำมาพิจารณา ได้แก่ การรักษาความปลอดภัยทางกายภาพ, การรักษาความปลอดภัยในการปฏิบัติการ และการรักษาความปลอดภัยบุคคล

6.1 การรักษาความปลอดภัยทางกายภาพ จะพิทักษ์ข่าวสาร, วัตถุ และกำลังพล เช่นเดียวกับการป้องกันการก่ออาชญากรรม ถึงแม้ว่าการก่อการร้ายจะถือเป็นการก่ออาชญากรรมแต่ก็มีข้อแตกต่างอยู่บางประการที่ต้องพิจารณาในการนำมาตราการรักษาความปลอดภัยทางกายภาพมาใช้ต่อต้านการก่อการร้าย ก่อการร้ายจะเป็นผู้ที่อยู่ในองค์กรการจัดที่เป็นระบบ, มีการฝึกอย่างดี ทั้งยังมีแรงจูงใจในการปฏิบัติมากกว่าอาชญากรทั่วไป ผู้ก่อการร้ายจะได้รับการติดอาวุธครบมือ และมีขีดความสามารถ อย่างสูงพอที่จะเอาชนะมาตรการการรักษาความปลอดภัยทางกายภาพได้ ในการนำเอามาตรการรักษาความปลอดภัยดังกล่าวมาใช้ต่อต้านการก่อการร้าย, ผบ.หน่วยจะต้องพิจารณาในแง่มุมที่ผู้ก่อการร้ายอาจใช้วิธีการยอมสละได้แม้แต่ชีวิตของตน ซึ่งความจริงในข้อนี้เป็นความแตกต่างจากการรักษาความปลอดภัยจากอาชญากรทั่วไป หรือข้าศึกศัตรูในสงคราม การปฏิบัติการต่าง ๆ จะเป็นเครื่องช่วยในการพิจารณาว่า มาตรการรักษาความปลอดภัยข้อใดเป็นสิ่งจำเป็น

6.1.1 การทบทวนวิธีการป้องกันการก่ออาชญากรรม และการสำรวจตรวจตามพื้นที่ การสำรวจดังกล่าวจะกระทำในทุกพื้นที่ของฐานที่ตั้งหน่วยทหาร เช่นเดียวกับการสำรวจตรวจตราชุมชนที่อยู่ล้อมรอบภายนอกที่ตั้งด้วย

6.1.2 จัดหาภาพถ่ายของผู้ก่อการร้ายที่ฝ่ายเราสืบทราบได้ แจกจ่ายให้กับบุคลากรตำแหน่งสำคัญในหน่วยทหาร ภาพถ่ายดังกล่าวสามารถนำไปแจกจ่ายให้กับพลเรือนหรือหน่วยงานทางทหารอื่น ๆ ได้ แม้กระทั่งการเผยแพร่ไปยังพื้นที่ทั่ว ๆ ไป เพื่อให้ประชาชนได้รับทราบ ก็เป็นสิ่งสมควรปฏิบัติ

6.1.3 การสำรวจตรวจตราเครื่องมือรักษาความปลอดภัย การดำเนินการนี้ ได้แก่ การตรวจเครื่องกีดขวาง, ยามรักษาการณ์, เครื่องมือสื่อสาร, เครื่องมือขนส่ง, การสนับสนุนตามแผนเผชิญเหตุ, มาตรการแสงสว่าง, การใช้แสงสว่างป้องกันการบุกรุก, การพิสูจน์ทราบผู้บุกรุก และ มาตรการทางกายภาพในการระวังป้องกันการรักษาความปลอดภัย การปฏิบัติดังกล่าวจะช่วยป้องกันฐานที่ตั้งหน่วยจากการลักขโมย, สิ่งของสูญหาย, การทำลาย, การก่อวินาศกรรม หรือการยอมอ่อนข้อเจรจา

6.1.4 ทบทวนสถานภาพของระบบงาน, จัดลำดับความเร่งด่วนของงานโดยใช้ ภัยคุกคามเป็นเกณฑ์ในการพิจารณา

6.1.5 พิจารณาว่า ฐานที่ตั้งหน่วยนั้นอยู่ในลักษณะปิดหรือเปิด หากมีลักษณะปิด เส้นทางเข้าสู่ฐานทั้งทางพื้นดินและทางน้ำจะถูกจำกัดด้วยแนวรั้ว, จุดวางยามรักษาการณ์หรือเครื่องกีดขวางทางกายภาพอื่นๆ หากไม่ได้เป็นเช่นนั้น ผน.หน่วยจะต้องดำเนินการโดยกำหนดเขตหวงห้าม, จัดการควบคุมเส้นทางเข้าออก และปรับปรุงแผนเผชิญเหตุเพื่อการระวังป้องกัน หรือปิดกั้นช่องทางเข้าสู่ฐานที่ตั้ง

6.1.6 พิจารณาปัจจัยทางกายภาพในการรักษาความปลอดภัย

6.1.6.1 เครื่องกีดขวางและฉากกั้นขวางป้องกัน

6.1.6.2 เครื่องมือตรวจการณ์ด้วยสายตา – เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ และ เครื่องมือตรวจการณ์ในเวลากลางคืน

6.1.6.3 ภัยคุกคามจากระเบิด

6.1.6.4 โทรทัศน์วงจรปิด

6.1.6.5 การควบคุมเส้นทางเข้า – ออก

6.1.6.6 ระบบการพิสูจน์ทราบผู้บุกรุก

6.1.6.7 การให้แสงสว่าง

6.1.6.8 การปิดล้อมและการใช้กุญแจควบคุม

6.1.6.9 การควบคุมและตรวจสอบพัสดุไปรษณีย์

6.1.6.10 การตรวจสอบความไว้วางใจเป็นบุคคล

6.1.6.11 ที่ตั้งของเขตหวงห้าม

6.1.6.12 การตรวจสอบอาหารและน้ำ

6.1.6.13 การตรวจสอบยานพาหนะของบุคคลสำคัญ

แผนรักษาความปลอดภัยทางกายภาพจะต้องมีความสมดุลย์ในวัตถุประสงค์ เพื่อป้องกันการก่ออาชญากรรมได้เช่นเดียวกับการก่อการร้าย ผน.หน่วยจะต้องพิจารณาปรับปรุงแผนให้มีความทันสมัย และพร้อมป้องกันภัยคุกคาม

6.2 การรักษาความปลอดภัยทางการปฏิบัติการ การป้องกันฝ่ายตรงข้ามมิให้รวบรวมข้อมูลข่าวสาร ในแผนงานการ รปภ. ทางการปฏิบัติการ เป็นงานหลักที่สำคัญที่สุด แผนงานการ รปภ. จะประสานการปฏิบัติทุกอย่างที่จำเป็นในการป้องกันข้าศึกศัตรู หรือผู้ก่อการร้ายมิให้เข้ามาล่วงรู้ถึงแผนและการปฏิบัติการ เทคนิคการลวง การ รปภ. ทางกายภาพ, การ รปภ. ทางการสื่อสาร และการ รปภ.ทางข่าวสารข้อมูล จะถูกจัดให้ความสัมพันธ์กันและเกิดขึ้นในเวลาเดียวกัน

การวางแผนทั้งหมดต้องประกอบด้วยมาตรการป้องกันผู้ก่อการร้ายในพื้นที่เข้ามารวบรวมข้อมูลข่าวสารที่จะเป็นประโยชน์ต่อการก่อการร้าย เป้าหมาย 4 เป้าหมายที่ผู้ก่อการร้ายจะแทรกตัวเข้ามาขยายผลในด้านการข่าว ได้แก่

6.2.1 ข่าวกรองบุคคล หมายถึงรวมถึง การใช้ประชาชนรวบรวมข่าวสารเกี่ยวกับขีดความสามารถทางทหาร และความพยายามที่จะเข้าถึงกิจวัตรประจำวันในฐานที่ตั้งหน่วยทหารแหล่งที่มาของข่าวกรองบุคคล ได้แก่ การนำเรื่องของทางราชการหรือข่าวสารเกี่ยวกับการปฏิบัติการไปพูดคุยกันในสถานเริงรมย์ หรือการเผยแพร่หมายเลขโทรศัพท์ หรือที่อยู่ของบุคคลสำคัญในหน่วยทหารให้เป็นที่ล่วงรู้กับบุคคลทั่วไป ภัยคุกคามในเรื่องข่าวกรองบุคคลนี้ สามารถลดหรือกำจัดได้ด้วยการใช้มาตรการระวังป้องกันทางกายภาพ และการฝึกรักษาความปลอดภัยข้อมูลข่าวสาร ตลอดจนการต่อต้านการเฝ้าตรวจและการต่อต้านข่าวกรองของฝ่ายตรงข้าม

6.2.2 ข่าวกรองทางการสื่อสาร ครอบคลุมทุกรูปแบบของการติดต่อสื่อสารและเครื่องมือส่งสัญญาณทางการสื่อสาร ผู้ก่อการร้ายอาจจะไม่มีความสามารถในการจัดหาระบบเครื่องมือหรืออุปกรณ์ทางการสื่อสารที่ทันสมัยมาใช้, แต่ผู้ก่อการร้ายสามารถแทรกตัวเข้ามาในการติดต่อสื่อสารที่ปฏิบัติเป็น ปรกติ. และกิจวัตรประจำวันได้ ตัวอย่างเช่น ในกรณีทีวีวิทยุสื่อสารของตำรวจหรือตำรวจดับเพลิงถูกลักขโมย หรือสูญหายไปแล้ว ยังไม่มีการเปลี่ยนแปลงความถี่ที่ใช้อยู่เดิม หรือในกรณีโทรศัพท์ที่วางสายผ่านไปตามพื้นที่ล่อแหลม และไม่มีมาตรการตรวจจับการดักฟัง ภัยคุกคามในลักษณะนี้สามารถต่อต้านได้โดยการกำหนดการรักษาความปลอดภัยทางการสื่อสาร และการรักษาความปลอดภัยข้อมูลข่าวสาร

6.2.3 ข่าวกรองภาพถ่าย ผู้ก่อการร้ายจะใช้การข่าวกรองภาพถ่ายเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลข่าวสาร โดยใช้การปกปิดจาก อากาศยาน, ลักษณะภูมิประเทศสูงชัน, รถยนต์ และอื่น ๆ การต่อต้านข่าวกรองภาพถ่ายนี้ กระทำได้โดยใช้มาตรการต่อต้านข่าวกรอง และแผนงานการต่อต้านการลาดตระเวนเฝ้าตรวจ

6.2.4 รูปแบบของการปฏิบัติ การปฏิบัติที่มีรูปแบบซ้ำ ๆ กัน จนเป็นที่สังเกตจะทำให้ผู้ก่อการร้ายคาดคะเนข่าวสารการปฏิบัติได้ การต่อต้านการข่าวกรองของข้าศึกลักษณะนี้ ผบ.หน่วยจะต้องลดการปฏิบัติที่เป็นกิจวัตร หรือรูปแบบซ้ำ ๆ กัน จนฝ่ายตรงข้ามคาดเดาการปฏิบัติได้ หรืออีกหนทางหนึ่ง ผบ.หน่วยควรพิจารณาใช้มาตรการลวงเพื่อปกปิด หรืออำพรางการปฏิบัติที่เป็นรูปแบบนั้น

6.3 การรักษาความปลอดภัยบุคคล ไม่มีบุคคลใดที่จะปลอดภัยจากการก่อการร้าย โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้แทน หรือตัวแทนของรัฐบาลต่างชาติ และรัฐบาลของชาตินั้น ๆ ล้วนแต่เป็นเป้าหมายที่เป็นไปได้ของผู้ก่อการร้ายทั้งสิ้น ผู้ก่อการร้ายอาจพิจารณาเลือกเป้าหมายสำหรับการวางระเบิดไว้ล่วงหน้า ซึ่งอาจเป็นสำนักงาน, โรงผลิตพลังงานกระแสไฟฟ้า หรือที่ตั้งทางทหารอื่น ๆ นอกจากนี้เป็นเป้าหมายการระเบิดได้แล้ว อาจเป็นเป้าหมายของการก่อวินาศกรรม, การแสดงลวง และการก่ออาชญากรรมผู้ที่ครอบครองอาคารเหล่านี้ อาจไม่ใส่ใจหรือไม่ระมัดระวังในเรื่องการก่อการร้ายเท่าที่ควร มาตรการที่น่าจะเป็นประโยชน์ในการป้องปรามการก่อการร้าย มีดังนี้

6.3.1 ควบคุมเส้นทางเข้าพื้นที่สำคัญ และสำนักงานควบคุม ทั้งในเวลากลางวันและกลางคืน

6.3.2 ป้องกันทางเข้าโดยตรงไปยังพื้นที่สำคัญที่น่าจะตกเป็นเป้าหมายของการก่อการร้าย อย่าจัดตั้งสำนักงานควบคุมไว้ที่ชั้นล่าง

6.3.3 ติดตั้งเครื่องมือเตือนภัย หรือสัญญาณเตือนภัยไว้ตามเส้นทางเข้าสู่พื้นที่สำคัญ และสำนักงานควบคุม

6.3.4 มีการบันทึกจดชื่อผู้เข้ามาเยี่ยมหรือติดต่อภายในอาคาร

6.3.5 มีการตรวจสอบเพื่อให้มั่นใจว่า มีบุคลากรทำหน้าที่ตรวจสอบผู้ที่เข้ามาติดต่อภายในอาคาร ในพื้นที่สำคัญ หลังจากเวลาผ่านไปแต่ละชั่วโมงแล้ว

6.3.6 ล็อคประตูห้องน้ำทุกห้องที่อยู่ภายใน หรือใกล้เคียงสำนักงานควบคุม (เช่นเดียวกับที่อื่น ๆ ในอาคารที่มีสำนักงานควบคุมอยู่ในชั้นต่าง ๆ กัน) เพื่อป้องกันการเข้ามาของบุคคลภายนอก

6.3.7 ล็อคประตูทางเข้าไปยังห้องพักของพนักงานทำความสะอาด และพนักงานซ่อมบำรุงอุปกรณ์อื่น ๆ ตลอดเวลาที่มีการปฏิบัติงาน

6.3.8 ล็อคประตูทางเข้าไปยังห้องควบคุมอุปกรณ์ไฟฟ้า และโทรศัพท์ อนุญาตให้พนักงานซ่อมบำรุง หรือเจ้าหน้าที่โทรศัพท์เข้าไปได้เมื่อมีความจำเป็นเท่านั้น

6.3.9 เลือกห้องใดห้องหนึ่งไว้เป็นห้องหลบภัยภายในอาคาร หากเกิดเหตุผู้ก่อการร้ายบุกเข้าอาคาร, แต่อย่าปิดป้ายแสดงให้รู้ทั่วไปว่าเป็นห้องหลบภัย

6.3.10 เตรียมสิ่งอุปกรณ์สำหรับใช้ในยามฉุกเฉินไว้ให้พร้อม เช่น เครื่องมือปฐมพยาบาล, อุปกรณ์ป้องกันแรงระเบิด, เทียนไข, อาหารแห้ง, น้ำ, ตะเกียงโคม และอื่น ๆ ให้บุคลากรในระดับหัวหน้างานได้รับทราบว่ามีสิ่งอุปกรณ์เหล่านั้นถูกจัดเตรียมไว้ ณ ที่ใด, รวมทั้งเส้นทางหลบหนีออกจากตัวอาคารในยามฉุกเฉิน

6.3.11 ปกปิดข้อมูลประวัติบุคคลไว้เป็นความลับโดยให้รู้เท่าที่จำเป็น ทั้งนี้เนื่องจากผู้ก่อการร้ายอาจแสวงหาข้อมูลเหล่านี้เพื่อนำไปใช้เลือกบุคคลเป็นเหยื่อในการปฏิบัติการ หรือใช้สืบหาบ้าน ที่พักอาศัย และครอบครัวของบุคลากรนั้น

6.3.12 สั่งการห้ามระบุตำแหน่งหรือชื่อบุคลากรที่สำคัญไว้บริเวณที่จอดรถ โดยให้ใช้หมายเลขรหัสแทน

6.3.13 ปกปิดข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับรายละเอียดการเดินทาง และแผนการส่งงานควบคุม ตลอดจนบุคลากรสำคัญ โดยให้รู้เฉพาะผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องและจำเป็นเท่านั้น

6.3.14 เน้นย้ำความสำคัญในเรื่องคำสั่งและมาตรการป้องกันบุคคลสำคัญ โดยกระตุ้นเตือนในเรื่อง

1. การสงวนท่าทีและการให้ข่าวสารเท่าที่จำเป็น
2. อบรมให้กำลังพลรู้จักสังเกตบุคลิกและอาการผิดปกติของคนแปลกหน้า
3. ในองค์กรได้รับทราบเมื่อเกิดภัยจากการก่อการร้าย
4. การใช้เส้นทางหลายเส้นทางเปลี่ยนไปมาในการเดินทางมาทำงาน

และกลับที่พัก

5. การระมัดระวังในการขับรถไปส่งเด็กที่โรงเรียน โดยเตรียมการป้องกันและหลบหนี

6. การตรวจยานพาหนะหรือรถยนต์ก่อนขึ้นขับ
7. การใช้เสื้อกันกระสุน
8. การหลีกเลี่ยงพื้นที่ที่คาดว่าผู้ก่อการร้ายจะใช้ปฏิบัติการ
9. การขับชี่ยานพาหนะโดยปิดกระจกและล็อคประตู
10. การมีความรู้และสามารถเข้าใจประโยชน์หรือถ้อยคำสำคัญในภาษา

ท้องถิ่น

11. การมีความรู้ในเทคนิคและวิธีการปฏิบัติของผู้ก่อการร้าย
12. การเตรียมการลาดตระเวนเส้นทางในแผนที่เมื่อต้องเดินทางไปยังที่หมายแห่งใหม่ (เช่น ภัตตาคาร, โรงแรม, ร้านค้า และอื่น) เพื่อใช้หลีกเลี่ยงให้พ้นจากการคาดคะเนของผู้ก่อการร้าย

7. สภาวะภัยคุกคามด้านการก่อการร้าย

สภาวะภัยคุกคามด้านการก่อการร้ายจะอธิบายต่อไปนี้เป็นระดับความรุนแรงที่ก่อตัวขึ้นตามลำดับขั้นสำหรับการปฏิบัติการก่อการร้ายต่อสถานที่ สิ่งอุปกรณ์ และกำลังพลของกองทัพอากาศเราที่ปฏิบัติการในท้องถิ่น ทั้งนี้ได้ใช้แนวทางตาม FM 7-98 ผบ.หน่วยควรศึกษาทำความเข้าใจเพื่อเลือกใช้วิธีการปฏิบัติได้ตอบภัยคุกคาม หรือการวินิจฉัยเหตุการณ์เพื่อควบคุมและป้องกันภัยคุกคามที่มีต่อสิ่งอุปกรณ์, สถานที่ และกำลังพล

7.1 สภาวะภัยคุกคามระดับต่ำ

คำจำกัดความ ภัยคุกคามทั่วไปที่น่าจะเกิดขึ้นได้ต่อสถานที่และกำลังพล, ด้วยวิธีการและลักษณะที่ไม่อาจคาดคิดจากความหลากหลาย เมื่อสถานการณ์ไม่เอื้ออำนวยให้ใช้มาตรการเต็มรูปแบบ ในสภาวะภัยคุกคามที่มีมากกว่าขั้นนี้ ผบ.หน่วยก็จำเป็นต้องเลือกใช้มาตรการในขั้นที่สูงกว่า โดยพิจารณาเลือกตามความเหมาะสมและความจำเป็น

7.2 มาตรการที่นำมาใช้

7.2.1 ในช่วงเวลาปกติ, ให้อำนาจกำลังพลทุกคน รวมทั้งหน่วยขึ้นตรงหรือสมาชิกอื่น ๆ ให้สังเกตและพิจารณาบุคคลแปลกหน้าไว้ในลักษณะต้องสงสัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่ถือกระเป๋าเดินทาง หรือกล่องวัสดุอื่น ๆ, เตรียมพร้อมปฏิบัติการเมื่อปรากฏยานพาหนะที่ไม่อาจพิสูจน์ทราบฝ่ายที่กำลังเคลื่อนที่เข้ามาใกล้หน่วยหรือฐานที่ตั้ง, เตรียมพร้อมและระวังเต็มที่ต่อพัสดุหรือกล่อง หรือกระเป๋าที่ถูกวางทิ้งไว้ หรือการปฏิบัติอื่น ๆ ที่ผิดสังเกต

7.2.2 สั่งการให้นายทหาร หรือเจ้าหน้าที่รับผิดชอบ เตรียมพร้อมที่จะดำเนินการอพยพผู้คน หรือเคลื่อนย้ายสิ่งอุปกรณ์ออกไปจากพื้นที่ต้องสงสัย และตรวจค้นพื้นที่ดังกล่าว ในกรณีเกิดระเบิดหรือเกิดการโจมตีของผู้ก่อการร้าย จัดทำแผนเตรียมพร้อมให้กำลังพลดังกล่าวได้ปฏิบัติตามแผนรักษาความปลอดภัย

7.2.3 ตรวจค้นและระวังป้องกัน อาคาร,ห้องและพื้นที่เก็บสิ่งอุปกรณ์ที่ไม่ได้ใช้ในงานปกติ

7.2.4 เพิ่มความถี่และจำนวนจุดตรวจ ทั้งตรวจยานพาหนะและบุคคลที่จะผ่านเข้ามาในฐานที่ตั้งหน่วยและในพื้นที่ที่ไม่ได้จัดเป็นเขตหวงห้ามแต่อยู่ในอำนาจความรับผิดชอบและเอกสิทธิ์ของฝ่ายเรา

7.2.5 จำกัดจุดผ่านเข้าออกของยานพาหนะและบุคคล

7.2.6 เพื่อเป็นการป้องปรามอีกชั้นหนึ่ง, ให้ใช้มาตรการในชั้นภัยคุกคามปานกลางโดยใช้มาตรการต่อบุคคล ในลักษณะสุ่มตัวอย่าง ดังนี้

7.2.6.1 จัดการรักษาความปลอดภัยและตรวจตราอย่างเป็นระบบต่ออาคารทั้งหมด, ห้องภายในอาคาร และชั้นต่าง ๆ ที่ไม่ได้มีการใช้งานตามระเบียบ

7.2.6.2 ในช่วงเวลาที่เริ่มงานและเลิกงานของแต่ละวัน รวมทั้งในช่วงเวลาพักงานตามระเบียบ ให้ทำการตรวจทั้งบริเวณภายในและภายนอกอาคารที่มีการใช้งานตามระเบียบ เพื่อค้นหาและสังเกตการปฏิบัติที่ผิดปกติ รวมทั้งวัตถุแปลกปลอมหรือต้องสงสัย

7.2.6.3 ตรวจสอบสิ่งของและพัสดุที่ส่งเข้ามาในฐานที่ตั้งรวมทั้งให้คำแนะนำให้สมาชิกในหน่วยงานตรวจสอบสิ่งของและพัสดุที่ส่งมายังบ้านพักของตน

7.2.6.4 เท่าที่กำลังพลและทรัพยากรมีพอเพียง ให้ดำเนินการลาดตระเวนเฝ้าตรวจบริเวณสถานที่อำนวยความสะดวกอื่น ๆ ที่อยู่ภายในด้วย (เช่น โรงเรียน, โรงอาหาร, สโมสร และเป้าหมายอื่น ๆ ที่เป็นจุดเปราะบาง) ทั้งนี้เพื่อปรับปรุงมาตรการป้องปราม และการป้องกัน อีกทั้งเป็นการ สร้างความเชื่อมั่นในระหว่าง ฝ่ายอำนวยความสะดวก และกำลังพล

1. ทบทวนแผนทั้งหมด รวมทั้ง คำสั่ง, รายละเอียดเป็นบุคคล และความต้องการด้านการส่งกำลังบำรุง ซึ่งจะมีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องไปถึง ภัยคุกคามในระดับที่สูงกว่าต่อไป

2. ทบทวนและดำเนินการใช้มาตรการรักษาความปลอดภัยต่อบุคคลที่มีอัตราการเสี่ยงภัย และมีความอ่อนแอสูง

7.3 สภาวะภัยคุกคามระดับปานกลาง

7.3.1 คำจำกัดความ ภัยคุกคามจากการก่อการร้ายที่มีแนวโน้ม คาดว่าจะเป็นไปได้มากขึ้น แม้ว่าจะไม่มีการแสดงออกโดยสิ่งบอกเหตุเป็นพิเศษก็ตาม

7.3.2 มาตรการที่นำมาใช้

7.3.2.1 แจ้งเตือนให้กำลังพลทั้งหมดได้เพิ่มความระมัดระวัง และสังเกตผู้ต้องสงสัย, ยานพาหนะ และการปฏิบัติต่างๆ ที่ผิดปกติหรือมีพิรุณ เตือนภัยให้กำลังพลได้ระวังการโจมตี หรือวิธีการอื่น ๆ ที่ผู้ก่อการร้ายอาจนำมาใช้

7.3.2.2 จัดเตรียมแผนการติดตามตัวบุคคล และกำลังพลที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติตามแผนการต่อต้านการก่อการร้าย

7.3.2.3 ตรวจสอบแผนการปฏิบัติตามมาตรการที่จะใช้ในสภาวะภัยคุกคาม ในระดับที่สูงกว่าต่อไป

7.3.2.4 หากทำได้ ให้เคลื่อนย้ายยานพาหนะและวัตถุอื่น ๆ ออกห่างจากตัวอาคารอย่างน้อย 25 เมตร โดยเฉพาะอย่างยิ่งอาคารที่มีความล่อแหลม ง่ายต่อการโจมตี โดยลักษณะธรรมชาติของตัวอาคาร ดำเนินการให้มีการจอดรถอยู่ในแหล่งรวมรถเป็นส่วนกลาง

7.3.2.5 ระวังป้องกันและตรวจตราอาคารทั้งหมด, รวมทั้งห้องต่าง ๆ ภายในและพื้นที่ที่มีได้มีการใช้งานตามระเบียบ

7.3.2.6 ดำเนินการตรวจตราอย่างเป็นระบบ ทั้งภายในและภายนอกตัวอาคาร เพื่อค้นหาวัตถุแปลกปลอม หรือสิ่งของที่ต้องสงสัย โดยตรวจให้บ่อยครั้ง

7.3.2.7 ตรวจสอบพัสดุและสิ่งของทั้งหมดที่ถูกส่งเข้ามาภายในฐานที่ตั้ง รวมทั้งให้คำแนะนำให้สมาชิกในหน่วยงาน ตรวจสอบสิ่งของและพัสดุที่ส่งมายังบ้านพักของตน

7.3.2.8 เท่าที่กำลังพลและทรัพยากรมีพอเพียง ให้ดำเนินการเฝ้าตรวจบริเวณสถานที่อำนวยความสะดวกอื่น ๆ ที่อยู่ภายในด้วย (เช่น โรงเรียน, โรงอาหาร, สโมสร และเป้าหมายอื่น ๆ ที่ เป็นจุดเปราะบาง) ทั้งนี้เพื่อปรับปรุงมาตรการป้องปรามและการป้องกัน อีกทั้งเป็นการสร้างความเชื่อมั่นในระหว่างฝ่ายอำนาจการ และกำลังพล

7.3.2.9 จัดการให้ฝ่ายอำนาจการและกำลังพล ได้รับทราบสถานการณ์ทั่วไปอย่าง แท้จริง ทั้งนี้เพื่อเป็นการหยุดยั้งข่าวลือ และป้องกันการตื่นตระหนก

7.3.2.10 ในขั้นเริ่มแรก แจ้งเตือนให้กำลังพลภายในหน่วยงานรักษาความปลอดภัย เฉพาะตำบล ได้ทราบถึงการปฏิบัติการที่จะเกิดขึ้นและเหตุผลของการปฏิบัติการนั้น ๆ

7.3.2.11 ก่อนที่จะอนุญาตให้บุคคลภายนอกเข้ามาในฐานที่ตั้ง จะต้องดำเนินการตรวจทางกายภาพต่อบุคคลนั้น ๆ รวมทั้ง กระเป๋าเดินทาง, สิ่งของติดตัว และพัสดุอื่น ๆ

7.3.2.12 จัดชุดลาดตระเวนทำการสุ่มตรวจค้นยานพาหนะ, บุคคลและอาคารต่างๆ เท่าที่จะสามารถทำได้

7.3.2.13 จัดการป้องกันกำลังพล และยานพาหนะของทหาร ที่ออกนอกฐานที่ตั้ง ด้วยการดำเนินการตามแผนที่จัดเตรียมไว้ ส่งการให้พลขับลือคประตุรถเมื่อจอด และจัดระบบการตรวจสอบรถก่อนที่จะทำการบรรทุกและขับขึ้น

7.3.2.14 ดำเนินการใช้มาตรการรักษาความปลอดภัยเสริม เพิ่มเติมต่อบุคคลที่มีอัตราการเสี่ยงภัย และมีความล่อแหลมสูง

7.3.2.15 ชี้แจงสรุป ต่อกำลังพลที่อาจจะมีส่วนร่วมในหน่วยยามรักษาความปลอดภัยในเรื่องการสั่งการ และกฎระเบียบในการใช้อาวุธและการปฏิบัติที่เป็นอันตรายถึงชีวิต

7.3.2.16 ดำเนินการสุ่มตรวจค้นยานพาหนะที่จะผ่านเข้ามาในฐานที่ตั้ง

7.4 สภาวะภัยคุกคามระดับสูง

7.4.1 คำจำกัดความ สภาวะที่ได้เกิดเหตุการณ์ก่อการร้ายขึ้นแล้ว หรือการข่าวกรองระบุชี้ชัดว่ามีสิ่งบอกเหตุของการก่อการร้ายเกิดขึ้น

7.4.2 มาตรการที่จะนำมาใช้

7.4.2.1 ดำเนินการปฏิบัติตามขั้นตอนในสภาวะภัยคุกคามระดับปานกลางอย่างต่อเนื่อง หรือแนะนำเพิ่มเติมในการปฏิบัติที่ยังขาดความสมบูรณ์

7.4.2.2 จัดการให้กำลังพลทั้งหมดที่มีความรับผิดชอบในการปฏิบัติตามแผนการต่อต้านการก่อการร้าย ได้เข้าประจำหน้าที่ในระบบเวร – ยาม

7.4.2.3 จำกัดช่องทางการเข้าสู่ฐานที่ตั้งจากภายนอก ให้เหลือน้อยที่สุด

7.4.2.4 บังคับใช้มาตรการควบคุมการเข้า และตรวจค้นยานพาหนะทุกคัน

7.4.2.5 บังคับให้ย้ายแหล่งจอดรถออกให้ไกลจากอาคารที่มีความล่อแหลมง่ายต่อการโจมตี

7.4.2.6 แจกจ่ายอาวุธให้กับยาม (ควรจัดทำคำสั่งเฉพาะในเรื่องการแจกจ่ายกระสุน)

7.4.2.7 เพิ่มจำนวนยามเฝ้าตรวจอาคาร

7.4.2.8 ป้องกันจุดล่อแหลมทั้งหมดที่ได้กำหนดขึ้น และให้ความสนใจเป็นพิเศษต่อจุดล่อแหลมที่ได้กำหนดขึ้นภายนอกหน่วยทหาร

7.4.2.9 จัดวางฉากขัดขวางและเครื่องกีดขวาง เพื่อควบคุมความเร็วของการจราจร

7.5 สภาวะภัยคุกคามระดับสูงสุด

7.5.1 คำจำกัดความ สภาวะที่ได้เกิดเหตุการณ์ก่อการร้ายขึ้นอย่างฉับพลันในพื้นที่ หรือการข่าวกรองระบุชี้ชัดว่าจะมีการก่อการร้ายเกิดขึ้นในพื้นที่แห่งหนึ่งแห่งใดโดยเฉพาะ ซึ่งในสภาวะภัยคุกคามนี้จะมีการประกาศแจ้งเตือนเฉพาะพื้นที่

7.5.2 มาตรการที่จะนำมาใช้

7.5.2.1 ดำเนินการปฏิบัติตามขั้นตอนที่ผ่านมาในสภาวะภัยคุกคามระดับปานกลาง และระดับสูงต่อไป

7.5.2.2 เพิ่มจำนวนยามตามความต้องการ

7.5.2.3 จัดการพิสูจน์ทราบฝ่ายของยานพาหนะทุกคัน ในฐานที่ตั้งให้สมบูรณ์แน่ชัด ทั้งในพื้นที่ปฏิบัติการ และพื้นที่สนับสนุนการปฏิบัติตามภารกิจ

7.5.2.4 ตรวจค้นยานพาหนะทุกคันที่ผ่านเข้ามาในพื้นที่ หรือหน่วยทหาร รวมทั้งตรวจสิ่งที่อยู่ภายในยานพาหนะ และส่วนประกอบด้วย

7.5.2.5 ควบคุมช่องทางเข้า และใช้มาตรการเชิงรุกในการพิสูจน์ทราบบุคคลทั้งหมด

7.5.2.6 ตรวจค้นกระเป๋าใส่เสื้อผ้า, กระเป๋าใส่เอกสาร และหีบห่อทั้งหมดที่ถูกส่งเข้ามาภายในพื้นที่หรือฐานที่ตั้ง

7.5.2.7 บังคับใช้มาตรการควบคุมการเข้าสู่พื้นที่ทั้งหมด รวมทั้ง หน่วยงานที่อยู่ในอำนาจความรับผิดชอบ และเอกลักษณ์ของกองทัพฝ่ายเรา

7.5.2.8 ลดจำนวนการเดินทางไปราชการและการเข้าเยี่ยมชมให้เหลือน้อยที่สุด

7.5.2.9 ขอคำแนะนำปรึกษาไปยังหน่วยงานของทางราชการในเรื่องการปิดกั้นถนนสาธารณะ (หรือของทางทหาร) และสถานที่อำนวยความสะดวกอื่น ๆ ที่อาจตกเป็นเป้าหมายหรือล่อแหลมต่อการก่อการร้าย

7.6 แนวทางในการประเมินภัยคุกคาม

แนวทางทั่วไปดังต่อไปนี้ จัดทำขึ้นเพื่อกำหนดรูปแบบของการแจ้งเตือนสมภาวะการณ์เตรียมการรักษาความปลอดภัย ปัจจัยในการประเมินนี้ ได้แก่

7.6.1 การปรากฏ นำปัจจัยนี้มาใช้ประเมินต่อเมื่อได้เกิดการปรากฏ หรือพิสูจน์ทราบได้ว่า กลุ่มผู้ก่อการร้ายเข้ามาอยู่ในพื้นที่ที่เพิ่งเล็ง กลุ่มผู้ก่อการร้ายนั้นอาจจะยังไม่ได้ก่อภัยคุกคามต่อกองทัพของฝ่ายเราในอดีตที่ผ่านมา

7.6.2 ชีตความสามารถ นำปัจจัยนี้มาใช้ประเมินต่อเมื่อกลุ่มผู้ก่อการร้ายมีขีดความสามารถในการปฏิบัติการต่อผลประโยชน์แห่งชาติของเราในพื้นที่เพิ่งเล็ง ทั้งนี้หมายรวมถึงทรัพยากรอื่น ๆ เช่น ข่าวกกรอง, ความคล่องแคล่วในการเคลื่อนที่, กำลังพล และยุทธโธปกรณ์ (วัตถุระเบิด, อาวุธ และกระสุน)

7.6.3 ประวัติศาสตร์ นำปัจจัยนี้มาใช้ต่อเมื่อกลุ่มของผู้ก่อการร้ายเคยมีประวัติความเป็นมา ในการปฏิบัติการและพฤติกรรมที่แสดงออกให้เห็นถึงการต่อต้านชาติของเรา หรือเคยมีการโจมตีเพื่อทำลายผลประโยชน์ชาติของเรา

7.6.4 แนวโน้ม นำปัจจัยนี้มาใช้ต่อเมื่อกลุ่มผู้ก่อการร้ายได้เคยปฏิบัติการมาแล้วในอดีต หรือปีที่ผ่านมา และมีที่ท่าว่าจะยังคงดำเนินการต่อไป หรือเพิ่มความเข้มข้นขึ้น พฤติกรรมของกลุ่มผู้ก่อการร้าย ไม่จำเป็นต้องเป็นการปฏิบัติที่ใช้ความรุนแรง การโจมตีของกลุ่มผู้ก่อการร้ายต่อกำลังทหาร หรือหน่วยงานของทหารของเรา อาจเป็นไปในลักษณะการคุกคามด้วยการปล่อยข่าว

7.6.5 การกำหนดเป้าหมาย นำปัจจัยนี้มาใช้ หากได้มีการล่วงรู้ถึงแผนหรือการแสดงเจตนาอย่างแน่ชัดของกลุ่มผู้ก่อการร้าย ในการกำหนดเป้าหมายต่อผลประโยชน์แห่งชาติหรือหน่วยงานทางทหารของฝ่ายเรา เป้าหมายอาจเป็นแบบเจาะจงหรือไม่เจาะจงก็ได้ แต่ถ้าหากเป้าหมายไม่ใช่ผลประโยชน์แห่งชาติ หรือหน่วยงานทางทหารของฝ่ายเรา ก็ไม่ควรนำปัจจัยนี้มาใช้ ประเมินภัยคุกคาม การนำคำตอบทั้งหมดจากปัจจัยดังกล่าวแล้วมาผสมผสานกัน จะก่อให้เกิดภาพของสภาวะภัยคุกคามในระดับใดระดับหนึ่ง ซึ่งอาจเป็นระดับต่ำ, ปานกลาง, สูง หรือสูงสุด แนวทางเหล่านี้จะถูกนำมาใช้เฉพาะการประเมินภัยคุกคามของกลุ่มผู้ก่อการร้ายที่มีต่อผลประโยชน์แห่งชาติหรือหน่วยงานทางทหารของเรา

7.7 กรรมวิธีในการรายงานสภาวะภัยคุกคาม

เป็นความรับผิดชอบของ ผบ.หน่วยที่นำ กำลังออกไปตั้งฐานที่มั่นภายนอกที่ จะต้องวางระบบการรายงานสภาวะภัยคุกคามไปยังหน่วยเหนือ ตามสายการบังคับบัญชาโดยพลัน ระบบดังกล่าวนี้จะทำให้กองทัพบกและผู้บังคับบัญชาชั้นสูง ได้รับข่าวสารข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ใน

การต่อต้านการก่อการร้าย และสามารถแบ่งสรรทรัพยากรให้กับหน่วยตามความจำเป็น และ ความสำคัญได้อย่างถูกต้อง (ดูรายละเอียดในการใช้กฎและกรรมวิธีการรายงาน)

8. การตอบโต้การก่อการร้าย

การตอบโต้การก่อการร้าย หมายถึง การใช้มาตรการเต็มรูปแบบในอันที่จะป้องกัน, ขัดขวาง และสนองตอบการก่อการร้าย ซึ่งทั้งหมดนี้เป็นขั้นตอนสุดท้ายในการต่อสู้กับการก่อการร้าย ต้องใช้การเตรียมการอย่างละเอียดรอบคอบ และการวางแผนตอบโต้ในรายละเอียด รวมทั้ง มาตรการสนองตอบที่ได้กำหนดขึ้นในแผนการปฏิบัติการตอบโต้การก่อการร้าย ประเภทของหน่วยกำลังรบ และความสัมพันธ์ทางการควบคุมบังคับบัญชาที่จะนำมาใช้ในการปฏิบัติการตอบโต้การก่อ การร้าย ขึ้นอยู่กับพื้นที่ประเภทของการก่อการร้าย และระดับความต้องการการใช้กำลัง ข้อพิจารณาในการใช้ กำลังจะเป็นไปตามกรอบข้อบังคับตามกฎหมาย และข้อจำกัดทางการเมือง การปฏิบัติการทางทหาร ด้วยกำลังของฝ่ายเรา เพื่อตอบโต้การก่อการร้ายในบางกรณี อาจจำเป็นต้องใช้หน่วยกำลังรบตาม แบบ แต่อย่างไรก็ตาม หน่วยกำลังรบเหล่านี้มักจะได้รับการสนับสนุน หรือรับการสมทบด้วยหน่วย ที่มีการจัดพิเศษ, มียุทธโศปกรณ์พิเศษ และหน่วยที่ได้รับการฝึกเป็นพิเศษ ในด้านการปฏิบัติการตอบ โต้การก่อการร้าย ผู้บังคับหน่วยที่จะเข้าปฏิบัติการตอบโต้การก่อการร้าย จะต้องมั่นใจว่าหน่วยของ ตนได้รับการจัดให้มีส่วนต่าง ๆ ที่มีขีดความสามารถที่จะปฏิบัติการเฉพาะในเรื่อง

8.1 การข่าวกรอง การวางแผนอย่างละเอียดรอบคอบ และการจัดหน่วยที่เหมาะสม ตลอดจนแผนงานการรวบรวมข่าวกรอง เป็นปัจจัยสำคัญยิ่งที่จะใช้พิสูจน์ทราบภัยคุกคาม และจัด รวบรวมข่าวกรองเกี่ยวกับภัยคุกคาม (รายละเอียดในบทที่ 6) ทั้งนี้จะครอบคลุมถึงการประเมิน ขีดความสามารถของกลุ่มผู้ก่อการร้าย, ยุทธวิธี และยุทธศาสตร์

8.2 การเจรจาต่อรอง เมื่อพิจารณาในแง่มุมมองของกฎหมาย และการเมืองแล้ว จะเห็น ว่าการเจรจาต่อรองกับกลุ่มผู้ก่อการร้าย มักจะเป็นหน้าที่และความรับผิดชอบของหน่วยงานอื่นของ รัฐบาล หรือชาติเจ้าบ้าน

8.3 การช่วยชีวิตตัวประกัน กำลังพลภายในหน่วย และหน่วยจะต้องได้รับการจัด พิเศษ มียุทธโศปกรณ์พิเศษ และได้รับการฝึกพิเศษ จะได้รับการฝึกให้ช่วยชีวิตและป้องกันตัวประกัน

8.4 การบุกเข้าจับกุมผู้ก่อการร้าย วัตถุประสงค์ตามนโยบายของชาติก็คือ การป้องปรามการก่อการร้าย โดยใช้การปฏิบัติการต่อต้านมิให้ผู้ก่อการร้ายบรรลุเป้าหมาย เมื่อมีความจำเป็นแล้วก็จะใช้กำลังทหารของฝ่ายเราเข้าปฏิบัติการ ซึ่งอาจมอบภารกิจให้กับหน่วย ใดหน่วยหนึ่ง เช่น หน่วยปฏิบัติการพิเศษ, หน่วยรบพิเศษ หรือหน่วยกำลังรบตามแบบ หรืออาจใช้ หน่วยดังกล่าวผสมผสานกัน หากใช้กำลังของหน่วยปฏิบัติการพิเศษแล้ว ผบ.หน่วยทหารยัง จำเป็นต้องวางแผนจัดตั้งการรักษาความปลอดภัยในวงรอบชั้นในด้วยหน่วยสารวัตรทหาร และยังวาง การรักษาความปลอดภัยในวงรอบชั้นนอกด้วยกำลังทหาร และส่วนปฏิบัติการตอบโต้พิเศษเพื่อรับมือ กับเหตุการณ์ฉุกเฉินอื่น ๆ ที่เกิดขึ้นต่างหากในพื้นที่รับผิดชอบ

9. การต่อสู้การก่อการร้ายในสภาวะความขัดแย้งระดับต่ำ

ผู้บังคับหน่วยจะต้องแสดงบทบาทในการตอบโต้การก่อการร้าย ในยามปกติ ผบ. หน่วยต้องจัดทำและพัฒนาแผนการต่อต้านการก่อการร้าย มาตรการป้องปราม, ป้องกัน และตอบโต้ ภัยคุกคาม จะขึ้นอยู่กับเงื่อนไขและสภาวะของภัยคุกคามจากกลุ่มผู้ก่อการร้าย แผนการต่อต้านการ

ก่อนการร้ายจะต้องมีความสอดคล้อง และเป็นส่วนหนึ่งของแผนการรักษาความปลอดภัย การรักษาความปลอดภัยในที่นี้รวมถึง การรักษาความปลอดภัยทางกายภาพ, การรักษาความปลอดภัยทางการปฏิบัติการ และการรักษาความปลอดภัยบุคคล ในระหว่างที่หน่วยถูกใช้เพื่อปฏิบัติการปราบปราม การก่อความไม่สงบ, การปฏิบัติการรักษาสันติภาพ หรือการปฏิบัติตามแผนเผชิญเหตุในยามปกติ ย่อมมีโอกาที่จะเกิดการก่อการร้ายได้มากยิ่งขึ้น แต่ไม่ว่าจะเป็นการก่อการร้ายในลักษณะใด ผบ.หน่วย จะต้องจัดการระวังป้องกันหน่วย, กำลังพล และยุทธโศปกรณ์

10. การใช้กำลังตามแผนเผชิญเหตุ

ผบ.หน่วยที่ได้รับมอบภารกิจ จะต้องพยายามทุกวิถีทางในอันที่จะลดความเสียหายของหน่วย จากการโจมตีของกลุ่มผู้ก่อการร้าย การเตรียมการระวังป้องกันล่วงหน้านี้ จะต้องปฏิบัติควบคู่ไปตลอดเวลา ไม่ว่าจะเป็นอย่างก่อนการใช้กำลัง, ระหว่างการใช้กำลัง หรือภายหลังการใช้กำลัง

10.1 ก่อนการใช้กำลัง ผบ.หน่วยจะต้องจัดทำและพัฒนาการรักษาความปลอดภัยของหน่วย เพื่อให้การตกลงใจวางแผนของกลุ่มผู้ก่อการร้าย เป็นไปด้วยความยากลำบาก ในขณะที่ผบ.หน่วยกำหนดหนทางปฏิบัตินั้น จะต้องประเมินภัยคุกคามไปพร้อมกัน ด้วยการปฏิบัตินี้จะทำให้สามารถเลือกการใช้แผนยุทธการ, อารุธยุทธโศปกรณ์ และทักษะพิเศษในอันที่จะเพิ่มความเสี่ยงให้เกิดขึ้นกับผู้ก่อการร้ายได้

10.2 แนวความคิดในการปฏิบัติ จะต้อง

10.2.1 ประกอบด้วยการรักษาความปลอดภัยต่อการก่อการร้ายในทุกแผน, คำสั่งและการฝึก

10.2.2 ประกอบด้วยการรักษาความปลอดภัยในแนวทางการวางแผนของผบ.หน่วย

10.2.3 ป้องปรามและสร้างความเสียหายให้เกิดขึ้นกับผู้ก่อการร้าย โดยใช้แผนงาน การ รปภ.

10.2.4 กระบวนการวางแผน จะต้องประกอบด้วย

10.2.5 การวิเคราะห์ภารกิจ

10.2.5.1 ภารกิจจะได้รับผลกระทบ หรืออิทธิพลจากการโจมตีของผู้ก่อการร้ายได้อย่างไร?

10.2.5.2 อะไรคือสาระสำคัญของการรักษาความปลอดภัยในกิจเฉพาะ และกิจแฝง?

10.2.5.3 ดำเนินการทบทวนจุดอ่อนของหน่วยอย่างต่อเนื่อง ในระหว่างขั้นตอนก่อนการใช้กำลัง, ระหว่างการใช้กำลังและภายหลังการใช้กำลัง

10.3 การประเมินภัยคุกคาม

10.3.1 พิสูจน์ทราบกลุ่มผู้ก่อการร้าย ซึ่งปฏิบัติการอยู่ในพื้นที่การใช้กำลังของหน่วย

10.3.2 จัดทำรายการ หขส.เกี่ยวกับ : วิธีการปฏิบัติ, วิธีการโจมตี และสิ่งบอเหตุ ก่อนมีการโจมตี

10.3.3 พิสูจน์ทราบแหล่งที่มาของข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวกับกลุ่มผู้ก่อการร้าย :
รู้ถึงวิธีการที่จะเข้าถึงแหล่งข่าวนั้นได้อย่างรวดเร็ว และเป็นระบบ

10.3.4 ดำเนินการจัดรวมการประเมินภัยคุกคามไว้กับประมาณการข่าวกรอง
ให้เป็น ปรจ.

10.4 ข้อพิจารณาเกี่ยวกับการสนับสนุนการช่วยรบ

10.4.1 จัดทำรายการการใช้ยุทธโศปกรณ์พิเศษในการรักษาความปลอดภัย

10.4.2 จัดการระวังป้องกันคลังเก็บและพื้นที่แจกจ่าย

10.4.3 การปรนนิบัติบำรุงยุทธโศปกรณ์พิเศษ

10.4.4 จัดการระวังป้องกันให้กับหน่วยซ่อมบำรุงที่แยกออกไปปฏิบัติการจาก

หน่วยใหญ่

10.4.5 จัดการระวังป้องกันระหว่างการเคลื่อนย้าย (ขึ้นอยู่กับภัยคุกคาม)

10.4.6 จัดการระวังป้องกันในพื้นที่ปฏิบัติงาน

10.4.7 จัดให้มีเจ้าหน้าที่ติดต่อกับหน่วยงานรักษาความปลอดภัย ซึ่งให้การ
สนับสนุนในระหว่างการเคลื่อนย้าย หรือกับหน่วยที่ควบคุมพื้นที่ที่จะเคลื่อนย้ายเข้าไป (ประเทศ
เจ้าบ้าน)

10.5 ข้อพิจารณาเกี่ยวกับการสนับสนุนการรบ

10.5.1 ลำดับความเร่งด่วนของงานทางการช่าง โดยพิจารณาจากภารกิจและ
ภัยคุกคาม

10.5.2 ยุทธโศปกรณ์พิเศษสายช่าง เพื่อใช้สำหรับภารกิจการเก็บกู้และทำลาย
วัตถุระเบิด ทุ่นระเบิด กับระเบิด; การวางเครื่องกีดขวางป้องกันตน, การวางเครื่องปิดกั้นถนน, พื้นที่
คับขัน, การประเมินค่า และการป้องกันชีวิตของกำลังพล

10.5.3 ยุทธโศปกรณ์พิเศษสายช่าง

10.5.4 การฝึกการปฏิบัติงานทางการช่างให้กับกำลังพลในหน่วย ดำเนิน
กลยุทธ์ในการตรวจค้นทุ่นระเบิด กับระเบิดด้วยสายตา, การหมายแนวหรือพื้นที่สนามทุ่นระเบิดและ
กับระเบิด

10.5.5 การตรวจสอบ/ทดสอบ/และปรับปรุงการรักษาความปลอดภัยทาง
กายภาพของหน่วย โดยทหารสารวัตร

10.5.6 การจัดเจ้าหน้าที่สารวัตรทหารติดต่อประสานงานกับตำรวจท้องที่/
เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย

10.5.7 เจ้าหน้าที่สารวัตรทหาร ช่วยเหลือในการวางแผนและการฝึกการ
รักษาความปลอดภัย

10.5.8 กำลังของหน่วยรักษาความปลอดภัยของชาติเจ้าบ้าน โดยการช่วยเหลือ
ของเจ้าหน้าที่สารวัตรทหาร ตรวจสอบพลเรือน และลูกจ้างของชาติเจ้าบ้าน

10.5.9 งดเว้นการจ้างงานบุคคลพลเรือน, หากทำได้

10.5.10 หากจำเป็นต้องจ้างงานบุคคลพลเรือน, ก็จำเป็นต้องใช้กรรมวิธี
พิเศษในการรักษาความปลอดภัย เพื่อตรวจสอบและติดตามพฤติกรรมของบุคคลเหล่านั้น

10.5.11 ในหลายประเทศ จำเป็นต้องพิจารณากำหนดเงินค่าข่าวไว้ด้วย ทั้งนี้ ต้องประสานงานกับหน่วยงานของรัฐ ให้ได้รายละเอียดและวิธีการจ่ายเงินส่วนนี้

10.6 ข้อพิจารณาทางด้านยุทธการ

10.6.1 แผนของหน่วย จัดให้มีหัวข้อการรักษาความปลอดภัยไว้ในแต่ละแผน, ปรจ., คำสั่งยุทธการ และคำสั่งเคลื่อนย้าย

10.6.2 แผนการรักษาความปลอดภัย เตรียมการ, ทบทวน และปรับปรุงแผนการรักษาความปลอดภัยของหน่วย (การรักษาความปลอดภัยทางกายภาพ, การป้องกันอาชญากรรม และอื่น ๆ) และแผนการรักษาความปลอดภัยเป็นบุคคล (คำสั่งรักษาการณ์)

10.6.3 แผนงานการรักษาความปลอดภัย พัฒนาแผนงานเฉพาะในเรื่องการรักษาความปลอดภัย เช่น การระงับภัยคุกคาม และการรักษาความปลอดภัยทางยุทธการ

10.6.4 ชุดปฏิบัติการพิเศษ พิจารณาจัดตั้งชุดปฏิบัติการพิเศษ โดยใช้ภัยคุกคามจากผู้ก่อการร้ายเป็นปัจจัยพิจารณา (ชุดตรวจค้น, ชุดปฏิบัติการตอบโต้พิเศษ, ชุดปฏิบัติการป้องกัน)

10.6.5 ทักษะพิเศษ เพื่อตอบโต้ภัยคุกคามจากผู้ก่อการร้าย จำเป็นต้องเพิ่มทักษะพิเศษให้กับหน่วย (เทคนิคการซักถาม, ความรู้ภาษาต่างประเทศ, นายทหารชำนาญพื้นที่, เจ้าหน้าที่เก็บกู้และทำลายวัตถุระเบิด, งานบริการสาธารณะ, เจ้าหน้าที่ติดต่อหน่วยรบพิเศษ, นายทหารปฏิบัติการกิจการพลเรือน) ซึ่งบางส่วนจำเป็นต้องเดินทางร่วมไปกับส่วนล่วงหน้า

10.6.6 ความสัมพันธ์ทางการบังคับบัญชาและการสนับสนุน เรื่องเหล่านี้อาจแตกต่างไปจากปกติ (หน่วยงานของรัฐ, ชาติเจ้าบ้าน, ชุดประจำพื้นที่, ชุดปฏิบัติการพิเศษ) จำเป็นต้องออกแบบและจัดวางความสัมพันธ์ทางการบังคับบัญชาและการสนับสนุน ระหว่างส่วนล่วงหน้าของกองกำลังเฉพาะกิจร่วม และหน่วยระดับกรม กับหน่วยงานอื่น ๆ ก่อนที่จะเริ่มเคลื่อนย้ายและใช้กำลัง)

11. การฝึกทักษะพิเศษเฉพาะด้าน

จัดตั้งหน่วยงานรับผิดชอบการฝึกทักษะพิเศษดังกล่าว (เจ้าหน้าที่ชั้นคุณวุฒิ, การขับรถหลบหลีก, ชุดปฏิบัติการตอบโต้พิเศษ, การแจ้งเตือนและระงับภัยคุกคาม, เทคนิคการตรวจค้น, การเจรจาต่อรอง, การปิดกั้นถนน, การเข้าเวรยามรักษาการณ์, การปฏิบัติการร่วมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจของชาติเจ้าบ้าน)

12. การส่งกำลังเข้าพื้นที่ปฏิบัติการกิจ

12.1 พิจารณาการรักษาความปลอดภัยของหน่วย โดยตลอดเส้นทางการเคลื่อนย้าย : กรรมวิธีการปฏิบัติเมื่อเกิดเหตุฉุกเฉิน, เส้นทางสำรองในการกระจายกำลัง และชุดระงับป้องกันที่มากขึ้นการสมทบกับหน่วยการเคลื่อนย้ายแต่ละหน่วย

12.2 ใช้แผนการเคลื่อนย้าย และฝึกการเคลื่อนย้ายตามแผนนั้น

12.3 ปรับปรุงข่าวกรอง/การประเมินภัยคุกคามให้ทันสมัยก่อนถึงจุดหมายปลายทาง

12.3.1 การเคลื่อนกำลังเข้าปฏิบัติการ เป็นขั้นตอนที่ 2 ของการปฏิบัติการกิจ ในขณะที่หน่วยเคลื่อนย้ายกำลังเข้าพื้นที่และจัดตั้งฐานปฏิบัติการนั้น ผู้บังคับบัญชาจะต้องไม่ทำให้หน่วยตกเป็นเป้าหมายที่คุ้มค่าต่อการโจมตีของฝ่ายตรงข้าม

12.3.2 ข้อพิจารณาของส่วนล่องหน้า

12.3.2.1 จำนวนกำลังพล จำเป็นต้องใช้กำลังพลในการรักษาความปลอดภัย และการจัดเจ้าหน้าที่ติดต่อกับหน่วยงานรักษาความปลอดภัยของชาติเจ้าบ้าน ทั้งนี้เพราะความจำเป็นที่ใช้ข่าวกรองที่เกี่ยวข้องกับการก่อการร้ายที่มากขึ้นกว่าเดิม

12.3.2.2 การเคลื่อนกำลัง ข้อพิจารณาในด้านการรักษาความปลอดภัยขั้นแรกสำหรับกำลังพลส่วนล่องหน้าก็คือ จะใช้การปฏิบัติตามมาตรฐาน หรือการปกปิดสถานะของตน (แต่งเครื่องแบบ หรือใช้ชุดพลเรือน, ใช้นามพาหนะของทางทหาร และของพลเรือน)

12.3.2.3 ความสามารถในการปฏิบัติ ส่วนล่องหน้าต้องสามารถปฏิบัติภารกิจและตอบ หขส. ได้ก็เฉพาะที่จำเป็นจะครอบคลุมถึงการดำเนินการในกรณีภัยคุกคามจากการก่อการร้าย ก่อตัวขึ้นเพิ่มจากเดิม และในกรณีที่ภัยคุกคามจากในประเทศส่งผลกระทบต่อความสำเร็จในภารกิจ และค้นหาภารกิจ หรืองานที่ต้องปฏิบัติ หากเป็นเช่นเดียวกับภารกิจของผู้บังคับบัญชา

12.3.3 กฎของการปะทะ ส่วนล่องหน้าจะต้องยืนยันแผนการใช้กฎของการปะทะและจะต้องดำเนินการ หากกฎนั้นเป็นเช่นเดียวกับในขั้นก่อนการใช้กำลัง ปัญหาจะต้องได้รับการแก้ไข หรือค้นพบคำตอบก่อนที่จะกำลังส่วนใหญ่จะมาถึง

12.4 มาตรการรักษาความปลอดภัยในการปฏิบัติการเมื่อมีการเคลื่อนกำลัง

12.4.1 หลีกเลี่ยงการเปิดเผยเวลาและสถานที่ที่หน่วยจะเดินทางไปถึง : มิฉะนั้นแล้วจะต้องเพิ่มมาตรการรักษาความปลอดภัย

12.4.2 หลีกเลี่ยงการปฏิบัติที่เป็นกิจวัตร หรือเป็นรูปแบบซ้ำ ๆ

12.4.3 จัดตั้งระบบการรักษาความปลอดภัยทางการสื่อสารระหว่างกำลังส่วนใหญ่ กับส่วนล่องหน้า

12.4.4 การผ่อนปรน ในการปฏิบัติการที่ยืดเยื้อออกไปนั้น จะต้องพิจารณาขวัญของทหารเป็นหลัก อาจกำหนดนโยบายผ่อนปรนขึ้นได้ในพื้นที่ปฏิบัติการ แต่อย่างไรก็ตามทหารยังคงต้องสงวนรักษาความลับ ผู้บังคับบัญชาควรปฏิบัติดังนี้

12.4.4.1 จัดให้มีการบรรยายสรุปชี้แจงกำลังพล ในเรื่องภัยคุกคาม

12.4.4.2 จัดระบบคุ่บัดดี เพื่อให้ทหารได้ผ่อนคลาย

12.4.4.3 อนุญาตให้ทหารเดินทางเข้าไปในพื้นที่บางแห่งได้เพิ่มขึ้น

12.5 การป้องกันกำลังพล ในการจัดตั้งฐานปฏิบัติการ และในการปฏิบัติการวันต่อวัน, ผู้บังคับบัญชาจะต้องพิจารณาป้องกันรักษากำลังพลของตน เรื่องนี้ถือเป็นเรื่องหลักในขณะที่ยกฏของการปะทะยังคงจำกัด หรือไม่เอื้ออำนวยแก่ฝ่ายเรา ข้อพิจารณาดังกล่าวได้แก่

12.5.1 ประสานการปฏิบัติกับหน่วยรักษาความปลอดภัย ซึ่งให้การป้องกันกำลังทหาร (หน่วยสารวัตรทหาร, กำลังทหารของชาติเจ้าบ้าน, ฝ่ายอำนาจการกำกับดูแล)

12.5.2 หลีกเลี่ยงการทำให้หน่วยตกเป็นเป้าหมายขนาดใหญ่ หรือคุ้มค่าต่อการโจมตี (การรวมกำลัง, แหล่งรวมยานพาหนะ, ที่ตั้งทางการส่งกำลังบำรุงขนาดใหญ่)

12.5.3 การเคลื่อนย้ายกำลังเข้าไปในพื้นที่ปฏิบัติการ

- 12.5.4 ยังคงใช้การประเมินภัยคุกคามตามเส้นทางในการเคลื่อนย้ายแต่ละครั้ง
- 12.5.5 จัดรวมมาตรการรักษาความปลอดภัยไว้ในคำสั่งการเคลื่อนย้ายทุกคำสั่ง
- 12.5.6 จัดการระวังป้องกันตามจุดแยกและที่หมายปลายทางทุกแห่ง
- 12.5.7 จัดให้มีกำลังระวังป้องกันในระหว่างการเคลื่อนย้าย
- 12.5.8 จัดให้มีนายทหารติดต่อกับนายทหารประสานงานกับหน่วย รปภ. ทุกหน่วยที่อยู่ตามเส้นทาง
- 12.5.9 การเสริมเพิ่มเติมการระวังป้องกัน ผู้บังคับบัญชาควรจะต้องใช้ยุทธโศปกรณ์ตาม อจย. และยุทธโศปกรณ์พิเศษในการจัดตั้งฐานในการระวังป้องกันรักษาความปลอดภัยในการประเมินภัยคุกคาม
- 12.5.9.1 มอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบทางการรักษาความปลอดภัยทางกายภาพให้กับนายทหารฝ่ายการสารวัตร หรือผู้บังคับหน่วยระวังป้องกัน
- 12.5.9.2 ประกันความมั่นใจว่ากำลังพลทุกนายมีความรู้ความเข้าใจในกฎระเบียบของรัฐ (คำสั่งการรักษาการณ์, กฎของการปะทะ, การกำหนดเขตหวงห้ามเฉพาะตำบล)
- 12.5.9.3 รักษาความลับเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารในเรื่องการฝึกและกำลังพล
- 12.5.9.4 จัดรวมมาตรการป้องกันกำลังพล/ฐานที่มั่นไว้ในงานการจัดระเบียบที่มั่น (การตั้งรับที่มีประสิทธิภาพ, แผนฉากขัดขวาง, การกระจายกำลังหรือนำหน่วยที่อาจตกเป็นเป้าหมายที่คุ้มค่าต่อการโจมตีออกจากถนนที่ไม่มีความจำเป็น, การจัดวางรั้วล้อมรอบ)
1. ดำรงรักษาการกำหนดเขตหวงห้าม (การจำกัดการผ่านเข้า – ออก)
 2. จำกัดการผ่านเข้าหน่วยของบุคคลที่มีได้รับอนุญาตให้ผ่านเป็นประจำ จำกัดจำนวนยานพาหนะที่อยู่ภายในพื้นที่ฐานที่มั่น และกำหนดให้จอดห่างจากตัวอาคาร ดำเนินการตรวจสอบและพิสูจน์ทราบยอดจำนวนยานพาหนะอย่างเคร่งครัดและต่อเนื่อง
 3. แสดงออกถึงภาพลักษณ์ของความพร้อม และความชำนาญในการปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง
 4. ดำเนินการประเมินสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง
 5. การถอนกำลังออกจากพื้นที่ ในระหว่างขั้นตอนการเคลื่อนกำลังออกจากพื้นที่ปฏิบัติการจะต้องเตรียมการสำหรับรับมือต่อการโจมตีของกลุ่มผู้ก่อการร้าย และให้ความสำคัญกับงานนี้เช่นเดียวกับในขั้นตอนอื่น ๆ ในความเป็นจริงแล้ว กำลังพลในหน่วยย่อมมีความปรารถนาที่จะผ่อนคลายหลังจากการปฏิบัติ การถอนกำลังออกจากพื้นที่ ขึ้นอยู่กับภารกิจ, ประชามติ และปฏิกริยาของนานาชาติ ซึ่งขั้นตอนนี้อาจเป็นจุดต่อแหลมที่สุดที่กลุ่มผู้ก่อการร้ายจะเข้าโจมตีต่อหน่วยทหาร

12.6 การปฏิบัติการรักษาสันติภาพ

การปฏิบัติการเพื่อความต่อเนื่องในการรักษาสันติภาพจะต้องได้รับการยินยอมและยอมรับจากคู่กรณีความขัดแย้ง กองกำลังรักษาสันติภาพจะต้องรักษาความเป็นกลางไว้เพื่อให้ได้มาซึ่งความเชื่อถือและการยอมรับ หลักการปฏิบัติดังกล่าวอาจขัดขวางหรือจำกัดการใช้การสนับสนุนของประเทศเจ้าบ้านและการทำสัญญาว่าจ้าง การสนับสนุนโดยหน่วยสนับสนุนการช่วยรบของกองพลตามปกติควรจะต้องถูกนำมาใช้อย่างมากที่สุดในการปฏิบัติการรักษาสันติภาพ การสนับสนุนจะสะท้อนให้เห็นถึงการจัดตั้งฐานอย่างเรียบง่าย และโครงสร้างของการผสมผสานกันระหว่างการสนับสนุนของทหาร/การใช้การว่าจ้างพลเรือน

12.7 แผนงานเสริมการส่งกำลังบำรุงจากพลเรือน

ในกองกำลังผสมนานาชาติของสหประชาชาติ และในภารกิจการสังเกตการณ์ อาจใช้การว่าจ้างพลเรือนให้บริการในด้านการดูแลความสะอาดของสถานที่ต่าง ๆ ภายในฐานที่ตั้งหน่วย, การซ่อมบำรุงยานพาหนะ และการสนับสนุนอื่น ๆ รวมทั้งระบบงานบริการ การสนับสนุนจากประเทศเจ้าบ้านอาจไม่ใช่องค์ประกอบหลัก ทั้งนี้เนื่องจากข้อพิจารณาทางด้านการเมือง ซึ่งมีผลมาจากลักษณะธรรมชาติของการปฏิบัติการรักษาสันติภาพ, แผนงานเสริมการส่งกำลังบำรุงจากพลเรือน อาจถูกนำมาใช้มากเป็นพิเศษกว่าในภารกิจหรือปฏิบัติการใด ๆ ทั้งนี้เนื่องมาจากการที่มีกำลังพลจากหลายชาติ และการปฏิบัติในลักษณะที่มีใช้การสู้รบโดยตรง เรื่องนี้ไม่ควรที่จะทำให้เกิดการสับสนกับข้อตกลงการสนับสนุนจากประเทศเจ้าบ้าน หรือการทำสัญญาว่าจ้างบุคลากรในท้องถิ่นหรือในประเทศที่สาม วัตถุประสงค์ของแผนงานเสริมการส่งกำลังบำรุงจากพลเรือนประกอบด้วย การวางแผนการใช้ลูกจ้างพลเรือน เพื่อปฏิบัติงานด้านการบริการประจำ เพื่อเสริมให้กับกำลังรบของกองทัพบก การว่าจ้างดังกล่าวอาจกระทำในลักษณะเป็นชุด หากปรากฏเงื่อนไขต่าง ๆ มากมาย และการปฏิบัติการในความขัดแย้งระดับต่ำนั้นเกิดขึ้นในประเทศที่เราสามารถดำเนินการทำสัญญาว่าจ้างดังกล่าวได้

12.8 การวางแผน

ในการวางแผนเพื่อปฏิบัติการรักษาสันติภาพ ระบุหน่วยที่ต้องการการสนับสนุนการช่วยรบ และดำเนินการจัดหาตามความต้องการเป็นระบบครบทั้งระบบ การวางแผนจะต้องจัดให้มีเครื่องมือการขนส่งอย่างพอเพียง เพื่อให้สนองตอบหน่วยกำลังรักษาสันติภาพที่ต้องการเปลี่ยนย้ายที่ตั้งและวางกำลังอย่างรวดเร็ว หากมีความจำเป็นต้องการใช้เครื่องมือการขนส่งจำนวนมากกว่าที่มีอยู่ในอัตราการจัดหน่วยของกองกำลังรักษาสันติภาพแล้ว ก็จะต้องรีบดำเนินการจัดทำแผนและเสนอความต้องการเป็นการล่วงหน้า ก. หน่วยสนับสนุนการช่วยรบที่สนับสนุนกองกำลังรักษาสันติภาพจะต้องจัดนายทหารติดต่อกับ ผบ.หน่วย และฝ่ายอำนวยการของหน่วยรับการสนับสนุน การให้คำแนะนำและแนวอย่างทันเวลา จะทำให้หน่วยสามารถริเริ่มการวางแผนและเตรียมการในรายละเอียดเพื่อปฏิบัติการกิจตามต้องการได้ หน่วยสนับสนุนกองบัญชาการระดับสูงขึ้นไป สามารถดำเนินการสนับสนุนการช่วยรบได้โดยตรงไปยังกองกำลังรักษาสันติภาพของ UN

12.8.1 สิ่งที่เป็นหลักบางประการที่เกี่ยวข้องกับการสนับสนุนด้านการส่งกำลังบำรุงให้กับกองกำลังรักษาสันติภาพ ได้แก่

12.8.1.1 การส่งกำลังและการบริการ

12.8.1.2 การใช้บุคคลพลเรือนในท้องถิ่น

12.8.1.3 การใช้ถนน, สิ่งอำนวยความสะดวกทางการไปรษณีย์, สนามบิน และทางรถไฟ

12.8.2 การพิจารณาวางแผนจะรวมไปถึง

12.8.2.1 การจัดเฉพาะกิจของหน่วยสนับสนุนการช่วยรบแบบพิเศษ

12.8.2.2 การใช้ฐานการสนับสนุนเร่งด่วนใกล้ ๆ กับที่วางกำลัง

12.8.3 การสนับสนุนสิ่งอุปกรณ์ให้กับกองกำลังรักษาสันติภาพ จะใช้เวลามากกว่าปกติ หากเป็นการขนส่งทางเรือ จากความจริงในข้อนี้ การสนับสนุนสิ่งอุปกรณ์ในขั้นต้น จึงต้องมีการวางแผนไว้ล่วงหน้า ระดับสะสมของชิ้นส่วนการซ่อมบำรุงและสิ่งอุปกรณ์อื่นจะต้องเพิ่มขึ้นจนถึงระดับที่สามารถสนับสนุนกองกำลังที่ปฏิบัติงานได้ในระยะเวลายาวนาน รายการสิ่งอุปกรณ์สำหรับสนับสนุนด้วยตนเองเป็นสิ่งที่จะต้องเป็นส่วนประเภทและจำนวนจะขึ้นอยู่กับประเภทของหน่วยรับการสนับสนุน

12.8.4 กองกำลังอาจต้องพึ่งพาการทำสัญญาจัดซื้อจัดหาสิ่งอุปกรณ์ประเภทอาหารสดเช่นเดียวกับสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบเลี้ยง ดังนั้นการวางแผนและการประสานงาน จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งในการจัดเตรียมเสบียงเสริมเพิ่มเติม การสนับสนุนด้านการตรวจสอบของสัตวแพทย์จะต้องมีการวางแผนและเตรียมพร้อมสำหรับรองรับกิจกรรมการจัดซื้อ นอกจากนี้อาจมีความต้องการใช้เสบียง MRE หรือเสบียงสำเร็จรูปประเภทอื่น ๆ สำหรับกำลังพลของหน่วยที่ต้องออกปฏิบัติงานการเฝ้าตรวจ เนื่องจากหน่วยรองของกองพันอาจให้การสนับสนุนกำลังพลทั้งหมดของกองกำลังรักษาสันติภาพได้ ดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่จะต้องพิจารณา ชนิด ประเภทและส่วนประกอบที่แน่นอนของอาหารที่ต้องจัดหาและประกอบให้กับกำลังพลที่นับถือบางศาสนา และมีข้อจำกัดเกี่ยวกับประเภทนี้ไว้

12.8.5 การจัดหาหน้าจะถูกรวมอยู่ในสัญญาการจัดหาทั้งหมด, ซึ่งอาจดำเนินการจากแหล่งน้ำในท้องถิ่น หรือจัดหาหน้าจากหน่วยที่ทำให้บริสุทธิ์และผลิตแจกจ่าย ผบ.หน่วยจะต้องประสานงานกับเจ้าหน้าที่สายแพทย์ด้านเวชกรรมป้องกันเพื่อทดสอบ และรับรองน้ำที่มาจากทั้งแหล่งในท้องถิ่น หรือที่ผลิตขึ้นจากระบบของหน่วยทหาร

12.8.6 การบริการในฐานที่ตั้งสำหรับกำลังพลที่ปฏิบัติการรักษาสันติภาพสามารถจัดรวมอยู่ในสัญญาการจัดจ้างทั่วไป ส่วนจะมีการขยายเวลาการดำเนินการต่อไปหรือเป็นการถาวรนั้นขึ้นอยู่กับระยะเวลาในการปฏิบัติการการสนับสนุนด้านกิจการเก็บรักษาศพโดยทั่วไปแล้วจะมีการเตรียมการไว้ล่วงหน้า การจัดการสำหรับการบริการต่อไปนี้จะต้องถูกดำเนินการไว้ล่วงหน้าเพื่อที่จะได้พร้อมเสมือนเป็นส่วนหนึ่งของกองกำลัง

12.8.7 เมื่อฝ่ายเป็นกลางไม่ได้ก่อให้เกิดปัญหา และคู่กรณีทั้งหมดยินยอม, ก็อาจใช้การทำสัญญาว่าจ้างการซ่อมบำรุงสิ่งอุปกรณ์และยุทธโศปกรณ์ทั้งแบบของทหารและแบบของพลเรือน การใช้แรงงานภายในประเทศเจ้าบ้านจะช่วยทำให้เศรษฐกิจภายในประเทศนั้นเจริญเติบโตและช่วยเพิ่ม สัมพันธภาพ เมื่อแรงงานของประเทศเจ้าบ้านเข้ามามีส่วนร่วมมากยิ่งขึ้น ความจำเป็นในด้านการสื่อสารด้วยภาษาและคุณวุฒิด้านการใช้ภาษาก็จะเพิ่มความสำคัญขึ้นเป็นเงาตามตัว

12.8.8 หน่วยระดับกรมอาจต้องการรับความช่วยเหลือหน่วยสนับสนุนในอัตราของกองพลและกองทัพน้อย เพื่อเพิ่มความมั่นใจในขีดความสามารถด้านการขนส่ง และให้เกิดความอ่อนตัว และความคล่องแคล่วในการเคลื่อนที่ให้กับหน่วยที่รับการสนับสนุน อย่างไรก็ตาม ควรจะพิจารณาใช้การว่าจ้างหรือจัดหาแรงงานจากในประเทศเจ้าบ้าน หรือกลุ่มประเทศที่สามให้มากที่สุด เพื่อสนองตอบความต้องการในด้านการขนส่ง หากต้องใช้ยานพาหนะของกองทัพแล้ว ก็จำเป็นต้องจัดทำใบอนุญาตขับขี่ยานพาหนะภายในประเทศ หรือใบขับขี่ยานพาหนะสากลให้กับพลขับ นอกจากนี้ ยังจะต้องมีการตรวจสอบสภาพข่ายถนนและเส้นทางก่อนที่กำลังพลเดินทางเข้าถึงประเทศนั้น ๆ ข้อมูลปัจจุบันเกี่ยวกับถนนและสะพานเป็นสิ่งจำเป็น ทั้งนี้รวมถึงเส้นหลักการส่งกำลังบำรุงทั้งที่สามารถใช้ได้ และที่จำกัดการใช้ยานพาหนะ ตัวอย่างเช่น จำกัดขนาดของรถยนต์บรรทุก, น้ำหนักของรถยนต์บรรทุก เมื่อจะใช้ถนนเหล่านั้น

12.8.9 การสนับสนุนทางด้านการแพทย์ของกองกำลังรักษาสันติภาพ จะดำเนินการโดยเป็นส่วนหนึ่งของแผนงานการบริการด้านสุขภาพ นายแพทย์ของกรมจะมีหน้าที่รับผิดชอบในการวางแผนงานด้านการแพทย์ทั้งหมด ส่วนการสนับสนุนด้านการแพทย์ทั้งหมดที่จะดำเนินการให้กับประเทศเจ้าบ้านนั้น ตามปกติแล้วจะเป็นไปในลักษณะจำกัด การประสานงานอย่างเคร่งครัดและต่อเนื่องจะช่วยป้องกันการปฏิบัติงานด้านการแพทย์ มิให้เบี่ยงเบนไปจากระบบงานและวัตถุประสงค์

12.9 การปฏิบัติการตามแผนเผชิญเหตุในยามสงบ

ผู้บังคับบัญชาหน่วยทหารจะดำเนินการพิจารณาลำดับขั้นตอนของการเคลื่อนย้ายและวางกำลังของหน่วยกำลังรบทางยุทธวิธี, ส่วนสนับสนุน, กำลังพลเพิ่มเติมและทดแทน และการสนับสนุนสิ่งอุปกรณ์จำนวนมากในการปฏิบัติการตามแผนเผชิญเหตุในยามสงบ เช่นเดียวกับในการปฏิบัติการลักษณะอื่น ๆ จะเป็นผู้ประสานงานการเคลื่อนย้ายและวางกำลังของหน่วยสนับสนุนการช่วยรบ ตลอดจนเป็นผู้เสนอแนะในลำดับขั้นตอนการเคลื่อนย้าย หากเกิดความไม่สมดุลขึ้นใน กองกำลัง ตามปกติแล้ว การส่งกำลังสนับสนุนโดยตรง และส่วนบริการ, ซ่อมบำรุง, สนับสนุนชิ้นส่วนซ่อม, การขนส่ง และการส่งกำลัง มีความจำเป็นอย่างมากในช่วงต้นของการปฏิบัติการตามแผนเผชิญเหตุในยามสงบ หน่วยบริการในสนามของกองพลและกองทัพน้อยจะยังไม่มีความจำเป็นในช่วงต้น แต่อย่างไรก็ตาม หน่วยดังกล่าวจะต้องถูกจัดลำดับไว้แต่เนิ่น เพื่อดำเนินการจัดหาความต้องการทางกายภาพของหน่วย ความต้องการของหน่วยรับการสนับสนุนจะขึ้นอยู่กับลักษณะธรรมชาติของการปฏิบัติการ ความคงทนของหน่วยและสภาพสิ่งแวดล้อม

12.9.1 การวางแผน

หน่วยสนับสนุนการช่วยรบของกรมไม่มีความอ่อนตัวเพียงพอที่จะดำเนินงานด้านการสนับสนุนการช่วยรบให้กับความต้องการตามแผนเผชิญเหตุได้ ส่วนสนับสนุนการช่วยรบของกองพล และกองทัพน้อย สามารถที่จะเคลื่อนย้ายเข้าไปในสภาพแวดล้อมของประเทศฝ่ายตรงข้าม พร้อมกันหรือภายหลังจากที่กำลังรบส่วนแรกได้ลงสู่พื้นแล้ว หน่วยสนับสนุนของกองพลที่ได้ถูกเลือกไว้ควรจะต้องลงสู่พื้นตามหลังหน่วยรบให้เร็วที่สุด ส่วนสนับสนุนการช่วยรบบางส่วนสามารถเข้าไปถึงภายในประเทศ หรือในประเทศที่อยู่ข้างเคียงก่อนที่จะมีการเคลื่อนย้ายกำลังอย่างแท้จริง ส่วนต่างดังกล่าวแล้วนั้น สามารถเดินทางเข้าไปโดยทางอากาศโดยใช้เครื่องบินพาณิชย์

และเคลื่อนย้ายเข้าไปในพื้นที่ของความขัดแย้งเพื่อปฏิบัติหน้าที่เป็นส่วนควบคุมสนามบินให้กับกำลังส่วนใหญ่

12.9.1.1 เมื่อดำเนินการพัฒนาแผนยุทธการจะพิจารณาดำเนินการในเรื่องแหล่งทรัพยากรที่จะใช้สนับสนุนกองกำลังสามารถรับการส่งกำลังพลเพิ่มเติมจากภายในประเทศหรือภายนอกประเทศ (นอกยุทธบริเวณ) หรือจากประเทศที่สาม ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับการเคลื่อนย้ายทางอากาศยุทธศาสตร์ หรือทางทะเลที่ใช้ในการเคลื่อนย้ายกำลังและการส่งกำลังเพิ่มเติม เนื่องจากลักษณะเฉพาะของความต้องการในการปฏิบัติการตามแผนเผชิญเหตุ กิจกรรมในการปรนนิบัติบำรุงซ่อมบำรุงที่สิ้นเปลืองเวลาและระบบการบริหารจัดการอาจดำเนินการภายในฐานการสนับสนุนภายในประเทศ เพื่อให้ได้ยุทธโศภรณ์ที่มีสภาพพร้อมใช้งานในภารกิจส่งกลับไปยังผู้ใช้ หากสถานการณ์ได้ขยายลุกลามจากความขัดแย้งระดับต่ำ กลายเป็นความขัดแย้งระดับปานกลางแล้ว โครงสร้างของการสนับสนุนภายในพื้นที่ปฏิบัติการก็จำเป็นต้องขยายตัวตามสถานการณ์

12.9.1.2 ในระหว่างขั้นตอนของการก่อกำลังทราบจำนวนของหน่วยสนับสนุนการช่วยรบที่อยู่ในประเทศเจ้าบ้าน เนื่องจากหน่วยสนับสนุนซึ่งกันและกันอาจเป็นส่วนแยก, ชุดและกองร้อยที่ปฏิบัติการเป็นอิสระ เพื่อปฏิบัติการบังคับบัญชาและควบคุมให้ได้ประสิทธิภาพสูงสุด, ผบ.หน่วยจะต้องรวบรวมบางส่วนของกองบังคับการกรมสนับสนุนไว้ตั้งแต่เนิ่น ส่วนต่าง ๆ เหล่านี้สามารถจัดส่วนย่อย ๆ ขึ้นมาโดยมีขนาดเหมาะสม และสามารถจัดโครงสร้างการบังคับบัญชาและควบคุมขึ้นได้ การจัดเตรียมนี้ควรได้มีการจัดระเบียบใหม่ตามที่ทรัพยากรและโอกาสจะเอื้ออำนวยให้เมื่อสถานการณ์ได้พัฒนาไปแล้ว ที่บังคับการชั่วคราวก็จะกลับมาทำหน้าที่ตามบทบาทปกติ

12.9.1.3 ต้องจัดทำ รปจ. ในการทดแทนกำลังพล รวมทั้งการประสานงานกับนายแพทย์ของกองพัน/กรม ในเรื่องนโยบายการส่งกลับสายแพทย์ ความต้องการในการทดแทนกำลังพลจะมีพื้นฐานอยู่ที่การประมาณการณ์เกี่ยวกับยอดกำลังพลที่คาดว่าจะสูญเสียแหล่งของกำลังพลทดแทนจะต้องถูกระบุกำหนดขึ้น รวมทั้งต้องมีการกำหนดขั้นตอนกระบวนการให้กับกำลังพล ตามแผนการ ทดแทน นอกจากนี้ ยังอาจหมายถึงรวมถึงการแจกจ่ายอาวุธยุทธโศภรณ์ที่ตั้งในท้องถิ่น ซึ่งจะต้องกระทำ ณ ศูนย์การกำลังทดแทน หรือ ณ ที่ตั้งของหน่วยที่รับการทดแทน

12.9.1.4 จัดทำความต้องการในเรื่อง การส่งกำลัง, การบริการ และการซ่อมบำรุง โดยใช้พื้นฐานจากโครงสร้างของกองกำลัง และการประมาณการณ์ในเรื่องของความขัดแย้งจะต้องส่งข้อมูลนี้ให้กับผู้วางแผน เพื่อที่จะปรับปรุงพัฒนาให้ได้จำนวนสิ่งอุปกรณ์ที่จะต้องสนับสนุน

12.9.1.5 จะต้องตรวจสอบระบบการขนส่งจากจุดแยกไปจนถึงตำบลปลายทาง ผอ.4 และนายทหารกิจการพลเรือนจะต้องประสานกันในเรื่องจำนวนของสิ่งอุปกรณ์ที่สามารถรับการสนับสนุนได้จากประเทศเจ้าบ้าน หรือที่ต้องสนับสนุนให้กับประเทศเจ้าบ้านในการปฏิบัติการ

12.9.1.6 จะต้องพิจารณาในเรื่องระบบการสนับสนุนการช่วยรบที่เป็นภาระของกองบัญชาการหน่วยเหนือขึ้นไป ที่อยู่ในความต้องการพื้นฐาน เช่น การจัดผลิตน้ำประปา โดยพยายามจัดให้อยู่ในโครงสร้างของกองกำลัง

12.9.2 กิจที่สำคัญยิ่ง

เมื่อประเทศเจ้าบ้านที่เป็นชาติพันธมิตรร้องขอความช่วยเหลือจาก กองทัพสหรัฐ ฯ ในขณะที่เกิดภัยคุกคาม แต่ยังไม่ถึงขั้นของสถานการณ์สู้รบ หน่วยสนับสนุนการช่วยรบอาจถูกจัดเพิ่มเติมอยู่ในส่วนกำลังรบในการเคลื่อนย้ายกำลัง ซึ่งส่วนสนับสนุนการช่วยรบนี้จะตอบสนองความต้องการในเรื่องการสนับสนุน, หน่วยและวัสดุอุปกรณ์สำหรับส่วนกำลังรบ ในขณะที่เดินทางถึงท่าปลายทาง หากได้มีการเริ่มปฏิบัติตามแผนเผชิญเหตุในยามสงบในประเทศของฝ่ายตรงข้ามแล้ว, ส่วนสนับสนุนการช่วยรบเพิ่มเติมส่วนแรกจะถูกเคลื่อนกำลังเข้าไปในพื้นที่ปฏิบัติการในทันทีที่ยืดที่หมายได้ และได้มีการระวางป้องกันพื้นที่ฐานปฏิบัติการแล้ว การปฏิบัติการด้านกิจการพลเรือน การขนส่ง, งานด้านการช่าง, กาสรรสารวัตร, การติดต่อสื่อสาร, การบริการด้านสุขภาพ, การสนับสนุนด้านการเงิน และระบบการสนับสนุนด้านกำลังพลสำหรับการปฏิบัติการ จะเพิ่มความสำคัญขึ้นในขั้นนี้ กิจที่จะต้องดำเนินการให้สำเร็จลุล่วงและสถาปนาขึ้น ได้แก่

12.9.2.1 สิ่งอำนวยความสะดวกด้านอสังหาริมทรัพย์

12.9.2.2 การจัดการเรื่องการขนส่งอุปกรณ์ลงจากอากาศยานและเรือ

12.9.2.3 ข่ายการขนส่ง

12.9.2.4 การเลือกทำเลที่ตั้งสำหรับการสนับสนุนด้านบริการสิ่ง

อำนวยความสะดวกและที่พัก

12.9.2.5 สิ่งอำนวยความสะดวกในการรับ, เก็บรักษา และการจัดทำ

บัญชีคุมสิ่งอุปกรณ์

1. การควบคุมการเคลื่อนย้ายขนส่ง

2. การสื่อสารและระบบพลังงาน

3. การรักษาความปลอดภัยสำหรับการสนับสนุนด้านบริการ

4. น้ำดื่ม

5. กำลังพลสนับสนุนการปฏิบัติการในขั้นแรก

6. การซักรีดและการซ่อมแซมเสื้อผ้า

7. กิจการศพ

8. การดำรงชีพ

9. การส่งกำลัง

10. ชั้นส่วนซ่อม

11. ชุดปฏิบัติการกิจการพลเรือนสำหรับวัตถุประสงค์ของ

ผู้บังคับบัญชา/การประชาสัมพันธ์

12.10 การก่อความไม่สงบในเมือง

เมืองและชุมชนมีความอ่อนแอแหลมต่อความรุนแรงของการก่อความไม่สงบในเมือง ทั้งนี้เนื่องจากเป็นจุดสำคัญของเศรษฐกิจและอำนาจรัฐ สาธารณสมบัติและสถานบริการต่างย่อมถูกรบกวนและเกิดความเสียหาย ด้วยเหตุนี้รัฐบาลอาจถูกมองในแง่ของการไม่สามารถควบคุมสถานการณ์ได้ กองกำลังทหารของสหรัฐฯ ที่ถูกใช้ในสภาพความขัดแย้งระดับต่ำ อาจต้องเข้า

ปฏิบัติการในสภาพแวดล้อมที่เป็นตัวเมือง เพื่อให้การสนับสนุนกำลังตำรวจ หรือทหารของประเทศ
เจ้าบ้าน

12.11 ผลกระทบจากสภาพแวดล้อมของตัวเมือง

ด้วยลักษณะของชุมชนที่มีจำนวนประชากรมากในพื้นที่ที่ไม่กว้างใหญ่นัก จะเอื้ออำนวยต่อการปกปิดและซ่อนตัวของฝ่ายกบฏหรือพวกก่อความไม่สงบ แต่อย่างไรก็ตาม พวกก่อความไม่สงบก็อาจได้รับการสนับสนุนเฉพาะพื้นที่บางแห่งของเมืองหรือชุมชน พวกก่อความไม่สงบในเมืองมักจะหลบซ่อนตัวอยู่ในชุมชนที่เป็นฝ่ายเดียวกัน หรือในชุมชนที่ประชากรมีความหวาดกลัวอย่างมากจนไม่อาจปฏิเสธการให้ความสนับสนุนหรือการให้ข่าวสารที่พวกก่อความไม่สงบต้องการได้ กลุ่มบุคคลเหล่านี้จะมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับผู้นำหรือพวกก่อความไม่สงบกลุ่มอื่น และอาจมีการติดต่อสื่อสารโดยใช้สตรีและเด็ก ซึ่งสามารถปกปิดการดำเนินการในด้านอื่น ๆ ได้อีก

12.11.1 พวกก่อความไม่สงบในเมืองสามารถปฏิบัติการได้อย่างอุกอาจมากกว่ากลุ่มอื่น ๆ ที่อยู่ในชนบท ด้วยยุทธวิธีและสาเหตุดังกล่าวมาแล้ว พลซุ่มยิงจะใช้การแอบซุ่มตามสถานที่ต่าง ๆ ในลักษณะตามแบบได้อย่างกว้างขวาง นอกจากนั้นวีตูลุระเบิดยังอาจถูกใช้ได้ทั้งที่เป็นเครื่องมือดำเนินการต่อชุมชน หรือต่อบุคคลและกลุ่มบุคคล

12.11.2 จำนวนประชาชนที่มีอยู่มากมาย ย่อมง่ายต่อการชุมนุมรวมตัวกัน และแสดงออกได้อย่างกว้างขวาง การปรากฏตัวของสตรีและเด็กย่อมจำกัดการปฏิบัติการของกำลังฝ่ายปราบปราม การปฏิบัติการใด ๆ ที่ขาดความยั้งคิดและความรอบคอบ อาจกลายเป็นสาเหตุหลักที่ฝ่ายก่อความไม่สงบสามารถนำไปใช้โฆษณาชวนเชื่อได้ การเผยแพร่ข่าวสารย่อมกระทำได้ง่ายในพื้นที่ตัวเมือง ทั้งนี้เพราะการรวมตัวกันและการสื่อข่าวเป็นไปได้โดยไม่มีภารกิจขวางใด ๆ ความสำเร็จของกลุ่มผู้ก่อการร้ายสามารถถูกนำไปขยายผลเพื่อลดความเชื่อถือของตำรวจ, กองกำลังฝ่ายปราบปราม และรัฐบาล ทั้งย่อมมีผลต่อการป้องกันตนและการควบคุมสถานการณ์ของฝ่ายก่อความไม่สงบ

12.11.3 พวกก่อความไม่สงบในเมือง ย่อมไม่สามารถจัดตั้งฐานปฏิบัติการหรือรวมตัวกันเป็นหน่วยติดอาวุธที่มีขนาดใหญ่ได้ เหมือนกับพวกกองโจรที่อยู่ตามพื้นที่ชนบทห่างไกล ดังนั้นจึงต้องกระจายกันอยู่เป็นบุคคล หรือเป็นสมาชิกในกลุ่มเล็ก ๆ พวกก่อความไม่สงบนี้ต้องพึ่งพาอาศัยการหลบซ่อนตัวอยู่ภายในกลุ่มประชาชนในเมือง และใช้การก่อการร้ายเพื่อป้องกันการเอาใจออกห่าง การปฏิบัติการเป็นบุคคลหรือกลุ่มเล็ก ๆ จะมีประสิทธิภาพมากในสภาพแวดล้อมแบบนี้ เพราะง่ายต่อการหลบหลีกการจับกุม และหากถูกจับกุม ก็เป็นเพียงบุคคลสองหรือสามคนเท่านั้นที่จะถูกเปิดเผยตัวต่อฝ่ายรัฐบาล

12.12 ยุทธวิธีของพวกก่อความไม่สงบ

พวกก่อความไม่สงบหรือพวกกบฏที่อยู่ในเมือง จะทำงานอย่างโดดเดี่ยวคนเดียว หรือเป็นกลุ่มเล็ก ๆ ด้วยยุทธวิธีที่แตกต่างไปจากพวกที่อยู่ในชนบทห่างไกล ยุทธวิธีดังกล่าวจะประกอบด้วย

12.12.1 การทำลายโรงงานอุตสาหกรรมและสถานบริการของรัฐ ด้วยการโจมตีและก่อวินาศกรรม

12.12.2 ก่อเหตุตามสถานที่ต่าง ๆ อย่างกว้างขวาง เพื่อให้กองกำลังของฝ่ายปราบปรามต้องกระจายกำลังกันออกไป

12.12.3 ก่อเหตุการณ์หรือก่อการรวมตัวของฝูงชนเพื่อหลอกล่อให้กองกำลังฝ่ายปราบปรามติดกับดัก

12.12.4 ยั่วยุให้กองกำลังของฝ่ายปราบปรามต้องปฏิบัติการด้วยความรุนแรงเกินเหตุ ซึ่งฝ่ายกบฏสามารถนำไปใช้โฆษณาชวนเชื่อได้

12.12.5 ยั่วยุให้เกิดการเผชิญหน้ากับฝูงชน

12.12.6 การชุมนุมยิงตามจุดปิดกั้นถนน, ที่ตั้งยาม, จุดเฝ้าตรวจและทหารเป็นบุคคล

12.12.7 โจมตียานพาหนะและอาคารด้วยการยิงจรวดและเครื่องยิงลูกระเบิด

12.12.8 การวางระเบิดต่อเป้าหมายเฉพาะบางแห่ง หรือเป็นแห่ง ๆ เพื่อก่อให้เกิดความวุ่นวายและความเสียหาย และทำลายขวัญของประชาชน

12.12.8 ชุมนวมโจมตีตลาดตระเวน และยิงเฮลิคอปเตอร์

12.13 การปฏิบัติการ

การปฏิบัติการต่อพวกก่อความไม่สงบในเมือง อาจจะเป็นได้ทั้งมาตรการเชิงรับและเชิงรุก มาตรการเชิงรับจะใช้เพื่อลดการปฏิบัติการก่อการร้าย โดยวิถีชีวิตของประชาชนยังสามารถดำเนินไปได้ (แต่มีการจำกัดลงบ้าง) มาตรการเชิงรุกจะประกอบด้วย การใช้กำลังของฝ่ายปราบปรามออกตรวจค้นและจับกุม หรือสังหารฝ่ายก่อความไม่สงบ ระดับของความขัดแย้งซึ่งจะต้องใช้ปฏิบัติการตอบโต้จะดำเนินการพิจารณาโดยฝ่ายรัฐบาล การต่อสู้กับพวกก่อความไม่สงบในเมืองเป็นภารกิจของตำรวจ แต่อย่างไรก็ตามอาจมีความจำเป็นต้องใช้กำลังทหารเข้าช่วยเหลือหรือเข้าปฏิบัติการเอง เทคนิคการปฏิบัติคงเป็นเช่นเดียวกับการปฏิบัติการในพื้นที่ชนบทห่างไกล ก่อนเริ่มปฏิบัติการ จะต้องได้รับข่าวสารเกี่ยวกับข้าศึก, สภาพแวดล้อมความเป็นอยู่ของข้าศึก และวิธีการปฏิบัติของข้าศึก เทคนิคของฝ่ายปราบปรามจะประกอบด้วย

12.13.1 การป้องกันฐานที่ตั้ง

12.13.2 การปิดกั้นถนนและตั้งจุดตรวจ

12.13.3 การแยกสลายฝูงชน

12.13.4 การปฏิบัติการตรวจค้น

12.13.5 การลาดตระเวนเฝ้าตรวจ

12.14 การใช้กำลังน้อยที่สุดเท่าที่จำเป็น

ในสภาพแวดล้อมของตัวเมือง หลักการใช้กำลังน้อยที่สุดเท่าที่จำเป็นจะมีความสำคัญ และเกี่ยวเนื่องกับกฎของการปะทะ อันตรายอย่างใหญ่หลวงจะเกิดขึ้นจากการทำให้พลเรือนที่บริสุทธิ์ที่อยู่ในย่านชุมชนต้องบาดเจ็บ หรือล้มตาย การปฏิบัติการกวาดล้างจะต้องมีการปรับและประยุกต์เพื่อให้เกิดความมั่นใจในความปลอดภัยของประชาชนเหล่านั้น การใช้ลูกระเบิดขว้างโยนเข้าไปในห้องก่อนที่จะเคลื่อนที่เข้าไปนั้นอาจเป็นการขัดแย้งกับกฎของการปะทะอย่างรุนแรง อย่างไรก็ตาม หากเราทราบที่ตั้งของฝ่ายกบฏที่อยู่โดดเดี่ยวแล้ว ก็สามารถใช้อาวุธ

ที่มีความแม่นยำสูงในการยิงทำลาย ซึ่งระบบอาวุธเหล่านี้จะยังความเสียหายแก่บริเวณข้างเคียงน้อยที่สุดและลดโอกาสที่จะทำให้ประชาชนหรือผู้ที่ไม่เกี่ยวข้องกับการรบต้องได้รับบาดเจ็บ เนื่องจากเรามักไม่ค่อยพบกลุ่มกบฏเป็นกลุ่มใหญ่ในตัวเมือง ดังนั้นจึงไม่มีฐานที่มั่นของกลุ่มบุคคลเหล่านั้น นอกจากนี้จะมีเพียงบ้านที่ใช้เป็นแหล่งซ่อนตัว และนอกเหนือไปจากนี้การสังหารหรือจับพวกกบฏ และพวกก่อความไม่สงบยังจะต้องใช้เวลานานและยากมากที่จะทำได้ เช่นเดียวกับการเข้าตีแบบประณีตก็มักจะไม่เกิดขึ้น

13. การปฏิบัติของกองทัพเรือตามอนุสัญญาว่าด้วยการต่อต้านการก่อการร้ายของสหประชาชาติ

อนุสัญญาเพื่อการปราบปรามการกระทำอันมิชอบด้วยกฎหมายที่กระทบต่อความปลอดภัยในการเดินเรือ ค.ศ.1988

คณะกรรมการการต่างประเทศ (2544) ระบุว่ากฎบัตรสหประชาชาติ ซึ่งสรุปสาระสำคัญในวรรคการปฏิบัติการ ได้ดังนี้

13.1 ประเทศสมาชิกภายใต้อนุสัญญาสมาชิกภาคีเครือข่ายทุกประเทศต้องดำเนินการ ดังนี้

13.1.1 การป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนการเงินแก่การกระทำการก่อการร้าย

13.1.2 ให้ถือว่าการจัดเตรียมเงินทุนไม่ว่าด้วยวิธีการใด ๆ ที่มีวัตถุประสงค์หรือที่รับทราบว่าเป็นวัตถุประสงค์ในการดำเนินการก่อการร้ายเป็นความผิดทางอาญา

13.1.3 ระงับการเคลื่อนไหวของเงินทุน และทรัพย์สินทางการเงินอื่น ๆ หรือแหล่งเงินทุนของบุคคลซึ่งกระทำ หรือพยายามที่จะกระทำการก่อการร้าย หรือบุคคลที่ร่วมมือหรือให้การสนับสนุนการกระทำดังกล่าว ทั้งนี้ให้รวมถึงองค์กรที่บุคคลเป็นเจ้าของหรือควบคุม ทั้งทางตรงและทางอ้อม และบุคคลหรือองค์กรที่ดำเนินการแทนโดยเงินทุนที่ถูกระงับหมายถึงรายได้ที่มาจากทรัพย์สิน ที่เป็นเจ้าของโดยหรือทางอ้อม โดยบุคคลดังกล่าว หรือบุคคลที่ดำเนินการแทนบุคคลดังกล่าวด้วย

13.1.4 ห้ามบุคคลสัญชาติตน หรือบุคคล และองค์กรใดในดินแดนของตนเตรียมการใด ๆ ที่จะเป็นการจัดเตรียมเงินทุนซึ่งเป็นประโยชน์แก่บุคคลที่กระทำการหรือพยายามกระทำการ หรือที่ให้ความช่วยเหลือให้การสนับสนุน หรือมีส่วนร่วมในการก่อการร้าย รวมถึงการห้ามมีการจัดเตรียมเงินทุนสำหรับองค์กรที่เป็นเจ้าของ หรือควบคุมโดยบุคคลดังกล่าว หรือบุคคลที่ดำเนินการแทนบุคคลดังกล่าวด้วย

13.2 คณะมนตรีความมั่นคงให้สมาชิกภายใต้อนุสัญญาสมาชิกภาคีเครือข่ายทุกประเทศต้องดำเนินการ ดังนี้

13.2.1 ละเว้นจากการให้การสนับสนุนในรูปแบบใด ๆ ต่อบุคคลหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการก่อการร้าย รวมถึงการปราบปรามการระดมคนเข้าเป็นสมาชิกกลุ่มก่อการร้าย และกำจัดการสนับสนุนอาวุธกลุ่มดังกล่าว

13.2.2 ดำเนินการที่จำเป็นเพื่อป้องกันการดำเนินการก่อการร้าย รวมถึงการแลกเปลี่ยนข่าวสารกับประเทศอื่นเพื่อเตือนภัยล่วงหน้า

13.2.3 ปฏิเสธการให้ที่พักพิงแก่บุคคลที่จัดหาเงิน วางแผน สนับสนุน หรือกระทำการที่เป็นการก่อการร้าย

13.2.4 ป้องกันการไม่ให้บุคคลที่จัดหาเงิน วางแผน สนับสนุน หรือกระทำการที่เป็นการก่อการร้ายใช้ดินแดนตนเพื่อดำเนินการต่อประเทศ หรือประชาชนของประเทศอื่น

13.2.5 ให้ความมั่นใจว่าบุคคลที่มีส่วนร่วมในการจัดหาเงิน วางแผน สนับสนุน หรือกระทำการที่เป็นการก่อการร้ายหรือช่วยเหลือเพื่อดำเนินการดังกล่าว ถูกนำตัวมาสู่กระบวนการยุติธรรม และให้ความมั่นใจว่ากฎหมายภายในกำหนดโทษเกี่ยวกับการกระทำที่เป็นการก่อการร้ายเป็นความมั่นใจว่ากฎหมายภายในกำหนดโทษเกี่ยวกับการกระทำที่เป็นการก่อการร้ายเป็นความผิดทางอาญาที่ร้ายแรงและมีบทลงโทษที่เหมาะสม

13.2.6 ให้ความช่วยเหลือประเทศอื่น ๆ ในการสืบสวนความผิดทางอาญาที่เกี่ยวกับการสนับสนุนทางอาญาที่เกี่ยวกับการสนับสนุนทางการเงินหรือการให้การสนับสนุนการกระทำการที่เป็นการก่อการร้าย โดยรวมถึงการให้หลักฐานที่จำเป็นต่อการดำเนินการดังกล่าว

13.2.7 ป้องกันการเคลื่อนที่ของการก่อการร้าย หรือกลุ่มผู้ก่อการร้าย ด้วยมาตรฐานควบคุมบริเวณชายแดนที่รัดกุม และการควบคุมเอกสารการเดินทาง

ในการนี้คณะมนตรีความมั่นคง เรียกร้องให้ทุกประเทศ ดำเนินการ ดังนี้

1. หาวิธีการขยายความร่วมมือด้านการข่าว โดยเฉพาะเกี่ยวกับการเคลื่อนที่ของกลุ่มผู้ก่อการร้ายการปลอมเอกสารเดินทาง การจัดส่งอาวุธ การสื่อสารกลุ่มผู้ก่อการร้าย และการครอบครองอาวุธที่มีอำนาจทำลายร้ายแรงของกลุ่มผู้ก่อการร้าย

2. แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารภายใต้กฎหมายภายใน และกฎหมายระหว่างประเทศ และร่วมกันทางด้านการศาล เพื่อป้องกันการดำเนินการก่อการร้าย

3. ร่วมมือกันตามความตกลงทวิภาคี และพหุภาคี เพื่อป้องกัน และปราบปรามการก่อการร้าย และดำเนินการต่อผู้กระทำการดังกล่าว

4. เข้าร่วมเป็นภาคีอนุสัญญาเกี่ยวกับการก่อการร้ายโดยเร็วที่สุด ซึ่งรวมถึงอนุสัญญาว่าด้วยการปราบปรามการสนับสนุนด้านการเงินต่อต้านการก่อการร้าย ที่รับรองโดยสมัชชาสหประชาชาติ เมื่อวันที่ 9 ธันวาคม 2542

5. เพิ่มความร่วมมือกัน และการปฏิบัติตามอนุสัญญาที่เกี่ยวข้องกับการก่อการร้าย และข้อมติคณะมนตรีความมั่นคงที่ 1269 (1999) และ 1368 (2001)

6. ดำเนินมาตรการที่เหมาะสม สอดคล้องกับกฎหมายภายใน และกฎหมายระหว่างประเทศเรื่องสิทธิมนุษยชน ก่อนที่จะให้สถานะภาพผู้ลี้ภัยกับผู้ใด เพื่อให้แน่ใจว่าบุคคลนั้นมิได้เป็นผู้วางแผน อำนาจความสะดวก หรือมีส่วนร่วมในการก่อการร้าย

7. ให้ความมั่นใจว่าสิทธิของผู้ลี้ภัย จะไม่ถูกใช้ไปในทางที่ผิดโดยผู้กระทำการผู้เตรียมการ หรือผู้อำนวยความสะดวกการก่อการร้าย และไม่สามารถอ้างเหตุผลทางการเมืองเพื่อปฏิเสธการส่งตัวผู้ร้ายข้ามแดน ผู้ที่ถูกกล่าวหาว่าเป็นผู้ก่อการร้าย

8. รับทราบด้วยความกังวลเกี่ยวกับความเกี่ยวโยงกันอย่างใกล้ชิดระหว่างการก่อการร้ายสากล และอาชญากรรมข้ามชาติ การค้ายาเสพติด การฟอกเงิน การลักลอบค้าอาวุธ และการเคลื่อนย้ายอาวุธที่มีอำนาจทำลายร้ายแรง และเน้นความจำเป็นในการขยายความร่วมมือกันในทุกกระดับ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการรับมือกับปัญหา ซึ่งเป็นสิ่งท้าทายที่รุนแรง และเป็นภัยคุกคามความมั่นคงระหว่างประเทศ

9. ประกาศว่าการกระทำ วิธีการ และการดำเนินการของการก่อการร้าย เป็นสิ่งที่ขัดกับวัตถุประสงค์หลักการของสหประชาชาติ

10. จัดตั้งคณะกรรมการสิทธิการของคณะมนตรี ความมั่นคงฯ ซึ่งสมาชิกประกอบด้วยสมาชิกของคณะมนตรีความมั่นคงทุกประเทศ เพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบการปฏิบัติตามมตินี้ และเรียกร้องให้ทุกประเทศรายงาน (หารดำเนินการตามมติข้อตกลงของตน) ต่อคณะกรรมการสิทธิการภายใน 90 วัน นับแต่วันที่ข้อมตินี้ได้รับความเห็นชอบ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

พร้อมพร พิชญ์ภักดิ์อนันต์ (2557) ได้ศึกษาเรื่อง บทบาทและมาตรการเพื่อความปลอดภัยและความมั่นคงทางทะเลของประเทศสิงคโปร์การเดินทางเรือทางทะเลมีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศสิงคโปร์ (หรือชื่ออย่างเป็นทางการคือ สาธารณรัฐสิงคโปร์) ซึ่งมีสภาพทางภูมิศาสตร์เป็นเกาะ ความมั่นใจในความปลอดภัยและความมั่นคงทางทะเลจึงเป็นเรื่องที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อผลประโยชน์ของประเทศนอกจากนี้ ประเทศสิงคโปร์ยังเป็นประเทศหนึ่งในสามประเทศที่อยู่ติดกับช่องแคบมะละกาและช่องแคบสิงคโปร์ ซึ่งมีหน้าที่และความรับผิดชอบร่วมกันต่อความปลอดภัยในการเดินเรือ การปกป้องสิ่งแวดล้อมทางทะเล และการอำนวยความสะดวกในการเดินเรือผ่านช่องแคบ

ดังนั้น ความปลอดภัยและความมั่นคงในการเดินเรือทางทะเลจึงเป็นประเด็นที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง ซึ่งรัฐบาลของประเทศสิงคโปร์ได้ใช้ความพยายามอย่างจริงจังในการจัดการกับเรื่องดังกล่าว ทั้งนี้ประเทศสิงคโปร์ได้ดำเนินโครงการต่างๆ เพื่อส่งเสริมความปลอดภัยและความมั่นคงทางทะเล รวมทั้งคุ้มครองรักษาสิ่งแวดล้อมทางทะเลในบริเวณท่าเรือนานาชาติโดยรอบและในบริเวณช่องแคบมาตรการต่าง ๆ ได้ถูกริเริ่มขึ้นจากความร่วมมือไม่เพียงแต่ในระดับภูมิภาคและในระดับระหว่างประเทศเท่านั้นแต่ยังรวมถึงความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภายในประเทศ เนื่องด้วยการตระหนักถึงความสำคัญในเรื่องดังกล่าว ประเทศสิงคโปร์จึงได้จัดตั้งหน่วยงานหลักภายในประเทศ เช่น องค์การการเดินเรือและการท่าเรือแห่งประเทศสิงคโปร์ตำรวจชายฝั่งกองทัพเรือสิงคโปร์ เป็นต้น ในการประสานงานเพื่อการดำเนินงานเกี่ยวกับความปลอดภัยและความมั่นคงทางทะเลในเรื่องต่าง ๆ นอกจากการประสานงานระหว่างหน่วยงานภายในประเทศแล้ว ประเทศสิงคโปร์ยังยอมรับและนำเอาอนุสัญญาะหว่างประเทศขององค์การทางทะเลระหว่างประเทศหลายฉบับเข้ามาใช้บังคับ รวมทั้งเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศในระดับภูมิภาคอีกด้วย

พากฤต กฤตยพงษ์ และ นายศรันยภัทร เสียงสูง (2554) ได้ศึกษาเรื่อง การก่อการร้าย (Terrorist) ผลการศึกษาพบว่า ลักษณะขององค์กรการก่อการร้ายมีลักษณะคือ เป็นกลุ่มมีขนาดเล็ก มีความสัมพันธ์กันอย่างแนบแน่น จึงสามารถปฏิบัติการอย่างลับๆ ได้ง่าย และข่าวสารรั่วไหลได้ยาก เป็นสมาชิกขององค์กรมีพื้นฐานความเป็นอยู่ เชื้อชาติ ศาสนา วัฒนธรรมในอดีตที่ไม่แตกต่างกัน จึงมีจุดรวมที่เหนียวแน่นไม่เกิดความแตกแยก การเลือกสมาชิกใหม่เข้าสู่องค์กรจะผ่านการตรวจสอบ โดยละเอียด การทาบทามบุคคลเข้าเป็นสมาชิกจะสอดคล้องกับความสมัครใจของผู้ได้รับการทาบทาม ซึ่งจะถูกติดตามดูพฤติกรรม และแนวอุดมการณ์ก่อนเข้าทาบทามอย่างรอบคอบสมาชิกทุกคน จะได้รับการฝึกเรื่องของการรักษาความปลอดภัย และการรักษาความลับของข่าวสารการข่าวกรอง ในระดับสูงสุด เพราะระบบรักษาความปลอดภัยของข่าวสารและการเฝ้าระวัง จะมีความสัมพันธ์กับขนาด และความอยู่รอดขององค์กรอย่างใกล้ชิดไม่มีรูปแบบเฉพาะที่เป็นมาตรฐานในการติดต่อสื่อสาร

เนื่องด้วยลักษณะของกลุ่มที่มีการเคลื่อนไหวอยู่ตลอดเวลา รวมทั้งเป็นการระวังป้องกัน ที่ตืออย่างหนึ่งในการรักษาความปลอดภัยขององค์กร กลุ่มจึงไม่มีการกำหนดรูปแบบการติดต่อสื่อสาร ที่ตายตัว จุดมุ่งหมายของผู้ก่อการร้ายในการปฏิบัติการของผู้ก่อการร้าย อาจแบ่งออกได้เป็น 5 ประการ องค์กรผู้ก่อการร้ายอาจดำเนินยุทธศาสตร์ใดใดเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์ เพียงประการเดียวหรือทั้งหมดก็ได้

1. การทำให้เป็นที่รู้จักและสร้างการยอมรับ ซึ่งมักเป็นจุดประสงค์เบื้องต้นเมื่อแรก ตั้งองค์กรหรือกลุ่มขึ้นมา โดยจุดมุ่งหมาย อาจต้องการให้เป็นที่รู้จักในระดับสากล หรือเพียงรู้จักกัน ในประเทศก็ได้ ซึ่งจุดมุ่งหมาย นี้ ก็จะรวมไปถึงการสร้าง ความสนใจ สร้างการยอมรับของการกระทำ ในระดับท้องถิ่น ระดับชาติ หรือนานาชาติ เพื่อหาสมาชิกใหม่เข้าร่วมองค์กร หาแหล่งเงินทุน สนับสนุน หรือสร้างคะแนนนิยมในหมู่กลุ่มชน และอีกวิธีหนึ่งที่กลุ่มผู้ก่อการร้ายใช้ ก็คือการ ดำเนินการทางการเมืองผ่านสื่อสิ่งพิมพ์ วิทยุ หรือโทรทัศน์

2. การบีบบังคับโดยการต่อต้านนโยบายหรือการกระทำของรัฐ จุดมุ่งหมายของ ผู้ก่อการร้ายในกรณีนี้คือมุ่งให้รัฐบาลทบทวนหรือแก้ไขนโยบายบางอย่าง ซึ่งมักไม่ได้มุ่งเข้าควบคุม อำนาจการปกครองของรัฐบาลโดยทันที ยกตัวอย่างเช่นหากรัฐบาลได้รับรองหรือยอมให้กองกำลัง ของชาติพันธมิตรเข้ามาตั้งฐานทัพหรือฐานปฏิบัติการในพื้นที่ภายใน ประเทศ กลุ่มผู้ก่อการร้าย ที่ไม่เห็นด้วยกับการยินยอมให้ประเทศอื่นเข้ามาตั้งฐานทัพ หรือกองกำลังในเขตอธิปไตยของชาติ ก็จะมุ่งโจมตีโดยจำกัดเป้าหมายเพียงรัฐบาลประเทศตนกับกองกำลัง สิ่งก่อสร้างและยุทธปัจจัย ของชาติพันธมิตรเท่านั้น

3. การบีบบังคับโดยการต่อต้านกลุ่มหรือตัวบุคคล จุดมุ่งหมายนี้มุ่งเน้นที่จะต่อต้าน กลุ่มบุคคลมากกว่านโยบาย โดยการสร้างสถานการณ์รบกวน ดำเนินสถานการณ์ให้รัฐเป็นฝ่ายตั้งรับ อย่างยืดเยื้อ จนประชาชนเกิดความท้อแท้ เบื่อหน่าย ไม่ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติตามนโยบายของ รัฐต่อไป

4. การสร้างสถานการณ์ให้รัฐบาลตอบโต้ กระทำรุนแรงเกินกว่าเหตุ เพื่อให้ประชาชน เกิดความเห็นใจ และหันมาให้การสนับสนุนกลุ่มก่อการร้าย อีกทั้งการบีบบังคับให้รัฐบาลตอบโต้ ย่อมส่งผลให้รัฐออกมาตรการกำหนดข้อจำกัดต่างๆ ซึ่งจะนำไปสู่ความไม่พอใจของสาธารณชน และยอมรับการปฏิบัติการหรือเข้าเป็นแนวร่วมของกลุ่มก่อการร้ายในที่สุด แต่หากรัฐไม่ใช้วิธีการ

รุนแรงเข้าตอบโต้ กลุ่มก่อการร้ายก็จะบีบด้วยการปฏิบัติการที่รุนแรงขึ้น เพื่อแสดงให้เห็นว่ารัฐขาดความสามารถในการปกป้องพลเรือน สร้างความหวาดกลัวและทำให้ประชาชนขาดความเชื่อมั่นในการรักษาความปลอดภัยของรัฐ จนเป็นสาเหตุให้อำนาจรัฐล่มสลาย

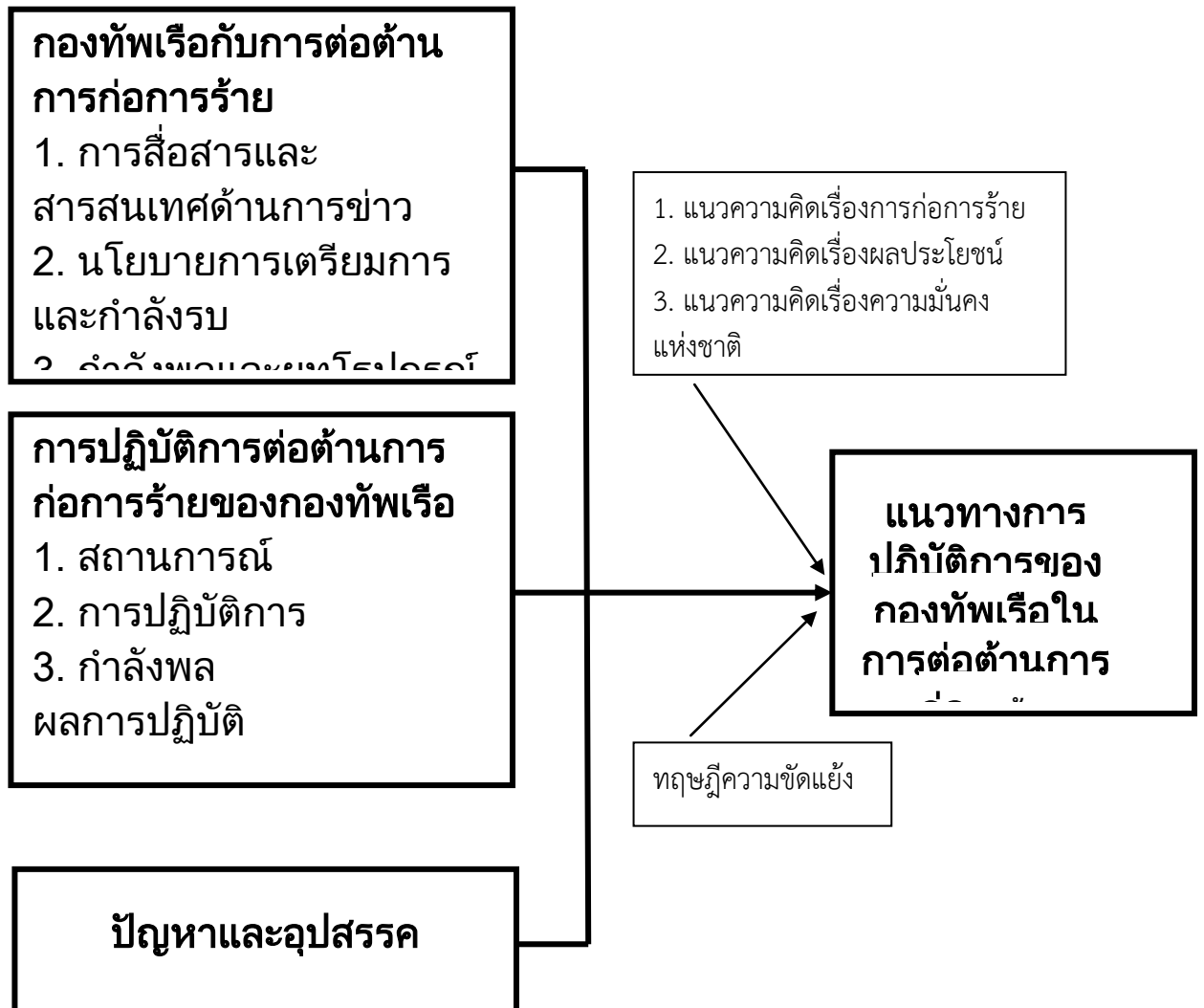
5. การสนับสนุนการกบฏ การปฏิวัติ หรือการก่อการร้ายอื่น ๆ เป็นจุดมุ่งหมายหนึ่งที่ต้องการกระจายสถานการณ์ความวุ่นวายให้ครอบคลุมพื้นที่ทั่วประเทศ เพื่อกดดันให้รัฐต้องทุ่มเทงบประมาณและกำลังพลลงไปในการเผ่าระว่าง คุ้มครองรักษาความปลอดภัยของชีวิตและทรัพย์สินภายในพื้นที่ต่างๆ จนรัฐตกอยู่ในสถานะอ่อนแอ ไม่มีกำลังมากพอที่จะไปแก้ปัญหา หรือพัฒนาประเทศในด้านอื่นๆ กลุ่มก่อการร้ายก็จะดำเนินการทางการเมืองเข้าแย่งชิงประชาชนและอำนาจรัฐ

สิทธิพันธ์ มานิตกุล (2557) ได้ศึกษาเรื่อง การจัดตั้งองค์กรรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเลผลการศึกษาพบว่าปัญหาจากการขาดเอกภาพในการบริหารจัดการ ไม่มีการประสานการปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพ การแก้ปัญหาจะต้องมีการแก้ปัญหาแบบบูรณาการให้เกิดการจัดระเบียบทะเล (Good order at sea/Maritime order) ที่รวมทั้งผู้ใช้ทะเล และผู้เข้าไปดูแลรักษา โดยงานที่หน่วยงานต่างๆ ต้องรับผิดชอบนั้นจำแนกได้เป็น 3 กลุ่มงาน คือ ได้แก่ กลุ่มงานป้องกันประเทศ (Defence Function) กลุ่มงานการบังคับใช้กฎหมายทางทะเล (Law Enforcement Function) และกลุ่มงานที่สามเกี่ยวกับความปลอดภัยและการบริการ (Safety and Service Function) ทั้งนี้แนวทางการจัดตั้งองค์กรรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเลเป็นแนวทางที่เหมาะสมสำหรับประเทศไทยที่จะเป็นหน่วยงานเดียวในการรับผิดชอบงานในกลุ่มที่ไม่ได้เป็นกลุ่มงานป้องกันประเทศ ซึ่งงานป้องกันประเทศเป็นงานที่กองทัพเรือดูแล โดยรูปแบบขององค์กรจะต้องมีความชัดเจนในการกิจและ ไม่ซ้ำซ้อนกับภารกิจของหน่วยงานอื่น แต่ต้องมีรูปแบบที่จะทำให้เกิดการบูรณาการกำลังและทรัพยากรทั้งปวง รวมถึงบูรณาการการบริหารจัดการกิจการทั้งปวงในทะเล เพื่อให้การรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเลให้มีเอกภาพและมีประสิทธิภาพ รวมทั้งสอดคล้องกับสถานะแวดล้อมความมั่นคงทางทะเลในปัจจุบันและอนาคตที่ภัยคุกคามทางทหารมีแนวโน้มลดลง ซึ่งจากผลการวิจัยเห็นควรจัดตั้งองค์กรแบบ Coordinating Coastguards โดยใช้ชื่อศูนย์อำนวยการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล (ศรท.) ซึ่งกำลังพลและยุทธโธปกรณ์จะจัดมาจากหน่วยปฏิบัติการในทะเลของหน่วยงานเดิมเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับการรักษากฎหมาย และความมั่นคงรวมทั้งความปลอดภัยในทะเลมาขึ้นการควบคุมทางยุทธการ กับ ศรท. โดยมีผู้บัญชาการทหารเรือเป็นผู้บังคับบัญชา ศรท. และจัดตั้งคณะกรรมการนโยบายการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล (Maritime Interests Policy Board) ที่มีหน้าที่กำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์ และประสานการปฏิบัติในการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเลให้มีประสิทธิภาพสูงสุดและทันต่อเหตุการณ์ ซึ่งคณะกรรมการนี้มีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน ในส่วนของงบประมาณของ ศรท. จะแยกจากงบประมาณป้องกันประเทศ โอนเสนอผ่านคณะกรรมการนโยบายการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเลและเข้าสู่ระบบการจัดสรรงบประมาณปกติของรัฐบาล

กรอบแนวคิดของการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าจากรวบรวมแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องและนำมาประยุกต์เป็นกรอบแนวคิดในการศึกษาวิจัยดังนี้

แผนภาพที่ 2-1 : กรอบแนวคิดของการวิจัย

สรุป

ผลการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง สรุปได้ดังนี้

การต่อต้านการก่อการร้ายนั้น มีทั้ง 2 รูปแบบ คือ การป้องกันและการป้องปราม แต่ผู้ก่อการร้ายเองในปัจจุบันมีทางเลือกการก่อเหตุที่เป็นทางเลือกอื่นมากยิ่งขึ้น จึงได้เกิดทฤษฎีการตอบสนองการบริหารจัดการ รวมถึง มาตรการมุ่งเน้นการตอบโต้ที่หลากหลายมากขึ้นเช่นกัน

สำหรับการต่อต้านการก่อการร้ายของสหประชาชาติ ได้มีมาตรการที่เข้มข้นขึ้นหลังจากการเกิดเหตุก่อการร้ายที่สหรัฐอเมริกา เมื่อวันที่ 11 ก.ค. 2544 และประเทศไทยได้มีความร่วมมือกับสหประชาชาติในด้านการต่อต้านการก่อการร้าย โดยได้ลงนามในอนุสัญญาและพิธีสารต่างๆ เพื่อร่วมมือกันป้องกันและกำหนดมาตรการการต่อต้านการก่อการร้าย และได้นำไปกำหนดเป็นแนวทางในการกำหนดเป็นยุทธศาสตร์ และนโยบายในการป้องกันและต่อต้านการก่อการร้ายอีกด้วย

การปฏิบัติการต่อต้านการก่อการร้ายของกองทัพเรือนั้นได้ปฏิบัติตามอนุสัญญาว่าด้วยการต่อต้านการก่อการร้ายของสหประชาชาติมาโดยตลอด โดยคำนึงถึงเครือข่ายระหว่างประเทศ วัตถุประสงค์ กลุ่มผู้ก่อการร้าย งานข่าวกรอง สภาวะภัยคุกคาม วิธีการตอบโต้การก่อการร้าย รวมถึงการใช้กำลังตามแผนเผชิญเหตุต่าง ๆ

ประเทศไทยแม้ว่าจะไม่ใช่เป้าหมายโดยตรงของการก่อการร้ายสากล แต่การก่อการร้ายในประเทศอาจเกิดขึ้นได้เสมอ เพราะการที่ไทยเปิดเป็นประเทศเสรี จึงทำให้ผู้ก่อการร้ายใช้ไทยเป็นเส้นทางผ่าน แหล่งพักพิงชั่วคราว และแหล่งจัดหาสิ่งสนับสนุนการปฏิบัติการ เนื่องจากไทยจัดเป็นศูนย์กลางการที่สำคัญในภูมิภาคนี้

บทที่ 3

บทบาทของกองทัพเรือในการต่อต้านการก่อการร้าย

การศึกษาในบทที่ 3 จะศึกษาอยู่ในบริบทของวัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อที่ 1 เพื่อศึกษาบทบาทของกองทัพเรือในการต่อต้านการก่อการร้าย และวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคในการดำเนินการต่อต้านการก่อการร้าย โดยมีลำดับเนื้อหาการศึกษา ดังนี้

1. บทบาทของกองทัพเรือในการต่อต้านการก่อการร้าย
2. บทบาทของกองทัพเรือในการปฏิบัติการด้านความมั่นคงทางทะเลของไทย
3. บทบาทการเป็นภาคีสมาชิกอนุสัญญาว่าด้วยการต่อต้านการก่อการร้ายของสหประชาชาติ
4. สถานการณ์การก่อการร้ายในประเทศไทย
5. ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินบทบาทของกองทัพเรือในการปฏิบัติการต่อต้านการก่อการร้าย

กระทรวงกลาโหมกำหนดให้กองทัพเรือรับผิดชอบกลุ่มงานด้านความมั่นคงทางทะเลในการประชุม ADMM Plus ซึ่งการประเมินสถานะแวดล้อมความมั่นคงทางทะเลหลังการเกิดของประชาคมอาเซียนในปี 58 จะทำให้ปัญหาภัยความมั่นคงทางทะเลมีความซับซ้อนมากยิ่งขึ้น โดยจะเป็นปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติ และข้ามเขตแดน (Cross Border) ที่มีผลกระทบต่อสองประเทศขึ้นไป มักจะเกิดขึ้นในเขตพื้นที่ทับซ้อนทางทะเล เขตเศรษฐกิจได้ ทำให้กองทัพของแต่ละประเทศได้ปรับบทบาทจากการเป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่ในการพิทักษ์รักษาอำนาจอธิปไตยมาสู่ความเป็นองค์กรที่ทำหน้าที่ในการพิทักษ์รักษาชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน ดังจะเห็นได้จากการฝึกซ้อมปฏิบัติการต่อต้านการก่อการร้าย และการแพทย์ทหารในกรอบรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม

บทบาทของกองทัพเรือในการต่อต้านการก่อการร้าย

การก่อการร้ายสำหรับกองทัพเรือ นั้น ปฏิบัติการงานด้านการข่าวกรอง ให้สามารถกำหนดระดับความพร้อมในการป้องกันหน่วย (FPCON) และมีการวิเคราะห์จุดอ่อนแหลมของเป้าหมายในพื้นที่รับผิดชอบ เพื่อกำหนดมาตรการรักษาความปลอดภัย เช่น มาตรการต่อต้านการก่อการร้ายแบบสุ่ม และมาตรการการป้องกันเชิงลึก อีกทั้ง จัดให้มีนายทหารต่อต้านการก่อการร้าย (Antiterrorism Officer) เพื่อทำหน้าที่ในการวิเคราะห์และวางแผนในการต่อต้านการก่อการร้ายตลอดจนจัดหาอุปกรณ์เทคโนโลยีสนับสนุนการรักษาความปลอดภัย ส่วนยุทธศาสตร์การต่อต้านการก่อการร้ายของกองทัพเรือได้จากการทำวิเคราะห์ด้วยเครื่องมือการบริหารเชิงกลยุทธ์และศึกษาจากประเทศที่มียุทธศาสตร์การต่อต้านการก่อการร้าย ได้แก่ ยุทธศาสตร์การปกป้องกำลังพล สถานที่ สาธารณูปโภค หรือวัตถุ (Protection) การเตรียมความพร้อมและสร้างความตระหนัก (Preparation & Awareness) และการบูรณาการและสร้างพันธมิตร (Integrated & Alliance) โดยระบบงานข่าวกรอง และการ

ประเมินความเสี่ยง (Threat Assessment) รวมทั้ง การสร้างความตระหนัก (Public Awareness) ด้านมวลชน เพื่อให้ประชาชนได้ตระหนักถึงภัยการก่อการร้าย ในส่วนของกองทัพเรือ ควรดำเนินการบูรณาการงานด้านข่าวกรอง เพื่อให้สามารถกำหนดระดับความพร้อมในการป้องกันหน่วย (FPCON) ตลอดจนจัดทำกฎระเบียบหรือมาตรการต่อต้านการก่อการร้ายที่เป็นมาตรฐานสากล เช่น สหรัฐฯ จะกำหนดไว้ในเอกสาร DoD Instruction 2000.16, Standard 22, FPCON ซึ่งจะมีการระดมมาตรการต่อต้านการก่อการร้ายที่สอดคล้องกับ FPCON ส่วนการบริหารจัดการภายใน ควรจัดให้มีนายทหารต่อต้านการก่อการร้าย และจัดหาอุปกรณ์เทคโนโลยีสนับสนุนกำลังพลในการรักษาความปลอดภัย ส่วนเพื่อศึกษาต่อไปนั้นควรมีการศึกษายุทธศาสตร์การตอบโต้การก่อการร้ายของกองทัพเรือ (Counterterrorism Strategy) และทำการวิเคราะห์ลำดับเป้าหมายล่อแหลมที่อยู่ในพื้นที่อื่น ๆ ของกองทัพเรือ เช่น สัตหีบ สงขลา และพังงา

การปฏิบัติการกองทัพเรือยังคงต้องเผชิญกับความเปลี่ยนแปลงจากปัจจัยภายนอก อันส่งผลทั้งทางบวกและทางลบจากความเปลี่ยนแปลงของสภาวะแวดล้อมในภูมิภาคที่สำคัญ อยู่หลายประการ

ประการแรก การดำเนินยุทธศาสตร์ของมหาอำนาจที่เป็นตัวแสดงสำคัญ เช่น สหรัฐฯ และจีน ยุทธศาสตร์การสร้างสมดุลใหม่ (Rebalancing Strategy) หรือ Pivot to Asia ของสหรัฐฯ ต่อภูมิภาคเอเชียแปซิฟิกที่นำมาสู่การปรับสมดุลกำลังทหารสหรัฐฯ ในภูมิภาคแปซิฟิกและแอตแลนติกในอัตราส่วน 60 ต่อ 40 การกระชับความร่วมมือด้านความมั่นคงกับพันธมิตรเดิมและสร้างพันธมิตรใหม่ รวมถึงการขยายความร่วมมือทางทหารและการป้องกันประเทศ อันมีนัยยะสำคัญในการปิดล้อมและถ่วงดุลอำนาจกับจีน ขณะที่จีนก็กำลังขยายอิทธิพลทั้งด้านความมั่นคง เศรษฐกิจ การเมืองระหว่างประเทศและการทหารอย่างต่อเนื่องภายใต้แนวคิด “โลกที่มีการประสานผลประโยชน์ร่วมกัน (Harmonious World)” พื้นที่เอเชียตะวันออกเฉียงใต้รวมทั้งประเทศไทยจึงเป็นพื้นที่ปะทะของอิทธิพลจากสองมหาอำนาจอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

ประการที่สอง การเข้าสู่ประชาคมอาเซียน (ASEAN Community : AC) หลังปี พ.ศ. 2558 ตามแผนการจัดตั้งประชาคมอาเซียนทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม การขยายความร่วมมือและอำนวยความสะดวกทางเศรษฐกิจ (ASEAN Economic Cooperation : AEC) ของอาเซียนผ่านการเชื่อมโยงและการอำนวยความสะดวกในการผ่านแดน ทั้งด้านการขนส่ง (Logistics) การค้าและการลงทุน (Trade and Investment) ทำให้สภาวะแวดล้อมด้านความมั่นคงของอาเซียนในทศวรรษหน้า มีแนวโน้มเปลี่ยนแปลงไปรวมถึงการขยายตัวของภัยคุกคามรูปแบบใหม่แบบต่าง ๆ อย่างหลากหลาย ข้ามพรมแดนทั้งทางบกและทางทะเล เช่น ปัญหาผู้ลักลอบหลบหนีเข้าเมืองและการค้ามนุษย์ ปัญหาการลักลอบลำเลียงสินค้าต้องห้ามและเสี่ยงภาษี เช่น อาวุธ และยาเสพติด ปัญหาโรคระบาด ปัญหาโจรสลัดและการปล้นเรือ อุบัติเหตุทางทะเล การทำลายสิ่งแวดล้อม รวมถึงอาชญากรรมข้ามชาติ ในรูปแบบต่าง ๆ ที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น

ประการที่สาม ปัญหาความขัดแย้งในการอ้างกรรมสิทธิ์เหนือพื้นที่หรือเขตเหลื่อมทับ ซึ่งประเทศในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิกจำนวนมากมีความขัดแย้งระหว่างกัน รวมถึงประเทศในกลุ่มอาเซียนด้วย ความขัดแย้งระหว่างประเทศดังกล่าวได้เคยขยายตัวจนถึงระดับการใช้อาวุธระหว่างประเทศในภูมิภาคอาเซียนและเอเชียแปซิฟิกมาแล้วหลายครั้งในอดีต ประเด็นอำนาจอธิปไตยและ

กรรมสิทธิ์เหนือพื้นที่เหล่านี้ได้ฝังรากลึกกลงเป็นประเด็นความกังวลด้านความมั่นคง (Security Concern) ระดับรัฐและความอ่อนไหวในประเด็นเรื่องอธิปไตย (Sovereignty Issue) ระดับประชาชนในทุกประเทศ อันทำให้ปัญหามีความซับซ้อน ยากต่อการแก้ไข ซึ่งประเด็นเหล่านี้ นอกจากจะขัดขวางความเป็นประชาคมอาเซียนและมาตรการสร้างความไว้วางใจระหว่างกัน (Confident Building Measures : CBMs) แล้วยังนำมาสู่การกำหนดนโยบายของรัฐแบบสัจจะนิยมที่มุ่งเน้นการพึ่งพาตนเองด้านความมั่นคง (Self Reliance) และการสะสมอาวุธ (Arm race) ดังที่ปรากฏในรัฐพิพาทที่มีปัญหาพิพาทหมู่เกาะในทะเลจีนตะวันออก และทะเลจีนใต้ในปัจจุบัน

ประการที่สี่ คือการความเปลี่ยนแปลงทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีข้อมูลข่าวสารทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงรูปแบบในการทำสงคราม ทั้งขีดความสามารถของตัวอาวุธ หลักนิยมในการรบ และการจัดองค์การ รวมถึงความปลอดภัยของข้อมูลข่าวสารและความมั่นคงของชาติทางไซเบอร์

ประการสุดท้าย คือ ความขัดแย้งในด้านเชื้อชาติ ศาสนา อารยะธรรม และแนวความคิดทางการเมือง อันนำไปสู่ปัญหาในเรื่องของความขัดแย้งทางการเมืองและการปกครองทั้งในและนอกประเทศ การก่อความไม่สงบและการก่อจลาจล รวมถึงการก่อการร้ายในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งทางบกและทางทะเล เพื่อตอบโต้ต่อการกระทำซึ่งกลุ่มตนเองมองว่าไม่เป็นธรรมในลักษณะการทำสงครามอสมมาตร (Asymmetric Warfare)

บทบาทและทิศทางของกองทัพเรือ ได้แก่ ภารกิจและภัยคุกคาม สำหรับการวิเคราะห์ภารกิจ ภารกิจกองทัพเรือที่ในอนาคตอาจมีความคล้ายกับกองทัพเรือของชาติในกลุ่มอาเซียนที่มีลักษณะสภาวะแวดล้อมด้านความมั่นคงคล้ายกัน แต่อาจมีความแตกต่างในประเด็นของการบริหารจัดการในประเด็นที่ว่า “จะทำอย่างไรให้กองทัพเรือมีขีดความสามารถในการปฏิบัติการที่สูงกว่า หรืออย่างน้อยเท่าเทียมกับกองทัพเรือชั้นนำในอาเซียน ภายใต้ข้อจำกัดและสภาวะแวดล้อมตามที่กล่าวมาข้างต้น”

ทั้งนี้ กองทัพเรือได้กำหนดบทบาทของตนเองตามยุทธศาสตร์กองทัพเรือ พ.ศ. 2551-2561 เป็น 3 ด้าน คือ การรักษาอธิปไตยของชาติ (Military Role) การรักษากฎหมายและช่วยเหลือประชาชน (Constabulary and Benign Role) และด้านการทูต (Diplomatic Role) โดยได้มีการกำหนดแนวคิดในการปฏิบัติการในอนาคต 10 ปีข้างหน้า 3 ด้านคือ การสร้างบทบาทนำในความร่วมมือด้านความมั่นคง (Active Security Cooperation) การป้องปราม (Deterrence) และการปฏิบัติการเชิงรุก (Offensive Operation) แม้ว่าการกำหนดแนวคิดในการปฏิบัติการเหล่านี้มีความสอดคล้องกับบทบาทกองทัพเรือที่มีอยู่เดิมและทำให้เห็นทิศทางการปฏิบัติได้ชัดเจนยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตาม แนวทางปฏิบัติเหล่านี้ยังต้องการรายละเอียดอีกมาก รวมทั้งการนำไปปฏิบัติที่มีความยากกว่า เช่น การป้องปราม กองทัพเรือควรมีขีดความสามารถแค่ไหน อย่างไร จึงทำให้ฝ่ายตรงข้ามรู้สึกว่าเป็นการป้องปรามหรือเกิดความยับยั้งชั่งใจ หรือการปฏิบัติการเชิงรุก กองทัพเรือควรมีแนวคิดในการปฏิบัติการทางรุกที่เด็ดขาด รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพอย่างไร จึงมีความได้เปรียบ และที่สำคัญควรพัฒนากำลังรบให้มีขีดความสามารถเช่นใดและอย่างไร เช่นเดียวกับการสร้างบทบาทนำในความร่วมมือด้านความมั่นคง การประสานผลประโยชน์ภายใต้การขยายอิทธิพลของประเทศมหาอำนาจ

เป็นเรื่องที่ต้องใช้ศิลป์ในการดำเนินนโยบายทั้งในระดับชาติและระดับกองทัพในลักษณะที่ควรมีการกำหนดนโยบายร่วมกัน รวมถึงทิศทางการสร้างบทบาทนำ ประเด็นนี้กองทัพเรือต้องมีความชัดเจนมากขึ้นว่าจะมีบทบาทนำในประเด็นความมั่นคงเรื่องใด และอย่างไร เนื่องจากต้องใช้เวลาทั้งในการพัฒนาทั้งขีดความสามารถ บุคลากร รวมถึงสร้างการยอมรับในประชาคมระหว่างประเทศ

สำหรับการวิเคราะห์ภัยคุกคามนั้น ภัยคุกคามทางทหาร (Military or Traditional Threat) อันเกิดจากความขัดแย้งในเรื่องการอ้างกรรมสิทธิ์เหนือพื้นที่และเขตเสื่อมทั่วยังคงเป็นปัญหาที่สำคัญและต้องการเวลาในการแก้ไขโดยเฉพาะกับประเทศรอบบ้าน ซึ่งหลายประเทศในอาเซียนหันมาให้ความสำคัญกับการพัฒนาและการสร้างความร่วมมือทางเศรษฐกิจมากกว่า การแก้ปัญหาอย่างจริงจัง การแก้ปัญหาข้อพิพาทในเรื่องเขตแดนด้วยกลไกอาเซียนนั้นอาจกระทำได้เพียงการไกล่เกลี่ยหรือเจรจา จากข้อจำกัดตามกฎหมายอาเซียนทั้งเรื่องการไม่แทรกแซงกิจการภายในของประเทศเพื่อนบ้านและการใช้ฉันทามติอันมีตัวอย่างความล้มเหลวจากบทเรียนการแก้ปัญหาข้อพิพาทของประเทศสมาชิกที่ผ่านมา ส่วนการแก้ปัญหาเขตแดนด้วยกระบวนการยุติธรรมผ่านศาลยุติธรรมระหว่างประเทศ (International Court of Justice : ICJ) หรือศาลอนุญาโตตุลาการกฎหมายทะเล (International Tribunal on the Law of the Sea . ITLOS) นั้น อาจมีข้อจำกัดในตัวมันเองจากผลการตัดสินคดีเหล่านี้ที่มักจะมีผลแพ้ชนะ (Win-Lose Situation) ซึ่งส่งผลกระทบต่อความรู้สึกประชาชนและเสถียรภาพของรัฐบาลอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ดังเช่นกรณีพิพาทหมู่เกาะสิปาตัน และลิกิตัน ระหว่างอินโดนีเซีย มาเลเซียเป็นต้น ดังนั้น บทบาทในการใช้กำลังทางทหารเพื่อยับยั้งป้องปรามหรือแก้ไขปัญหายังมีโอกาสเกิดขึ้นได้ตลอดเวลาในส่วนของขยายตัวของภัยคุกคามรูปแบบใหม่ (Non Traditional Threat) นั้น ยังมีแนวโน้มเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องและรุนแรงขึ้นตามการขยายตัวของเศรษฐกิจ สภาวะโลกร้อน และการทำลายสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้ ภัยคุกคามรูปแบบใหม่เหล่านี้ โดยแท้จริงอาจไม่ใช่ภัยคุกคามที่เกิดขึ้นใหม่แต่เกิดขึ้นมานานแล้ว เพียงแต่รัฐต้องการแนวคิดใหม่ในการบริหารจัดการ กองทัพเรือเป็นหน่วยงานหลักทางทะเลที่มีภาระในการจัดการกับภัยคุกคามเหล่านี้ จึงนับเป็นความท้าทายสำคัญทั้งในด้านการปรับแนวคิด หลักนิยม และสร้างความชำนาญของกำลังพลในการตอบสนองภัยคุกคาม ด้านการบูรณาการขีดความสามารถของหน่วยงานภายในประเทศ และด้านการสร้างบทบาทนำในด้านความร่วมมือด้านความมั่นคงระหว่างประเทศ

บทบาทกองทัพเรือในการปฏิบัติการด้านความมั่นคงทางทะเลของไทย

กองทัพเรือถือว่าเป็นหน่วยงานหลักที่สำคัญยิ่งในการรักษาความมั่นคงของชาติทางทะเล ซึ่งจากการปฏิบัติงานของกองทัพเรืออาจกล่าวได้ว่ากองทัพเรือต้องปฏิบัติหน้าที่ 2 บทบาทในเวลาเดียวกันบทบาทแรกเป็นงานด้านการป้องกันประเทศ ซึ่งถือเป็นภารกิจหลัก และอีกบทบาทหนึ่งเป็นงานด้านการรักษากฎหมาย และผลประโยชน์ของชาติทางทะเล ซึ่งอาจถือได้ว่าเป็นภารกิจรองซึ่งสามารถจำแนกได้ ดังนี้

1. ด้านรักษาอธิปไตยของชาติทางทะเล

ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้กำหนดไว้ว่า รัฐต้องจัดให้มีกำลังทหารไว้เพื่อพิทักษ์รักษาเอกราชความมั่นคงของรัฐ สถาบันพระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นพระประมุข และเพื่อการพัฒนาประเทศ โดยมีกองทัพเรือเป็นหนึ่งในสามของพลังอำนาจทางทหารแห่งชาติ ซึ่งพระราชบัญญัติการจัดส่วนราชการกระทรวงกลาโหมได้กำหนดหน้าที่ของกองทัพเรือไว้กว้างกว่ากองทัพเรือมีหน้าที่เตรียมกำลังของกองทัพเรือและป้องกันราชอาณาจักร และนอกเหนือจากหน้าที่ดังกล่าวแล้วกองทัพเรือยังมีหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้เป็นเจ้าพนักงานตามกฎหมายต่าง ๆ จำนวนทั้งสิ้น 23 ฉบับ รวมทั้งเป็นเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายตามมติคณะรัฐมนตรี และนโยบายระดับต่าง ๆ อีกเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งการได้รับมอบหมายให้เป็นหน่วยงานหลักในการปฏิบัติตามนโยบายความมั่นคงแห่งชาติทางทะเล ซึ่งสามารถแสดงให้เห็นถึงบทบาทของกองทัพเรือในด้านการรักษาอธิปไตยของชาติทางทะเลได้ ดังนี้

1.1 หน้าที่ และส่วนราชการของกองทัพเรือ

1.1.1 กองทัพเรือมีหน้าที่เตรียมกำลังของกองทัพเรือ และป้องกันราชอาณาจักร มีผู้บัญชาการทหารเรือ เป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ ซึ่งกองทัพเรือได้กำหนดการปฏิบัติออกเป็นภารกิจในยามสงคราม และยามสงบ ดังนี้

1.1.1.1 ภารกิจในยามสงคราม เป็นการป้องกันประเทศทางทะเล ดำรงการคมนาคมทางทะเลเข้าสู่อ่าวไทย และด้านทะเลอันดามัน ปฏิบัติการบกยุทธสเทินน้ำสะเทินบก สนับสนุนการปฏิบัติการทางบกบริเวณชายฝั่ง และในพื้นที่รับผิดชอบป้องกันภัยทางอากาศในพื้นที่ที่ได้รับมอบหมาย และสนับสนุนการลำเลียงทางทะเล

1.1.1.2 ภารกิจในยามสงบเป็นการป้องกัน และปราบปรามการกระทำผิดกฎหมายในทะเลเข้าร่วม และสนับสนุนหน่วยทหารต่างๆ ในการพัฒนาประเทศ และการช่วยเหลือประชาชนช่วยเหลือผู้ประสบภัยในทะเล และชายฝั่งให้การคุ้มครองเรือประมง และผู้ประกอบการอาชีพทางทะเลที่ประกอบอาชีพสุจริตในอาณาเขตทางทะเลของไทย และพื้นที่ทับซ้อนทางทะเลอนุรักษ์ และพื้นที่พสุสภาพแวดล้อม รวมทั้งการขจัดมลภาวะทางทะเล เช่น การขจัดคราบน้ำมันการสำรวจทางสมุทรศาสตร์ และอุทกศาสตร์ และการจัดสร้างแผนที่ และที่หมายในการเดินเรือ รวมทั้งการสนับสนุนลำเลียงขนส่งทางทะเล เป็นต้น

1.1.2 การจัดส่วนราชการของกองทัพเรือประกอบด้วย 35 หน่วยขึ้นตรงและเพื่อความสะดวกในการบริหารงานได้แบ่งส่วนราชการออกเป็น 5 ส่วนได้แก่ ส่วนบัญชาการ ส่วนกำลังรบ ส่วนยุทธบริการ ส่วนการศึกษา และส่วนกิจการพิเศษ

1.1.3 ส่วนกำลังรบเป็นหน่วยปฏิบัติในการป้องกันประเทศ และรักษาความมั่นคงตลอดจนการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเลในยามสงคราม และยามสงบได้แก่กองเรือยุทธการ ทหารเรือภาค หน่วยบัญชาการนาวิกโยธิน และหน่วยบัญชาการต่อสู้อากาศยาน และรักษาฝั่ง

1.2 การรักษาความมั่นคงทางทะเลของกองทัพเรือ

1.2.1 ปัจจุบันกองทัพเรือมีการจัดกำลังทางเรือ และอากาศยานรับผิดชอบในพื้นที่ต่าง ๆ ประกอบด้วย ทหารเรือภาคที่ 1 ทหารเรือภาคที่ 2 และทหารเรือภาคที่ 3 ซึ่งกำลังทางเรือเหล่านี้

รับผิดชอบในการรักษาความมั่นคงทางทะเลทั้งในยามสงคราม และยามสงบ โดยมีอำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายได้ให้ไว้

1.2.2 พื้นที่ปฏิบัติการหลักอยู่ภายในอาณาเขตทางทะเลของไทย และในบางกรณีอาจจัดกำลังไปปฏิบัติการนอกอาณาเขตทางทะเลของไทย ทั้งนี้เพื่อการรักษาความมั่นคงและการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล ตั้งแต่ยามสงบจนถึงยามที่เกิดวิกฤตตั้งเครียดหรือยามสงคราม และเพื่อให้การปฏิบัติงานดังกล่าวมีเอกภาพในการบังคับบัญชา กองทัพเรือ จึงมีแนวความคิดในการใช้กำลังเรือรบ และอากาศยานเป็นแบบการปฏิบัติการ เป็นพื้นที่ โดยการจัดตั้งกำลังปฏิบัติการรับผิดชอบเป็นพื้นที่ (ศูนย์ปฏิบัติการกองทัพเรือ, 2543) ดังนี้

1.2.2.1 ทหารเรือภาคที่ 1 มีพื้นที่รับผิดชอบทางตอนบนของอ่าวไทยเหนือเส้นละติจูด 9 องศา 47.5 ลิปดาเหนือ และพื้นที่ทางด้านบนของเส้นต่อระหว่างสุดและที่ สุด 9 องศา 47.5 ลิปดาเหนือ และลองจิจูด 102 องศาตะวันออก กับเส้นละติจูด 16 องศาเหนือและลองจิจูด 104 องศา 35 ลิปดาตะวันออกต่อด้วยเส้นละติจูด 6 องศาเหนือจนถึงทะเลจีนใต้ ซึ่งไม่ใช่ทะเลอาณาเขตของประเทศอื่น โดยมีที่ตั้งกองบัญชาการที่ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี

1.2.2.2 ทหารเรือภาคที่ 2 มีพื้นที่รับผิดชอบทางตอนล่างของอ่าวไทยเหนือเส้นละติจูด 9 องศา 47.5 ลิปดาเหนือ และพื้นที่ทางด้านบนของเส้นต่อระหว่าง จุดละติจูด 9 องศา 47.5 ลิปดาเหนือ และลองจิจูด 6 องศาเหนือ และลองจิจูด 102 องศาตะวันออกกับจุดนัดที่ 16 องศาเหนือ และลองจิจูด 104 องศา 35 ลิปดาตะวันออก สัปดาห์ตะวันออกต่อองศาเหนือจนถึงทะเลจีนใต้ ซึ่งองศาเหนือจนถึงทะเลจีนใต้ ซึ่งมีใช้อาณาเขตของประเทศอื่น โดยกองบัญชาการที่อำเภอเมืองจังหวัดสงขลา

1.2.2.3 ทหารเรือภาคที่ 3 มีพื้นที่รับผิดชอบอาณาเขตทางทะเลของไทยฝั่งทะเลอันดามันทั้งหมด โดยมีที่ตั้งกองบัญชาการที่อำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต

1.2.3 ศูนย์ปฏิบัติการกองทัพเรือ (ศปก.ทร.) เป็นหน่วยเฉพาะกิจของกองทัพเรือในสายงานของกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายใน (กอ.รมน.) มีหน้าที่ควบคุมทางยุทธการต่อหน่วยกำลัง และหน่วยเฉพาะกิจของกองทัพเรือ โดยเป็นศูนย์อำนวยการในการปฏิบัติงานของศูนย์ปฏิบัติการกองทัพเรือ (ศปก.ทร.) ในกรณีเร่งด่วนหรือเมื่อมีเหตุการณ์ในทุกเรื่องเป็นศูนย์รับแจ้งเหตุและติดตามความเคลื่อนไหวต่าง ๆ ในทะเล และเป็นศูนย์รวบรวม และกระจายข่าวสารให้ผู้บังคับบัญชาและผู้เกี่ยวข้องทราบมีเสนาธิการทหารเรือเป็นผู้อำนวยการศูนย์ปฏิบัติการกองทัพเรือ (ผอ.ศปก.ทร.) ทั้งนี้ ศปก.ทร. ได้รับมอบหมายให้เป็นศูนย์ปฏิบัติการสาขาต่าง ๆ ที่สำคัญเพิ่มเติมเช่นศูนย์ประสานการค้นหา และช่วยเหลือเรือ และอากาศยานที่ประสบภัยในทะเลศูนย์ปฏิบัติการชายแดนต่าง ๆ ศูนย์อำนวยการป้องกัน และขจัดมลพิษทางน้ำเนื่องจากน้ำมันศูนย์บรรเทาสาธารณภัยของกองทัพเรือ และศูนย์ประสานงานการปฏิบัติในการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล (ศรชล.) เป็นต้น

2. ในฐานะศูนย์ประสานการปฏิบัติในการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล

ศูนย์ประสานการปฏิบัติในการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล (ศรชล.) เป็นหน่วยขึ้นทางนโยบาย โดยตรงต่อสภาความมั่นคงแห่งชาติ จัดตั้ง ณ ศูนย์ปฏิบัติการกองทัพเรือ (ศปก.ทร.) เสนาธิการ มีเสนาธิการทหารเรือ/ ผู้อำนวยการศูนย์ปฏิบัติการกองทัพเรือ (ผอ.ศปก.ทร.)

เป็นผู้อำนวยการศูนย์ฯ มีคณะกรรมการบริหาร ศรชล. ซึ่งประกอบด้วยอธิบดีหรือหัวหน้าส่วนราชการที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมทางทะเลเป็นกรรมการทำหน้าที่ร่วมบริหารการปฏิบัติงานของ ศรชล. ในการกำหนดนโยบายปฏิบัติหรืออื่น ๆ โดยมีผู้อำนวยการศูนย์ปฏิบัติการกองทัพเรือ (ผอ.ศปก.ทร.) เป็นประธานกรรมการบริหารฯ อีกตำแหน่งหนึ่ง และจัดตั้งกองบังคับการ ศรชล. โดยมีฝ่ายอำนวยการที่ประกอบด้วยผู้แทนจากหน่วยราชการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง และเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการในกองบังคับการศูนย์ฯ ซึ่งจัดจากกำลังพลของกองทัพเรือปฏิบัติงานตลอด 24 ชั่วโมงสำหรับผู้แทน และกำลังพลจากส่วนราชการอื่น ๆ จะปฏิบัติงานในที่ตั้งปกติ โดยสามารถติดต่อประสานงานกับกองบังคับการศูนย์ฯ หรือฝ่ายอำนวยการจัดส่วนราชการต่าง ๆ ได้ โดยตรง

ทั้งนี้ จากการที่กองบังคับการ ศร.ชล มีที่ตั้ง ณ ศูนย์ปฏิบัติการกองทัพเรือ (ศปก.ทร.) และผู้อำนวยการศูนย์ปฏิบัติการกองทัพเรือ (ผอ.ศปก.ทร.) ทำหน้าที่เป็น ผอ.ศรชล. อีกครั้งตำแหน่งนั้นจึงทำให้ฝ่ายอำนวยการ และเจ้าหน้าที่ของศูนย์ปฏิบัติการกองทัพเรือ (ศปก.ทร.) รวมทั้งเวรศูนย์ยุทธการของ ศูนย์ปฏิบัติการกองทัพเรือ (ศปก.ทร.) และศูนย์ปฏิบัติการทัพเรือภาคต่าง ๆ (ศปก.ภาค.1,2 และ 3) ต้องปฏิบัติหน้าที่เพิ่มเติมเป็นฝ่ายอำนวยการ และเจ้าหน้าที่ ตลอดจนเวรศูนย์ยุทธการของ บก.ศรชล. เขตอีกตำแหน่งหนึ่ง โดยใช้ระบบควบคุม และบังคับบัญชา ตลอดจนทรัพยากรด้านต่าง ๆ ร่วมกับกองทัพเรือเป็นหลัก โดยมีการควบคุมการปฏิบัติการของ ศรชล. เขตต่าง ๆ ดังนี้

ศร.ชล เขต 1 มีพื้นที่รับผิดชอบเช่นเดียวกับพื้นที่รับผิดชอบของทัพเรือภาคที่ 1 โดยใช้กำลังพลสถานที่ และอุปกรณ์ต่าง ๆ ของศูนย์ปฏิบัติการกองทัพเรือภาคที่ 1 โดยมีผู้บัญชาการทัพเรือภาคที่ 2/ทัพเรือภาคที่ 3 ทำหน้าที่เป็น (ศปก.ทร.) และ ศรชล. เป็นภาพเดียวกัน โดยใช้ทรัพยากรด้านต่าง ๆ ของกองทัพเรือเป็นหลัก ในขณะที่หน่วยงานทางทะเลอื่น ๆ ที่จะต้องเข้ามามีบทบาทใกล้ชิดในภารกิจ ของ ศรชล. กลับเสมือนแยกออกไปเป็นหน่วยประสานทางช้างมากกว่า ทำให้กองทัพเรือต้องรับภาระในการปฏิบัติงานทั้งภารกิจหลัก (Core) คืองาน เตรียมกำลัง และการป้องกันประเทศกับภารกิจรอง (Non-Core) คืองาน ของ ศร.ชล. ที่เกี่ยวข้องกับการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล ซึ่งเป็นภารกิจหนักต่องบประมาณของกองทัพเรือที่ได้การจัดสรรอย่างจำกัดทีเดียว

บทบาทการเป็นภาคีสมาชิกอนุสัญญาว่าด้วยการต่อต้านการก่อการร้ายของสหประชาชาติ

จากความรุนแรงของปัญหาการก่อการร้าย ทำให้องค์การสหประชาชาติ ซึ่งเป็นองค์การสากลที่ค้ำประกันถึงความรุนแรงดังกล่าว ได้มีมาตรการทางกฎหมายในการควบคุมปัญหาการก่อการร้ายระหว่างประเทศขึ้น กล่าวคือ สมัชชา สหประชาชาติ ได้ออกข้อมติที่ 49/60 ว่าด้วยมาตรการในการกำจัดการก่อการร้ายระหว่างประเทศ (Measures to Eliminate International Terrorism) ลงวันที่ 9 ธันวาคม ค.ศ.1994 ซึ่งเป็นปฏิญญาว่าด้วยมาตรการในการกำจัดการก่อการร้ายระหว่างประเทศ (Declaration on Measures to Eliminate International Terrorism) โดยกำหนดเป็นหน้าที่ของทุกรัฐภาคีสมาชิกองค์การสหประชาชาติ ต้องร่วมกันดำเนินการตามปฏิญญานี้

คณะกรรมการกฎหมายระหว่างประเทศ (International Law Commission : LIC) ได้ยกร่างประมวลกฎหมายที่เกี่ยวกับการก่อการร้ายระหว่างประเทศไว้ใน Artical 24 โดยให้ถือว่าการก่อให้เกิดขึ้น การก่อตั้ง การให้ความช่วยเหลือ การสนับสนุนทางการเงิน หรือแม้แต่การนิ่งเฉยต่อการกระทำเป็นการก่อการร้ายที่กระทำต่อรัฐอื่น ทรัพย์สินของรัฐอื่น หรือบุคคลของรัฐอื่นหรือกระทำการใด ๆ ที่เป็นการก่อการร้ายที่ทำให้เกิดการคุกคามต่อสาธารณะจะต้องรับโทษในฐานะผู้ก่อการร้ายระหว่างประเทศ ไม่ว่าจะกระทำโดยบุคคลเดียว หรือกลุ่มบุคคลหรือแม้แต่รัฐ และเพื่อดำเนินการ หรือจัดการกับปัญหาเหล่านั้นในลักษณะเฉพาะเรื่อง เมื่อวันที่ 28 กันยายน พ.ศ.2544 คณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ ได้รับการรับรองอย่างเป็นทางการเป็นเอกฉันท์ต่อข้อมติที่ 1373 (2001) ว่าด้วยการต่อสู้การก่อการร้ายสากล โดยมีสาระสำคัญคือให้มีการปฏิบัติตามหมวดที่ 7 ของกฎหมายระหว่างประเทศ โดยให้สมาชิกสหประชาชาติทุกประเทศ ดำเนินการดังต่อไปนี้

1. ด้านการเงินให้ใช้มาตรการต่าง ๆ ได้แก่ อาศัยทรัพย์สินทางการเงินของบุคคลหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการก่อการร้าย และการป้องกันไม่ให้บุคคลสัญชาติตน หรือบุคคลอื่นสามารถทำให้ทรัพย์สินทางการเงินในกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการก่อการร้าย เพื่อป้องกันไม่ให้ผู้ก่อการร้ายใช้ทรัพย์สินทางการเงินในประเทศต่าง ๆ

2. ด้านการเมือง ไม่ให้การสนับสนุนบุคคลหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการก่อการร้าย นอกจากนี้ ทุกประเทศต้องปรับปรุงกฎหมายระเบียบภายใน โดยระบุให้การก่อการร้ายเป็นการกระทำผิดกฎหมายอาญา อย่างร้ายแรง และมีบทลงโทษอย่างรุนแรง

3. ด้านการตรวจคนเข้าเมือง ให้ทุกประเทศร่วมมือกันป้องกันการเคลื่อนไหวของผู้ก่อการร้าย อีกทั้งให้ตรวจสอบผู้ลี้ภัย หรือผู้พลัดถิ่น ว่ามีความเกี่ยวข้องกับผู้ก่อการร้ายหรือไม่

4. ด้านการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร ให้ประเทศต่าง ๆ ร่วมมือกัน ให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับผู้ก่อการร้าย เช่น ข้อมูลด้านการปฏิบัติการของผู้ก่อการร้าย และให้เข้าเป็นรัฐภาคีสมาชิกปฏิบัติตามอนุสัญญาและพิธีสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการก่อการร้ายโดยเร็วที่สุด รวมทั้งอนุสัญญาว่าด้วยการปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินต่อการก่อการร้ายที่รับรองโดยสหประชาชาติวันที่ 9 ธันวาคม พ.ศ.2542

5. ด้านการตรวจสอบการปฏิบัติตามข้อมติ จัดตั้งคณะกรรมการของคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ ประกอบด้วยคณะมนตรีความมั่นคงทุกประเทศ เพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบการปฏิบัติให้เป็นไปตามข้อมตินี้ และให้ทุกประเทศรายงานต่อคณะกรรมการภายใน 90 วัน นับแต่วันที่ข้อมตินี้ได้รับความเห็นชอบ ในฐานะประเทศสมาชิกสหประชาชาติ

เห็นได้ว่าองค์การสหประชาชาติได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของปัญหาการก่อการร้ายที่สังคมโลกกำลังประสบอยู่ และได้มีมาตรการที่สำคัญต่าง ๆ เพื่อควบคุมปัญหาการก่อการร้ายมิให้ลุกลาม ซึ่งต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกประเทศเพื่อให้มาตรการต่าง ๆ บรรลุผล

สถานการณ์การก่อการร้ายในประเทศไทย

ส่วนใหญ่เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นเหตุการณ์การก่อความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ที่มีกลุ่มก่อความไม่สงบสังหารเจ้าหน้าที่และประชาชนรายวัน อีกทั้งการลอบวางระเบิดในสถานที่สำคัญ ๆ อีกทั้งสถานการณ์อยู่ในภาวะที่ล่อแหลม รัฐบาลพยายามที่จะสร้างความเข้าใจกับประชาชนในพื้นที่และ

ตลอดจนการสร้างความเข้าใจกับนานาชาติต่อสถานการณ์ความไม่สงบในประเทศไทยจากเหตุการณ์ ก๊อเซ และตากใบ 1 ในสมัยรัฐบาลอดีตนายกรัฐมนตรี ทักษิณ ชินวัตร ทำให้มองว่าเป็นการใช้ ความรุนแรงต่อชาวมุสลิม อีกทั้ง มีนโยบายที่แข็งกร้าว ทั้งการส่งทหารเข้ามารักษาความสงบเป็นจำนวนมาก และการมีมุมมองในการแก้ไขปัญหาความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่ไม่สอดคล้องกับความ เหมาะสมและสถานการณ์ที่แท้จริงและแนวทางการแก้ปัญหาดังกล่าวของรัฐบาลในสมัยนั้น ไม่ได้รับ การยอมรับจากประชาชนส่วนใหญ่ในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งดูได้จากผลการเลือกตั้งเมื่อ เดือน กุมภาพันธ์ ค.ศ. 2005 ที่พรรคไทยรักไทย ซึ่งเป็นพรรครัฐบาล ในขณะนั้น สอบตกทั้งหมด แต่หลังจากเหตุการณ์ การก่อการรัฐประหารเมื่อวันที่ 19 กันยายน ค.ศ. 2006 โดยกองทัพ ทำให้มีการ เปลี่ยนแปลงรัฐบาล และนโยบายใหม่ โดยผู้ที่ทำหน้าที่เป็นนายกรัฐมนตรี ต่อจากทักษิณ ชินวัตร นั้นคือ พลเอกสุรยุทธ์ จุลานนท์ อดีตผู้บัญชาการทหารบกและอดีต ผู้บัญชาการทหารสูงสุด พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์ ได้ทำการเปลี่ยนแปลงนโยบายในการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ เนื่องจาก นโยบายในรัฐบาลที่ผ่านมา มีความผิดพลาดและแข็งกร้าวเกินไป ไม่เหมาะสมต่อการแก้ไขปัญหาความ ไม่สงบ อีกทั้งเหตุการณ์ได้ทวีความรุนแรงมากขึ้น การแก้ไขปัญหาความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ไม่ประสบความสำเร็จ

ดังนั้น พลเอกสุรยุทธ์ จุลานนท์ มีแนวนโยบายประนีประนอมและใช้ความสมานฉันท์ โดยที่นายกรัฐมนตรีได้กล่าวคำขอโทษต่อชาวมุสลิมในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ที่ในอดีตรัฐบาลก่อน ๆ ได้ใช้นโยบายผิดพลาดในการแก้ไขปัญหาความไม่สงบชายแดนภาคใต้ อีกทั้งใช้ความรุนแรงในการ แก้ปัญหา ทำให้เกิดเหตุการณ์ที่น่าเศร้าสลด และสร้างความไม่พอใจและความโกรธแค้นอย่างรุนแรง ต่อเจ้าหน้าที่รัฐ โดยผลมาจากการเหตุการณ์ก๊อเซ และตากใบและตลอดจน การที่เจ้าหน้าที่ทหาร ตำรวจเข้าตรวจค้นตามมัสยิดและโรงเรียนสอนศาสนา และกรณีชาวบ้านในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ถูกอุ้มหายไปอย่างไร้ร่องรอย ทำให้เกิดความสับสนความไม่พอใจและความโกรธแค้นเป็นอย่างมาก แต่พลเอกสุรยุทธ์ฯ ได้ใช้นโยบาย ที่ลดความแข็งกร้าวและเพิ่มความอดทน และ อีกทั้งใช้ความสมานฉันท์ เพื่อให้เกิดการปรองดองภายในชาติ และ อีกทั้งแสวงหาความร่วมมือ จากประเทศเพื่อนบ้านในการ แก้ไขปัญหาในจังหวัดชายแดนภาคใต้อย่างเป็นทางการ และตลอดจนส่งเสริมการพัฒนาพื้นที่จังหวัด ชายแดนภาคใต้ให้เป็นแหล่งอุตสาหกรรมอาหารฮาลาล เพื่อส่งเสริมอาชีพและรายได้ของประชาชน ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ และเพื่อเป็นการยกระดับชีวิตความเป็นอยู่ ของประชาชน อีกทั้งเป็นการ ส่งเสริมการลงทุนในจังหวัดชายแดนภาคใต้

ต่อมาเมื่อมีการเลือกตั้ง เมื่อปี ค.ศ. 2007 พลังพลังประชาชนได้รับเลือกตั้งเป็นรัฐบาล นำโดยนายสมัคร สุนทรเวช อดีตนายกรัฐมนตรี ผู้ซึ่งเคยดำรงตำแหน่งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร (ถึงแก่อสัญกรรม) ได้ดำเนินนโยบายที่แข็งกร้าว และสถานการณ์ได้ทวีความรุนแรงมากขึ้น จนกระทั่ง เกิดการประท้วงและขัดแย้งทางการเมืองเมื่อเกิดการประท้วงระหว่างกลุ่มพันธมิตรประชาชน เพื่อประชาธิปไตย (เสื้อเหลือง) ที่บุกยึดทำเนียบรัฐบาลและ สนามบินสุวรรณภูมิ จนทำให้เกิดการ เปลี่ยนแปลงรัฐบาลไปยังอดีตนายกรัฐมนตรี นายสมชาย วงศ์สวัสดิ์ (น้องเขย นายทักษิณ ชินวัตร) แต่ก็เป็นช่วงระยะเวลาสั้น ๆ ที่เข้ามาบริหารงาน เนื่องจากยังอยู่ในช่วงเกิดภาวะวิกฤติทางการเมือง ทำให้สถานการณ์ความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ดูเบาบางลง หรือบางทีอาจจะเป็นเพราะพื้นที่ ชาวหวดหายลงเนื่องจากสื่อทุกสำนักในประเทศต่างมุ่งทำข่าวความขัดแย้งทางการเมืองของกลุ่ม

ผู้ประท้วง จนกระทั่งศาลรัฐธรรมนูญได้ตัดสินยุบพรรคพลังประชาชน ทำให้ ลดความขัดแย้งได้ลง ในระดับหนึ่งและเมื่อปี ค.ศ. 2011 พรรคเพื่อไทย ที่ มาจากการรวบรวมสมาชิกพรรคที่ถูกยุบพรรค จากพรรคพลังประชาชน ได้รับการเลือกตั้ง นำโดยอดีตนายกรัฐมนตรี ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร ได้พยายาม ดำเนินนโยบายอย่างระมัดระวัง แต่ด้วยภาวะความเป็นผู้นำที่ถูกหลายฝ่ายโจมตีกับความอ่อนด้อยทาง ด้านการแก้ปัญหาต่าง ๆ โดยเฉพาะปัญหาน้ำท่วมใหญ่ เมื่อปี ค.ศ. 2011 ด้วยวาทีกรรมที่ว่า “เอาอยู่” ทำให้ถูกโจมตีอย่างหนัก และเมื่อเกิดปัญหาของกลุ่มก่อความไม่สงบเกิดขึ้นบ่อยครั้งก็มัก พยายามที่จะแก้ไขปัญหานั้น อันดับแรก คือการย้ายเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติซึ่งเป็นหน่วยงาน ที่สำคัญด้านความมั่นคงจากพลเรือน คือ นายถวิล เปลี่ยนศรี เป็นพลตำรวจเอกวิเชียร พงษ์โพธิ์ศรี ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติในขณะนั้น โดยอดีตนายกรัฐมนตรียิ่งลักษณ์ ชินวัตร ให้เหตุผลว่า เพื่อความเหมาะสม โดยคนส่วนใหญ่ต่างก็เชื่อว่าเป็นการกลั่นแกล้งและเปิดทางให้ พลตำรวจเอก เปรี้ยวพันธ์ ดามาพงศ์ มาดำรงผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติแทน จากกรณีดังกล่าวเกิดความไม่ชัดเจน ในการแก้ไขปัญหาในจังหวัดชายแดนภาคใต้ และพยายามลอยตัวอยู่เหนือปัญหา ทำให้เกิดความ ไม่พอใจ และสถานการณ์ทวีความรุนแรงขึ้น เกิดเหตุฆ่าตัดคอ ประชาชน การลอบวางระเบิด ในสถานที่สำคัญในชุมชน การลอบยิงครู ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ หลังจากเกิดเหตุการณ์ ดังกล่าวได้มีความพยายาม ให้ตำรวจเข้ามาจับกุมในการแก้ไขปัญหามากกว่าทหาร ทำให้เกิดความ หวาดวิตกว่าอาจจะเกิดความรุนแรงได้ เนื่องจากภาพลักษณ์ที่ไม่ค่อยดีนักของตำรวจในสายตาคน ในพื้นที่และคนทั่ว ๆ ไปในไทย (สันติ อัลอิรุส, 2550 : 204)

หลังจากเหตุการณ์ที่คณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) นำโดยผู้บัญชาการทหารบก พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ได้เข้าทำการยึดอำนาจรัฐบาลรักษาการโดยนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร และเข้าทำการบริหารประเทศในตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ก็ตระหนักถึงความพยายามที่จะแก้ไขปัญหานั้น ทั้งการวางแผนปราบปราม และการเจรจา โดยให้ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศ.อ.บ.ต.) เป็นแกนหลักในการเจรจากับกลุ่มก่อความไม่สงบต่าง ๆ ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ รวมทั้ง มีนโยบายให้ผู้ที่เคยก่อความไม่สงบเข้ามาขอตัวโดยสมัครใจเป็นผู้พัฒนาชาติไทย และพยายามนำ พระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 “เข้าถึง เข้าใจ พัฒนา” ในการแก้ไขปัญหา รวมทั้งการปรับนโยบายต่าง ๆ ที่ให้สอดคล้องกับพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ให้มีประสิทธิภาพ ในการแก้ปัญหา

สถานการณ์การก่อการร้ายในประเทศมาเลเซีย

การก่อการร้ายในประเทศมาเลเซียอยู่ในภาวะที่รัฐบาลควบคุมได้เป็นอย่างดีภายใต้ การนำของ ดาโต๊ะ ชรี อับดุลลาห์ อาหมัด บาดาวี ทั้งนี้ เป็นผลมาจากการครองอำนาจอย่างยาวนาน ของ ดาโต๊ะ ชรี ดร.มหาเธร์ บิน โมฮัมหมัด อดีตนายกรัฐมนตรีมาเลเซียที่ครองอำนาจมาอย่างยาวนาน ถึง 22 ปี โดยที่ ดร.มหาเธร์ได้ใช้กฎหมายความมั่นคงภายใน (Interior Security Act : ISA) มาเป็น เครื่องมือในการรักษาความสงบภายในประเทศ ทั้งนี้หลังจากการก่อตั้งประเทศหลังจากได้รับเอกราช จากอังกฤษ เมื่อ ปี ค.ศ.1957 โดยที่มาเลเซียมีหลากหลายเชื้อชาติ ทั้งนี้มักมีปัญหาความขัดแย้งอยู่

ต่อเนื่องระหว่างเชื้อชาติ ล่าสุดมีชาวมาเลเซียเชื้อชาติอินเดีย ออกมาประท้วงรัฐบาล เรียกร้องความเท่าเทียม กับเชื้อชาติอื่น ๆ จนถูกรัฐบาลมาเลเซียปราบปรามอย่างหนัก ทั้งนี้ สถานการณ์การก่อการร้ายในมาเลเซีย นั้น จะมีกลุ่มก่อการร้ายที่ต้องการเปลี่ยนมาเลเซียมาเป็นรัฐ

อิสลาม โดยใช้กฎหมายชาริอะห์ หรือกฎหมายอิสลามมาเป็นกฎหมายสูงสุดในการปกครองโดยกลุ่มก่อการร้ายในมาเลเซียคือ The Kampulan Mujahidin Malaysia : KMM 1 มีความพยายามในการเปลี่ยนแปลงมาเลเซียไปสู่การจัดตั้งรัฐอิสลามในมาเลเซีย โดยมีแนวคิดสอดคล้องกับพรรคการเมืองฝ่ายค้านของมาเลเซียนั่นคือ พรรค PAS หรือ The Pan Malaysian Islamic Party ในภาษามลายูคือ Parti Islam SeMalaysia ซึ่งมีแนวความคิดและเป้าหมายในการผลักดันมาเลเซียให้เป็นรัฐอิสลามเคร่งศาสนาเหมือนในตะวันออกกลาง ซึ่งสหรัฐอเมริกามองว่า กลุ่ม KMM มีความสัมพันธ์อย่างแนบแน่นกับขบวนการเจโอ และอัลเคด้า การจับกุมสมาชิกระดับแกนนำพรรค PAS ซึ่งถูกกล่าวหาจากเจ้าหน้าที่ความมั่นคงของมาเลเซียว่าเป็นสมาชิกกลุ่ม KMM อีกด้วย ทั้งนี้ คนทั้งปวงก็มองว่า กฎหมายความมั่นคงภายใน ที่รัฐบาลใช้ในการรักษาความสงบนั้น กลายเป็นเครื่องมือของรัฐบาลในการขจัดฝ่ายตรงข้ามนั่นเอง

นอกจากนี้ รัฐบาลมาเลเซียพยายามสร้างความเข้าใจกับประเทศต่างๆ ว่าไม่ได้ส่งเสริมหรือสนับสนุนกลุ่มก่อการร้าย อีกทั้ง มาเลเซียยังริเริ่มการลาดตระเวนในน่านน้ำร่วมกับ อินโดนีเซีย และสิงคโปร์ บริเวณช่องแคบมะละกา เพื่อเป็นการป้องกันจากการกระทำอันเป็นโจรสลัด รวมทั้งการก่อการร้ายทางทะเล ที่อาจจะเกิดขึ้น จากเหตุการณ์ที่ผ่านมาในช่องแคบมะละกาเกิดเหตุการณ์ปล้นสะดมของกลุ่มโจรสลัดที่อาศัยความแคบของช่องแคบมะละกาและภูมิประเทศที่ตนเองชำนาญทำให้เกิดการปล้นสะดมและมีการจับตัวบ่อยครั้ง ทั้งนี้มาเลเซียตระหนักถึงความปลอดภัยและสถานการณ์การก่อการร้ายที่นับวันจะทวีความรุนแรงขึ้นภายในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และรวมทั้งความวิตกกังวลว่ากลุ่มโจรสลัดอาจมีผลประโยชน์ทับซ้อนหรือมีความสัมพันธ์กับกลุ่มก่อการร้ายในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เช่นขบวนการ เจโอ กลุ่มอาบูไซยาฟ MILF และ KMM อีกทั้งรัฐบาลมาเลเซียมีความพยายามในการปราบปรามเครือข่ายกลุ่มก่อการร้ายภายในประเทศ และพรรคการเมืองที่สนับสนุนกลุ่มก่อการร้ายในการจัดตั้งรัฐอิสลามโดยการเฝ้าจับตาดำเนินการเคลื่อนไหวของกลุ่มก่อการร้ายและฝ่ายตรงข้ามรัฐบาลนั้นก็คือพรรคการเมืองฝ่ายค้านที่แนวคิดสนับสนุนการผลักดันมาเลเซียเป็นรัฐอิสลาม

มาเลเซียไม่มีปัญหาในเรื่องการแบ่งแยกดินแดน แต่มีปัญหากับกลุ่มมุสลิมหัวรุนแรงและกลุ่มนักรบมุสลิม ในปัญหาความเห็นขัดแย้งกันเรื่องการใช้กฎหมายอิสลามที่เคร่งครัด ซึ่งพรรคฝ่ายค้าน พรรค PAS และกลุ่ม KMM โดยที่กลุ่ม KMM มีเป้าหมายคือรวบรวมอินโดนีเซีย มาเลเซีย และหมู่เกาะมินดาเนาทางภาคใต้ของฟิลิปปินส์ ซึ่งมีกลุ่มมุสลิมรวมกันประมาณ 250 ล้านคน เป็นรัฐอิสลามบริสุทธิ์ โดยที่รัฐบาลมาเลเซีย ออกมายอมรับว่ามีชาวมาเลเซียหัวรุนแรง ประมาณ 50 คนเกี่ยวข้องกับกลุ่มก่อการร้ายอัลเคด้า และได้รับการฝึกจากค่ายของ บินลาเดน ในอัฟกานิสถาน ทั้งนี้หลังจากเหตุการณ์ 11 กันยายน ค.ศ. 2001 มาเลเซียประสบปัญหาภาพลักษณ์ว่าเป็นจุดเริ่มต้นการปฏิบัติการก่อการร้ายในสหรัฐอเมริกา เนื่องจากมีกลุ่มก่อการร้ายและกลุ่มมุสลิมหัวรุนแรงเดินทางเข้า ออก มาเลเซียได้อย่างสะดวกเนื่องจากมาเลเซียยกเว้นการตรวจลงตราหนังสือเดินทางของชาวมุสลิมในตะวันออกกลางเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว อย่างไรก็ตามรัฐบาลมาเลเซียยืนยันว่าไม่มีชาวมาเลเซียคนใดเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ก่อการร้ายในสหรัฐอเมริกา ถึงแม้ว่าจะมีชาวมาเลเซียหลายคนได้รับการฝึกทางทหารจากอัฟกานิสถาน แต่กลุ่มบุคคลดังกล่าว มีเจตนาจะโค่นล้มรัฐบาลมาเลเซียเพื่อจัดตั้งรัฐอิสลามเท่านั้น และเมื่อมาเลเซียได้นายกรัฐมนตรีคนใหม่คือ นาจิบ ราซัด ซึ่งเป็นบุตรชาย

ของนายโมฮัมหมัด อับดุล ราซัค ซึ่งเป็นอดีตนายกรัฐมนตรีคนที่ 2 ของมาเลเซีย มาจากพรรค อัมโน (United Malays National Organisation : UMNO) ซึ่งเป็นพรรครัฐบาลครองอำนาจตั้งแต่มาเลเซียได้รับเอกราชเมื่อมี ค.ศ. 1957 ทำให้ตอกย้ำถึงความมั่นคงในทางการเมือง อีกทั้งนโยบายต่าง ๆ ก็ได้รับการสานต่อ ถึงแม้จะมีความวุ่นวายทางการเมืองอยู่บ้างในกรณี อันวาร์อิบราฮิม แต่รัฐบาลมาเลเซียสามารถควบคุมสถานการณ์ไว้ได้ การให้ความร่วมมือกับไทยในการลาดตระเวนตามแนวชายแดนร่วมกัน เพื่อป้องกันผู้ก่อความไม่สงบหลบหนีข้ามพรมแดน การแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวกรองระหว่างกัน รวมทั้งการแก้ไขปัญหาคอน 2 สัญชาติ นับเป็นความร่วมมือระหว่างไทยกับมาเลเซียที่มีอยู่อย่างต่อเนื่อง ในส่วนของฟิลิปปินส์ มาเลเซียเข้ามามีบทบาทเป็นตัวกลางในการเจรจากับกลุ่มก่อการร้ายในฟิลิปปินส์ ซึ่งอยู่ในภาวะลุ่ม ๆ ดอน ๆ แต่มาเลเซียก็ยังคงให้ความร่วมมือตลอดมา การลดตระเวนร่วมกับ อินโดนีเซีย สิงคโปร์ในช่องแคบมะละกา เพื่อลดการออกอาละวาดของกลุ่มโจรสลัดที่ออกปล้นเรือบรรทุกสินค้าและเรือขนส่งน้ำมัน ที่แล่นผ่านเข้าช่องแคบมะละกา อย่างคับคั่ง รวมทั้งการป้องกันการก่อการร้ายทางทะเล (กำชัย วงศ์ศรี, 2547 : 99)

ทั้งนี้ สถานการณ์การก่อการร้ายโดยทั่วไปในมาเลเซียยังถือว่าสงบเป็นปกติ รัฐบาลมาเลเซียสามารถควบคุมสถานการณ์ได้เป็นอย่างดีโดยอาศัยเครื่องมือทางกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยภายในประเทศรวมทั้งความร่วมมือระหว่างประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

สถานการณ์การก่อการร้ายในประเทศสิงคโปร์

การก่อการร้ายในประเทศสิงคโปร์นั้น ยังอยู่ในสถานะที่ปกติและนิ่ง กล่าวคือ โดยปกติสิงคโปร์มีกฎหมายที่เข้มงวดมาก และจากสถานการณ์การก่อการร้ายเมื่อวันที่ 11 กันยายน ค.ศ. 2001 และเหตุการณ์ระเบิดสถานบันเทิงบนเกาะบาห์ลี เหตุการณ์ระเบิดรถยนต์หน้าสถานทูตออสเตรเลียในจาการ์ตา และเหตุการณ์ระเบิดหน้าโรงแรม JW Marriott ในนครจาการ์ตา ทำให้สิงคโปร์ต้องเพิ่มมาตรการรักษาความปลอดภัยอย่างเข้มงวด เนื่องจากสิงคโปร์ เป็นพันธมิตรที่สำคัญของสหรัฐอเมริกา ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ อีกทั้งสิงคโปร์ยังเป็นศูนย์กลาง ทางเศรษฐกิจที่สำคัญของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ด้วยภูมิประเทศที่เป็นเกาะ และอยู่ใกล้เส้นทางเดินเรือ ในช่องแคบมะละกา

สิงคโปร์เป็นประเทศที่มุ่งมั่นในด้านการค้าเป็นอย่างมาก เนื่องจากเป็นประเทศที่มีขนาดเล็กเป็นเกาะไม่มีทรัพยากรธรรมชาติเลย ทำให้ สิงคโปร์ต้องพัฒนาอุตสาหกรรมในด้านต่าง ๆ เช่น อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว โดยมีสนามบินนานาชาติชางี รองรับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ซึ่งสิงคโปร์พยายามให้สนามบินนานาชาติเป็นศูนย์กลางทางการบินในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ในด้านอุตสาหกรรมการค้าและการลงทุน โดยสิงคโปร์ เป็นเมืองท่าปลอดภาษี ซึ่งเหมาะแก่การค้าและการลงทุน อีกทั้งความพร้อมทั้งทางด้านสาธารณูปโภค และทรัพยากรมนุษย์ ด้วยปัจจัยดังกล่าว ทำให้สิงคโปร์จึงต้องรักษาความปลอดภัยอย่างเข้มงวดเพื่อไม่ให้กระทบต่อบรรยากาศการเป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจ สิงคโปร์ได้พยายามหลายสัปดาห์แผนการการปฏิบัติการ ก่อการการร้าย โดยเฉพาะขบวนการเจไอที่มีสมาชิกระดับปฏิบัติการ เข้ามาในสิงคโปร์ ทั้งนี้สิงคโปร์เป็นประเทศที่มีหลายหลายเชื้อชาติและศาสนาอยู่รวมกันเป็นพหุสังคม การเฝ้าระวังจึงเป็นสิ่งจำเป็น ซึ่งโดยภาพรวมแล้ว สิงคโปร์สามารถจัดการปัญหาการก่อการร้ายได้ และมีมาตรการรักษาความปลอดภัยอย่างเข้มงวด

ทั้งนี้ สาขาของขบวนการเจโอ ในสิงคโปร์ก่อกำเนิดขึ้นโดยอิบราฮิม มัยดิน (Ibrahim Maidin) 1 ครูสอนศาสนาที่มักจะเน้นเรื่องการสร้างรัฐอิสลามกับผู้เรียนอยู่เสมอ บทบาทของเขาโดดเด่นจนกระทั่งได้รับการแต่งตั้งให้เป็นสมาชิกสภาที่ปรึกษาระดับภูมิภาคด้วย โดยปกติ มัยดิน จะรับคำสั่งจาก บาร์ซีเท่านั้น มัยดิน มีนโยบายให้สมาชิกขบวนการเจโอ สาขาสิงคโปร์ ได้ไปฝึกที่อัฟกานิสถาน เช่นเดียวกับตัวเขา เนื่องจากมีความประทับใจการต่อสู้ของนักรบมุสลิมสมัยที่ต่อสู้กับสหภาพโซเวียต โดยที่สิงคโปร์ถูกใช้เป็นศูนย์กลางสำหรับระดมการณ์และขนส่งกำลังบำรุงของกลุ่ม แต่ในระยะหลังเริ่มเป็นเป้าหมายการโจมตีบ้าง ซึ่งเป้าหมายการโจมตีในสิงคโปร์มีหลายระดับเริ่มตั้งแต่สิ่งที่เป็นผลประโยชน์ของประเทศตะวันตก ไม่ว่าจะเป็นสถานที่หรือคน จนทรัพย์สินหรือผลประโยชน์ของชาติสิงคโปร์เอง ทั้งนี้กลุ่มที่เข้ามาเคลื่อนไหววางแผนโจมตีเป้าหมายในสิงคโปร์อาจเป็นกลุ่ม อัลเคด้า แต่ด้วยเหตุที่เจโอ นั้น ยอมรับอุดมการณ์ของ อัลเคด้า เป็นแนวทางของตนด้วย จึงเป็นพันธสัญญาว่าจะต้องช่วยเหลือสมาชิกอัลเคด้าให้ปฏิบัติการก่อการร้ายได้โดยสะดวก

นอกจากนี้ ผู้นำคนสำคัญของขบวนการเจโอคือ ฮัมบาลี ยังให้นโยบายแก่สมาชิกในมาเลเซียและสิงคโปร์ว่าต้องทำให้เกิดสถานการณ์วุ่นวายโกลาหลจากการก่อการร้ายอย่างต่อเนื่องพร้อม ๆ กับพยายามกระตุ้นให้คนมุสลิมและคนเชื้อสายจีนในประเทศเกิดความหวาดระแวงซึ่งกันและกัน ทั้งนี้ เพื่อนำไปสู่การโค่นล้มรัฐบาลมาเลเซียและสิงคโปร์ และสถาปนารัฐอิสลามขึ้นมาแทน ทั้งนี้เหตุการณ์ก่อการร้ายที่เกิดขึ้นในสิงคโปร์จริง ๆ นั้นนับว่าน้อยมากเมื่อเทียบกับอินโดนีเซียและมาเลเซีย แต่หากกล่าวถึงแผนการโจมตีแล้ว ถือว่ามากเลยทีเดียว เจ้าหน้าที่ฝ่ายความมั่นคงสิงคโปร์สามารถสืบสวนจนกระทั่งพบแผนการเตรียมก่อการร้ายในสิงคโปร์หลายหนโดยไม่ทราบสาเหตุว่าทำไมจึงยกเลิกแผนแผนการดังกล่าวมีทั้งเป้าหมายที่เป็นตะวันตกและเป็นที่ตั้งของสิงคโปร์เอง เช่น เมื่อปี 1997 คาหลิมจาฟฟา (Khalim Jaffar) หัวหน้า आयुบ เซลล์ (Ayub Cell) วางแผนโจมตีรถรับส่งทหารสหรัฐอเมริกาและครอบครัวที่วิ่งจาก เซมบาวัง (Sembawang) ไปสถานีรถไฟใต้ดิน ยิชุน (Yishun MRT) รวมทั้งหลังเหตุการณ์ 9/11 สมาชิกระดับปฏิบัติการของอัลเคด้า คือ แซมมี่ (Sammy) เป็นนามแฝงของ โมฮัมเหม็ด มานซัวร์ จาบาราห์ (Mohamed Mansour Jabarah) ซึ่งแฝงตัวเข้ามาในสิงคโปร์เพื่อช่วยเหลือสมาชิกขบวนการเจโอในมุซา เซลล์ (Musa Cell) วางแผนก่อการร้ายด้วยวิธีระเบิดรถบรรทุก (truck bomb) พร้อมกันหลายแห่ง โดยเฉพาะสถานทูตสหรัฐอเมริกาและอิสราเอล ที่ทำการเจ้าหน้าที่ระดับสูงของอังกฤษและออสเตรเลีย และบริษัทธุรกิจสัญชาติสหรัฐอเมริกา เวลาที่วางแผนลงมือไว้คือ ถ้าไม่ใช่เดือนธันวาคม ค.ศ. 2001 หรือมกราคมปีถัดมา ก็เป็นเดือนเมษายน หรือเดือนพฤษภาคม ค.ศ. 2002 แต่ไม่ทันได้ลงมือ สมาชิกขบวนการเจโอถูกจับได้เสียก่อนในเดือนธันวาคมและแผนการโจมตีกองเรือสหรัฐอเมริกาในสิงคโปร์ซึ่งวางไว้ตั้งแต่กลางทศวรรษ 1990 แต่เพิ่งจะมาวางแผนจริงจังเมื่อต้นปี ค.ศ. 2001 จนถึงปัจจุบัน ยังไม่การพัฒนาแผนต่อเนื่องจากสมาชิกถูกจับไปหลายคน (สุภาค์พรรณ ตั้งตรงไพโรจน์, 2549 : 156-157)

ทั้ง 3 เหตุการณ์ดังกล่าวล้วนเป็นเป้าหมายที่เป็นผลประโยชน์ของตะวันตกทั้งสิ้น แต่ทั้งนี้ยังมีเป้าหมายอื่น ๆ อีกที่สอบสวนได้จากสมาชิกเจโอที่ถูกจับ อาทิ แผนระเบิดท่อส่งน้ำตามจุดต่าง ๆ เช่นที่สนามบินนานาชาติชางงี (Shang ngi International Airport) เกาะจัวร์ และสำนักงานใหญ่กระทรวงศึกษาธิการ เป็นต้น โดยหากพิจารณาแผนการโจมตีของกลุ่มก่อการร้าย แม้สิงคโปร์จะมีความเสี่ยงต่อการก่อการร้ายในระดับสูงแต่กลับมีการก่อการร้ายที่เกิดขึ้นจริง ๆ ไม่กี่ครั้ง

เฉพาะในทศวรรษ 1990 มีเพียงครั้งเดียวเท่านั้น และไม่ใช้ฝีมือของบวณการเจไอ โดยเมื่อวันที่ 26 มีนาคม ค.ศ. 1991 เครื่องบินของสายการบินสิงคโปร์แอร์ไลน์ พร้อมผู้โดยสาร 129 คน บินขึ้นจาก กัวลาลัมเปอร์ มุ่งหน้าสิงคโปร์ได้ถูกสกัดอากาศ 4 คน ซึ่งปลอมเป็นผู้โดยสาร โดยอ้างว่าเป็นสมาชิกของพรรคประชาชนปากีสถาน (Pakistan People Party) ทันทีที่ถึงสนามบินชางงีในสิงคโปร์ สิ่งที่ต้องการ คือขอให้รัฐบาลปากีสถานปล่อยตัวสามีอดีตนายกรัฐมนตรี เบนนาซีร์บุดโต (Benazir Bhutto) และสมาชิกพรรคที่ถูกคุมขังอยู่ รัฐบาลสิงคโปร์ประกาศให้เป็นวิกฤตระดับสูงทันทีการเจรจา กินเวลา 1 วันเต็ม ๆ จนกระทั่งเช้ามีตัวรุ่งขึ้น หน่วยคอมมานโดสิงคโปร์สามารถเข้าไปในเครื่องบินได้ และสังหารสกัดอากาศทั้ง 4 คนในขณะที่ตัวประกันทั้งหมดปลอดภัย

จากสถานการณ์การก่อการร้ายดังกล่าวรวมทั้งหลังเหตุการณ์ เมื่อ 11 กันยายน ค.ศ. 2001 ทำให้รัฐบาลสิงคโปร์ต่างตระหนักถึงภัยคุกคามการก่อการร้ายที่มีอยู่ในภูมิภาคเอเชียอาคเนย์ทำให้เกิดมาตรการป้องกันและรักษาความปลอดภัยอย่างเข้มงวดทั้งนี้เพื่อรักษาผลประโยชน์ของสิงคโปร์เองและชาติอื่นที่มีผลประโยชน์ในสิงคโปร์

สถานการณ์การก่อการร้ายในประเทศกัมพูชา

การก่อการร้ายในประเทศกัมพูชาแทบจะไม่ค่อยปรากฏเลย เนื่องจากสงครามกลางเมืองที่มีมาหลายสิบปี ตั้งแต่ในช่วงสงครามเย็น จนกระทั่งสมเด็จพระเจ้าน้องนางเธอแห่งรัตนโกสินทร์ได้ขึ้นครองอำนาจ กัมพูชาเริ่มมีเสถียรภาพทางการเมืองและความมั่นคงมากขึ้น ด้วยการมีอำนาจเบ็ดเสร็จของสมเด็จพระเจ้าน้องนางเธอแห่งรัตนโกสินทร์ ทั้งนี้ ในกัมพูชามีการเคลื่อนไหวของกลุ่มก่อการร้าย โดยมากบดานในชุมชนจามมุสลิมในกัมพูชา และมีการเปิดโรงเรียนสอนศาสนาอิสลาม มีองค์กรการกุศลจากกลุ่มประเทศในตะวันออกกลางให้การสนับสนุนที่สำคัญ ฮัมบาสิเคยมากบดานที่กัมพูชาหลังจากที่ถูกจับในประเทศไทย การเคลื่อนไหวดังกล่าวทำให้รัฐบาลกัมพูชาต้องจับตามองอย่างใกล้ชิด และได้ออกกฎหมายว่าด้วยการต่อต้านการก่อการร้าย เพื่อเป็นการรองรับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่และให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่อาจเกิดขึ้นอย่างเหมาะสม

สถานการณ์ในกัมพูชาโดยทั่วไปยังถือว่ารัฐบาลยังคงสามารถควบคุมดูแลได้เป็นอย่างดี อีกทั้งกัมพูชาได้จัดการสอดส่องดูแลอย่างเข้มงวด ในกรณีที่มีชาวต่างชาติที่เข้าประเทศมาเพื่อคบดานหรือกระทำการใด ๆ เพื่อก่อการร้าย โดยมีการจับกุมดำเนินคดีและเนรเทศออกนอกประเทศไป ทั้งนี้ กัมพูชาได้ออกกฎหมายว่าด้วยการต่อต้านการก่อการร้าย เพื่อจัดการกับกลุ่มก่อการร้าย แต่ฝ่ายตรง

ข้ามโดยเฉพาะฝ่ายค้าน มักมองว่า กฎหมายว่าด้วยการต่อต้านการก่อการร้าย เป็นเครื่องมือที่สำคัญของสมเด็จพระเจ้าน้องนางเธอแห่งรัตนโกสินทร์ในการควบคุมฝ่ายตรงข้ามโดยเฉพาะฝ่ายค้าน

สถานการณ์การก่อการร้ายในประเทศเวียดนาม

การก่อการร้ายในประเทศเวียดนามนั้น ส่วนใหญ่ยังคงสงบ เนื่องจากเวียดนามเป็นประเทศที่มีความเข้มงวดในการแสดงออกทางการเมือง อีกทั้งเวียดนามเป็นประเทศสังคมนิยมคอมมิวนิสต์ รัฐบาลเวียดนามกล่าวว่าการก่อการร้าย ถือเป็นกลุ่มก่อการร้าย เนื่องจากกลุ่มต่อต้านนี้สร้างความเสียหายต่อระบบการปกครองของเวียดนาม อีกทั้งการสร้างสถานการณ์ต่าง ๆ เพื่อล้มล้างรัฐบาลเวียดนาม

การก่อความไม่สงบของชนกลุ่มน้อยชาวเขาทางภาคกลางของเวียดนามที่ออกมาประท้วงในเรื่องของเขตปกครองตนเอง และการนับถือศาสนาในเขตพื้นที่เมืองดักลัก (Daclac) และ

ไกไล (Gailai) ทำให้ทางการเวียดนามต้องออกมาปราบปราม และชนกลุ่มน้อยเหล่านี้ได้หลบหนีเข้าไปในกัมพูชา ทำให้เวียดนามเกิดการสั่นคลอน รวมทั้งการโจมตีจากองค์กรระหว่างประเทศ โดยกล่าวหาว่าเวียดนามละเมิดสิทธิมนุษยชนโดยเวียดนามได้ตอบโต้ว่าเป็นการแทรกแซงกิจการภายในรวมทั้งเป็นการให้ร้ายเวียดนามโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อล้มล้างรัฐบาลเวียดนาม

โดยภาพรวมแล้วเวียดนามสามารถควบคุมและดูแลเพื่อให้สถานการณ์เป็นปกติและพยายามจับตามองเผื่อระวังความเคลื่อนไหวของกลุ่มที่เคลื่อนไหวต่อต้านรัฐบาล ทั้งนี้รัฐบาลเวียดนามพยายามประสานข้อมูลข่าวกรองต่าง ๆ กับประเทศเพื่อนบ้านในภูมิภาคเอเชียอาคเนย์ และยังกล่าวว่ามีประเทศมหาอำนาจคอยให้การหนุนหลังกลุ่มต่อต้านที่รัฐบาลเวียดนามจัดให้กลุ่มดังกล่าวเป็นกลุ่มก่อการร้าย โดยที่กลุ่มต่อต้านรัฐบาลนั้นเป็นกลุ่มเพื่อเคลื่อนไหวในการเรียกร้องประชาธิปไตยในเวียดนาม (เจมส์ คัดด์ ฌนมีตต์, 2547 : 150)

สถานการณ์การก่อการร้ายในประเทศเมียนมา

โดยส่วนใหญ่แล้วในสมัยรัฐบาลทหารเมียนมาสามารถควบคุมไว้ได้อย่างเบ็ดเสร็จ กล่าวคือ รัฐบาลเมียนมาเป็นรัฐบาลเผด็จการทหารตั้งแต่ปี 1962 โดยปัจจุบัน องค์กรที่มีอำนาจสูงสุดคือ สภาสันติภาพและการพัฒนาแห่งรัฐ (State Peace and Development Council : SPDC) ภายใต้การนำของพลเอกอาวุโสตันฉ่วย (The Senior general Than Shwe) ที่มีนโยบายแข็งกร้าวต่อกลุ่มที่ต่อต้านรัฐบาล โดยรัฐบาลทหารเมียนมาถือว่า กลุ่มที่ต่อต้านรัฐบาลเป็นกลุ่มก่อการร้าย และเมียนมาเองก็ยอมรับว่า มีกลุ่มพม่ามุสลิมเป็นชาวโรฮิงยาจากรัฐยะไข่และภาคอาระกัน ซึ่งอยู่ติดกับอินเดียและบังคลาเทศ มีความพยายามเรียกร้องเอกราชจากรัฐบาลทหารเมียนมา รวมทั้งการมีรัฐอิสระที่เป็นเอกราชโดยสมบูรณ์ ทั้งนี้รัฐบาลกล่าวหากลุ่มก่อการร้ายดังกล่าวนี้มีสายสัมพันธ์กับกลุ่มก่อการร้ายในอินเดียและบังคลาเทศจากการที่ข้ามพรมแดนไปมาระหว่างกัน ทำให้รัฐบาลทหารเมียนมาเฝ้าจับตามองการเคลื่อนไหวอย่างใกล้ชิดและหลังจากเหตุการณ์การประท้วงในเมียนมาครั้งล่าสุดซึ่งเป็นการประท้วงของพระสงฆ์ร่วมกับประชาชน ทำให้รัฐบาลใช้กำลังทหารออกปราบปรามผู้ชุมนุมประท้วงด้วยความรุนแรงอีกทั้งในเมียนมาเองเคยเกิดเหตุลอบวางระเบิดหลายครั้ง ในย่างกุ้งและมัณฑะเลย์ (พรพิมล ตรีโชติ, 2550 : 293) ซึ่งรัฐบาลกล่าวหาว่าเป็นการกระทำของกลุ่มก่อการร้ายที่ต่อต้านรัฐบาลทหารเมียนมา

สถานการณ์การก่อการร้ายในพม่าในสมัยที่กองทัพเมียนมาเป็นรัฐบาลไม่ค่อยจะมีเหตุการณ์ร้ายแรงเกิดขึ้น เป็นเพราะการเคลื่อนไหวใด ๆ ในเมียนมามักจะถูกจับตามองจากรัฐบาลอย่างใกล้ชิดและเข้มงวด ทำให้การเคลื่อนไหวเป็นไปด้วยความยากลำบาก ทั้งนี้ เมียนมาเองก็ให้ความสำคัญต่อการต่อต้านการก่อการร้ายเช่นกันแต่มุมมองและการให้ความหมายนั้นอาจแตกต่างกับประเทศอื่น ๆ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ แต่หลังจากที่เมียนมาได้ปฏิรูปการเมืองได้ประกาศใช้รัฐธรรมนูญฉบับใหม่หลังให้ประชาชนลงประชามติเมื่อปี ค.ศ. 2008 มีการปล่อยนักโทษทางการเมือง เช่น นางอองซานซูจี บุตรสาวของพลเอกอองซาน บิดาแห่งเมียนมาผู้ที่ต่อสู้กับอังกฤษ เพื่อให้เมียนมาได้รับเอกราช

เมื่อปี ค.ศ. 1948 เมียนมาได้จัดการเลือกตั้ง เมื่อปี ค.ศ. 2010 โดยมี พลเอกเต็งเส่ง ซึ่งได้ลาออกจากราชการจากกองทัพ ได้รับเลือกจากรัฐสภาเป็นประธานาธิบดีพลเรือนคนแรก ได้พยายามผ่อนคลายนโยบายต่าง ๆ ที่เคยมีมาในสมัยอดีต รวมทั้งการเจรจากับชนกลุ่มน้อย

ที่พยายามแยกตัวเป็นเอกราช สถานการณ์ดีขึ้น แต่ก็มีการสู้รบบ้าง จนกระทั่งเมื่อ มีการเลือกตั้งใหม่ เมื่อปี ค.ศ. 2015 พรรค สันนิบาตแห่งชาติเพื่อประชาธิปไตย (National League for Democracy : NLD) ชนะการเลือกตั้งอย่างถล่มทลาย แต่นางอองซาน ซูจี ไม่สามารถดำรงตำแหน่งประธานาธิบดีได้ เนื่องจากรัฐธรรมนูญระบุว่าห้ามมิให้บุคคลที่มี คู่สมรส หรือบุตรที่มีสัญชาติอื่น ดำรงตำแหน่งประธานาธิบดี โดยรัฐธรรมนูญฉบับนี้ ที่ระบุข้อความดังกล่าวเพื่อกีดกันมิให้นางอองซานซูจี ดำรงตำแหน่งประธานาธิบดี แต่นางอองซานซูจี ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีต่างประเทศและมุขมนตรีแห่งรัฐ และอีกทั้งประกาศว่าจะอยู่เบื้องหลังประธานาธิบดีเมียนมา คือ ทินจอ แต่หลังจากรัฐบาลของนางอองซานซูจีเข้ามาบริหารประเทศ ได้เกิดความขัดแย้งระหว่าง ชาวโรฮิงจา (ชาวมุสลิมที่สืบเชื้อสายมาจากบังคลาเทศ) กับชาวพุทธ ในรัฐยะไข่ ซึ่งมีพรมแดนติดกับบังคลาเทศและอินเดีย ถามว่า ชาวโรฮิงจามาจากไหน ถ้าเราดูประวัติศาสตร์ในอดีต จะพบว่า ชาวโรฮิงจาถูกอังกฤษกวาดต้อนให้เข้ามาอยู่ในพม่าในปัจจุบัน เนื่องจากเมียนมา บังคลาเทศและอินเดียในสมัยนั้น ตกเป็นอาณานิคมของอังกฤษ โดยที่อังกฤษมีนโยบายปกครองเหล่าอาณานิคมทั้งที่อังกฤษครอบครองทั่วโลก คือ แบ่งแยก แล้วปกครอง เพราะถ้าชนกลุ่มน้อยเหล่านี้สามัคคีและสามารถรวมตัวกันได้ จะทำให้เกิดการต่อต้านอังกฤษ แต่ถ้า ทำให้ชนกลุ่มน้อยเหล่านี้เกิดความขัดแย้ง และสามารถแบ่งแยกกันได้ จะทำให้อังกฤษสามารถปกครองและควบคุมได้ง่าย แต่ก็กลายเป็นระเบิดเวลา จนเกิดเหตุการณ์ความรุนแรงในรัฐยะไข่ ทำให้ชาวโรฮิงจาอพยพ หนีตาย ลอยเรือมา ไทย มาเลเซีย อินโดนีเซีย โดยที่ชาวโรฮิงจาที่อพยพเหล่านี้มักสร้างปัญหาให้กับประเทศนั้นๆ อยู่เรื่อยๆ จนเกิดความพยายามผลักดันให้ออกนอกประเทศ และมีการอพยพไปยังบังคลาเทศ จนบังคลาเทศไม่สามารถรองรับได้ และต่อมาได้มีการโยกย้ายชาวโรฮิงจาเหล่านี้ ไปยังเกาะที่เกิดขึ้นใหม่ในอ่าวเบงกอล รวมทั้งเมียนมาเองก็ไม่ยอมรับว่าชาวโรฮิงจาเป็นพลเมืองและไม่ยอมให้สัญชาติเมียนมาอีกด้วย

สถานการณ์การก่อการร้ายในเมียนมา รัฐบาลมักมองว่ากลุ่มที่ต่อต้านรัฐบาลเป็นกลุ่มก่อการร้ายแต่ในปัจจุบัน นอกจากชนกลุ่มน้อยและกลุ่มที่ต่อต้านรัฐบาลเป็นกลุ่มก่อการร้าย แต่ยังมีมองว่าชาวโรฮิงจาเป็นกลุ่มก่อการร้าย เนื่องจากความรุนแรงในรัฐยะไข่ เช่นการสังหารประชาชนชาวพุทธ และตำรวจ รวมทั้งการเผาบ้านเรือน การสังหารพระภิกษุ คนเมียนมาส่วนใหญ่ ต่างเชื่อว่าล้วนแต่เป็นฝีมือของชาวโรฮิงจา นางอองซานซูจีถูกตำหนิรุนแรงทั้งจากในประเทศ และต่างประเทศว่าไม่สามารถแก้ไขปัญหาคความขัดแย้งและการอพยพของชาวโรฮิงจาในรัฐยะไข่ได้ นางอองซานซูจีพยายามสงวนท่าทีวางเฉย เนื่องจาก ชาวพุทธ คือฐานเสียงใหญ่ที่สนับสนุนพรรค NLD ของนางอองซานซูจีเอง

ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินบทบาทของกองทัพเรือในการปฏิบัติการต่อต้านการก่อการร้าย

จากสภาพแวดล้อมทางทะเล ตลอดจนสถานการณ์และปัญหาความมั่นคงทางทะเล รวมทั้งจากการปฏิบัติงานของกองทัพเรือในด้านการปฏิบัติการต่อต้านการก่อการร้าย กองทัพเรือต้องดำเนินการทั้ง 2 บทบาท ได้แก่ บทบาทการรักษาอธิปไตยของชาติทางทะเล และในฐานะศูนย์ประสานการปฏิบัติในการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล (ศรชล.) ในเวลาเดียวกันนั้น ทำให้

พิจารณาเห็นประเด็นปัญหาและข้อจำกัดในการดำเนินบทบาทของกองทัพเรือในด้านความมั่นคงทางทะเลของไทย สรุปได้ ดังนี้

1. ด้านการรักษาอธิปไตยของชาติทางทะเล

1.1 ปัญหาการก่อการร้ายสากลในทะเล การกระทำอันเป็นโจรสลัด การกระทำ ความผิดกฎหมายในทะเล อาชญากรรมข้ามชาติ ซึ่งที่ผ่านมาปัญหากลุ่มนี้ มักจะเชื่อมโยงมาจาก ภายนอกประเทศ โดยกองทัพเรือได้พยายามพัฒนาความสัมพันธ์กับกองทัพเรือประเทศเพื่อนบ้าน และมิตรประเทศในการร่วมมือกันต่อต้านปัญหากลุ่มนี้ โดยพยายามเสริมสร้างให้เกิดความร่วมมือ ทั้งในแบบทวิภาคี และพหุภาคี ในการฝึกผสม หรือการลาดตระเวนร่วมกัน และการติดตั้งช่องทางการ สื่อสารระหว่างกองทัพเรือกับกองทัพเรือประเทศเพื่อนบ้าน และมิตรประเทศใน 3 ระดับ คือระดับ กองทัพเรือ ระดับหน่วยรับผิดชอบในพื้นที่ และระดับหน่วยปฏิบัติในทะเล แต่ที่ผ่านมาประสบความสำเร็จที่เป็นรูปธรรมเฉพาะกับกองทัพเรือเวียดนามและมาเลเซียเท่านั้น

สำหรับกองทัพเรืออินเดียได้จัดทำบันทึกความเข้าใจว่าด้วยการลาดตระเวนร่วมกัน เรียบร้อยแล้ว เมื่อวันที่ 20 พฤษภาคม 2548 ส่วนกองทัพเรือพม่า และกัมพูชา ยังไม่สามารถเริ่ม ดำเนินการได้อย่างเป็นรูปธรรม เนื่องจากยังไม่ได้รับการยอมรับและผลักดันจากผู้มีอำนาจของ ประเทศนั้น ๆ

1.2 ปัญหาสถานภาพยุทธโศปกรณ์ ที่มีอายุการใช้งานนานและล้าสมัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุคปัจจุบันเทคโนโลยีพัฒนาไปอย่างรวดเร็วมาก ก็ยิ่งทำให้มีความจำเป็นต้องพัฒนากำลัง รบอย่างต่อเนื่อง ซึ่งที่ผ่านมากองทัพเรือได้กำหนดเป้าหมายการเสริมสร้างกำลังรบอย่างเป็นขั้นตอน แต่ก็ไม่สามารถบรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้ ด้วยข้อจำกัดงบประมาณในขณะที่กำลังรบที่มีอยู่ก็ลด ขีดความสามารถลงไปทุกขณะ ตามอายุการใช้งาน

1.3 ปัญหาด้านกำลังพล จากการสถานการณ์การต่อสู้ระหว่างประเทศต่อประเทศ ด้วยวิธีการต่าง ๆ ยกเว้นการทำสงครามกันโดยเปิดเผย แต่ใช้วิธีแข่งขันกันทางกำลังอาวุธ กำลังทาง เศรษฐกิจแทน เพื่อขีดขวางการขยายอำนาจของกันและ แนวทางการใช้กำลังของกองทัพไทย เปลี่ยนไปตามสภาวะของโลก ทำให้กองทัพเรือต้องรับภาระค่าใช้จ่ายกำลังพลที่มีจำนวนมาก ส่งผล ให้การใช้งบประมาณในการฝึกและการศึกษาลดลง ทำให้คุณภาพกำลังพลลดลง

1.4 ปัญหาด้านงบประมาณ จากการที่รัฐบาลได้จัดสรรงบประมาณเพิ่มขึ้นในแต่ละปี เป็นการเพิ่มขึ้นในงบบุคลากร และยุทธโศปกรณ์ แต่ยังมีงบรายจ่ายอื่น ๆ อาทิ งบดำเนินงาน งบลงทุน งบรายจ่ายอื่น ๆ ซึ่งเป็นต้นทุนหลักในการเตรียมความพร้อมทั้งในองค์บุคคล องค์กรวัตถุ และองค์ ยุทธวิธีต้องถูกปรับลดตามสัดส่วนของงบรายจ่ายต่าง ๆ ดังกล่าวก็คงมีความจำเป็นที่จะต้อง งบประมาณในการปฏิบัติการทางเรือ ทั้งภารกิจหลัก (Core) ในการเตรียมกำลังเพื่อป้องกันประเทศ และภารกิจรอง (Non-Core) ในการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล การรักษากำหมายทางทะเล การช่วยเหลือประชาชนทางทะเล และการรักษาสิ่งแวดล้อมลดลงไป

1.5 ปัญหาการบริหารจัดการองค์กร ผลสำเร็จของนโยบาย คือ การที่นโยบายได้รับการนำไปปฏิบัติ (Policy Implementation) ให้บรรลุผล ซึ่งในความร่วมมือในการทำงานร่วมกัน ของหน่วยราชการต่าง ๆ นั้น รัฐบาลต้องให้ความสำคัญต่อผลสำเร็จของนโยบาย ด้วยการสนับสนุนให้ มีอำนาจสั่งการ และงบประมาณเพียงพอในการจัดการหรือบูรณาการทรัพยากรเป็นองค์รวมได้

สำหรับหน่วยปฏิบัติต่าง ๆ ต้องมีแผนรองรับนโยบายต่าง ๆ ให้ชัดเจนโดย สอดคล้องกับสภาวะแวดล้อมปัจจุบัน และมีตัวชี้วัด สามารถตรวจสอบได้ รวมทั้งมีหน่วยงานที่รับผิดชอบ ในการวิเคราะห์ แก้ปัญหาและข้อขัดข้อง ทั้งนี้ ในการปฏิบัติตามนโยบายความมั่นคงทางทะเล หน่วยงานที่รับผิดชอบ ควรดำเนินงาน โดยแสวงหาการมีส่วนร่วมจากประชาชนด้วย ซึ่งเป็นเรื่องที่มีความสำคัญต่อความสำเร็จของนโยบาย ทั้งนี้ในการนำนโยบายไปปฏิบัติ ควรมีการพิจารณาแนวทางการบริหารจัดการที่เหมาะสมด้วย ดังนั้นกองทัพเรือซึ่งเป็นให้หน่วยงานหลักในการจัดการด้านความมั่นคงทางทะเลของไทย ซึ่งควร มีความพร้อมทั้งด้านกำลังพล ยุทโธปกรณ์ และประสบการณ์ในการรักษาความมั่นคงทางทะเล จึงมีความจำเป็นจะต้องปรับเปลี่ยนกระบวนการปฏิบัติและปรับองค์กรเพื่อให้ สอดคล้องกับนโยบายความมั่นคงแห่งชาติทางทะเลฉบับปัจจุบัน (พ.ศ.2558-2564) โดยการพิจารณา กำหนดภารกิจหลัก (Core) และกิจรอง (Non- Core) ให้เหมาะสมกับทรัพยากรที่มีอยู่ รวมทั้งริเริ่มในการ ปฏิบัติร่วมกับหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาและผลิตบุคลากร จัดหา และซ่อมยุทธโปกรณ์ ตลอดจนการปรับปรุงคู่มือหรือข้อตกลง หรือแผนปฏิบัติการร่วมกัน

1.6 ปัญหาการเสริมสร้างกำลังทางเรือของประเทศเพื่อนบ้าน จากการศึกษาที่ประเทศ เพื่อบ้านบางประเทศได้รับผลกระทบจากวิกฤติเศรษฐกิจน้อยกว่าประเทศไทย และบางประเทศ มีเศรษฐกิจที่รุ่งเรืองมากขึ้น หรือได้รับการสนับสนุนจากประเทศมหาอำนาจในภูมิภาค

2. ในฐานะศูนย์ประสานการปฏิบัติในการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล

2.1 ปัญหาการขาดเอกภาพในการบังคับบัญชา และการขาดอำนาจสั่งการโดยจากการที่รัฐบาลมอบหมายให้กองทัพเรือเป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินการศูนย์ประสานการปฏิบัติ ในการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล (ศรชล.) และมีหน้าที่ในการประสานงานหน่วยงานทางทะเลในการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเลในการรักษากฎหมายในทะเลเท่านั้น จึงทำให้ไม่สามารถควบคุม หรือสั่งการให้กำลังทางเรือของหน่วยงานทางทะเลนั้น ๆ ปฏิบัติตามภารกิจตาม ต้องการ หรือตามแผนได้ คงทำได้แค่เพียงความร่วมมือเท่านั้น ซึ่งที่ผ่านมาหน่วยงานทางทะเลต่าง ๆ ก็จะทำให้ความร่วมมือเฉพาะภารกิจที่ไม่กระทบต่อภารกิจหลัก และอาจเลือกปฏิบัติเฉพาะภารกิจที่เห็นว่าสามารถเป็นประโยชน์หรือสามารถประชาสัมพันธ์หน่วยได้ จึงทำให้การปฏิบัติการกิจของศูนย์ฯ ตกเป็นของภาระกองทัพเรือ โดยการบูรณาการใช้กำลังของหน่วยงานทางทะเลต่าง ๆ เพื่อสนองต่อภารกิจของ ศรชล. ซึ่งมีเป็นจำนวนมากนั้น ยังไม่สามารถดำเนินการได้อย่างเป็นรูปธรรม

2.2 ปัญหาความไม่ชัดเจนในภารกิจ และพื้นที่ปฏิบัติการของหน่วยงานทางทะเลต่าง ๆ การที่หน่วยงานทางทะเลต่าง ๆ ได้รับมอบกิจ ขอบเขตความรับผิดชอบ และหน้าที่ในการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเลที่คล้ายกัน และมีพื้นที่ปฏิบัติการที่ซ้ำซ้อนกัน โดยเฉพาะในพื้นที่ปฏิบัติการของกองทัพเรือ กองตำรวจน้ำ และกรมศุลกากร แต่ไม่ขึ้นการควบคุมทางยุทธการต่อกัน

2.3 ปัญหาด้านการข่าว จากการศึกษาที่หน่วยงานทางทะเลต่าง ๆ ที่แม้จะร่วมกัน รับผิดชอบในการรักษาความมั่นคงทางทะเล แต่ก็มีการกิจและหน้าที่ต่างกันไป โดยส่วนใหญ่จะมีการ ปฏิบัติการด้านการข่าวของตนเองโดยอิสระ เพื่อสนองต่อการปฏิบัติด้านยุทธการของหน่วยตนเอง เท่านั้น โดยที่ข่าวเหล่านั้น มิได้นำมาบูรณาการให้สามารถใช่ประโยชน์ร่วมกันได้อย่างเป็นระบบ

จึงทำให้การปฏิบัติงานไม่สามารถใช้การเข้าร่วมให้เกิดประโยชน์ ส่งผลให้ขาดภาพต่อเนื่องของสถานการณ์ และประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานลดลง

2.4 ปัญหาด้านการประสานงาน ที่ผ่านมากองทัพเรือมีระบบการควบคุมและบังคับบัญชา โดยระบบ C3I (Command, Control, Communication and Intelligence) ที่ทันสมัย ในขณะที่หน่วยปฏิบัติการหลักอื่น ๆ ยังไม่มีระบบควบคุมบังคับบัญชา และระบบสื่อสารที่ทันสมัย ตลอดจนยังไม่ได้มีการกำหนดผู้ประสานงาน (Point Of Contact) ไว้อย่างชัดเจนทำให้การประสานงานทั้งงานด้านธุรการและการปฏิบัติการในภาพรวมไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร

2.5 ปัญหาด้านองค์บุคคล ปัจจัยสำคัญในการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามแผน เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย จึงจำเป็นต้องเตรียมความพร้อมในการฝึกอบรมให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่ให้ตรงกับภารกิจ และคุ้นเคยกับการประสานงาน และปฏิบัติงานร่วมกันแต่ปัจจุบันเนื่องจากภารกิจแต่ละหน่วยงานแตกต่างกัน จึงทำให้การฝึกซ้อมขั้นพื้นฐานต่างกัน และมีโอกาสฝึกร่วมกันในลักษณะเชิงบูรณาการน้อย ส่งผลให้กำลังพลที่ต้องปฏิบัติงานร่วมกันส่วนใหญ่ขาดการฝึกซ้อม ขาดประสบการณ์ และขาดความชำนาญในการปฏิบัติงานร่วมกัน

2.6 ปัญหาด้านงบประมาณ จากการที่กองทัพเรือ และหน่วยปฏิบัติการหลักต่าง ๆ ต้องปฏิบัติการกิจในกรอบงานอย่างต่อเนื่อง ในขณะที่รัฐบาลมิได้จัดสรรงบประมาณในการปฏิบัติการกิจในทะเล เช่น ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง และค่าเบี้ยเลี้ยง ตลอดจนงบประมาณในการซ่อมบำรุงเรืออากาศยาน และยุทธโศปกรณ์มาด้วย ทำให้กองทัพเรือและหน่วยปฏิบัติการหลักต่าง ๆ ต้องปฏิบัติทั้งภารกิจหลัก และภารกิจรอง ในการรักษากฎหมายและผลประโยชน์ของชาติทางทะเลร่วมกัน โดยใช้งบประมาณของแต่ละหน่วยงาน จึงไม่เกิดความร่วมมือที่ดี เพราะทุกหน่วยย่อมต้องมุ่งปฏิบัติงานหรือใช้งบประมาณของตนเอง ให้สามารถสนองต่อภารกิจหลักของตนเองเป็นอันดับแรกก่อน

2.7 ปัญหาด้านการกฎหมาย ในการดำเนินการรักษากฎหมาย และผลประโยชน์ของชาติทางทะเลในปัจจุบันพบว่า มีกฎหมายหลายฉบับล้าสมัย เนื่องจากบัญญัติไว้นานแล้วและเนื้อความไม่ชัดเจนที่จะบังคับใช้กฎหมายและบทลงโทษบางมาตราน้อยเกินไป ในขณะที่การแก้ไขกระทำได้ยาก ต้องผ่านกระบวนการหลายขั้นตอน นอกจากนี้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดทางทะเล ที่มอบอำนาจให้เจ้าหน้าที่ทหารเรือมีถึง 23 ฉบับ แต่กล่าวถึงอำนาจหน้าที่ทหารเรือในการปราบปรามการกระทำความผิดทางทะเล พ.ศ.2496 นอกนั้นเพียงแต่งตั้ง หรือมอบอำนาจให้นายทหารเรือบางตำแหน่งกระทำการเป็นเจ้าหน้าที่ทหารเรือหรือเป็นเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงาน เฉพาะกิจการ ซึ่งเป็นปัญหาต่อเจ้าหน้าที่ทหารเรือในการศึกษาและปฏิบัติตามกฎหมายที่มีอยู่หลายฉบับดังกล่าวได้อย่างสมบูรณ์

2.8 ปัญหาด้านการประชาสัมพันธ์ความเป็นสากล จากการที่มีหน่วยงานทางทะเลหลายหน่วยงาน ทำให้แต่ละหน่วยงานเน้นการประชาสัมพันธ์ภารกิจหลักของตนเองมากกว่าภารกิจรอง ประกอบที่ผ่านมายังขาดความร่วมมือในการประชาสัมพันธ์ผลงาน หรือกิจกรรมเท่าที่ควร

2.9 ปัญหาด้านการบริหารจัดการองค์กร จากการที่กองทัพเรือรับภาระในการปฏิบัติงานทั้งในกรอบของศูนย์ปฏิบัติการกองทัพเรือ (ศปก.ทร.) และศร.ชล โดยใช้กำลังพล สถานที่ และอุปกรณ์ รวมทั้งยุทธโศปกรณ์ต่าง ๆ เดียวกัน ส่งผลก่อให้เกิดความซ้ำซ้อนระหว่างการปฏิบัติงาน

ของหน่วยงาน ซึ่งศูนย์ปฏิบัติการกองทัพเรือ (ศปก.ทร.) และศร.ชล มักเป็นหน่วยงานแรกในการรับแจ้งเหตุ หรือรับงานในการพิจารณาว่าสถานการณ์นั้นๆ ควรเป็นภาพการปฏิบัติงานของศูนย์ปฏิบัติการกองทัพเรือ (ศปก.ทร.) และ ศร.ชล.

สรุป

การศึกษาในบทที่ 3 เพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัยในข้อที่ 1 เพื่อศึกษาบทบาทของกองทัพเรือในการต่อต้านการก่อการร้าย และตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรคในการดำเนินการต่อต้านการก่อการร้าย ผลการศึกษาตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัยดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ดังนี้

ตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัย ข้อที่ 1 สรุปได้ว่า

บทบาทของกองทัพเรือในการต่อต้านการก่อการร้ายนั้น กองทัพเรือได้กำหนดยุทธศาสตร์และมาตรการในด้านการก่อการร้ายเพื่อการป้องกัน เตรียมความพร้อม การปฏิบัติการบูรณาการ และเสริมสร้างพันธมิตร ได้วิเคราะห์ภัยคุกคามทั้งด้านการทหาร และภัยคุกคามในรูปแบบใหม่อยู่เสมอ โดยยึดหลักความมั่นคงของชาติและความมั่นคงทางทะเลเป็นสำคัญ อีกทั้ง ยังมีบทบาทที่เป็นศูนย์ประสานการปฏิบัติในการรักษาผลประโยชน์ทางทะเลของไทยในภาพรวม

ตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัย ข้อที่ 2 สรุปได้ว่า

สำหรับปัญหา และอุปสรรคนั้น สถานการณ์ความมั่นคงประกอบกับการลักลอบ การกระทำผิดกฎหมายทางทะเล โจรสลัด อาชญากรรมข้ามชาติ ข้อตกลงระหว่างประเทศ ซึ่งมีปัญหาภารกิจไม่ชัดเจน การขาดเอกภาพในการบังคับบัญชา ด้านการข่าวกรอง และการประสานงานทั้งในและต่างประเทศ

การก่อการร้ายสำหรับกองทัพเรือ นั้น ยังคงเผชิญกับความเปลี่ยนแปลงจากปัจจัยภายนอกของสภาวะแวดล้อมของโลก ซึ่งมีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาประยุกต์ใช้งานทางทหาร ปัญหาภัยความมั่นคงทางทะเลจะมีความซับซ้อนมากยิ่งขึ้น โดยจะเป็นปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติรวมทั้งปัญหาสถานภาพยุทธโธปกรณ์ กำลังพล งบประมาณ และที่สำคัญการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติให้บรรลุผล

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การก่อการร้ายในปัจจุบันนับว่าเป็นภัยคุกคามอันสำคัญ และมีความรุนแรงมากขึ้น อันเนื่องมาจากเป็นภัยที่สามารถสร้างความเสียหายได้เป็นอย่างมาก ผู้คนในภูมิภาคต่าง ๆ ตื่นตระหนกเกิดความหวาดกลัวต่อความไม่ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน เนื่องจากการก่อการร้ายได้แพร่กระจายไปทั่วภูมิภาคของโลก ทั้งยังมีแนวโน้มที่จะทวีความรุนแรงและสลับซับซ้อนมากยิ่งขึ้น กระทรวงการต่างประเทศสหรัฐอเมริกาได้เผยแพร่รายงานสถิติการก่อการร้ายประจำปี 2549 มีผู้เสียชีวิตจากการก่อการร้ายทั่วโลก 20,487 คน ปี 2550 มีผู้เสียชีวิตจากการก่อการร้ายทั่วโลก 22,719 คน ปี 2551 มีผู้เสียชีวิตจากการก่อการร้ายทั่วโลก 15,708 คน ปี 2552 มีผู้เสียชีวิตจากการก่อการร้ายทั่วโลก 15,310 คน ปี 2553 มีผู้เสียชีวิตจากการก่อการร้ายทั่วโลก 13,186 คน ปี 2554 มีผู้เสียชีวิตจากการก่อการร้ายทั่วโลก 12,533 คน ปี 2555 มีผู้เสียชีวิตจากการก่อการร้ายทั่วโลก 11,098 คนปี 2556 มีผู้เสียชีวิตจากการก่อการร้ายทั่วโลก 18,066 คน และปี 2557 มีผู้เสียชีวิตจากการก่อการร้ายทั่วโลก 32,727 คน รวมทั้งสิ้น 161,834 คน

แผนภาพที่ 1-1 : จำนวนผู้เสียชีวิตจากการก่อการร้ายทั่วโลกระหว่างปี 2557

ที่มา : Global terrorism index, 2014

ในขณะที่ ปี 2560 และสำนักงานตำรวจสหภาพยุโรปรายงานการก่อการร้าย ระบุว่าประเทศสำคัญในยุโรปที่ตกเป็นเป้าหมายและเกิดเหตุก่อการร้ายได้แก่ ประเทศอังกฤษ ฝรั่งเศส อีฟกานีสถาน สวีเดน แคนาดา สหรัฐอเมริกาและรัสเซีย ซึ่งรายงานสถิติในช่วงครึ่งปีแรกของปี 2560 ระหว่างวันที่ 1 มกราคม-3 มิถุนายน 2560 รายงานระบุว่ามิเหตุก่อการร้ายเกิดขึ้นในประเทศดังกล่าว ดังภาพ

แผนภาพที่ 1-2 : ประเทศที่เกิดเหตุการณ์ก่อการร้ายมากที่สุด ระหว่าง 1 ม.ค.2560- 3 มิ.ย. 2560

ที่มา : Global terrorism index, 2014

ทั้งนี้ยังมีการจัดอันดับความเสี่ยงภัยของการก่อการร้าย โดยสถาบันเศรษฐศาสตร์และสันติภาพ (ไออีพี) ประเทศออสเตรเลีย (สถาบันเศรษฐศาสตร์และสันติภาพ (ไออีพี), 2560) โดยระบุว่า ประเทศไทยจัดเป็นประเทศที่มีความเสี่ยงต่อภัยก่อการร้ายอยู่ในอันดับ 10 ของโลกจากทั้งหมด 162 ประเทศ ยิ่งไปกว่านั้น ประเทศไทยจัดเป็นประเทศที่มีความเสี่ยงต่อภัยก่อการร้ายที่สูงสุดในกลุ่มประเทศเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ จากลักษณะทางภูมิศาสตร์ของพื้นที่ ที่มีอาณาเขตทางทะเลของไทยทั้งทางด้านอ่าวไทย และด้านทะเลอันดามัน เอื้ออำนวยต่อการคมนาคมทางทะเลสามารถติดต่อกับมหาสมุทรแปซิฟิก และมหาสมุทรอินเดีย อีกทั้งยังอุดมสมบูรณ์ไปด้วยทรัพยากรธรรมชาติ ทั้งที่มีชีวิต และไม่มีชีวิต ดังนั้นทะเลไทยจึงมีความสำคัญต่อความมั่นคงทั้งในระดับโลก และภูมิภาคกับเป็นแหล่งผลประโยชน์ของชาติทางทะเลที่สำคัญต่อความเป็นอยู่ของประชากรและความอยู่รอดของประเทศ ทั้งในด้านการเมือง เศรษฐกิจ การทหาร สิ่งแวดล้อม และสังคมจิตวิทยาเป็นอย่างยิ่ง

ประเทศไทยตระหนักถึง ภัยก่อการร้าย และให้ความสำคัญในการมุ่งเน้นการต่อต้านการก่อการร้าย มีการจัดทำยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง ดังปรากฏในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564) โดยกำหนดเป็นกรอบยุทธศาสตร์ระดับชาติ 20 ปี เพื่อการพัฒนาเสริมสร้างศักยภาพการป้องกันประเทศ พัฒนาระบบงานด้านการข่าวที่มีประสิทธิภาพ มีระบบการเตรียมพร้อมและกลไกการเผชิญเหตุอย่างมีประสิทธิภาพ ระบบรวบรวมและเชื่อมโยงข้อมูลด้านการก่อการร้ายทั้งหน่วยงานภายในและหน่วยงานภายนอกประเทศ การพัฒนาระบบการเก็บรักษาข้อมูลส่วนบุคคลด้านไซเบอร์ ระบบการส่งข้อมูลส่วนบุคคลข้ามแดน ใช้กรอบและกลไกความร่วมมือ

ระหว่างประเทศปกป้องรักษามลประโยชน์ของไทยและพัฒนาศักยภาพและความพร้อมของกองทัพ ทั้งสามเหล่าทัพ ได้แก่ กองทัพบก กองทัพเรือ และกองทัพอากาศ

กองทัพเรือเป็นหน่วยงานในสังกัดของกระทรวงกลาโหมมีภารกิจหน้าที่เตรียมกำลัง กองทัพเรือ การป้องกันราชอาณาจักร และดำเนินการเกี่ยวกับการใช้กำลังกองทัพเรือตามอำนาจหน้าที่ของกระทรวงกลาโหม ตามพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม พ.ศ. 2551 ตลอดจนหน้าที่อื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมายจากรัฐบาลโดยสนองรับแนวทางการพัฒนาตามแผน ยุทธศาสตร์ และนโยบายด้านความมั่นคง กองทัพเรือได้กำหนดบทบาทของตนเองตามยุทธศาสตร์ กองทัพเรือ พ.ศ. 2551-2560 เป็น 3 ด้าน คือ การรักษาอธิปไตยของชาติ (Military Role) การรักษา กฎหมายและช่วยเหลือประชาชน (Constabulary and Benign Role) และด้านการทูต (Diplomatic Role) โดยได้มีการกำหนดแนวคิดในการปฏิบัติการในอนาคต 10 ปี ข้างหน้า 3 ด้าน คือ การสร้าง บทบาทนำในความร่วมมือด้านความมั่นคง (Active Security Cooperation) การป้องปราม (Deterrence) และการปฏิบัติการเชิงรุก (Offensive Operation) การปฏิบัติการและการต่อต้านการก่อการร้าย จึงเป็นภารกิจหน้าที่รับผิดชอบโดยการปฏิบัติการหลักของกองทัพเรือ ประกอบด้วย ชุดปฏิบัติการ พิเศษของหน่วยสงครามพิเศษ กองเรือยุทธการ ชุดเก็บกู้ถอดทำลายวัตถุระเบิดจากกรมสรรพาวุธ ทหารเรือ ชุดปฏิบัติการวิทยาศาสตร์ จากกรมวิทยาศาสตร์ทหารเรือ และชุดแพทย์เคลื่อนที่ฉุกเฉิน จากกรมแพทย์ทหารเรือ

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงให้ความสำคัญของบทบาทของกองทัพเรือในการ ต่อต้านการก่อการร้าย เนื่องจากการก่อการร้ายในปัจจุบันมีลักษณะไร้พรมแดน มีการกระจายเป็น กลุ่มเล็ก ๆ และมีอำนาจการตัดสินใจปฏิบัติการโดยอิสระมากขึ้น ผู้วิจัยจึงได้นำเสนอแนวทางการ ปฏิบัติที่เหมาะสมในการต่อต้านการก่อการร้ายของกองทัพเรือ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาบทบาทของกองทัพเรือในการต่อต้านการก่อการร้าย
2. เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคในการดำเนินการต่อต้านการก่อการร้าย
3. เพื่อศึกษาแนวทางการปฏิบัติที่เหมาะสมในการต่อต้านการก่อการร้ายของกองทัพเรือ

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัย เรื่อง “บทบาทของกองทัพเรือในการต่อต้านการก่อการร้าย” ประกอบด้วย ขอบเขตของการศึกษา ดังนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

1.1 ศึกษาเกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการก่อการร้าย โดยเฉพาะเรื่อง เกี่ยวกับนโยบายการป้องกันและการต่อต้านการก่อการร้าย

1.2 ศึกษายุทธศาสตร์และนโยบายการป้องกันการก่อการร้ายของไทย เพื่อหา ข้อเด่น ข้อด้อย และนำมาพัฒนาปรับปรุง

1.3 ศึกษาข้อมูล และรูปแบบความร่วมมือภายใต้กรอบสหประชาชาติว่าด้วยเรื่อง การก่อการร้าย เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาของกองทัพเรือ

2. ขอบเขตด้านพื้นที่

พื้นที่รับผิดชอบของกองทัพเรือทั้งทางบกและทางทะเล

3. ขอบเขตด้านประชากรผู้เชี่ยวชาญ

การวิจัยครั้งนี้จะดำเนินการสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้ให้ข้อมูล (Key Information) ที่มีความเชี่ยวชาญ และมีประสบการณ์ด้านความมั่นคง โดยมีผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ดังนี้

3.1 พ.อ.อรรถกร ต่วนสกุล ผู้บังคับกองพันปฏิบัติการพิเศษ กรมรบพิเศษที่ 3 (ผบ.พัน.ปป. รพศ.3)

3.2 พล.ท. สุพจน์ มาลานิยม หัวหน้านายทหารฝ่ายเสนาธิการประจำเสนาธิการทหารกองบัญชาการกองทัพไทย

3.3 พล.ร.ท. สมประสงค์ นิลสมัย รองเสนาธิการทหารเรือ กองทัพเรือ

4. ขอบเขตด้านเวลา

การวิจัยครั้งนี้จะดำเนินการรวบรวมข้อมูลทั้งข้อมูลปฐมภูมิและข้อมูลทุติยภูมิในช่วงเวลาตั้งแต่ปี 59 – พ.ศ. 61

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยมีการดำเนินการ ดังนี้

1. การรวบรวมข้อมูล

1.1 ข้อมูลทุติยภูมิจากการรวบรวมแนวคิด ทฤษฎี รวมถึงเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการต่อต้านการก่อการร้าย วารสาร ระเบียบ ข้อบังคับ นโยบาย ยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง

1.2 ข้อมูลปฐมภูมิจากการสัมภาษณ์เจาะลึก (In-Depth Interview) สักเคราะห์วิเคราะห์รูปแบบแนวทางการปฏิบัติการของประเทศต่าง ๆ เพื่อกำหนดบทบาท แนวทางการเตรียมการของกองทัพเรือในการต่อต้านการก่อการร้ายอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

2. จะดำเนินการวิเคราะห์ และการสังเคราะห์ข้อมูล

จะดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Context Analysis) โดยวิเคราะห์เนื้อหาของข้อมูล เพื่อแยกแยะให้เห็นถึงส่วนประกอบและความสัมพันธ์ระหว่างส่วนประกอบต่าง ๆ ของข้อมูล และนำข้อมูลที่ได้มาสังเคราะห์ เพื่อสรุปเป็นแนวทางการปฏิบัติที่เหมาะสมในการต่อต้านการก่อการร้าย

ประโยชน์จากการวิจัย

1. ทำให้ทราบบทบาทกองทัพเรือในการต่อต้านการก่อการร้าย
2. ทำให้ทราบปัญหาอุปสรรคในการดำเนินการต่อต้านการก่อการร้าย
3. ทำให้ทราบแนวทางการปฏิบัติที่เหมาะสมในการต่อต้านการก่อการร้ายของกองทัพเรือ

คำจำกัดความ

การปฏิบัติการ	หมายถึง การบูรณาการเชิงปฏิบัติการที่มีเป้าหมายการทำงาน และร่วมกันปฏิบัติงานในการการยับยั้งการกระทำใด ๆ อันเป็นการทำลายทรัพย์สินที่สร้างความปั่นป่วนให้ประชาชนเกิดความหวาดกลัว หรือชู่เช็ญ หรือบีบบังคับรัฐบาล หรือองค์กระระหว่างประเทศที่เป็นภัยคุกคาม สร้างความเสียหายต่อประเทศชาติบ้านเมือง โดยวิธีการก่อการร้ายหรือสนับสนุนการก่อการร้าย การป้องกันปรามไม่ให้รัฐสนับสนุนกลุ่มก่อการร้าย และความร่วมมือระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ
การก่อการร้าย	หมายถึง การกระทำใด ๆ อันเป็นการทำลายทรัพย์สินที่สร้างความปั่นป่วนให้ประชาชนเกิดความหวาดกลัว หรือชู่เช็ญ หรือบีบบังคับรัฐบาล หรือองค์กระระหว่างประเทศให้กระทำหรือละเว้นการกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่ง อันก่อให้เกิดสิ่งอันเป็นสาธารณูปโภค หรือการรบกวนขัดขวาง หน่วงเหนี่ยวระบบการปฏิบัติงานใด ๆ ตลอดจนการประทุษร้ายต่อบุคคล โดยมีมุ่งหมายที่จะก่อให้เกิดความเสียหายต่อประชาชน และความมั่นคงของรัฐ
การต่อต้าน	หมายถึง การกระทำใดๆที่ส่งผลต่อความมั่นคง ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินโดยมุ่งหมายที่จะก่อให้เกิดความเสียหายต่อประชาชน และความมั่นคงของรัฐก่อให้เกิดการกระทำการคัดค้าน การปกป้อง การขัดขวางเพื่อป้องกันหรือปราบปราม ในที่นี้หมายถึงการต่อต้านการก่อการร้าย
กองทัพเรือ	หมายถึง หน่วยงานในสังกัดของกองบัญชาการกองทัพไทย และอยู่ในสังกัดของกระทรวงกลาโหม มีภารกิจหน้าที่เตรียมกำลังกองทัพเรือ การป้องกันราชอาณาจักรและดำเนินการเกี่ยวกับการใช้กำลังกองทัพเรือ ตลอดจนหน้าที่อื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมายจากรัฐบาลโดยสนองรับแนวทางการพัฒนาตามแผนยุทธศาสตร์ และนโยบายด้านความมั่นคง

บทที่ 4

แนวทางการพัฒนาบทบาทและขีดความสามารถของกองทัพเรือ ในการต่อต้านการก่อการร้าย

การศึกษาในบทที่ 4 จะศึกษาอยู่ในบริบทของวัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อที่ 3 เพื่อศึกษาแนวทางการปฏิบัติที่เหมาะสมในการต่อต้านการก่อการร้ายของกองทัพเรือ โดยมีลำดับเนื้อหาของการศึกษา ดังนี้

1. วิเคราะห์ปัญหา อุปสรรคที่สำคัญ
2. วิเคราะห์แนวทางการพัฒนาบทบาทและมาตรการต่อต้านการก่อการร้ายของต่างประเทศ
3. กำหนดแนวทางการปฏิบัติที่เหมาะสมในการต่อต้านการก่อการร้ายของกองทัพเรือ
4. สรุป

การพิจารณากำหนดแนวทางการพัฒนาบทบาทและขีดความสามารถของกองทัพเรือในการต่อต้านการก่อการร้ายนั้น จะพิจารณาแนวทางการดำเนินการของกองทัพสหรัฐฯ กองทัพของสเปน และกองทัพของชาติที่มีด้านเทคโนโลยีขั้นก้าวหน้าซึ่งมีประสบการณ์อันเกี่ยวข้องกับการต่อต้านการก่อการร้าย การสื่อสารข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์และวิธีการหรือเครื่องมือที่กลุ่มผู้ก่อการร้ายใช้ในการรับ-ส่งข่าว/ข้อมูลเพื่อปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงให้เหมาะสมทันสมัย ทันเหตุการณ์ โดยประยุกต์ใช้หรือแสวงประโยชน์จากความก้าวหน้าของต่างประเทศและภาคเอกชนไทย

วิเคราะห์ปัญหา อุปสรรคที่สำคัญ

1. การสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องกับการต่อต้านการก่อการร้าย

ผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในด้านนโยบาย และผู้ปฏิบัติโดยตรงที่เกี่ยวข้องกับการต่อต้านการก่อการร้ายทั้งในส่วนของกองทัพบก และในส่วนของกองทัพเรือ เพื่อให้เห็นแนวทางการปฏิบัติของกองทัพหลักที่มีหน้าที่สำคัญในการต่อต้านการก่อการร้าย ซึ่งสรุปได้ ดังนี้

ในส่วนของกองทัพบก การแก้ไขปัญหาการก่อการร้ายสากลของรัฐบาลระดับนโยบายนั้น มีการจัดองค์กรในการแก้ไขปัญหาคือ คณะกรรมการนโยบายและอำนวยการแก้ไขปัญหาการก่อการร้ายสากล ซึ่งจัดตั้งขึ้นตามมติคณะรัฐมนตรี โดยในส่วนของ ทบ. มี ผบ.ทบ. เป็นกรรมการและคณะอนุกรรมการอำนวยการแก้ไขปัญหาการก่อการร้ายสากล(อกรส.) ในส่วนของ ทบ. มีผู้แทน ทบ., จก.ยก.ทบ., จก.ข.ทบ. ร่วมเป็นอนุกรรมการ ซึ่ง อกรส. จัดตั้งขึ้น ตามคำสั่ง นอก.ที่ 1/2552 ลง 30 พ.ย.52 สำหรับการจัดองค์กรในระดับปฏิบัติ มีจัดตั้งหน่วยที่มีภารกิจการต่อต้านการก่อการร้ายของ ทบ.คือ กองพันปฏิบัติการพิเศษ (พัน.ปพ.) เป็นหน่วยปฏิบัติทางยุทธวิธี เมื่อมีเหตุการณ์การ

ก่อนการร้ายสากลขึ้น พัน.ปพ. จะจัดกำลังไปขึ้นควบคุมทางยุทธการกับ ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการก่อการร้ายสากล (ศตก.) ซึ่งเป็นการแก้ไขปัญหาการก่อการร้ายในภาพรวมของรัฐบาล มิได้แก้ไขเฉพาะ ทบ.

การปฏิบัติการต่อต้านการก่อการร้ายนั้น ปัจจุบัน นอกจากที่ พัน.ปพ. เป็นหน่วยปฏิบัติการทางยุทธวิธีแล้ว ยังมีการจัดตั้ง บก.33 เป็นหน่วยในสายงานสนามของศูนย์ปฏิบัติการหน่วยบัญชาการสงครามพิเศษ (ศปก.นสศ.) ซึ่งทำหน้าที่ในด้านการรวบรวมข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับการก่อการร้าย, อาชญากรรมข้ามชาติ โดยมีการประสานงานกับหน่วยข่าวอื่นมากขึ้น รวมทั้ง ศปก.นสศ. ยังจัดตั้งส่วนที่รับผิดชอบในเรื่องดังกล่าว เพื่อให้สอดคล้องในทุกระดับสำหรับแนวทางปฏิบัติการต่อต้านการก่อการร้ายของกองทัพบกเพื่อให้มีประสิทธิภาพนั้น แบ่งเป็น ๓ ขั้นตอนคือ 1.ขั้นการวางแผนมีจัดตั้งส่วนที่รับผิดชอบในเรื่องการต่อต้านการร้ายในทุกระดับ (ทบ., นสศ.) ซึ่งได้ดำเนินการเรียบร้อย 2.ขั้นเตรียมการ ดำรงการฝึกเสริมสร้างขีดความสามารถให้กับ พัน.ปพ. ซึ่งเป็นหน่วยปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง ทั้งการฝึกเพื่อเสริมสร้างขีดความสามารถภายในหน่วย, การฝึกร่วมกับหน่วยต่างๆ ที่รับผิดชอบงานก่อการร้าย ภายใน ทบ.(ทลร., วศ.ทบ., พบ., ศบب.) , การฝึกร่วมกับหน่วยปฏิบัติการพิเศษของเหล่าทัพอื่นๆ (นปพ.เหล่าทัพ, ศตก.) และการฝึกผสมกับต่างประเทศ เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ระหว่างกัน 3. ขั้นการปฏิบัติ อาจเพิ่มเติมให้หน่วยปฏิบัติการทางยุทธวิธีเป็นผู้ช่วยเจ้าพนักงาน เพื่อให้มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายรวมทั้งเพื่อให้สามารถเข้าแก้ไขปัญหาตั้งแต่ยังไม่เกิดเหตุ เพื่อได้รับทราบถึงสถานการณ์ ที่มีการเคลื่อนไหว และดำรงความสัมพันธ์ระหว่างหน่วย ตั้งแต่ยามปกติ

สำหรับกองทัพเรือ เป็นหน่วยงานหลักที่มีบทบาททั้งด้านการป้องกันประเทศ ซึ่งเป็นภารกิจหลัก และมีบทบาทในด้านการสร้างความมั่นคงทางทะเล ซึ่งต้องเป็นผู้รักษากฎหมายและรักษาผลประโยชน์ของชาติ กองทัพเรือมี ศูนย์ประสานการปฏิบัติในการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล (ศรชล.) ซึ่งมีหน่วยปฏิบัติการหลัก ประกอบด้วย กองทัพเรือ, กองบังคับการตำรวจน้ำ, กรมศุลกากร, กรมเจ้าท่า, กรมประมง และกรมทรัพยากรทางทะเล และชายฝั่ง และหน่วยปฏิบัติการร่วม ประกอบด้วย หน่วยงานส่วนราชการ ที่มีบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบที่เกี่ยวข้องกับงานหรือกิจการต่างๆ ทางทะเล ประกอบด้วย กระทรวงต่างประเทศ กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ปปส.) สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง กรมป่าไม้ กรมสรรพสามิต กรมควบคุมมลพิษ กรมศิลปากร กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และส่วนราชการอื่นๆ ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับงานทางทะเล

“ศรชล.” จัดตั้งขึ้น ตามมติที่ประชุมสภาความมั่นคงแห่งชาติ ครั้งที่ 2-2540 เมื่อ 17 มีนาคม พ.ศ.2540 และได้รับความเห็นชอบจาก ครม. เมื่อวันที่ 17 เม.ย.40 โดยได้จัดพิธีเปิดอย่างเป็นทางการ เมื่อ 9 มกราคม พ.ศ.2541 ณ ศูนย์ปฏิบัติการกองทัพเรือ (ศปก.ทร.) มีความมุ่งหมายเพื่อทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการประสานการปฏิบัติงานด้านการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล อันได้แก่ การมีเอกราช อำนาจอธิปไตย และสิทธิอธิปไตยทางทะเล ความสงบเรียบร้อย ความปลอดภัย และความเจริญรุ่งเรืองของชาติ อันเนื่องมาจากทะเล รวมทั้ง ความมั่งคั่ง มีเกียรติและศักดิ์ศรี ในประชาคมระหว่างประเทศด้านกิจการทางทะเล และเป็นศูนย์กลางในการดำเนินกิจการทางทะเล ในทุก ๆ ด้าน ระหว่างส่วนราชการที่เกี่ยวข้องกับงานทางทะเล เพื่อให้การปฏิบัติเป็นอันหนึ่งอัน

เดียวกัน ไม่เกิดความซ้ำซ้อน มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารกันอย่างต่อเนื่อง โดยมีกองทัพเรือเป็น ศูนย์กลางในการประสานงานช่วยเหลือ และสนับสนุนการปฏิบัติของหน่วยงานต่างๆ ที่ปฏิบัติงาน ในทะเล ทั้งนี้ ทุกหน่วยงานยังคงปฏิบัติตามภารกิจของหน่วยงานเดิมไม่เปลี่ยนแปลง ส่วนราชการ ที่เข้าร่วมใน ศรชล. แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่

1. หน่วยปฏิบัติการหลัก คือ หน่วยที่มีกำลังทางเรือที่สามารถออกปฏิบัติงาน ในทะเล ประกอบด้วย 6 หน่วยงาน ได้แก่ กองทัพเรือ กองบังคับการตำรวจน้ำ กรมศุลกากร กรมเจ้าท่า กรมประมง และกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

2. หน่วยปฏิบัติการร่วม คือ หน่วยงานที่มีบทบาทหน้าที่กับกิจการต่างๆ ทางทะเล อาทิ กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงแรงงาน สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยา เสพติด สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง กรมสรรพสามิต กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เป็นต้น

ศรชล. มีบทบาทในการรักษากฎหมายและช่วยเหลือ โดยมีขอบเขต การปฏิบัติงาน คือ การเป็นศูนย์กลางในการประสานการปฏิบัติการระหว่างหน่วยงานหลักที่มุ่งเน้นการสร้าง เครือข่าย (Network) การแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารทางทะเลระหว่างหน่วยงานหลักและการบูรณา การแผนงาน การใช้ทรัพยากรและบุคลากรของแต่ละหน่วยงานในการปฏิบัติงาน ภายใต้ขอบเขตของ กฎหมายทั้งในส่วนของกฎหมายระหว่างประเทศ และกฎหมายภายในประเทศ ซึ่งมอบอำนาจ ให้หน่วยงานใน ศรชล. ดูแลรับผิดชอบ โดยมีพื้นที่ปฏิบัติการทั้งด้านฝั่งอ่าวไทยและฝั่งทะเลอันดามัน ตามขอบเขตอำนาจที่ระบุไว้ในกฎหมายทะเล มีหน่วยงานรับผิดชอบตามพื้นที่ทางทะเล ที่ได้ประกาศ ให้อำนาจหน้าที่แก่เจ้าหน้าที่เพื่อรักษากฎหมายทางทะเล โดยการปฏิบัติการจะใช้การประสานงาน ช่วยเหลือ และสนับสนุน ซึ่งกันและกัน เพื่อให้เกิดการบูรณาการการปฏิบัติอย่างเต็มขีดความสามารถ ตามแผน/คำสั่ง และภายใต้กรอบอำนาจหน้าที่ที่กำหนดไว้ในกฎหมายที่จะกระทำได้ พื้นที่รับผิดชอบ ในการปฏิบัติงาน ได้แบ่งออกเป็น 3 เขต ได้แก่

1. ศรชล.เขต 1 มีพื้นที่รับผิดชอบบริเวณอ่าวไทยตอนบน
 2. ศรชล.เขต 2 มีพื้นที่รับผิดชอบบริเวณอ่าวไทยตอนล่าง ตั้งแต่เส้นแนวรอย ต่อระหว่างจังหวัดชุมพร และจังหวัดสุราษฎร์ธานี ลงมาจนถึงชายแดนทางทะเลติดต่อกับประเทศมาเลเซีย
 3. ศรชล.เขต 3 มีพื้นที่รับผิดชอบด้านฝั่งทะเลอันดามัน
- สำหรับหน้าที่ของ ศรชล. ได้แก่ การป้องกันปัญหาภัยคุกคามทางทะเล 9 ด้าน

ได้แก่

1. การกระทำอันเป็นโจรสลัด และการปล้นเรือโดยเรืออาวุธ
2. การทำการประมงผิดกฎหมาย
3. การค้ามนุษย์/การลักลอบเข้าเมือง
4. การลักลอบขนยาเสพติด/อาวุธ/สินค้าต้องห้าม
5. การลักลอบค้า/ลำเลียงสินค้าสองวัตถุประสงค์ ข้อห้าม UN
6. เหตุการณ์ร้ายแรงทางทะเล
7. การก่อการร้ายทางทะเล
8. ภัยพิบัติทางธรรมชาติ
9. การใช้ประโยชน์จากทะเลที่ผิดกฎหมายและเป็นภัยต่อระบบนิเวศทางทะเล

นโยบาย ศรชล. มีดังนี้

1. บูรณาการ ระบบตรวจการณ์ เฝ้าตรวจติดตาม ควบคุมเรือ และพิสูจน์ทราบ โดยให้สามารถแสดงผลการปฏิบัติได้ที่หน่วยปฏิบัติการหลักของ ศรชล. ทุกหน่วยงาน
2. เตรียมความพร้อมในการปรับโครงสร้าง ศรชล. จากศูนย์ประสานการปฏิบัติในการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล เป็น ศูนย์อำนวยการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล โดยจะขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี
3. ส่งเสริมความร่วมมือในการสร้างเครือข่ายคมนาคมขนส่ง การประมงและการท่องเที่ยวทางทะเล รวมถึงให้มีการบริหารจัดการ และใช้ประโยชน์จากทะเลอย่างมีประสิทธิภาพ และมีความปลอดภัย

ศรชล. ควรได้ต้องปรับโครงสร้างขึ้นเป็น ศูนย์อำนวยการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล ซึ่งต้องเตรียมการในด้านแผนปฏิบัติการ การพัฒนาบุคลากร ระเบียบต่างๆ และแผนงานที่จะสร้างความสัมพันธ์ในการบูรณาการหน่วยต่างๆ ให้มีประสิทธิภาพ และสิ่งสำคัญอีกประการหนึ่งคือการเสริมสร้างความเข้าใจและสร้างความร่วมมือกับทุกส่วนงานทั้งภาครัฐ เอกชน และในภาคส่วนของชาวต่างชาติ เพื่อการปลอดภัยทางทะเล ซึ่งขณะนี้กำลังเป็นปัญหาอย่างมาก สำหรับปัญหาที่พบอยู่นั้นยังมี การก่อการร้ายสากลในทะเล การกระทำอันเป็นโจรสลัด การทำผิดกฎหมายทางทะเล อาชญากรรมข้ามชาติ และมีปัญหาการกระทำผิดในรูปแบบใหม่ๆ เพิ่มขึ้น ดังนั้นหน่วยงานต่างๆ จึงควรเตรียมความพร้อมที่จะรับมืออย่างมีประสิทธิภาพ

2. วิเคราะห์ปัญหา อุปสรรคการต่อต้านการก่อการร้ายของกองทัพเรือ

ภารกิจป้องกันและแก้ไขปัญหการก่อการร้ายมีลักษณะหลายมิติ และมีพลวัต จึงต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายภาคส่วน และต้องกระทำอย่างต่อเนื่อง และมีการเตรียมความพร้อมในการป้องกัน เพิ่มพูน ทักษะสำหรับการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ แต่โดยทั่วไปในภารกิจด้านหนึ่งจะมีหน่วยงานเดียวที่มีหน้าที่รับผิดชอบหลักในการปฏิบัติการ หน่วยปฏิบัติการพิเศษของเหล่าทัพต้องขึ้นควบคุมทางยุทธการกับ ศตท. ดังนั้น ศตท. จึงเป็นหน่วยงานรับผิดชอบหลักด้านการปฏิบัติการ นอกจากนี้ ภารกิจในหลายด้านอาจจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือระหว่างหน่วยงานในการปฏิบัติการกิจ ส่วนภาคประชาชนต้องให้ความรู้และเสริมสร้างจิตสำนึกด้านความมั่นคงแก่ประชาชน เพื่อให้ประชาชนร่วมเป็นเครือข่าย แต่ในทางปฏิบัติยังไม่เห็นหน่วยงานใดที่รับผิดชอบชัดเจน

ในส่วนของกองทัพเรือ มาตรการการต่อต้านการก่อการร้ายเป็นส่วนหนึ่งของแผนต่อต้านการก่อการร้ายของ ทร. ซึ่งมีความสัมพันธ์กับหลักการต่อต้านการก่อการร้ายสากล แต่แผนดังกล่าวเน้นเหตุการณ์การก่อการร้ายได้เกิดขึ้นแล้วเป็นหลัก มาตรการเชิงรับยังมีน้อย และยังไม่ได้กำหนดแนวทางการดำเนินการต่อต้านที่ต้องการให้หน่วยปฏิบัตินำไปปฏิบัติในทิศทางและมาตรการเดียวกัน

การศึกษาปัญหาการก่อการร้ายต่อต้านการก่อการร้ายสากลของ ทร. พบว่าในด้านการข่าวกรองยังขาดการประสานงานที่เป็นรูปธรรม รวมถึงการแลกเปลี่ยนข้อมูลด้านการก่อการร้าย ดังนั้น ทร. จำเป็นต้องดำเนินการประสานงานด้านการข่าวกรองเกี่ยวกับการก่อการร้ายโดยใกล้ชิดกับ สชช. และนโยบายด้านการข่าวอื่น ๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อนำมาวิเคราะห์ความเสี่ยงจนสามารถกำหนดระดับความพร้อมของการป้องกัน และแจ้งเตือนให้กับหน่วยปฏิบัติ

วิเคราะห์แนวทางการพัฒนาบทบาทและมาตรการต่อต้านการก่อการร้ายของต่างประเทศ

จากการศึกษาบทบาทและมาตรการการต่อต้านการก่อการร้ายในต่างประเทศหลาย ๆ ประเทศ เช่น สหรัฐอเมริกา สหราชอาณาจักร ออสเตรเลีย อินโดนีเซีย และสิงคโปร์ ตามที่ได้กล่าวมาแล้วนั้น ซึ่งได้มาเปรียบเทียบแล้วแต่ละประเทศได้ดำเนินนโยบายและรูปแบบตามภัยคุกคามหลักของแต่ละประเทศเป็นหลัก ซึ่งสำหรับในประเทศไทย ผู้วิจัยเห็นว่าแนวทางที่เหมาะสมและใกล้เคียงกับประเทศไทย ซึ่งจะนำมาปรับใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด คือ แนวคิดหลักของประเทศสหรัฐอเมริกา โดยนำแนวคิดของประเทศอื่น ๆ มาประกอบในการดำเนินการ

การจัดองค์กรในลักษณะรวมการตามแนวคิดของสหรัฐฯ จึงเป็นหนทางที่มีความเหมาะสมทำให้เกิดเอกภาพในการบังคับบทบาทและมาตรการของกองทัพไทยในการต่อต้านการก่อการร้าย

1. การดำเนินการของสหรัฐฯ

โดยมีจุดสำคัญที่อาจถูกโจมตีจากพวกก่อการร้ายหรือเป็นเส้นทางสนับสนุนผู้ก่อการร้าย ได้แก่ ท่าอากาศยาน/ สนามบินพลเรือน พื้นที่นิคมอุตสาหกรรมต่าง ๆ สถานชุดเจาะก๊าซธรรมชาติในอ่าวไทย การลักลอบลำเลียงอาวุธที่สามารถสนับสนุนก่อการร้ายทั้งทางบกและทางทะเล การจับปล้นเรือสินค้า สถานที่ชุมชนต่างๆ และเป็นสัญลักษณ์ของความมั่นคง ผู้ก่อการร้ายน่าจะมุ่งการโจมตีไปที่แหล่งผลประโยชน์ของสหรัฐฯ กับชาติพันธมิตรในประเทศไทยเป็นหลัก และแหล่งผลประโยชน์ของอิสราเอลเป็นเป้าหมายอันดับรองมากกว่าที่จะมุ่งเป้าหมายไปที่หน่วยของกองทัพหรือประชาชนชาวไทย แต่เมื่อคืนเหตุการณ์แล้วย่อมมีผลกระทบต่อประเทศไทยและประชาชนโดยตรง

รวมทั้งเป็นการเสียเกียรติภูมิของชาติด้วย จึงจำเป็นต้องดำเนินการป้องกันอย่างเต็มที่เพื่อไม่ให้เกิดเหตุการณ์ก่อการร้ายขึ้นได้ ซึ่งเมื่อพิจารณาจากพื้นที่ที่กองทัพรับผิดชอบแล้วจะมีสิ่งที่เป็นประโยชน์ของสหรัฐฯ และชาติพันธมิตรหรือจุดที่เป็นปัจจัยให้เกิดการก่อการร้ายได้ดังนี้

- 1.1 อากาศยานสหรัฐฯ และชาติพันธมิตรที่สนามบินต่าง ๆ
- 1.2 ทหารเรือรบสหรัฐฯ และชาติพันธมิตรที่มาจอดเทียบเมืองท่าต่าง ๆ
- 1.3 กำลังทหารและบุคคลสำคัญของสหรัฐฯ และชาติพันธมิตรที่เข้ามาในพื้นที่กองทัพ
- 1.4 สิ่งปลูกสร้างที่เป็นประโยชน์แห่งชาติของสหรัฐฯ และชาติพันธมิตรทั้งบนบก

และในทะเล

2. มาตรการต่อต้านการก่อการร้ายของกองทัพเรือ

จากบัญชีเป้าหมายดังกล่าวหน่วยของกองทัพในพื้นที่ควรจัดทำแผนการปฏิบัติให้พร้อมที่จะปฏิบัติได้ทันทีเมื่อเกิดเหตุการณ์ ซึ่งมาตรการต่อต้านการก่อการร้ายของกองทัพในส่วนนี้ได้แก่ มาตรการป้องกัน มาตรการป้อมปราบ มาตรการตอบโต้ และมาตรการฟื้นฟู ส่วนที่สำคัญที่จะทำให้การต่อต้านการก่อการร้ายมีความสำเร็จ คือ ชีตความสามารถด้านการข่าวกรองที่จะทำให้รู้ตัวหรือคาดการณ์ล่วงหน้าได้ใกล้เคียงความเป็นจริง ว่าอาจจะถูกผู้ก่อการร้ายโจมตี เพื่อให้สามารถป้องกันหรือตอบโต้ได้ทันเวลาและในการปฏิบัติการของหน่วย เช่น การหาข่าว การลาดตระเวน

ทั้งทางทะเลและอากาศ และการรักษาความปลอดภัยอีก เป็นต้นนั้น และยังคงใช้กำลังที่ปฏิบัติการอยู่ปกติดำเนินการเพียงแต่เพิ่มความระมัดระวังให้สูงขึ้นเท่านั้นสำหรับการจัดเตรียมหน่วยของกองทัพให้พร้อมที่จะปฏิบัติการจะมีการดำเนินการในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

2.1 มาตรการป้องกันการก่อการร้าย

2.1.1 การดำเนินการด้านการข่าว

การปฏิบัติการด้านการข่าวของกองทัพเรือปัจจุบัน เน้นเกี่ยวกับการรวบรวมการผลิตและการกระจายข่าวทางยุทธศาสตร์และข่าวกรองทางยุทธศาสตร์ของกองทัพเรือ การดำเนินการวิธีข้อมูลการบริการข่าวกรองทางทหารและการแสวงประโยชน์จากแหล่งข่าว ทั้งปวง นับว่ามีความเหมาะสมในการนำไปใช้ประโยชน์ในการป้องกันประเทศตามรูปแบบทั่วไป แต่เนื่องจากภัยจากการก่อการร้ายไม่ใช่ภัยคุกคามตามรูปแบบโดยเฉพาะที่มีการเปลี่ยนแปลงทางข่าวสารอย่างรวดเร็ว ดังนั้น เพื่อให้กองทัพเรือสามารถใช้มาตรการป้องกันได้อย่างมีประสิทธิภาพแล้วจะต้องดำเนินการแสวงหาประโยชน์จากแหล่งข่าวทั้งปวง โดยเพิ่มการข่าวที่เกาะติดเกี่ยวกับการก่อการร้ายและใช้ขบวนการทางนิติวิทยาศาสตร์ให้มากขึ้น และต้องประสานงานอย่างใกล้ชิดกับหน่วยงานด้านการข่าวอื่น ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำนักงานข่าวกรองแห่งชาติ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ และกองทัพสหรัฐอเมริกากับชาติพันธมิตรรวมทั้งการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารกลุ่มก่อการร้ายโดยเฉพาะการหมายรู้และพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลกับประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อตรวจสอบว่ามีผู้ก่อการร้ายกลุ่มใดบ้างที่จะเข้ามาปฏิบัติการก่อการร้ายในเขตพื้นที่ที่กองทัพเรือรับผิดชอบ เพื่อรวบรวมและวิเคราะห์ข่าวแล้วจะต้องกระจายข่าวให้หน่วยเกี่ยวข้องโดยเร็วแม้แต่ข่าวเกี่ยวกับการก่อการร้ายอาจเป็นข่าวทั่วไปที่เกิดขึ้นในภูมิภาคต่าง ๆ ของโลก เพราะจะเป็นการทำให้ผู้ที่รับข่าวตระหนักถึงภัยของการก่อการร้ายมากขึ้น

2.1.2 พื้นที่ที่เป็นที่ตั้งหน่วยทหารของกองทัพเรือ

มาตรการการรักษาความปลอดภัย ทั้งในเรื่องสถานที่บุคคลและเอกสาร ซึ่งหมายรวมถึงข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ในเครือข่ายคอมพิวเตอร์ต่างๆหากหน่วยเจ้าของพื้นที่ตั้งทางการทหารนั้น ๆ ได้ตระหนักถึงความสำคัญและมีมาตรการที่เข้มงวดในการรักษาความปลอดภัยแล้วเป็นการยากที่กลุ่มผู้ก่อการและจะสามารถเข้ามาปฏิบัติการก่อการร้ายได้กองทัพต้องดำเนินการวางมาตรการการรักษาความปลอดภัยหน่วยให้รัดกุมเข้มแข็งขึ้นกว่าที่เป็นอยู่โดยเน้นหน่วยกำลังรบเป็นสำคัญ การเข้าถึงตัวกำลังรบ เช่น อากาศยาน เรือ จะต้องเข้มงวดกว่านี้โดยเพิ่มมาตรการตรวจค้นอาวุธและวัตถุระเบิดก่อนขึ้นอากาศยานหรือเรือ และปลุกจิตสำนึกของกำลังพลทุกระดับให้ตระหนักว่าการรักษาความปลอดภัยของหน่วยไม่ใช่เป็นเรื่องความรับผิดชอบของคนใดคนหนึ่ง แต่เป็นความรับผิดชอบของทุกคนร่วมกันเพราะจะเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นชี้ให้เห็นว่าจะอยู่ในสถานที่ใดก็ตามมีโอกาสที่จะได้รับอันตรายอันเกิดจากการก่อการร้ายได้ตลอดเวลา ดังนั้นจึงเป็นหน้าที่ของทุกคนที่จะต้องช่วยกันสอดส่องดูแลและวังป้องกันเพื่อไม่ให้เกิดการก่อการร้ายขึ้น

2.1.3 การตรวจสอบเรือที่เข้า/ออกท่าเรือพาณิชย์

ผู้ก่อการร้ายสามารถใช้ทะเลเป็นเส้นทางลำเลียงยุทธศาสตร์โจมตีสนับสนุนการก่อการร้ายได้โดยง่าย โดยเฉพาะกองทัพเรือควรประสานหน่วยเกี่ยวข้องเพื่อรับทราบแผนการเดินทางและมีระบบมายรู้ (Global Identification System : GIS) เรือสินค้า/เรือพาณิชย์ต่าง ๆ ที่จะเดินทางเข้า - ออกท่าเรือพาณิชย์ของประเทศไทย เช่นเดียวกับกองทัพอากาศที่รับทราบแผนการบิน (Flight Plan) ของเครื่องบินพาณิชย์เพื่อรับทราบว่าจะมีการลำเลียงวัสดุหรือสารเคมีพิษหรืออื่น ๆ ที่อาจจะนำมาใช้ในการผลิตอาวุธระเบิดเคมีหรือชีวภาพ สำหรับการก่อการร้ายเข้ามายังประเทศไทยหรือไม่ เรือที่ไม่อยู่ในแผนการเดินทางและลำเลียงวัสดุเหล่านี้มา ก็อ่านอยู่ในข่ายต้องสงสัยได้ อย่างไรก็ตามการตรวจสอบดังกล่าวจะกระทำเป็นครั้งคราวหรือเมื่อมีข่าวเกี่ยวกับการลักลอบขนส่งสิ่งเหล่านี้ผ่านประเทศไทย ซึ่งเรื่องนี้ไม่ใช่หน้าที่ของกองทัพเรือโดยตรงแต่เป็นเรื่องที่ทุกหน่วยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งได้แก่ตำรวจน้ำ และศุลกากร รวมทั้งกรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชย์นาวี กระทรวงคมนาคม จะต้องร่วมวางแผนและร่วมมือปฏิบัติในภาพรวมของประเทศด้วย

2.1.4 มาตรการป้องปราบการก่อการร้าย

เนื่องจากสงครามการก่อการร้ายเป็นสงครามที่ไม่มีรูปแบบการโจมตีสามารถทำได้หลายรูปแบบอย่างที่ไม่มีการคาดคิดและการโจมตีโดยไม่มีข้อต่อรองใด ๆ ดังนั้นการป้องกันจึงไม่ใช่เรื่องง่ายแม้แต่ประเทศสหรัฐฯ ซึ่งถือว่าเป็นประเทศที่มีความพร้อมในทุก ๆ ด้านด้วยเหตุนี้การระวังป้องกันเพียงอย่างเดียวน่าจะยังไม่เพียงพอ จึงควรมีการเสริมด้วยกันมาตรการป้องปราบ เพื่อให้ผู้ก่อการร้ายต้องคิดทบทวนว่าหากลงมือปฏิบัติแล้ว ผลที่ตามมาจะคุ้มค่าหรือไม่ ถ้าหากพิจารณาแล้วว่าไม่คุ้มค่าเพราะอาจจะล้มเลิกความตั้งใจได้โดยมีแนวความคิดในการป้องปราบ คือ

2.1.4.1 การแสดงความพร้อม

เป็นไปในลักษณะการแสดงกำลังทหารให้ผู้ก่อการร้ายเห็นว่าหน่วยงานและกำลังรบ มีความพร้อมในการปฏิบัติการต่อต้านการก่อการร้ายทั้งสามมิติ เช่น มีการจัดตั้งหน่วยที่มีขีดความสามารถในการโจมตีสูงมีความพร้อมในการเคลื่อนย้ายกำลังไปยังทุกพื้นที่ปฏิบัติการได้อย่างรวดเร็ว (แผนการขนส่งทางอากาศ/ทางน้ำ) และมีความพร้อมในเรื่องเครื่องมือและยุทโธปกรณ์ เป็นต้น

1. มีความจริงจังในการปฏิบัติหน้าที่ โดยเฉพาะการรักษาความปลอดภัยสถานที่และบุคคลสำคัญ
2. สาธิตการต่อต้านการก่อการร้าย กองทัพต้องดำเนินการอย่างสม่ำเสมอ และแพร่ภาพทางสื่อต่าง ๆ ให้บุคคลทั่วไปทั้งในประเทศและต่างประเทศรับทราบถึงขีดความสามารถของหน่วยนี้
3. การฝึกร่วมผสมกับชาติต่าง ๆ กองทัพต้องดำรงการฝึกกับกองทัพสหรัฐฯ และชาติพันธมิตรรวมทั้งประเทศเพื่อนบ้านอย่างต่อเนื่อง ทั้งระบบ ทวิภาคีและพหุภาคี โดยเฉพาะประเทศที่ประชาชนส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลาม ตลอดจนมีการฝึกลาดตระเวนร่วมกับกองทัพเรือประเทศเพื่อนบ้าน และในภูมิภาคเพื่อสร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกัน (CBMs)

4. การเข้าร่วมปฏิบัติการสนับสนุนองค์การสหประชาชาติ ตามที่รัฐบาลมีนโยบายที่ชัดเจนที่จะให้การสนับสนุนการปราบปรามผู้ก่อการร้ายสากลโดยการปฏิบัติ ตามกรอบขององค์การสหประชาชาตินั้นในส่วนของกองทัพเรือ อาจมีการใช้กำลังปฏิบัติการสนับสนุน ด้านการนำเลี้ยงสิ่งอุปโภค/บริโภค เพื่อช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมกับประเทศที่กำลังทำ/หลังยุติ สงครามต่อต้านการก่อการร้าย เช่น อัฟกานิสถาน เป็นต้น หรือการส่งกองกำลังทหารเข้าร่วมในการ รักษาสันติภาพ

5. มาตรการฟื้นฟูจากการก่อการร้าย ทุกครั้งที่มีเหตุการณ์ ก่อการร้ายสิ่งที่ตามมาอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้คือความเสียหายที่เกิดขึ้นซึ่งอาจเป็นความเสียหายด้านวัตถุ หรือผลกระทบต่อด้านจิตวิทยาของผู้ที่อยู่ในเหตุการณ์ ดังนั้น จึงจำเป็นที่จะต้องฟื้นฟูความเสียหาย ทางวัตถุและผลกระทบต่อด้านจิตวิทยาให้กลับคืนสู่สภาพโดยเร็ว โดยในส่วนของกองทัพเรือ นั้น สามารถ ใช้เครื่องมือของหน่วยที่สามารถนำไปช่วยเหลือฟื้นฟูความเสียหาย อันเกิดจากการก่อวินาศกรรม เช่น รถดับเพลิง หรือ เรือดับเพลิงที่กองทัพมีใช้ราชการอยู่ เป็นต้น นอกจากนี้ยังสามารถใช้เครื่องมือกล หนักของกองทัพ เช่น กองพลพัฒนา กองบัญชาการทหารสูงสุดกองพันทหารช่างต่าง ๆ เป็นต้น ช่วยในการฟื้นฟูความเสียหาย เช่น การรื้อถอนอาคาร และสิ่งปลูกสร้างที่ถูกทำลาย หรือได้รับความ เสียหายส่วนการฟื้นฟูด้านจิตใจนั้น รวมคงต้องเป็นเรื่องระดับรัฐบาลที่ต้องเข้ามาดูแลสำหรับ กองทัพเรือ นั้นสามารถสนับสนุนการปฏิบัติได้ในระดับหนึ่งโดยใช้กรมกิจการพลเรือนหรือกรมแพทย์ ทหารบก ทหารเรือทหารอากาศ ทำหน้าที่ฟื้นฟูด้านจิตใจ และให้การบริการด้านสาธารณสุขแก่ กำลังพลของกองทัพหรือประชาชนที่อยู่ในพื้นที่เขตรับผิดชอบของกองทัพเรือ

กำหนดแนวทางการปฏิบัติที่เหมาะสมในการต่อต้านการก่อการร้ายของ กองทัพเรือ

ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร หน่วยงาน สังเกต สัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ นำมา วิเคราะห์ถึงแนวทางการปฏิบัติที่เหมาะสมในการต่อต้านการก่อการร้ายของกองทัพเรือ สรุปได้ดังนี้

1. พัฒนาขีดความสามารถในด้านการข่าวกรอง รวมถึงการบูรณาการงานด้านการข่าว กรองของ ทร. และระบบการแจ้งเตือนเป็นภาพรวมกับศูนย์ประสานงานด้านการข่าวกรองแห่งชาติ และหน่วยข่าวอื่น ๆ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้อง แม่นยำ และจัดทำเป็นศูนย์ข้อมูลกลางเพื่อนำมา วิเคราะห์แนวทางการปฏิบัติต่อไปได้อย่างถูกต้อง และครบถ้วนในทุกระดับ

2. จัดทำและเผยแพร่แผนการป้องกันการก่อการร้ายของกองทัพเรือ และเตรียม แผนการฟื้นฟูหากถูกโจมตี ให้กับหน่วยงานสำคัญของ ทร. ทั่วประเทศได้ทราบและมีการฝึกปฏิบัติ อย่างสม่ำเสมอต่อเนื่อง โดยเฉพาะหน่วย ทร. ทุกหน่วยในจังหวัดภาคใต้

3. ปรับปรุงโครงสร้างหน่วยงานของ ทร. ให้เตรียมรับมือในการต่อต้านการก่อการร้าย ที่อาจจะเกิดขึ้นได้เสมอ โดยจัดให้มีนายทหารต่อต้านการก่อการร้าย และชุดปฏิบัติการต่อต้านการ ก่อการร้ายประจำหน่วย โดยดำเนินการปรับปรุงโครงสร้างของกองทัพเรือ โดยเรียงตามลำดับความสำคัญ

4. พัฒนาบุคลากรให้มีการเตรียมความพร้อมในการต่อต้านการก่อการร้ายอยู่เสมอ ในด้านระวังป้องกัน โดยการให้ความรู้ ศึกษาอบรม สร้างสำนึกและความตระหนักรู้ถึงภัยการก่อการร้าย และยุทธวิธีในการต่อต้านการก่อการร้ายให้กับกำลังพลของ ทร. ในทุกระดับ ซึ่งระดับความเข้มของหลักสูตรนั้นมากน้อยให้ขึ้นกับพื้นที่เสี่ยงและเฝ้าระวัง อีกทั้ง ควรจัดให้มีการฝึกกำลังพลให้เตรียมพร้อมหากมีเหตุการณ์การก่อการร้ายขึ้น เพื่อฝึกให้มีความพร้อมในการแก้ไขในกรณีเมื่อเกิดเหตุแล้วอีกด้วย

5. สนับสนุนเพิ่มขีดความสามารถทางการทหารในการต่อต้านการก่อการร้าย ด้วยการเพิ่มอัตรายุทธโธปกรณ์ที่สำคัญให้กับหน่วยงานของ ทร. ที่เสี่ยงต่อภัยคุกคามสูง เช่น ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ เขตใกล้แทนจุดเจาะน้ำมัน ท่าเรือสำคัญ และฐานทัพหลักของ ทร.

6. สร้างพันธมิตรในด้านการต่อต้านการก่อการร้ายทั้งในระดับทวิภาคี และพหุภาคีกับหน่วยงานต่างประเทศทั้งการศึกษา อบรม ฝึกซ้อม หรือการบูรณาการในด้านการข่าวกรอง กับประเทศต่าง ๆ เพื่อต่อต้านการก่อการร้ายสากล

7 ควรจัดตั้งองค์กรเฉพาะที่รับผิดชอบด้านการก่อการร้ายทั้งในนโยบายและระดับปฏิบัติที่มีขีดความสามารถในการปฏิบัติงานด้านการข่าวกรอง การวิเคราะห์ข่าวและการแจ้งเตือนล่วงหน้า สามารถประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ทุกระดับ รวมทั้ง มีเอกภาพในการปฏิบัติงาน

8. ควรร่วมมือปรับปรุงระบบข่าวกรองที่มีการแลกเปลี่ยนข่าวสารเกี่ยวกับการก่อการร้ายอย่างต่อเนื่อง โดยเพิ่มความร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับตำรวจสากล และกระจายฐานข้อมูลการก่อการร้ายให้ตำรวจสากลด้วย

9. ให้มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลเพื่อการป้องกันการก่อการร้าย รวมทั้งข้อมูล การสืบสวนสอบสวนหลักฐานต่าง ๆ ในคดีการให้ความสนับสนุนการก่อการร้าย และให้ถือว่าการก่อการร้ายรวมทั้งการสนับสนุนการก่อการร้ายเป็นอาชญากรรมร้ายแรง

10. ควรพิจารณาเลือกมาตรการ หรือมติที่เห็นว่าจะมีความเหมาะสมกับสถานการณ์ สอดคล้องกับขนบธรรมเนียมประเพณีของไทย และมีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติ

11. ปรับปรุงมาตรการด้านการข่าวให้สามารถแจ้งเบาะแสในการปฏิบัติการของกลุ่มก่อการร้ายได้ล่วงหน้า

12. เพิ่มมาตรการป้องกันการลอบวางระเบิดหรือใช้การจู่ระเบิดด้วย Remote Control ต่อเป้าหมายทั้งบุคคลและสถานที่ ซึ่งน่าจะเกิดมากกว่าวิธีอื่น ๆ รวมทั้งมาตรการระวังป้องกันการลอบสังหารหรือซุ่มโจมตีบุคคลสำคัญ การส่งจดหมายเรียกค่าคุ้มครอง ทำร้ายข้าราชการ ยิงรถเผาโรงเรียน วัด สถานที่ราชการ

11. เน้นมาตรการที่แก้ปัญหาได้โดยสูญเสียน้อยที่สุด ทั้งชีวิตและทรัพย์สินและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

12. ควรเตรียมความพร้อมของหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในการรับมือกับการก่อการร้ายที่อาจจะเกิดขึ้น เพื่อให้การต่อต้านการก่อการร้ายเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

13. ควรเพิ่มความระมัดระวังในการป้องกันสถานที่และบุคคลของประเทศที่ตกเป็นเป้าหมายของผู้ก่อการร้าย แม้ประเทศไทยไม่ใช่เป้าหมายของผู้ก่อการร้ายแต่กลุ่มเป้าหมายของผู้ก่อการร้ายอาจจะมาอยู่ในประเทศไทย

14. จัดทำและเผยแพร่แผนการป้องกันการก่อการร้ายของกองทัพเรือ และเตรียมแผนการฟื้นฟูหากถูกโจมตี ให้กับหน่วยงานสำคัญของ ทร. ทั่วประเทศได้ทราบและมีการฝึกปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอต่อเนื่อง โดยเฉพาะหน่วย ทร. ทุกหน่วยในจังหวัดภาคใต้

15. ปรับปรุงโครงสร้างหน่วยงานของ ทร. ให้เตรียมรับมือในการต่อต้านการก่อการร้ายที่อาจจะเกิดขึ้นได้เสมอ โดยจัดให้มีนายทหารต่อต้านการก่อการร้าย และชุดปฏิบัติการต่อต้านการก่อการร้ายประจำหน่วย โดยดำเนินการปรับปรุงโครงสร้างของกองทัพเรือ โดยเรียงตามลำดับความสำคัญ

สรุป

ผลการศึกษาในบทที่ 4 เพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อที่ 3 เพื่อศึกษาแนวทางการปฏิบัติที่เหมาะสมในการต่อต้านการก่อการร้ายของกองทัพเรือ ผลการศึกษาตอบวัตถุประสงค์การวิจัยดังกล่าว สรุปได้ว่า 1. ควรพัฒนาขีดความสามารถและบูรณาการทางด้านการข่าวกรองทั้งในระดับกองทัพเรือ หน่วยงานข่าวกรองของชาติในทุกระดับ 2. จัดทำและเผยแพร่แผนการป้องกันการก่อการร้ายให้กับหน่วยงาน ทร. ทุกหน่วย โดยเฉพาะหน่วยที่เสี่ยงต่อภัยคุกคามสูง 3. ปรับปรุงโครงสร้างหน่วยงานของ ทร. ให้มีอัตรานายทหารต่อต้านการก่อการร้าย และชุดปฏิบัติการต่อต้านการก่อการร้ายประจำหน่วย โดยจัดเรียงลำดับความสำคัญ 4. พัฒนากำลังพลให้มีความพร้อมในการต่อต้านการก่อการร้ายทั้งในระดับท้องถิ่นและในระดับสากล 5. เพิ่มอัตรายุทธโธปกรณ์สำคัญให้กับหน่วยงาน ทร. ที่เสี่ยงต่อภัยคุกคามสูง 6. สร้างพันธมิตรในด้านการต่อต้านการก่อการร้ายในต่างประเทศ ทั้งระดับทวิภาคี และพหุภาคี

กองทัพเรือมีภารกิจสำคัญในการธำรงรักษาไว้ซึ่งสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ การปกป้องคุ้มครองอธิปไตย และรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล รวมทั้งยังให้การสนับสนุนการพัฒนาประเทศ บทบาทของกองทัพเรือมีภารกิจหน้าที่ในการป้องกันประเทศทางทะเล รวมทั้งการใช้กำลังเพื่อเป็นเครื่องมือของรัฐทางด้านการเมืองระหว่างประเทศ นอกเหนือจากนั้นแล้ว ยังมีภารกิจรองในการรักษากฎหมาย การคุ้มครองประโยชน์แห่งชาติทางทะเล จัดเตรียมกองกำลังทางเรือและทางบกเพื่อพิทักษ์รักษาเอกราชและความมั่นคง การปกป้องระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข และผลประโยชน์แห่งชาติอันเป็นสิ่งสำคัญสูงสุด ทำให้ทราบปัญหาที่เกิดขึ้นในปัจจุบันต้องได้รับการแก้ไขอย่างถูกต้องเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานและต่อผลประโยชน์ของประเทศชาติ และจะต้องมีการประเมินสถานการณ์อยู่ตลอดเวลา ซึ่งได้รับผลกระทบจากสถานการณ์โลกและภูมิภาค ซึ่งส่งผลกระทบต่อประเทศไทยอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

บทที่ 5

สรุป และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยเรื่อง บทบาทของกองทัพเรือในการต่อต้านการก่อการร้าย เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์การวิจัยไว้ 3 ข้อ ประกอบด้วย 1. เพื่อศึกษาบทบาทของกองทัพเรือในการต่อต้านการก่อการร้าย 2. เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคในการดำเนินการต่อต้านการก่อการร้าย 3. เพื่อศึกษาแนวทางการปฏิบัติที่เหมาะสมในการต่อต้านการก่อการร้ายของกองทัพเรือ

สรุป

ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

ตอบวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 1 สรุปได้ว่า กองทัพเรือถือว่าเป็นหน่วยงานหลักที่สำคัญยิ่งในการรักษาความมั่นคงของชาติทางทะเล ซึ่งจากการปฏิบัติงานของกองทัพเรืออาจกล่าวได้ว่ากองทัพเรือต้องปฏิบัติหน้าที่ 2 บทบาทในเวลาเดียวกันบทบาทแรกเป็นงานด้านการป้องกันประเทศ ซึ่งถือเป็นภารกิจหลัก และอีกบทบาทหนึ่งเป็นงานด้านการรักษากฎหมาย และผลประโยชน์ของชาติทางทะเล ซึ่งอาจถือได้ว่าเป็นภารกิจรอง ซึ่งสามารถจำแนกได้ ดังนี้

1. ด้านรักษาอธิปไตยของชาติทางทะเล

ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้กำหนดไว้ว่า รัฐต้องจัดให้มีกำลังทหารไว้เพื่อพิทักษ์รักษาเอกราชความมั่นคงของรัฐ สถาบันพระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นพระประมุข และเพื่อการพัฒนาประเทศ โดยมีกองทัพเรือเป็นหนึ่งในสามของพลังอำนาจทางทหารแห่งชาติ ซึ่งพระราชบัญญัติการจัดส่วนราชการกระทรวงกลาโหมได้กำหนดหน้าที่ของกองทัพเรือไว้กว้างกว่ากองทัพเรือมีหน้าที่เตรียมกำลังของกองทัพเรือและป้องกันราชอาณาจักร และนอกเหนือจากหน้าที่ดังกล่าวแล้วกองทัพเรือยังมีหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้เป็นเจ้าพนักงานตามกฎหมาย ได้รับมอบหมายให้เป็นหน่วยงานหลักในการปฏิบัติตามนโยบายความมั่นคงแห่งชาติทางทะเล ซึ่งสามารถแสดงให้เห็นถึงบทบาทของกองทัพเรือในด้านการรักษาอธิปไตยของชาติทางทะเลได้

2. ในฐานะศูนย์ประสานการปฏิบัติในการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล

ศูนย์ประสานการปฏิบัติในการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล (ศรชล.) เป็นหน่วยที่จัดตั้งขึ้นตามมติสภาความมั่นคงแห่งชาติ ในการกำหนดนโยบายปฏิบัติหรืออื่น ๆ โดยมีอำนาจการศูนย์ปฏิบัติการกองทัพเรือ (ผอ.ศปก.ทร.) เป็นประธานกรรมการบริหารฯ อีกตำแหน่งหนึ่งและจัดตั้งกองบังคับการ ศรชล. โดยมีฝ่ายอำนาจการที่ประกอบด้วยผู้แทนจากหน่วยราชการต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง และเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการในกองบังคับการศูนย์ฯ ซึ่งจัดจากกำลังพลของกองทัพเรือ

ปฏิบัติงานตลอด 24 ชั่วโมงสำหรับผู้แทน และกำลังพลจากส่วนราชการอื่น ๆ จะปฏิบัติงานในที่ตั้งปกติ โดยสามารถติดต่อประสานงานกับกองบังคับการศูนย์ฯหรือฝ่ายอำนวยการจัดส่วนราชการต่าง ๆ ได้โดยตรง

ตอบวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 2 สรุปได้ว่า ปัญหาและข้อจำกัดในการปฏิบัติการต่อต้านการก่อการร้าย

1. ด้านรักษาอธิปไตยของชาติทางทะเล

ปัญหาการก่อการร้ายสากลในทะเล การกระทำอันเป็นโจรสลัด การกระทำความผิดกฎหมายในทะเล อาชญากรรมข้ามชาติ ปัญหาสถานภาพยุทธโศปกรณ์ ที่มีอายุการใช้งานนานและล้าสมัย ปัญหาด้านกำลังพล ปัญหาด้านงบประมาณ ปัญหาการบริหารจัดการองค์กร ปัญหาการเสริมสร้างกำลังทางเรือของประเทศเพื่อนบ้าน จากการศึกษาเพื่อบ้านบางประเทศได้รับผลกระทบจากวิกฤติเศรษฐกิจน้อยกว่าประเทศไทย และบางประเทศมีเศรษฐกิจที่รุ่งเรืองมากขึ้นหรือได้รับการสนับสนุนจากประเทศมหาอำนาจในภูมิภาค

2. ในฐานะศูนย์ประสานการปฏิบัติในการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล

ปัญหาการขาดเอกภาพในการบังคับบัญชา และการขาดอำนาจสั่งการ ปัญหาความไม่ชัดเจนในภารกิจ ปัญหาด้านการข่าว จากการศึกษาหน่วยงานทางทะเลต่าง ๆ ปัญหาด้านการประสานงาน ปัญหาด้านองค์บุคคล ปัญหาด้านงบประมาณ ปัญหาด้านการกฎหมาย ปัญหาด้านการประชาสัมพันธ์ ความเป็นสากล และปัญหาด้านการบริหารจัดการองค์กร

ตอบวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 3 สรุปได้ว่า **แนวทางการปฏิบัติการ** การพิจารณา กำหนดแนวทางการพัฒนาบทบาทและขีดความสามารถของกองทัพเรือในการต่อต้านการก่อการร้ายนั้น จะพิจารณาแนวทางการดำเนินการของกองทัพสหรัฐฯ กองทัพของ สเปน และกองทัพของชาติที่มีด้านเทคโนโลยีขั้นก้าวหน้า ซึ่งมีประสบการณ์อันเกี่ยวข้องเนื่องกับการต่อต้านการก่อการร้าย การสื่อสารข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์และวิธีการหรือเครื่องมือที่กลุ่มผู้ก่อการร้ายใช้ในการรับ-ส่งข่าว/ข้อมูล เพื่อปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงให้เหมาะสมทันสมัย ทันเหตุการณ์โดยประยุกต์ใช้หรือแสวงประโยชน์จากความก้าวหน้าของต่างประเทศและภาคเอกชนไทย

ภารกิจป้องกันและแก้ไขปัญหาการก่อการร้ายมีลักษณะหลายมิติ และมีพลวัต จึงต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายภาคส่วน และต้องกระทำอย่างต่อเนื่อง และมีการเตรียมความพร้อมในการป้องกัน เพิ่มพูน ทักษะสำหรับการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ แต่โดยทั่วไปในภารกิจด้านหนึ่งจะมีหน่วยงานเดียวที่มีหน้าที่รับผิดชอบหลักในการปฏิบัติการ หน่วยปฏิบัติการพิเศษของเหล่าทัพต้องขึ้นควบคุมทางยุทธการกับ ศตท. ดังนั้น ศตท. จึงเป็นหน่วยงานรับผิดชอบหลักด้านการปฏิบัติการ นอกจากนี้ ภารกิจในหลายด้านอาจจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือระหว่างหน่วยงานในการปฏิบัติการ ภารกิจ ส่วนภาคประชาชนต้องให้ความรู้และเสริมสร้างจิตสำนึกด้านความมั่นคงแก่ประชาชน เพื่อให้ประชาชนร่วมเป็นเครือข่าย แต่ในทางปฏิบัติยังไม่มีหน่วยงานใดที่รับผิดชอบชัดเจน

ในส่วนของกองทัพเรือ มาตรการการต่อต้านการก่อการร้ายเป็นส่วนหนึ่งของแผนต่อต้านการก่อการร้ายของ ทร. ซึ่งมีความสัมพันธ์กับหลักการต่อต้านการก่อการร้ายสากล แต่แผนดังกล่าวเน้นเหตุการณ์การก่อการร้ายได้เกิดขึ้นแล้วเป็นหลัก มาตรการเชิงรับยังมีน้อย และยังไม่ได้

กำหนดแนวทางการดำเนินการต่อต้านที่ต้องการให้หน่วยปฏิบัตินำไปปฏิบัติในทิศทางและมาตรการเดียวกัน

การศึกษาปัญหาการก่อการร้ายต่อต้านการก่อการร้ายสากลของ ทร. พบว่าในด้านการข่าวกรองยังขาดการประสานงานที่เป็นรูปธรรม รวมถึงการแลกเปลี่ยนข้อมูลด้านการก่อการร้าย ดังนั้น ทร. จำเป็นต้องดำเนินการประสานงานด้านการข่าวกรองเกี่ยวกับการก่อการร้ายโดยใกล้ชิดกับ สชช. และนโยบายด้านการข่าวอื่น ๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อนำมาวิเคราะห์ความเสี่ยงจนสามารถกำหนดระดับความพร้อมของการป้องกัน และแจ้งเตือนให้กับหน่วยปฏิบัติ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 ควรเตรียมความพร้อมของหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในการรับมือกับการก่อการร้ายที่อาจจะเกิดขึ้น เพื่อให้การต่อต้านการก่อการร้ายเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 ควรเพิ่มความระมัดระวังในการป้องกันสถานที่และบุคคลของประเทศที่ตกเป็นเป้าหมายของผู้ก่อการร้าย แม้ประเทศไทยไม่ใช่เป้าหมายของผู้ก่อการร้ายแต่กลุ่มเป้าหมายของผู้ก่อการร้ายอาจจะมาอยู่ในประเทศไทย

1.3 จัดทำและเผยแพร่แผนการป้องกันการก่อการร้ายของกองทัพเรือ และเตรียมแผนการฟื้นฟูหากถูกโจมตี ให้กับหน่วยงานสำคัญของ ทร. ทั่วประเทศได้ทราบและมีการฝึกปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอต่อเนื่อง โดยเฉพาะหน่วย ทร. ทุกหน่วยในจังหวัดภาคใต้

1.4 ปรับปรุงโครงสร้างหน่วยงานของ ทร. ให้เตรียมรับมือในการต่อต้านการก่อการร้ายที่อาจจะเกิดขึ้นได้เสมอ โดยจัดให้มีนายทหารต่อต้านการก่อการร้าย และชุดปฏิบัติการต่อต้านการก่อการร้ายประจำหน่วย โดยดำเนินการปรับปรุงโครงสร้างของกองทัพเรือ โดยเรียงตามลำดับความสำคัญ

2. ข้อเสนอแนะระดับปฏิบัติการ

2.1 พัฒนาขีดความสามารถในด้านการข่าวกรอง รวมถึงการบูรณาการงานด้านการข่าวกรองของ ทร. และระบบการแจ้งเตือนเป็นภาพรวมกับศูนย์ประสานงานด้านการข่าวกรองแห่งชาติ และหน่วยข่าวอื่น ๆ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้อง แม่นยำ และจัดทำเป็นศูนย์ข้อมูลกลางเพื่อนำมาวิเคราะห์แนวทางการปฏิบัติต่อไปได้อย่างถูกต้อง และครบถ้วนในทุกระดับ

2.2 พัฒนาศักยภาพให้มีการเตรียมความพร้อมในการต่อต้านการก่อการร้ายอยู่เสมอในด้านระวังป้องกัน โดยการให้ความรู้ ศึกษาอบรม สร้างสำนึกและความตระหนักรู้ถึงภัยการก่อการร้าย และยุทธวิธีในการต่อต้านการก่อการร้ายให้กับกำลังพลของ ทร. ในทุกระดับ ซึ่งระดับความเข้มของหลักสูตรนั้นมากน้อยให้ขึ้นกับพื้นที่เสี่ยงและเฝ้าระวัง อีกทั้ง ควรจัดให้มีการฝึกกำลังพลให้เตรียมพร้อมหากมีเหตุการณ์การก่อการร้ายขึ้น เพื่อฝึกให้มีความพร้อมในการแก้ไขในกรณีเมื่อเกิดเหตุแล้วอีกด้วย

2.3 สนับสนุนเพิ่มขีดความสามารถทางการทหารในการต่อต้านการก่อการร้าย ด้วยการเพิ่มอัตรายุทธโธปกรณ์ที่สำคัญให้กับหน่วยงานของ ทร. ที่เสี่ยงต่อภัยคุกคามสูง เช่น ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ เขตใกล้แหล่งขุดเจาะน้ำมัน ท่าเรือสำคัญ และฐานทัพหลักของ ทร.

2.4 สร้างพันธมิตรในด้านการต่อต้านการก่อการร้ายทั้งในระดับทวิภาคี และพหุภาคี กับหน่วยงานต่างประเทศทั้งการศึกษา อบรม ฝึก ร่วม หรือการบูรณาการในด้านการข่าวกรอง กับประเทศต่าง ๆ เพื่อต่อต้านการก่อการร้ายสากล

2.5 ควรจัดตั้งองค์กรเฉพาะที่รับผิดชอบด้านการก่อการร้ายทั้งในนโยบายและระดับปฏิบัติที่มีขีดความสามารถในการปฏิบัติงานด้านการข่าวกรอง การวิเคราะห์ข่าวและการแจ้งเตือนล่วงหน้า สามารถประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ทุกระดับ รวมทั้ง มีเอกภาพในการปฏิบัติงาน

2.6 ควรร่วมมือปรับปรุงระบบข่าวกรองที่มีการแลกเปลี่ยนข่าวสารเกี่ยวกับการก่อการร้ายอย่างต่อเนื่อง โดยเพิ่มความร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับตำรวจสากล และกระจายฐานข้อมูลการก่อการร้ายให้ตำรวจสากลด้วย

2.7 ให้มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลเพื่อการป้องกันการก่อการร้าย รวมทั้งข้อมูลการสืบสวนสอบสวนหลักฐานต่าง ๆ ในคดีการให้ความสนับสนุนการก่อการร้าย และให้ถือว่าการก่อการร้ายรวมทั้งการสนับสนุนการก่อการร้ายเป็นอาชญากรรมร้ายแรง

2.8 ควรพิจารณาเลือกมาตรการ หรือมติที่เห็นว่ามีเหมาะสมกับสถานการณ์ สอดคล้องกับขนบธรรมเนียมประเพณีของไทย และมีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติ

2.9 ปรับปรุงมาตรการด้านการข่าวให้สามารถแจ้งเบาะแสในการปฏิบัติการของกลุ่มก่อการร้ายได้ล่วงหน้า

2.10 เพิ่มมาตรการป้องกันการลอบวางระเบิดหรือใช้การจู่ระเบิดด้วย Remote Control ต่อเป้าหมายทั้งบุคคลและสถานที่ ซึ่งน่าจะเกิดมากกว่าวิธีอื่น ๆ รวมทั้งมาตรการระวังป้องกันการลอบสังหารหรือซุ่มโจมตีบุคคลสำคัญ การส่งจดหมายเรียกค่าคุ้มครอง ทำร้ายข้าราชการ ยิงรถเผาโรงเรียน วัด สถานที่ราชการ

2.11 เน้นมาตรการที่แก้ปัญหาได้โดยสูญเสียน้อยที่สุด ทั้งชีวิตและทรัพย์สินและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

3. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

ควรทำวิจัยเชิงลึกเกี่ยวกับกฎหมายระหว่างประเทศและแนวทางการปฏิบัติเพื่อให้ความทันสมัยตลอดเวลา

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

หนังสือ

- กำชัย วงศ์ศรี. ความเคลื่อนไหวของสหพันธรัฐมาเลเซีย ในรอบ 2547. กรุงเทพฯ : กรมข่าวทหารบก, 2547.
- เจิมศักดิ์ ธนมิตร. ความเคลื่อนไหวของสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม ในรอบ 2547. กรุงเทพฯ : กรมข่าวทหารบก, 2547.
- นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์. หลักการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : บพิธการพิมพ์, 2534.
- ประธาน วัฒนวาณิชย์. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับอาชญาวิทยา. กรุงเทพฯ : ประกายพริก, 2546.
- พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 พิมพ์ครั้งที่ 5, กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์, 2538.
- พรพิมล ตรีโชติ. พม่า. เอเชียรายปี 2007/2550. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2550.
- สมยศ นาวิการ. การบริหารและพฤติกรรมองค์กร. กรุงเทพฯ : ผู้จัดการ, 2540.
- สันติ อัลอิรฺส. หมากรุกชีวิต 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้. กรุงเทพฯ : สมาคมส่งเสริมการพัฒนาชนบทไทย, 2550.
- สุภาคีพรรณม ตั้งตรงไพโรจน์. เจไอคืออะไร. กรุงเทพฯ : เคล็ดไทย, 2549.
- อรุณ รักธรรม. การพัฒนาองค์การเพื่อการเปลี่ยนแปลง. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิชย์, 2523.
- เอกชัย กี่สุขพันธ์. การบริหาร : ทักษะและการปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : รุ่งเรืองสาสน์การพิมพ์, 2531 .
- อัครเดช พิมพ์สรานนท์. ความเคลื่อนไหวของสาธารณรัฐอินโดนีเซีย ในรอบ 2547. กรุงเทพฯ : กรมข่าวทหารบก , 2547.

วิทยานิพนธ์ รายงานวิจัย เอกสารวิจัย

- ฉันทนา บรรพศิริโชติ. “ความขัดแย้งในสังคมไทย : ช่องว่างของการรับรู้และความเข้าใจ”. โครงการปริญญาโทสำหรับนักบริหาร, สาขาบริหารรัฐกิจคณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2541.
- บุญชู เกิดโชค. “การบูรณาการงานต่อต้านการก่อการร้ายของไทย”. เอกสารวิจัยส่วนบุคคล, วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร, 2554.
- พร้อมพร พิษณุภักดีอนันต์. “บทบาทและมาตรการเพื่อความปลอดภัยและความมั่นคงทางทะเลของประเทศสิงคโปร์”. วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต, คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2557.
- พากฤต กฤตยพงษ์ และ นายศรันย์ภัทร เสียงสูง. “การก่อการร้าย (Terrorist)”. วิทยานิพนธ์สังคมศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่, 2554.

เพ็ญประภา วงษ์โกวิท. “การจัดตั้งกลุ่มความมั่นคงระหว่างประเทศ”. เอกสารรายงานส่วนบุคคล, หลักสูตรนักบริหารการทูต, กระทรวงการต่างประเทศ, 2552.

สิทธิพันธ์ มานิตกุล. “การจัดตั้งองค์การรักษาสันติภาพของชาติทางทะเลรายงานการศึกษาส่วนบุคคลหลักสูตรนักบริหารการทูต รุ่นที่ 6 ปี 2557”. สถาบันการต่างประเทศ, กระทรวงการต่างประเทศ, 2557.

เอกสารไม่ตีพิมพ์

“คู่มือการปฏิบัติการร่วมในการต่อต้านการก่อการร้ายสากล” กรมองค์การระหว่างประเทศ กองสันติภาพ ความมั่นคง และการลดอาวุธ, เมษายน 2553.

นายกรัฐมนตรี, สำนัก. “คำสั่งนายกรัฐมนตรี ที่ 66/2533 เรื่องนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะคอมมิวนิสต์”. 2533.

นโยบายและแผน, สำนัก. “หนังสือที่ กต.0200.5/ว.12041 ลง 11 พ.ย.2553 เรื่อง ผลการศึกษา ยุทธศาสตร์ด้านการต่อต้านการก่อการร้ายของประเทศที่สำคัญๆ”. กลุ่มงานความมั่นคงระหว่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศ, 2553.

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ : พลเรือตรี สมพงษ์ นาคทอง

วัน เดือน ปีเกิด : 19 ตุลาคม 2504

การศึกษา : ปริญญาตรี นักเรียนนายเรือ หลักสูตร 5 ปี
: เสนาธิการทหารเรือ
: วิทยาลัยเสนาธิการทหาร
: วิทยาลัยการทัพเรือ

ประวัติการทำงาน

โดยย่อ : ผู้บังคับการเรือหลวงคราม
: รองเสนาธิการ กองเรือลำน้ำ กองเรือยุทธการ
: รองผู้อำนวยการกอง กองยุทธการ ฐานทัพเรือสัตหีบ
: ผู้บังคับการ หน่วยเรือรักษาความสงบเรียบร้อยตามลำแม่น้ำโขง
เขตเชียงราย
: ผู้อำนวยการ กองสื่อสารทัพเรือภาคที่ 2
: ผู้บังคับการ กรมสนับสนุนหน่วยบัญชาการต่อสู้อากาศยาน
และรักษาฝั่ง
: รองเสนาธิการ ทัพเรือภาคที่ 3

ตำแหน่งปัจจุบัน : ผู้ทรงคุณวุฒิกองทัพอากาศ

สรุปย่อ

ลักษณะวิชา ยุทธศาสตร์

เรื่อง บทบาทของกองทัพเรือในการต่อต้านการก่อการร้าย

ผู้วิจัย พลเรือตรี สมพงษ์ นาคทอง **หลักสูตร วปอ. รุ่นที่ 60**

ตำแหน่ง ผู้ทรงคุณวุฒิ กองทัพเรือ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การก่อการร้ายในปัจจุบันนับว่าเป็นภัยคุกคามอันสำคัญ และมีความรุนแรงมากขึ้น อันเนื่องมาจากเป็นภัยที่สามารถสร้างความเสียหายได้เป็นอย่างมาก ผู้คนในภูมิภาคต่าง ๆ ตื่นตระหนก เกิดความหวาดกลัวต่อความไม่ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน เนื่องจากการก่อการร้ายได้แพร่กระจายไปทั่วภูมิภาคของโลก ทั้งยังมีแนวโน้มที่จะทวีความรุนแรงและสลับซับซ้อนมากยิ่งขึ้น กระทรวงการต่างประเทศสหรัฐอเมริกาได้เผยแพร่รายงานสถิติการก่อการร้ายประจำปี 2549 มีผู้เสียชีวิตจากการก่อการร้ายทั่วโลก 20,487 คน ปี 2550 มีผู้เสียชีวิตจากการก่อการร้ายทั่วโลก 22,719 คน ปี 2551 มีผู้เสียชีวิตจากการก่อการร้ายทั่วโลก 15,708 คน ปี 2552 มีผู้เสียชีวิตจากการก่อการร้ายทั่วโลก 15,310 คน ปี 2553 มีผู้เสียชีวิตจากการก่อการร้ายทั่วโลก 13,186 คน ปี 2554 มีผู้เสียชีวิตจากการก่อการร้ายทั่วโลก 12,533 คน ปี 2555 มีผู้เสียชีวิตจากการก่อการร้ายทั่วโลก 11,098 คนปี 2556 มีผู้เสียชีวิตจากการก่อการร้ายทั่วโลก 18,066 คน และปี 2557 มีผู้เสียชีวิตจากการก่อการร้ายทั่วโลก 32,727 คน รวมทั้งสิ้น 161,834 คน

ในขณะที่ ปี 2560 และสำนักงานตำรวจสหภาพยุโรปรายงานการก่อการร้าย ระบุว่า ประเทศสำคัญในยุโรปที่ตกเป็นเป้าหมายและเกิดเหตุก่อการร้ายได้แก่ ประเทศอังกฤษ ฝรั่งเศส ออสเตรเลีย สวีเดน แคนาดา สหรัฐอเมริกาและรัสเซีย ซึ่งรายงานสถิติในช่วงครึ่งปีแรกของปี 2560 ระหว่างวันที่ 1 มกราคม-3 มิถุนายน 2560 รายงานระบุว่ามิเหตุก่อการร้ายเกิดขึ้นในประเทศดังกล่าว

ทั้งนี้ ยังมีการจัดอันดับความเสี่ยงภัยของการก่อการร้าย โดยสถาบันเศรษฐศาสตร์และสันติภาพ (ไออีพี) ประเทศออสเตรเลีย (สถาบันเศรษฐศาสตร์และสันติภาพ (ไออีพี), 2560) โดยระบุว่า ประเทศไทยจัดเป็นประเทศที่มีความเสี่ยงต่อภัยก่อการร้ายอยู่ในอันดับ 10 ของโลกจากทั้งหมด 162 ประเทศ ยิ่งไปกว่านั้น ประเทศไทยจัดเป็นประเทศที่มีความเสี่ยงต่อภัยก่อการร้ายที่สูงสุดในกลุ่มประเทศเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ จากลักษณะทางภูมิศาสตร์ของพื้นที่ ที่มีอาณาเขตทางทะเลของไทยทั้งทางด้านอ่าวไทย และด้านทะเลอันดามัน เอื้ออำนวยต่อการคมนาคมทางทะเล สามารถติดต่อกับมหาสมุทรแปซิฟิก และมหาสมุทรอินเดีย อีกทั้งยังอุดมสมบูรณ์ไปด้วยทรัพยากรธรรมชาติ ทั้งที่มีชีวิต และไม่มีชีวิต ดังนั้นทะเลไทยจึงมีความสำคัญต่อความมั่นคงทั้งในระดับโลก และภูมิภาคกับเป็นแหล่งผลประโยชน์ของชาติทางทะเลที่สำคัญต่อความเป็นอยู่ของประชากรและความอยู่รอดของประเทศ ทั้งในด้านการเมือง เศรษฐกิจ การทหาร สิ่งแวดล้อม และสังคมจิตวิทยาเป็นอย่างยิ่ง

ประเทศไทยตระหนักถึง ภัยก่อการร้าย และให้ความสำคัญในการมุ่งเน้นการต่อต้านการก่อการร้าย มีการจัดทำยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง ดังปรากฏในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564) โดยกำหนดเป็นกรอบยุทธศาสตร์ระดับชาติ 20 ปี เพื่อการพัฒนาเสริมสร้างศักยภาพการป้องกันประเทศ พัฒนาระบบงานด้านการข่าวที่มีประสิทธิภาพ มีระบบการเตรียมพร้อมและกลไกการเผชิญเหตุอย่างมีประสิทธิภาพ ระบบรวบรวมและเชื่อมโยงข้อมูลด้านการก่อการร้ายทั้งหน่วยงานภายในและหน่วยงานภายนอกประเทศ การพัฒนาระบบการเก็บรักษาข้อมูลส่วนบุคคลด้านไซเบอร์ ระบบการส่งข้อมูลส่วนบุคคลข้ามแดน ใช้กรอบและกลไกความร่วมมือระหว่างประเทศปกป้องรักษาผลประโยชน์ของไทยและพัฒนาศักยภาพและความพร้อมของกองทัพทั้งสามเหล่าทัพ ได้แก่ กองทัพบก กองทัพเรือ และกองทัพอากาศ

กองทัพเรือเป็นหน่วยงานในสังกัดของกระทรวงกลาโหมมีภารกิจหน้าที่เตรียมกำลังกองทัพเรือ การป้องกันราชอาณาจักร และดำเนินการเกี่ยวกับการใช้กำลังกองทัพเรือตามอำนาจหน้าที่ของกระทรวงกลาโหม ตามพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม พ.ศ. 2551 ตลอดจนหน้าที่อื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมายจากรัฐบาลโดยสนองรับแนวทางการพัฒนาตามแผนยุทธศาสตร์ และนโยบายด้านความมั่นคง กองทัพเรือได้กำหนดบทบาทของตนเองตามยุทธศาสตร์กองทัพเรือ พ.ศ. 2551-2560 เป็น 3 ด้าน คือ การรักษาอธิปไตยของชาติ (Military Role) การรักษากฎหมายและช่วยเหลือประชาชน (Constabulary and Benign Role) และด้านการทูต (Diplomatic Role) โดยได้มีการกำหนดแนวคิดในการปฏิบัติการในอนาคต 10 ปี ข้างหน้า 3 ด้าน คือ การสร้างบทบาทนำในความร่วมมือด้านความมั่นคง (Active Security Cooperation) การป้องปราม (Deterrence) และการปฏิบัติการเชิงรุก (Offensive Operation) การปฏิบัติการและการต่อต้านการก่อการร้าย จึงเป็นภารกิจหน้าที่รับผิดชอบโดยการปฏิบัติการหลักของกองทัพเรือ ประกอบด้วย ชุดปฏิบัติการพิเศษของหน่วยสงครามพิเศษ กองเรือยุทธการ ชุดเก็บกู้ถอดทำลายวัตถุระเบิดจากกรมสรรพาวุธทหารเรือ ชุดปฏิบัติการวิทยาศาสตร์ จากกรมวิทยาศาสตร์ทหารเรือ และชุดแพทย์เคลื่อนที่ฉุกเฉินจากกรมแพทย์ทหารเรือ

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงให้ความสำคัญของบทบาทของกองทัพเรือในการต่อต้านการก่อการร้าย เนื่องจากการก่อการร้ายในปัจจุบันมีลักษณะไร้พรมแดน มีการกระจายเป็นกลุ่มเล็ก ๆ และมีอำนาจการตัดสินใจปฏิบัติการโดยอิสระมากขึ้น ผู้วิจัยจึงได้นำเสนอแนวทางการปฏิบัติที่เหมาะสมในการต่อต้านการก่อการร้ายของกองทัพเรือ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาบทบาทของกองทัพเรือในการต่อต้านการก่อการร้าย
2. เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคในการดำเนินการต่อต้านการก่อการร้าย
3. เพื่อศึกษาแนวทางการปฏิบัติที่เหมาะสมในการต่อต้านการก่อการร้ายของกองทัพเรือ

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา
 - 1.1 ศึกษาเกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการก่อการร้าย โดยเฉพาะเรื่องเกี่ยวกับนโยบายการป้องกันและการต่อต้านการก่อการร้าย
 - 1.2 ศึกษายุทธศาสตร์และนโยบายการป้องกันการก่อการร้ายของไทย เพื่อหาข้อเด่น ข้อด้อย และนำมาพัฒนาปรับปรุง
 - 1.3 ศึกษาข้อมูล และรูปแบบความร่วมมือภายใต้กรอบสหประชาชาติว่าด้วยเรื่อง การก่อการร้าย เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาของกองทัพเรือ
2. ขอบเขตด้านพื้นที่

พื้นที่รับผิดชอบของกองทัพเรือทั้งทางบกและทางทะเล
3. ขอบเขตด้านเวลา

การวิจัยครั้งนี้จะดำเนินการรวบรวมข้อมูลทั้งข้อมูลปฐมภูมิและข้อมูลทุติยภูมิในห้วงเวลาตั้งแต่ปี 59 – พ.ศ. 61

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยมีการดำเนินการ ดังนี้

1. การรวบรวมข้อมูล
 - 1.1 ข้อมูลทุติยภูมิจากการรวบรวมแนวคิด ทฤษฎี รวมถึงเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการต่อต้านการก่อการร้าย วารสาร ระเบียบ ข้อบังคับ นโยบาย ยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง
 - 1.2 ข้อมูลปฐมภูมิจากการสัมภาษณ์เจาะลึก (In-Depth Interview) สักเคราะห์วิเคราะห์รูปแบบแนวทางการปฏิบัติการของประเทศต่าง ๆ เพื่อกำหนดบทบาท แนวทางการเตรียมการของกองทัพเรือในการต่อต้านการก่อการร้ายอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป
2. จะดำเนินการวิเคราะห์ และการสังเคราะห์ข้อมูล

จะดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Context Analysis) โดยวิเคราะห์เนื้อหาของข้อมูล เพื่อแยกแยะให้เห็นถึงส่วนประกอบและความสัมพันธ์ระหว่างส่วนประกอบต่าง ๆ ของข้อมูล และนำข้อมูลที่ได้มาสังเคราะห์ เพื่อสรุปเป็นแนวทางการปฏิบัติที่เหมาะสมในการต่อต้านการก่อการร้าย

ผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง บทบาทของกองทัพเรือในการต่อต้านการก่อการร้าย เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์การวิจัยไว้ 3 ข้อ ประกอบด้วย 1. เพื่อศึกษาบทบาทของกองทัพเรือในการต่อต้านการก่อการร้าย 2. เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคในการดำเนินการต่อต้านการก่อการร้าย 3. เพื่อศึกษาแนวทางการปฏิบัติที่เหมาะสมในการต่อต้านการก่อการร้ายของกองทัพเรือ

ตอบวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 1 สรุปได้ว่า กองทัพเรือถือว่าเป็นหน่วยงานหลักที่สำคัญยิ่งในการรักษาความมั่นคงของชาติทางทะเล ซึ่งจากการปฏิบัติงานของกองทัพเรืออาจกล่าวได้ว่ากองทัพเรือต้องปฏิบัติหน้าที่ 2 บทบาทในเวลาเดียวกันบทบาทแรกเป็นงานด้านการป้องกันประเทศ ซึ่งถือเป็นภารกิจหลัก และอีกบทบาทหนึ่งเป็นงานด้านการรักษากฎหมาย และผลประโยชน์ของชาติทางทะเล ซึ่งอาจถือได้ว่าเป็นภารกิจรองซึ่งสามารถจำแนกได้ ดังนี้

1. ด้านรักษาอธิปไตยของชาติทางทะเล

ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้กำหนดไว้ว่า รัฐต้องจัดให้มีกำลังทหารไว้เพื่อพิทักษ์รักษาเอกราชความมั่นคงของรัฐ สถาบันพระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นพระประมุข และเพื่อการพัฒนาประเทศ โดยมีกองทัพเรือเป็นหนึ่งในสามของพลังอำนาจทางทหารแห่งชาติ ซึ่งพระราชบัญญัติการจัดส่วนราชการกระทรวงกลาโหมได้กำหนดหน้าที่ของกองทัพเรือไว้กว้างกว่ากองทัพเรือมีหน้าที่เตรียมกำลังของกองทัพเรือและป้องกันราชอาณาจักร และนอกเหนือจากหน้าที่ดังกล่าวแล้วกองทัพเรือยังมีหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้เป็นเจ้าพนักงานตามกฎหมาย ได้รับมอบหมายให้เป็นหน่วยงานหลักในการปฏิบัติตามนโยบายความมั่นคงแห่งชาติทางทะเล ซึ่งสามารถแสดงให้เห็นถึงบทบาทของกองทัพเรือในด้านการรักษาอธิปไตยของชาติทางทะเลได้

2. ในฐานะศูนย์ประสานการปฏิบัติในการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล

ศูนย์ประสานการปฏิบัติในการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล (ศร.ชล) เป็นหน่วยขึ้นทางนโยบาย โดยตรงต่อสภาความมั่นคงแห่งชาติ ในการกำหนดนโยบายปฏิบัติหรืออื่น ๆ โดยมีอำนาจการศูนย์ปฏิบัติการกองทัพเรือ (ผอ.ศบก.ทร.) เป็นประธานกรรมการบริหารฯ อีกตำแหน่งหนึ่ง และจัดตั้งกองบังคับการ ศร.ชล. โดยมีฝ่ายอำนาจการที่ประกอบด้วยผู้แทนจากหน่วยราชการต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง และเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการในกองบังคับการศูนย์ฯ ซึ่งจัดจากกำลังพลของกองทัพเรือปฏิบัติงานตลอด 24 ชั่วโมงสำหรับผู้แทน และกำลังพลจากส่วนราชการอื่น ๆ จะปฏิบัติงานในที่ตั้งปกติ โดยสามารถติดต่อประสานงานกับกองบังคับการศูนย์ฯหรือฝ่ายอำนาจการจัดส่วนราชการต่าง ๆ ได้ โดยตรง

ตอบวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 2 สรุปได้ว่า ปัญหาและข้อจำกัดในการปฏิบัติการต่อต้านการก่อการร้าย

1. ด้านรักษาอธิปไตยของชาติทางทะเล

ปัญหาการก่อการร้ายสากลในทะเล การกระทำอันเป็นโจรสลัด การกระทำความผิดกฎหมายในทะเล อาชญากรรมข้ามชาติ ปัญหาสถานภาพยุทธโศภรณ์ ที่มีอายุการใช้งานนานและล้าสมัย ปัญหาด้านกำลังพล ปัญหาด้านงบประมาณ ปัญหาการบริหารจัดการองค์กร ปัญหาการเสริมสร้างกำลังทางเรือของประเทศเพื่อนบ้าน จากการที่ประเทศเพื่อนบ้านบางประเทศได้รับผลกระทบจากวิกฤติเศรษฐกิจน้อยกว่าประเทศไทย และบางประเทศมีเศรษฐกิจที่รุ่งเรืองมากขึ้นหรือได้รับการสนับสนุนจากประเทศมหาอำนาจในภูมิภาค

2. ในฐานะศูนย์ประสานการปฏิบัติในการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล

ปัญหาการขาดเอกภาพในการบังคับบัญชา และการขาดอำนาจสั่งการ ปัญหาความไม่ชัดเจนในภารกิจ ปัญหาด้านการข่าว จากการที่หน่วยงานทางทะเลต่าง ๆ ปัญหาด้านการประสานงาน ปัญหาด้านองค์บุคคล ปัญหาด้านงบประมาณ ปัญหาด้านการกฎหมาย ปัญหาด้านการประชาสัมพันธ์ความเป็นสากล และปัญหาด้านการบริหารจัดการองค์กร

ตอบวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 3 สรุปได้ว่า **แนวทางการปฏิบัติการ** การพิจารณา กำหนดแนวทางการพัฒนาบทบาทและขีดความสามารถของกองทัพเรือในการต่อต้านการก่อการร้ายนั้น จะพิจารณาแนวทางการดำเนินการของกองทัพสหรัฐฯ กองทัพของ สเปน. และกองทัพของชาติที่มีด้านเทคโนโลยีขั้นก้าวหน้า ซึ่งมีประสบการณ์อันเกี่ยวข้องเนื่องกับการต่อต้านการก่อการร้าย การสื่อสารข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์และวิธีการหรือเครื่องมือที่กลุ่มผู้ก่อการร้ายใช้ในการรับ-ส่งข่าว/ข้อมูล เพื่อปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงให้เหมาะสมทันสมัย ทันเหตุการณ์โดยประยุกต์ใช้หรือแสวง ประโยชน์จากความก้าวหน้าของต่างประเทศและภาคเอกชนไทย

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 ควรเตรียมความพร้อมของหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในการรับมือกับการก่อการร้ายที่อาจจะเกิดขึ้น เพื่อให้การต่อต้านการก่อการร้ายเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 ควรเพิ่มความระมัดระวังในการป้องกันสถานที่และบุคคลของประเทศที่ตกเป็นเป้าหมายของผู้ก่อการร้าย แม้ประเทศไทยไม่ใช่เป้าหมายของผู้ก่อการร้ายแต่กลุ่มเป้าหมายของผู้ก่อการร้ายอาจจะมาอยู่ในประเทศไทย

1.3 จัดทำและเผยแพร่แผนการป้องกันการก่อการร้ายของกองทัพเรือ และเตรียมแผนการฟื้นฟูหากถูกโจมตี ให้กับหน่วยงานสำคัญของ ทร. ทั่วประเทศได้ทราบและมีการฝึกปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอต่อเนื่อง โดยเฉพาะหน่วย ทร. ทุกหน่วยในจังหวัดภาคใต้

1.4 ปรับปรุงโครงสร้างหน่วยงานของ ทร. ให้เตรียมรับมือในการต่อต้านการก่อการร้ายที่อาจจะเกิดขึ้นได้เสมอ โดยจัดให้มีนายทหารต่อต้านการก่อการร้าย และชุดปฏิบัติการต่อต้านการก่อการร้ายประจำหน่วย โดยดำเนินการปรับปรุงโครงสร้างของกองทัพเรือ โดยเรียงตามลำดับความสำคัญ

2. ข้อเสนอแนะระดับปฏิบัติการ

2.1 พัฒนาขีดความสามารถในด้านการข่าวกรอง รวมถึงการบูรณาการงานด้านการข่าวกรองของ ทร. และระบบการแจ้งเตือนเป็นภาพรวมกับศูนย์ประสานงานด้านการข่าวกรองแห่งชาติ และหน่วยข่าวอื่น ๆ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้อง แม่นยำ และจัดทำเป็นศูนย์ข้อมูลกลางเพื่อนำมาวิเคราะห์แนวทางการปฏิบัติต่อไปได้อย่างถูกต้อง และครบถ้วนในทุกระดับ

2.2 พัฒนาบุคลากรให้มีการเตรียมความพร้อมในการต่อต้านการก่อการร้ายอยู่เสมอ ในด้านระวังป้องกัน โดยการให้ความรู้ ศึกษาอบรม สร้างสำนึกและความตระหนักรู้ถึงภัยการก่อการร้าย และยุทธวิธีในการต่อต้านการก่อการร้ายให้กับกำลังพลของ ทร. ในทุกระดับ ซึ่งระดับความเข้ม

ของหลักสูตรนั้นมากน้อยให้ขึ้นกับพื้นที่เสี่ยงและเฝ้าระวัง อีกทั้ง ควรจัดให้มีการฝึกกำลังพลให้เตรียมพร้อมหากมีเหตุการณ์การก่อการร้ายขึ้น เพื่อฝึกให้มีความพร้อมในการแก้ไขในกรณีเมื่อเกิดเหตุแล้วอีกด้วย

2.3 สนับสนุนเพิ่มขีดความสามารถทางการทหารในการต่อต้านการก่อการร้าย ด้วยการเพิ่มอัตรายุทธโศปกรณ์ที่สำคัญให้กับหน่วยงานของ ทร. ที่เสี่ยงต่อภัยคุกคามสูง เช่น ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ เขตใกล้แทนจุดเจาะน้ำมัน ท่าเรือสำคัญ และฐานทัพหลักของ ทร.

2.4 สร้างพันธมิตรในด้านการต่อต้านการก่อการร้ายทั้งในระดับทวิภาคี และพหุภาคี กับหน่วยงานต่างประเทศทั้งการศึกษา อบรม ฝึกพร้อม หรือการบูรณาการในด้านการข่าวกรองกับประเทศต่าง ๆ เพื่อต่อต้านการก่อการร้ายสากล

2.5 ควรจัดตั้งองค์กรเฉพาะที่รับผิดชอบด้านการก่อการร้ายทั้งในนโยบายและระดับปฏิบัติที่มีขีดความสามารถในการปฏิบัติงานด้านการข่าวกรอง การวิเคราะห์ข่าวและการแจ้งเตือนล่วงหน้า สามารถประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ทุกระดับ รวมทั้ง มีเอกภาพในการปฏิบัติงาน

2.6 ควรร่วมมือปรับปรุงระบบข่าวกรองที่มีการแลกเปลี่ยนข่าวสารเกี่ยวกับการก่อการร้ายอย่างต่อเนื่อง โดยเพิ่มความร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับตำรวจสากล และกระจายฐานข้อมูลการก่อการร้ายให้ตำรวจสากลด้วย

2.7 ให้มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลเพื่อการป้องกันการก่อการร้าย รวมทั้งข้อมูลการสืบสวนสอบสวนหลักฐานต่าง ๆ ในคดีการให้ความสนับสนุนการก่อการร้าย และให้ถือว่าการก่อการร้ายรวมทั้งการสนับสนุนการก่อการร้ายเป็นอาชญากรรมร้ายแรง

2.8 ควรพิจารณาเลือกมาตรการ หรือมติที่เห็นว่ามีเหมาะสมกับสถานการณ์สอดคล้องกับขนบธรรมเนียมประเพณีของไทย และมีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติ

2.9 ปรับปรุงมาตรการด้านการข่าวให้สามารถแจ้งเบาะแสในการปฏิบัติการของกลุ่มก่อการร้ายได้ล่วงหน้า

2.10 เพิ่มมาตรการป้องกันการลอบวางระเบิดหรือใช้การจู่โจมด้วย Remote Control ต่อเป้าหมายทั้งบุคคลและสถานที่ ซึ่งน่าจะเกิดมากกว่าวิธีอื่น ๆ รวมทั้งมาตรการระวังป้องกันการลอบสังหารหรือซุ่มโจมตีบุคคลสำคัญ การส่งจดหมายเรียกค่าคุ้มครอง ทำร้ายข้าราชการ ยิงรถเผาโรงเรียน วัด สถานที่ราชการ

2.11 เน้นมาตรการที่แก้ปัญหาได้โดยสูญเสียน้อยที่สุด ทั้งชีวิตและทรัพย์สินและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

3. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

ควรทำวิจัยเชิงลึกเกี่ยวกับกฎหมายระหว่างประเทศและแนวทางการปฏิบัติเพื่อให้ความทันสมัยตลอดเวลา